Volume III
No. 4

12th March 1964.
Thursday,
22nd Phalgun 1885(S.E.)

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

Official Report

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions.	439-479
Written Answer to Question	479
Papers laid on the Table :	
Amendment to the Andhra Pradesh General Sales Tax Rules, 1957	479-480
Business of the House :	480-481
Annual Financial Statement (Budget for the year 1964-65.	
Voting of Demands for Grants—	
Demand No. XVIII—Medical Rs. 7,36,80,600 ..	481-533
Demand No. XIX—Public Health Rs. 3,03,45,000 ..	
Demand No. XLIV—Capital outlay on Improvement of Public Health Rs. 94,53,000 .. —*Passed.*	
Demand No. I—Land Revenue Rs. 93,97,000 ..	533-592
Demand No. X—District Administration and Miscellaneous. Rs. 5,76,22,000 ..	
Demand No. XLIII—Compensation to Zamindars Rs. 48,64,500 .. —*Not Concluded*	
Appendix	593-619

INTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH,
AT THE GOVERNMENT CENTRAL PRESS, HYDERABAD.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Forty-Second day of the Third Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 12th March, 1964.

The House met at Half past Eight of the Clock.

(*Mr. Speaker in the Chair*)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

† Q. No. 668 (* 1609) and 669 (* 2339)

NEW SYLLABUS FOR PRE-UNIVERSITY COURSE.

670

*467 (4871) Q. *Sri G.C. Kondaiah* (*Put by Sri Vavilala Gopala Krishnayya*)—(*Sattenapalle*) : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

Whether the Andhra University announced a New Syllabus for Pre-University Course this year (*i.e.*) 1963 ?

The Minister for Education (Sri P.V.G. Raju):—Yes, Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య:—మెంబర్సుకు దాని కాపీలు అందజేస్తారా ?

Will it be supplied to the members?

Sri P.V.G. Raju:—I have no objection. It is a regular syllabus I will certainly get copies and supply.

Sri Vavilala Gopala Krishnayya :—What is the difference between the new and old syllabus ?

Sri P.V.G. Raju:—I am sorry. I did not study. The new syllabus is there. I am not competent to tell the difference. I must study personally to give the difference.

Sri S. Vemayya (*Buchireddipalem*):—May I know whether there is any change?

Sri P.V.G. Raju.—There are some changes. It is a new course introduced by the University.

---

† Post poned.

Sri T.K.R. Sarma (Kurnool).—Is the new syllabus different from the syllabus available in the other two Universities?

Sri P.V.G. Raju.—These are details. How can I say these things. It is for the Academic Council of each University to determine this fact. There must be some difference between one University and the other.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం) :—ఈ న్యూ సిలబస్‌ను ఆల్ ఇండియా పాట్రన్‌కు అను గుణ్యంగానే చేశారా ? లేక ప్రత్యేకంగా ఉద్ధ్రయూనివర్సిటీ ఒక్కటే ఈ విధంగా చేయుటం జరిగిందా ?

Sri P.V.G. Raju.—I have no knowledge about the All India Pattern. What the Inter-University Board has decided I do not know.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు (ఏలూరు).—యూనివర్సిటీలు బోధించే విషయంలో వ్యత్యాసం ఉంటే ఉండవచ్చును. కాని. మూడు యూనివర్సిటీలు మూడు సిలబస్‌ల్ని మూడు రకాలుగా పోతే నష్టం వస్తుంది. ఈ సిలబస్ విషయంలో అయినా యూనిఫార్మిటీ మెయిన్‌టెయిన్ చేయుటానికి ఆలోచిస్తారా ?

Sri P.V.G. Raju.—These are all subjective opinions which are being expressed. The facts are that each University is in charge of its own University area and prescribes its courses and books.

శ్రీ ఎం. పిచ్చయ్య. (పెకారావుపేట).—ప్రస్తుతం ప్రీ యూనివర్సిటీ కోర్సును కంటిన్యూ చేయటానికి కేటాయించిన టైమ్ కాని దాని యొక్క సిలబస్‌ను కాని పరిశీలించినట్లయితే, గత అనుభవంలో, ఇది విద్యార్థుల యొక్క స్టాండర్డ్సును పెంచటానికి సహాయపడటంలేదు. అందువల్ల ఓల్డ్ ఇంటర్‌మీడియట్ మోడల్‌లో విద్య స్టాండర్డ్ పెంచే రూపంలో, యీ సిలబస్‌ను పెంచటానికిగాని, యీకాలాన్ని హెచ్చించటానికిగాని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

Sri P.V.G. Raju.—I want notice for that question. I cannot answer that in a supplementary. They are eliciting my opinion. I have no opinion except to state the facts.

శ్రీ ఎం. లక్ష్మణస్వామి. (కంకిపాడు).—ఇదివరకు ప్రీ యూనివర్సిటీ కోర్సులో ఆర్ట్సువారికి సైన్సు సబ్‌జక్ట్సు, సైన్సు వారికి ఆర్ట్సుసబ్‌జక్ట్సు ఉండేది. అది తీసివేయడమన్నది జనరల్ పేట్రన్‌కు వ్యతిరేకమైనది. దీనిలో ఉన్న ఔచిత్య మేమిటో చెప్పగలరా ?

Sri P.V.G. Raju.—I have already stated that it is not part of my functions to go into the University courses unless something specific is raised.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :-ఈప్రీ యూనివర్సిటీ కోర్సు అన్నది ఆల్ ఇండియాపేట్రన్‌లో తీసుకు రావాలని యూనివర్సిటీ గ్రాంట్సు కమీషన్ చేసిన నిర్ణయం అనుకొంటాను. అటువంటప్పుడు యీ సిలబస్ కూడ దానికి అనుగుణంగా ఉండాలి కాని. ఏ యూనివర్సిటీకి ఆ

యూనివర్సిటీ వేరే సిలబస్ తీసుకుంటే, అది సెపరేట్ కోర్సుగా వెళ్ళిపోయి స్టూడెంట్స్‌లో ఒక విధమైన కామన్ నాలెడ్జి ఉండటానికి వీల్లేకుండా పోతుందేమో ? ప్రభుత్వం ఆలోచించి యూనివర్సిటీకి సలహా ఇస్తుందా ?

Sri P.V.G. Raju.—We are going outside the field of this question. My submission is that a new syllabus has been introduced. It is in conformity with the powers and duties of the University to issue new syllabus. They have done it.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ.—అధ్యక్షా, పాత సిలబస్‌కు కొత్త సిలబస్‌కు ఉండే భేదం ఏమిటని అడిగితే ఆ వివరాలు తెలియవు అంటారు. పాత సిలబస్ ఉండగా కొత్త సిలబస్ తీసుకు రావలసిన అవసరం ఏమిటి ? యూనివర్సిటీ వారు ఏమి చెప్పినారు ? పాత సిలబస్‌లో కన్నా కొత్త సిలబస్‌లో ఉన్న మార్పులేమిటో చెప్పండి.

Sri P.V.G. Raju.—Why should Government go into this. It is the University that have got the right to issue syllabus. If the Hon. Members want old and new syllabus, I can supply and Hon. Members may raise any questions that they like.

Sri S. Vemayya.—May I know whether this new syllabus is common to all other Universities also or whether this new syllabus is on par with other University syllabus.

Sri P.V.G. Raju:—I do not know what reply the Hon. Member wants for that question. Certainly this syllabus pertains to the Andhra University area. It need not be on par. It cannot be similar to other Universities but it tries to maintain the same standard because it is governed by the Inter-University Board regulations.

BLOCK GRANTS PAID TO THE UNIVERSITIES.

671—

*391 (4458) Q. *Sri A.P. Vajravelu Chetty (Put by Sri Vavilala Gopala Krishnayya).*—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

the amounts of block grants paid to Andhra, Venkateswara and Osmania Universities during the year 1961-62 and 1962-63 ?

Sri P.V.G. Raju :

	1961-62	1962-63
Osmania University	68,88,200	68,882 00
Andhra University	15,30,600	15,30,600
Sri Venkateswara University	16,50,000	17,17,000

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య.—ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకి చాలా తక్కువ గ్రాంట్ ఇచ్చినట్లు అగుపడుతున్నది. దానికి కారణం ఏమిటో చెప్పగలరా ?

Sri P. *V. G. Raju* ;—There is no reason in the sense of the term. These grants have been given on the basis of the past two years.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ (పెనుగొండ)—కొంత బేసిస్ తీసుకొని దాని ప్రకారం ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకి గ్రాంట్ ఇవ్వటం జరిగిందని మంత్రిగారు అంటున్నారు. ఆ బేసిస్ ఏమిటో సెలవిస్తారా ?

Sri P.V.G. Raju.—The different requirements of the University would vary in relation to the development work in the particular University. Hon. Members should not forget that in the case of Andhra University the development has taken many years, while Sri Venkateswara is a new University and in Osmania University there are different problems, in determining the criteria of giving the grants.

శ్రీ ఎం. లక్ష్మణస్వామి.—ఈ యూనివర్సిటీ వైస్ చాన్సలర్‌గారు యీ గ్రాంట్స్ చాలటంలేదనే విషయం తరచు అడుగుతున్నవిషయం మంత్రిగారు గమనంలోకితీసుకొన్నారా?

Sri P.V.G. Raju.—There is always a complaint that the grants are insufficient.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya.—That is the very reason why we are asking the reason for this discrimination. While Osmania was given 68 lakhs and Venkateswara 16 lakhs, Andhra University is given only 15 lakhs. I do not know whether this is done to stop educational progress. Why did it happen ?

Sri P.V.G. Raju.—There are colleges which are under the Osmania University. 11 constituent colleges are run by the Osmania. That is why there was the highest block grant. The grants, as I have submitted, vary in relation to the cost of development.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya.—We are not able to understand the difference in progress. For instance Osmania University was also an old University which has developed to the highest standard. Are we starving the progress ?

Sri P.V.G. Raju.—The figures pertain to 1961-62 and 1962-63 at a time when I was not in charge of the department. So I can only give the facts as they are and there are differences in the development tempo of the three Universities and also there is difference in the figures for the last few years which are placed before hon. Members. It is for the hon. Members to express their views in the general debate.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya—If it is so, will the Minister be pleased to state whether there are special grants for the current year and next year?

Sri P. V. G. Raju.—There will be differences. Naturally, the Osmania block grant is greater than the other Universities because there are 11 constituent colleges run by the University. If the Osmania University stops running the constituent colleges, then the block grant will be diminished.

శ్రీ [illegible].—[illegible] యూనివర్సిటీలో ఉండే, Education level [illegible] దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి పొరపాట్లను తగ్గించి న్యాయంగా అన్ని యూనివర్సిటీలకు funds ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వ భవిష్యత్తులో నైనా ఆలోచిస్తుందా ?

Sri P.V.G. Raju.—Yes, I think that is correct. As far as possible, it is the desire of the Government to give equal grants to all the Universities.

STARTING OF NEW EDUCATION INSTITUTIONS.

672—

*596 *Q.*—*Sri A. Sarveswara Rao.*—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

whether it is a fact that no New University, or College or High School will be started during this year by the Government because of the cuts made by the centre in allotments to Education ?

Sri P.V.G. Raju.—Yes, Sir.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు.—డబ్బు పరిస్థితి కొంచెం దేశంలో విద్య ఆవశ్యకత, విద్యార్థుల యొక్క Position reconsider చేయవలసిన అవసరం ఉంటుందని అనుకుంటున్నాను. దానిని గురించి ఏమైనా మంత్రిగారు చెప్తారా ?

Sri P. V. G. Raju.—A tok:n grant of Rs. 10 lakhs was put in the Third plan for starting a new Universit; . That 10 lakhs was surrendered when there was a cut of 5 crores in the Education plan Budget.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు.—F.rst form లో పిల్లలందరు తప్పకుండా చేరాలని ru'e ఉండడంవల్ల ప్రతిచోట High schools స్థాపించాలనే కోరిక ఎక్కువ అవుతున్నది. అటువంటప్పుడు High schools కూడ Cut చేయడంలో ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం ఏమిటి ? Education పూర్తిగా ఆగిపోతుందని ప్రభుత్వం గుర్తించడం లేదా ?

Shri P. V. G. Raju.—Hon. Members are aware of the cuts in the Plan allotment for education and therefore I have nothing further to add except to say that there was a cut in the plan in the Education Budget.

శ్రీ వి. కె. ఆదినారాయణరెడ్డి (గూటీ).—ఈ మధ్యన ఉత్తరువు పంపించారు. ఏ సంవత్సరం ఆ సంవత్సరం Staff ఖర్చులన్నీ ఆ ప్రాంతం వాళ్లు భరించేటట్లయితే upgrading చేయవచ్చునని New Schools st rt చేయవచ్చునని ఒక ఉత్తరువు పంపించారు. దాని వల్ల డబ్బులు కట్టని ప్రాంతం వాళ్లకు విద్య లేకుండా ఉంటుంది. డబ్బు ఉన్న వాళ్లకే విద్య అందుబాటులో ఉంటుందనే సూత్రం అవలంభించినట్లు ఉంటుంది ఇది సబబు కాదని, దీనిని కనీసం వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలకు మార్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

Sri P.V.G. Raju : The decision has been that we are cutting the Education Plan. The House is fully aware of the fact that over Rs. 5 crores of the budget for education was cut and unless it is restored I am not in a position to fulfil the physical targets of establishing new universities or colleges.

శ్రీ పి. బాపయ్య (తిరుపూరు).—కొత్తగూడెం యొక్క importance ఎక్కువ అయింది. అక్కడ Industries ఎక్కువ పెరుగుతున్నాయి. జన సంఖ్య పెరుగుతూ ఉన్నది. అక్కడ అనేక High Schools ఉన్నాయి. అక్కడ College లేకపోవడంవల్ల చాల యిబ్బంది పడుతున్నట్లుగా తెలుస్తున్నది ఇదివరకు అక్కడ College కావాలని ప్రభుత్వానికి మెమోరాండం కూడ వచ్చినది. కాబట్టి కొత్తగూడెంలో College పెట్టడానికి ప్రత్యేక పరిస్థితులనుబట్టి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

Sri P. V. G. Raju.—A separate question.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి (భువనగిరి).—గతసంవత్సరం రాజేంద్రనగర్‌లో వ్యవసాయ యూనివర్సిటీని స్థాపించడానికి చట్టం చేశాము. ఈ April మాసంలో స్థాపించడానికి కూడ నిర్ణయించాము. అయితే ఈ University కూడ ఆగిపోతుందా?

SriP. V. G. Raju.—That has nothing to do with my department. Another Minister is dealing with the Agricultural University at Rajendranagar.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya.—In the Third Plan we have envisaged a new University. Are we going back on the Third plan itself ?

Sri P. V. G. Raju.—That 10 lakhs has been lapsed. Not only Rs. 10 lakhs, Rs. 5 crores of the Plan pertaining to Education have been cut. Hon. Members know it. The mid-term appraisal has been provided to each member. A debate has also taken place in the other House. The facts are known. What more can I add ?

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న. (ఉరవకొండ).—Middle Schools ఉండే స్థలాలలో, Middle Schools నుంచి 5, 6 మైళ్లు పోవలసిన అవసరం వస్తుంది. బీద విద్యార్థులు విద్య విడిచిపెట్టవలసిన అవసరం వస్తుంది. కాబట్టి Middle Schools ను upgrade చేయడానికి అయినా ప్రయత్నం చేస్తారా ?

Sri P. V. G. Raju,—If I have money, I shall implement a number of schemes in consultation with the M.L.As.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు.—మంత్రిగారు డబ్బు లేదు అని రు. 5 కోట్లు Cut చేశారు. కాబట్టి యిదంతా పోయిందని చెప్తున్నారు. University 10 Lakhs Cut చేశాము అని చెప్తున్నారు. వారు చెప్పినట్లుగా High School Education కు కూడ సంవత్సరానికి అయ్యే ఖర్చు భరిస్తేనే

School పెట్టండి అనే G O. వెనుకబడిన వాళ్లకు చాల యిబ్బంది కలుగ జేస్తుంది వాళ్ళు అసలు చదువుకొనే దానికే అవకాశం ఉండదు. కనుక అక్కడైనా relax చేసి ప్రభుత్వం వారు open చేయడానికి చూస్తారా ?

Sri P.V.G. Raju:—A grant of Rs. 20 lakhs has been released for the current year for spending the money for completing the middle and secondary schools wherever necessary. That work has already been undertaken.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు.—ఇప్పుడు Education విషయం చూసినట్లయితే ప్రతి సంవత్సరం తగ్గుతు వస్తున్నది. Total Budget expenditure చూసినప్పుడు actual గా education మీద ఖర్చు పెట్టే expenditure చూసుకున్నట్లయితే comparative గా ప్రతి year precentage education కు తగ్గిపోతున్నది. ఇంత facts and figures కన్పిస్తున్నప్పుడు దీనికి provision గురించి చెప్పడానికి చాల తేలికగాఉంటుంది. అలా ఎందుకు చెప్పలేదు అని అడుగు తున్నాను.

Sri P.V.G. Raju:—That is for the House finally to decide this issue. There has been a cut in Education. It is known to everybody.

BASIC TRAINING SCHOOL, PURUSHOTHAPATNAM.

673—

*1469 Q.—*Sri Vavilala Gopalakrishnayya :* Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(*a*) whether the Government have received any representation from the students of Thota Pullappa, Basic Training School, Purushothapatnam, Narasaraopet taluk, Guntur district about the difficulties of the students ; and

(*b*) if so, what was the action taken so far ?

Sri P. V. G. Raju.—(*a*) Yes, sir.

(*b*) The case is being investigated by the Regional Deputy Director of Public Instruction and is under consideration of Government.

Sri S. Vemayya.—May I know the nature of the difficulties expressed in their memorandum ?

Sri P. V. G. Raju.—The students have said that the staff have not been behaving properly. The students have said that the teachers have asked them to work in the fields. An enquiry was made by the Regional Deputy Director, Guntur and it was found that some of the complaints made by the students are not very accurate. In other words, in the dispute the students are not blameless. I will go into the matter and settle the dispute.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య.—Some of them అని అంటే కొన్నింటికైనా base వున్నదని అర్థమవుతుంది.? Base వున్నట్లయితే, at what stage it is;

Sri P.V.G. Raju —When there is a dispute between the parties, it is assumed that both the parties are right and wrong. There is some trouble in this particular school. The students are against the staff. The staff felt that the students were not behaving correctly. The report has come to us on 3rd March, *i.e.*, one week back, and the policy of the Government would be to try and settle the matters in such a manner that the school would continue to function without any disruption of work.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య.—అక్కడ అసలు స్కూలు నడవడంలేద వారు grant తీసుకుంటున్నారు. పిల్లలను పనులు చేయమంటున్నారు. Complaint వ్రాయడం కూడ జరిగింది. దాదాపు సంవత్సరం కావస్తున్నది. ఆ పిల్లలకు పరీక్షలు వస్తున్నవి. తిరిగి వేరే పరీక్షలలో వారు pass కాలేదు అంటారు. ప్రభుత్వం యిప్పటికైనా ఈ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకుంటుందా? లేకపోతే క్లోజు చేసెయ్యండి, బాధలేదు.

Sri P. V. G. Raju.—Our report is that substantially the complaint made by the President of the Basic Pupil-Teacher Association on behalf of the teachers is basically incorrect, that only in trivial matters could there have been cmplaints against management and broadly speaking the onus of the blame is on the part of the students in this context.

శ్రీ ఎస్. వెంకటేశ్వర్లు (మర్తూర్).—ఈ ట్రెయినింగ్ స్కూలు విద్యార్థుల యొక్క ప్రవర్తనపై ఆటోన్‌వారు ఏదయినా మెమోరాండం పంపించారా?

Sri P. V. G. Raju.—Yes, Sir, there was a memorandum.

శ్రీ యం. పిచ్చయ్య.—ట్రెయినింగ్ స్కూలు విద్యార్థులకు వున్న కష్టాలలో ముఖ్యమైన కష్టం జూన్‌లో వారిని అడ్మిట్ చేసుకుంటున్నారు. ఫిబ్రవరి చివరివరకు స్టైపెండ్ యివ్వడంలేదు. వారు చాలా బీదవారు. ఇట్లా వారికి సంవత్సరానికి కొకసారి యివ్వడం గాకుండా, నెలకు రెండు నెలల కొకసారి స్టైపెండ్ యిచ్చే ఏర్పాట్లు ప్రభుత్వం చేస్తుందా?

Sri P. V. G. Raju.—Stipends are being distributed as per the normal rules in vogue in the department, Sir.

URDU ELEMENTARY BASIC TRAINING SECTION IN SIDDIPET.

674—

*526 Q.—*Sri Sultan Salahuddin Owaisi* (*Pathergatti*) :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(*a*) whether it is a fact that the Urdu Elementary Basic Training Section in Siddipet of Medak District was closed last year ;

(*b*) whether it is a fact that after receipt of more than 60 applications and holding interveiws for admission, the authorties concerned refused to continue the Urdu section ;

(*c*) whether Government received any representation from "Anjuman Tahafuz-e-Urdu, Andhra Pradesh" in this regard; and

(*d*) if so, the action taken by the Government?

Sri P. V. G. Raju: (*a*) The Urdu Elementary Basic Training Section in Siddipet was not closed last year, but selections were stopped.

(*b*) 68 applications were received for admissions but only 25 candidates appeared for interview. Hence the Urdu section was not continued.

(*c*) Yes, Sir.

(*d*) The representation was examined by Government. In view of the fact that the Urdu medium teachers are surplus of the actual requirement, no action was taken on the said representation.

CONSTRUCTING OF MATERNITY WARD AT YELLAREDDY.

675—

*18 (1284) Q.—*Sri K. Rajamallu* (*Chinnur*):—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state;

(*a*) the reasons for the delay in the construction of maternity ward at Yellareddy taluk headquarters of Nizamabad district for the last four years; and

(*b*) whether the Government propose to take necessary steps to hasten the construction work?

The Minister for Health and Medical (*Sri Y. Sivarama Prasad*): (*a*) The contractor to whom the work wasl et out in 1955-1956 by the former District Board of Nizamabad abandoned it in April 1958 after doing part of the work.

(*b*) The Zilla Parishad, Nizamabad has taken up the construction of the Maternity Ward and the work is in progress. The work is expected to be completed by the end of December, 1963.

IMPROVEMENTS TO THE HOSPITAL AT SIDDAVATTAM.

676—

*2273 Q.—*Sri Nagi Reddy Subba Reddy* (*Badvel*).—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(*a*) whether it is a fact that the Medical Department have acquired extensive land and prepared estimates for the improvement of the hospital in Siddavattam, Cuddapah District which has been taken over by the Government from the District Board during 1958;

STARTING OF MEDICAL COLLEGE AT VIJAYAWADA.

678—

*1590 Q.—*Sarvasri P. Rajagopal Naidu (Tavanampalle) and A. Sarweswara Rao* :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(*a*) whether any request has been made to the Government to start a Medical College at Vijayawada; and

(*b*) if so, whether any decision was taken by the Government in the matter ?

Sri Y. Sivarama Prasad :(*a*) Yes, Sir.

(*b*) The matter is under consideration of the Government.

HANDICRAFTS SURVEY.

679—

*1676 Q.—*Sri P. Raja Gopal Naidu (Put by Sri T. K. R. Sarma)*.—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(*a*) whether Handicrafts Survey was taken up by the State Government at any time during the last five years ; and

(*b*) if so, whether the survey was completed ?

The Minister for Industries (Dr. M. N. Lakshminarasayya) : (*a*) Yes Sir, during 1959.

(*b*) No, Sir,

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య.—59 నుంచి సర్వే చేస్తున్నామన్నారు. ఇంకా పూర్తి కాలేదా ?

డాక్టర్.ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య.—కొన్ని ఇండస్ట్రీస్‌కు సంబంధించి పూర్తి అయినది ఇంకా కొన్ని పరిశ్రమల గురించి ఇన్వెస్టిగేషన్ జరుగుతోంది. 'అయిన వాటికి కూడ' కంపైల్ చేయడానికి టైము పట్టుతుంది శీఘ్రంగానే పూర్తి రిపోర్టు యిస్తాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య.—ఇండస్ట్రియల్ డిపార్టుమెంటులో లేధార్జీ వుందంటే మొన్న మంత్రిగారికి కోపం వచ్చింది. 59లో ప్రారంభిస్తే మనం యిప్పుడు 64లో వున్నాము. 5 సంవత్సరాలు కావస్తున్నది. సర్వే అయినంతవరకైనా ఎందుకు తీసుకురారు ?

డాక్టర్. ఎం. ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్య.—చాలావరకు సర్వే అయింది. ఫర్నిచర్ హార్డ్వేర్, నిర్మల్ ఇండస్ట్రీ ఇవన్నీ సర్వే అయినాయి. ఇంకా విలేజస్‌లో వుండే ట్రేడిషనల్ ఇండస్ట్రీస్, హాండీక్రాఫ్ట్సు బైటకు తీయడానికి యింకా సర్వే జరుగుతోంది.

శ్రీ ఎం. పిచ్చయ్య.—సర్వే చేసినవాటిలో బయటపడిన విషయాలు చెబుతారా ?

డాక్టర్. ఎం. ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్య.—మిగతావి కూడ వచ్చిన తరువాత ఒక రిపోరు సమగ్రంగా తయారుచేయాలనే ఆలోచన వుంది.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య.—సర్వే ఇండస్ట్రీ వైజ్‌గా చేస్తున్నారా లేక జిల్లావైజుగా చేస్తున్నారా ? ఏ యే జిల్లాలలో సర్వే కంప్లీట్ అయినది. సర్వే టేకప్ జేసిన జిల్లాలు ఏవి ?

డాక్టర్. ఎం. ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్య.—ఇంచుమించు అన్ని జిల్లాలలోను సర్వే అయినవి. కాని, ఒక్కొక్క జిల్లాలో యింకా కొన్ని వుండడంవల్ల డిలే జరుగుతోంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య.—అయినంతవరకు ఇంటెరిమ్ రిపోర్టు యివ్వగలరా ?

డాక్టర్. ఎం. ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్య.—ఇంటెరిమ్ రిపోర్టు యివ్వడానికి అవకాశం తరంలేదు. కాని, కంపైల్ చేస్తున్నాము, అన్నీ ఒకేసారి యివ్వాలని అనుకున్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య.—అన్నీయిచ్చేప్పటికి 6సంవత్సరాలు పట్టేటట్లుంది. కొంత అయినా యిస్తే బాగుంటుంది. ఏదో చేస్తామని ఏమీ చేయకుండా వుంటే ఎట్లా ?

డాక్టర్. ఎం. ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్య.—All right, Sir ఇంటెరిమ్ రిపోర్టు యిస్తాను.

HANDICRAFTS INDUSTRIES IN THE STATE.

680—

*1847 Q.—*Sri P. Gunnayya* .—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state:

(*a*) the District-wise Number of handicraft industries in the State

(*b*) the number of Sales Emporia for the marketing of Handicrafts articles in the State;

(*c*) the value of articles produced during 1962-63;

(*d*) the value of articles sold in the State during 1962-63:

(*e*) whether any articles manufactured in handicrafts have been sold in foreign countries during 1962-63; and

(*f*) if so, the value of the foreign exchange?

Dr. M.N. Lakshminarasayya :—

(*a*) Srikakulam District	..	2
Visakahpatnam District	..	6
East Godavari District	..	3
West Godavari District	..	2
Krishna District ..	..	3
Guntur District ..	..	4
Nellore District ..	..	4
Chittoor District ..	..	4
Cuddapah District	..	1
Kurnool District ..	..	3
Anantapur District	..	1
Hyderabad District	..	10
Nalgonda District ..	..	1
Warangal District ..	..	3
Adilabad District ..	..	1
Khammam District	..	1
Karimnagar District	..	1
Mahaboobnagar District	..	2

(*b*) Seven.

(*c*) Rs. 9,80,600

(*d*) Rs. 13,60,000

(*e*) Yes, Sir.

(*f*) Rs. 34,20,000

(ఎ) శ్రీకాకుళం	..	..	2
విశాఖపట్టణం	..	..	6
ఈస్టు గోదావరి జిల్లా	..	..	3
వెస్టు గోదావరి జిల్లా	..	..	2
కృష్ణా జిల్లా	..	..	3
గుంటూరు జిల్లా	..	..	4
నెల్లూరు జిల్లా	..	..	4
చిత్తూరు జిల్లా	..	..	4
కడప జిల్లా	..	..	1
కర్నూలు జిల్లా	..	..	3
అనంతపురం జిల్లా	..	..	1
హైదరాబాదు	..	..	10
నల్గొండ జిల్లా	..	..	1
వరంగల్ జిల్లా	..	..	3
ఆదిలాబాద్ జిల్లా	..	..	1
కరీంనగర్ జిల్లా	..	..	1
ఖమ్మం జిల్లా	..	..	1
మహబూబ్‌నగరు జిల్లా	..	..	2

(బి) ఏడు.

(సి) 9,80,600 రూ.లు

(డి) 13,60,000 రూ.లు

(ఇ) జౌను.

(ఎఫ్). 34,20,000 రూ.లు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య.—చేతి పరిశ్రమల ఉత్పత్తి జిల్లాలవారీ చెప్పారు. రాష్ట్రం మొత్తం మీద పనిచేస్తున్నవారి వేతనాలు మొత్తం ప్రభుత్వానికి ఎంత ఖర్చు అయినది?

డాక్టర్. ఎం. ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్య.—రాష్ట్రం మొత్తం మీద అయిన ఖర్చు ప్రస్తుతం నా దగ్గర లేదు. ఆదాయం, సేల్సు అడిగారు. మెంబరుగారికి కావాలంటే అందజేస్తాను.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య.—7 కేంద్రాలలో ఎంపోరియములు వున్నాయన్నారు. అవి ఎక్కడెక్కడ లొకేట్ అయి వున్నాయి?

డాక్టర్. ఎం. ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్య.—హైదరాబాదు 1, శ్రీకాకుళం 1, వరంగల్ 1, వైజాగు, ఏలూరు—మొత్తం 7 వున్నాయి.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు.—ఇది చాల పెద్ద ఆన్సరు. చాల లెంక్తతో కూడి వున్నది. ఇటువంటివి టేబిల్ మీద పెట్టిస్తే బాగుంటుంది. ఇక ముందు, ఇటువంటివి వచ్చినప్పుడు, టేబిల్ మీద పెట్టించాలని కోరుతున్నాను. రెండవది, బెజవాడలో సేల్సు ఎంపోరియం వున్నది. దాని సేల్సు నెలకు ఎంతో ప్రభుత్వం గమనించిందా?

డాక్టర్. ఎం. ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్య.—దానికి సెపరేట్ క్వశ్చను వేయాలి. ఇది పెద్ద క్వశ్చన్ వాస్తవమే. అన్‌స్టార్డ్‌గా allow చేస్తే పూర్తిగా సప్లయి చేస్తాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—అన్‌స్టార్డ్ క్వశ్చను అయినంత మాత్రాన ఇన్ఫర్మేషన్ ఇవ్వాలని, స్టార్డ్ అయితే యివ్వకూడదని ఎక్కడ లేదు. అన్ స్టార్డ్ అయితే సప్లిమెంటరీ తప్పించుకోడానికి ఆలోచిస్తున్నారేమో కాని ఇన్ఫర్మేషను యివ్వవలసి వుంటుంది. ఎక్కువ ఇన్ఫర్మేషను యివ్వవలసినప్పుడు టేబిల్ మీద పెట్టాలి, తక్కువ ఇన్ఫర్మేషను అయితే నోటితో చెబితే సరిపోతుంది.

డాక్టర్. ఎం. ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్య.—ఇన్ఫర్మేషను వుంది. చదవమంటే చదువుతాను.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న.—ఈ హాండీక్రాఫ్ట్స్ ఇండస్ట్రీస్ అన్ని జిల్లాలలోను ఫంక్షను చేస్తున్నాయా, ఫంక్షను చేయకుండా ఏమైనా వున్నాయా? అనంతపురం జిల్లాలో ఒకటి వుంది అన్నారు. అది ఎక్కడవుంది దానివల్ల లాభము వస్తున్నదా, నష్టంవస్తుదా?

డాక్టర్. ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య.—అనంతపురం జిల్లాలో బాంబూ అండ్ బాస్కెట్ ఇండస్ట్రియల్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ లిమిటెడ్, గుంటకల్ అని గుంటకల్లులో వుంది.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు.—ఏలూరులో ఎంపోరియం వుందన్నారు. ఈ సంవత్సరంలో దానికి ఏమైనా ఏర్పాటు చేశారా?

డాక్టర్. ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య.—పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో ఒకటిది సెంట్రల్ ఫ్రూట్ ప్రోసెసింగ్ అండ్ డైయింగ్ సెంటర్ అని ఏలూరులో వుంది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి).—చేతి పరిశ్రమలు జిల్లాలవారీగా చెప్పార ఎక్కడెక్కడ లాభంతో నడుస్తున్నాయో, ఎక్కడెక్కడ నష్టంతో నడుస్తున్నాయో చెప్పగలరా?

డాక్టర్. ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య.—వంద సొసైటీలు వున్నాయి. అవన్నీ సప్లయి చేయాలంటే మరి చేస్తాను.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి.—కొన్ని జిల్లాలలో పది, ఆరు, ఎనిమిది సొసైటీలు వుండి వెనుకబడిన అనంతపురం, మహబూబ్‌నగరు జిల్లాల వంటి జిల్లాలలో ఒకటొకటే వున్నాయి. యిట్లా వుండడానికి కారణం ఏమిటి? ముందు ముందైనా కరువు ప్రాంతాలలో ఎక్కువ చేతి పరిశ్రమలు స్థాపించడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా?

డాక్టర్. ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య.—ఇది హాండీ క్రాఫ్ట్సుకు సంబంధించినది. కొన్ని జిల్లాలలో ఆర్టిజాన్స్ వుంటారు కొన్ని ప్రాంతాలలో వుండరు. హైదరాబాదు సిటీలో పది వున్నాయి. విశాఖపట్టణంలో 6 వున్నాయి. ఈ రెండు చోట్ల ఎక్కువగా వున్నాయి. విశాఖ పట్టణాలలో హాండీక్రాఫ్ట్సు ఎక్కువవున్నాయి. చిత్తూరులో తిరుపతి వుండడంవల్ల శాండల్‌వుడ్‌కు సంబంధించినవి వున్నాయి. అటువంటివి అన్ని జిల్లాలలోను లేవు.

శ్రీ పి. వెంకట కృష్ణారెడ్డి. (నంది కొట్కూర్).—కర్నూలు జిల్లాలో మూడు వున్నాయన్నారు. అవి ఏవి, ఎక్కడ వున్నాయి?

Dr. M. N. Lakshminarasayya:—

(*i*) The Mat Weaver's Co-operative Society at Giddalur;

(*ii*) Wooden Toy Industrial Co-operative Society at Adoni, and

(*iii*) Bamboo Workers Co-operative Society at Sreesailam.

శ్రీ కె. రాఘవులు.—వరంగల్లులో మూడు వున్నాయన్నారు. అక్కడ కుటీర పరిశ్రమలు చాల వున్నాయి. ఎన్ని పని చేస్తున్నాయి, ఎన్ని చేయడంలేదు?

డాక్టర్. ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య.—మూడు వున్నాయి, ఇన్వెస్టిగేషన్ సర్వే చేస్తున్నాము.

HANDICRAFT INDUSTRIES

681—

*1677 Q.—*Sri P. Rajagopal Naidu (Put by Sri Vavilala Gopala Krishnayya)*:—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state:

(a) whether Handicraft Industries are run by the Government: and

(b) the profit and loss account of these Industries for 1962-63

Dr. M.N. Lakshminarasayya :—

(a) Only Nirmal Industry at Khairatabad is being run by the Government.

(b) A loss of Rs. 7,092 was sustained by the Industry during 1962-63.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య.—ఉత్పత్తి అయినది 9 లక్షలని చెప్పారు. value of articles sold in India పదమూడు లక్షలు. ఫారిన్ కంట్రీస్‌కు 34 లక్షలు. 9 లక్షలకు వస్తువులు తయారైతే 47 లక్షలకు ఎట్లా అమ్మడం జరిగింది? నష్టం ఎట్లా వచ్చింది?

డాక్టర్. ఎం. ఎన్. లక్ష్మినరసయ్య—1962–63లో 9 లక్షలు ప్రొడ్యూస్ అయింది. previous years లో నుంచిస్టాక్ వుండి, అది కూడ సేల్ కావడం వల్ల హెచ్చు అయింది?

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య.—Latest year లో ప్రొడక్షన్ ఎంత, లాభం ఎంత?

డాక్టర్. ఎం. ఎన్. లక్ష్మినరసయ్య.—1962–63లో 7 వేల 92 రూపాయలు లాస్.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య.—అదే నా పాయింట్. 1962–63దే నేనడిగాను, వారు చెబుతున్నారు. 9 లక్షలు ప్రొడూన్ అయిందన్నారు. 47 లక్షల ఆర్టికల్స్ అమ్మితే-క్రితం సంవత్సరాలలో నుంచి అక్యూములేట్ అయి యీ ఒక్క సంవత్సరంలో ఖర్చు అయినా యా? అంత impetus రావడానికి కారణం ఏమిటి?

డాక్టర్. ఎం. ఎన్. లక్ష్మినరసయ్య.—సేల్సు ఎక్కువ కావడంవల్ల ఎక్కువ అయింది.

† Q. No. 682 [*] 1098 (4799)

GOVERNMENT SILK FARMS

683—

*1073 (4746)Q.—*Sri E. Ayyapu Reddy (Put by Sri M. Pitchayya)*.—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state:

(a) the number of Government Silk Farms in the State; and their location;

† Not put and not answered in the House. Hence, the question and Answer are included in the Proceedings at the end of the question

(b) the gross annual income from the Farms ; and

(c) the amount spent annually for paying the salaries of th Establishments ?

Dr. M.N. Lakshminarsayya :—

(a) There are ten Government Silk Farms, Five Tassar See Stations, Two Craft Nurseries and two Chowki Rearing Units etc.

(b) During the year 1962-63 a sum of Rs. 46,481-43 nP. wa realised from the transactions conducted in the Government units.

(c) Annually a sum of Rs. 1,55,490 is ear-marked for paying th salaries of the establishment.

శ్రీ ఎమ్. పిచ్చయ్య.—విశాఖపట్నం జిల్లాలో ఎన్ని పట్టుకేంద్రాలున్నాయో అక్కడ లాభనష్టాలు ఎట్లా ఉన్నాయో సెలవిస్తారా ?

డాక్టర్. ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనర్సయ్య.—విశాఖపట్నం జిల్లాలో చింతపల్లిలో ఒకటి అరకువాలీలో ఒకటి సిల్కు ఫారమ్సు ఉన్నాయి. గవర్నమెంటు గ్రాఫ్టుఫార్మింగ్ నర్స అరకువాలీలో ఒకటి వుంది. విశాఖ పట్నం ప్రాపగాండా స్టేషన్ అరకువాలీలో ఉంది

శ్రీ ఎమ్ పిచ్చయ్య.—నేను అడిగిన దానికి పూర్తిగా జవాబు రాలేదు, అధ్యక్షా, వీటిపై ఆదాయం ఎంత వస్తోంది, సిబ్బందికి పెచ్చించినది ఎంత, లాభమా, నష్టమా అని అడిగాను.

డాక్టర్. ఎమ్. ఎన్ లక్ష్మీనర్సయ్య—మొత్తంపై నష్టమే. ఆదాయం రు 64,441లు వుంటే ఖర్చు రు 1,55,000 లు వరకు వుంది. Experimental basis మీద వాటిని పెట్టాము మైసూరులోను కాశ్మీరులోను ఉన్నట్లుగా మనకు Traditional గా రావడం లేదు. ఇప్పుడే develop చేస్తున్నాము. Experimental stage లో వున్నాము కనుక lo.s లోనే ఉన్నాము.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ.—పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా చింతలపూడిలో పట్టు పరిశ్రమ డెవలప్ చేయడానికి అవకాశాలు వున్నాయి. అక్కడ అదనంగా గ్రాంట్సు ఇచ్చి డెవలప్ చేయడానికి ఆలోచిస్తారా ?

డాక్టర్. ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనర్సయ్య.— ఎక్కువ డబ్బు allot చేసి పరిశ్రమను డెవలప్ చేయాలనే ఉంది. Agriculturists' income supplement చేయడానికి డెవలప్ చేయాలనే స్కీము ప్రభుత్వానికి ఉంది.

COCONUT TREES ALLOWED FOR TAPPING NEERA.

684—

*2195. Q—*Sri V. Ramaswamy Reddy .—(Put by Sri Vavilala Gopala Krishnayya)* : —Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(*a*) whether it is a fact that besides palm trees, coconut trees also are allowed to be tapped for neera ; and

(*l* whether the Government propose to discontinue coconut trees being tapped in view of the shortage experienced for copra in the country ?

The Minister for Excise and Prohibition (Sri M.R. Appa Rao) :—

(*a*) The answer is in the affirmative.

(*b*) The answer is in the negative.

CLOSURE OF NEERA SHOPS AT ISUKAPALLI

685—

*2460 (z) Q.—*Sarvasri E. Subba Rao, (Kuchinapudi) and K. Satyanarayana(Repalle)*—Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(*a*) whether it is a fact that about eleven sweet toddy shops were closed on a plea that a sugar plant is going to be erected at Isukapalli, Guntur District ;

(*b*) whether the ex-Tappers expressed their willingness to supply the required quantity of juice to the plant if the said shops are re-auctioned ; and

(*c*) if so, the result thereon ?

Sri M.R. Appa Rao :—

(*a*) The answer is in the affirmative.

(*b*) The answer is in the affirmative.

(*c*) No action was considered necessary as the policy of the Government is that neera shops and Neera Sugar plants should not co-exist.

శ్రీ ఇ. సుబ్బారావు :—నీరా షుగర్‌ప్లాంటు తెరుస్తామని తీసి కల్లుదుకాణాలు మూసివేసారు, నీరాషాపు తెరవకుండానే చెట్లకు నంబర్లు వేసి కల్లు గీస్తున్నారు. కల్లుకు పర్మిట్లు ఇస్తున్నారా? లేకుండానే అక్కడ వారు గీస్తున్నారా ?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు :—కల్లుగీస్తున్నట్లు రిపోర్టు ఇస్తే action తీసుకుంటాము.

Sri M. R. Appa Rao :—Yes Sir I will enquire into it.

శ్రీ కె. సత్యనారాయణ :—నీరాషుగర్ ప్లాంటు 1962 ఆఖరునకు ప్రొడక్షన్ లోనికి వస్తుందని అన్నారు. ఇప్పటివరకు ప్రొడక్షన్ లోనికి రాలేదు. ఎప్పటికి వస్తుందనే సమస్య ఒకటి అక్కడ ఉండే Toddy Tappers ప్లాంటుకు అవసరమైన Juice ఇస్తామని అదనంగా వున్న ప్రొడక్షన్ అమ్ముకోడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరారు. Season అయిపోయింది. మూడు మాసాలు గవర్నమెంటుకు నష్టమే కాకుండా వారి వృత్తికి నష్టం వస్తోంది. ఇప్పుడైనా consider చేస్తారా?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు :—ఒక్కొక్క నీరాషుగర్ ప్లాంటుకు 10 వేల Trees కావాలి. అక్కడ చెట్లు ఉన్నాయని అన్నారు. ఉన్నాయా లేదా అన్నది విచారణలో ఉంది. తరువాత action తీసుకుంటున్నారు. నిడదవోలులో ఫన్ క్షన్ చేస్తోంది. నూజివీడు, రేపల్లి, లోను తొందరలోనే ఫన్ క్షన్ చేస్తాయి.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—నీరాషుగర్ ప్లాంటు, నీరాషాపు రెండూ Co-exist కాలేవు అన్నారు. నీరా ప్లాంటు లేనప్పుడు నీరాషాపులను ఎందుకు close చేసారు? 1964 వచ్చినా ఇంత వరకు ప్లాంటు పని చేయడంలేదు. ముందుగానే షాపు ఎందుకు close చేసారు?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు :—అక్కడ నీరాప్లాంటు ఉన్నది. Erection అయిపోయింది, Electricity connection రాగానే start చేస్తాము.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—ఎక్కడ చూచినా నీరా అంగళ్ళు పెడుతున్నారు చెట్లు లేకుండా పోతున్నాయి చెట్లు ఏమైనా పెంచడానికి యోచన చేస్తారా?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్ అప్పారావు :—మనకు కావలసిన దానికంటే ఎక్కువ చెట్లే ఉన్నాయి.

శ్రీ పి. బాపయ్య :—నూజివీడులో నీరా షుగర్ ప్లాంటు కడతామన్నారు. అక్కడ ఉండే నీరా సొసైటీలను రద్దు చేస్తారా?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు :—చుట్టుప్రక్కల అయిదారు మైళ్ళలో చేయవలసి ఉంటుంది. ఇప్పుడుకూడా నీరా ఇవ్వలేదు అక్కడ.

శ్రీ ఇ. సుబ్బారావు—తాటిబెల్లం సొసైటీలు, నీరా సొసైటీలు తీసివేసి షుగర్ ప్లాంట్సు ఇద్దామనుకుంటున్నారు. ఇవి అంత Success అవ్వ [illegible] లేవు కనుక మూసివేసే ఉద్దేశం వున్నదా ?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు :—నీరా ప్లాంట్సు Succ ssfu'గానే ఉ న్నాయి అనుకుంటున్నాము. నిడదవోలువద్ద 50,60 వరకు నా స్టైటు తాటి బెల్లాలు ఉంచాము. పూర్వం నుంచి తాటిబెల్లం చేస్తున్నాయి.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :—ఇదివరలో మంత్రిగారు అసెంబ్లీ పరిసర ప్రాంతాలలో నీరాషాపును నెలకొల్పి సభ్యులకు కావలసిన శక్తిని ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని చెప్పారు ఆ నీరా మేము పుచ్చుకుని తరువాత ప్రాపగండా చేయడానికి . . కి వస్తుంది. అందువల్ల ఇక్కడ నీరా షాపును పునర్వ్యవస్థైన మంత్రిగారు ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు :—ఇపుడే చేసాము, బైటకు వెళ్ళితీసుకోవచ్చును Assembly Premises లో లేదు కాని సెక్రటేరియట్‌లో వున్నది ఇక్కడక కూడా తెచ్చారు.

శ్రీ కె. రాఘవులు :—నీరాగేయించడం జరుగుతోంది. అది పదిగంటలలోపల ఖర్చు కాకపోతే తరువాత కల్లుగా మారుతుంది. దానివల్ల నష్టం జరుగుతుంది. ఎవరూ తీసుకోక పోతే దానికంటే కల్లుషాపు తెరవడానికి చూస్తారా ;

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు :—రెండు గంటల వరకేఅమ్మాలని అన్నాము. Ice లో ఉంచితే రెండుమూడు రోజులు కూడా ఉంచువచ్చునని ఆలిండియా నీరాసెంటరు వారు experiment చేసారు, వేడిచేస్తేనే పులుస్తుంది కాని లేక పోతే లేదు.

శ్రీ ఎస్ వేమయ్య :—నీరాప్లాంట్సును ఒక Pı ased Programme ప్రకారం అన్ని చోట్ల పెట్టి నీరా సాస్టైటీలు తీసివేయలని ఉద్దేశమా ? రెండు గంటల వరకే అమ్మాలని అన్నారు. రెండు గంటల తరువాత నీరాను ఎట్లా dispose of చేయాలో ఉత్తరువులు ఇచ్చారా ?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు :—100 నీరాషుగర్‌ప్లాంట్సు పెట్టాలని ఒక్కొక్క దానికి 120వేలు అవుతుందని ఒక్కొక్కటి దాదాపు 400 మందికి పని కల్పిస్తుంది అని ఖాదీ విలేజ్ ఇండస్ట్రీస్ బోర్డు వారు చెప్పారు. ప్రతి సంవత్సరం అయిదు చొప్పున పెట్టాలనే ఉద్దేశంలో ఉన్నాము. Dispose of చేయడం విషయం అడిగారు. బెల్లంక్రిందనో షుగర్‌క్రిందనో convert చేయాలి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—సెక్రటేరియట్‌వద్ద నీరాషాపు ఏర్పాటు చేసాము అన్నారు, మద్రాసులో రాజగోపాల చారిగారు ఇప్పించిన నీరా quality బాగా వున్నది. వాసన బాగున్నది ఇక్కడ quality బాగుచేయించి పెట్టిస్తారా ?

శ్రీ ఎమ్ ఆర్. అప్పారావు :—మనది మంచి క్వాలిటీయే Clean bottlesతో Straws తో చేయి తాకకుండా ఇస్తున్నాము. శ్రీమన్నారాయణగారు కూడా చాలా మంచి qualityఅని ఇండియాలో ఎక్కడా లేదని అన్నారు.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు (హుజూర్‌నగర్) :—నీరాను రెండు గంటల వరక అమ్మాలని అన్నారు. ప్రొహిబిషన్ వారు వెంబడిపడి కల్లుఅని అవస్థ పెడుతున్నారు నీరా అమ్ముతున్నారు, కల్లు అమ్ముతున్నారని జోక్యం కలిగించుకోకుండా రెండు, గంటల వరకు నీరా అమ్ముతున్నట్లే భావించడానికి instructions ఇస్తారా?

Mr. Speaker :——Why are you putting all these questions, Mr. Vasudeva Rao. We all know what is happening, (*Laughter*) Why put all these question.?

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :—నిజమే డిపార్టుమెంటువారు టాపర్సును చాల ఇబ్బందులకు గురి చేస్తున్నారు. అందరికి తెలిసిన విషయమే కాబట్టి డిపార్టుమెంటువారు ఊరికే కూర్చుంటే సరిపోతుంది

Mr. Speaker :—I do not think anybody will take part in the auctions if purely neera is going to be used. It is only toddy shops that are being sold though they are called in the name of Neera. Why all these things? We know it. All of us know it. It is an open secret.

Sri P. Sundarayya (*Gannavaram*) :—That is exactly why we are bringing once again on this floor-why don't' you abolish the so-called prohibition which everybody including Ministers know that it is not a success.

Mr. Speaker :—It is for the Government to consider all these things In the name of neera, toddy is being sold.

Sri P. Sundarayya :—That everybody knows and in the name of prohibition toddys tappers are paying every month fixed amounts to the authorities concerned and they are all fixing quota of cases. All these things every body knows, but still the Government says prohibition is a success and it goes on doing it. Why this deception?

When are they going to end this deception?

Mr. Speaker :—When that Demand comes up Members can speak on that. Next question.

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు :—నీరాషాప్పు అంటే రెండు గంటల వరకు అనే పెట్టాం. ఎక్కువ ఏమీ కాదని. ప్రొహిబిషన్ Scrap చేస్తామని ఏమీ లేదు. టేక్‌చంద్ కమిటీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత All India Congress Committee, High Command ఆలోచిస్తారని ఇదివరకు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డి గారు కూడా చెప్పి వున్నారు. దాని గురించి ఇప్పుడు చెప్పలేను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—పోనీ నీరా అనబడే కల్లుషాపు ఎక్కువ స్థలాలలో [illegible] తద్వారా ప్రభుత్వానికి 2—3 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం తెచ్చే ప్రయత్నాల [illegible]

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు :—అడిగిన చోట ఇస్తున్నాం. ఎక్కువ చేస్తాం.

శ్రీ ఓ. సుందరయ్య :—అడగకపోయినా అన్ని గ్రామాలలో ఏర్పాటు చేస్తే ప్రభుత్వానికి డబ్బు వస్తుంది ప్రజలకు గొడవలేకుండా పోతుంది.

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు :—ఎక్కడైతే డిమాండు వుందో అక్కడ చేస్తున్నాం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అసెంబ్లీ ఆవరణలో సిగరెట్లు పెట్టాలని ఆలోచన వున్నట్లు తోస్తున్నది. * * * * * * *

Mr. Speaker :—We are not sitting in the evenings. (Laughter). There is no trouble if it is sold in the morning. If it is sold in the evening when there is session then there may be trouble in the House.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—లేదండి. * * * * * * * * * * * * * * *

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—No, Sir. It is a fact. You can refer to Assembly proceedings.

అప్పుడు షన్ముగం అనే ఆయన పిచ్చయ్యప్యాన్ ట్రస్టీ మెంబరు ఆయన "త్రాగి మెంబర్సు ఇక్కడ పడిపోవడానికైనా పెట్టారు" అంటే with in five minut s that was abolished.

Sri P. V. G. Raju .—Sir, I am sorry. I was also a member. It is n fair. He is casting aspersion on a member who is not here to defend himself. He happens to be a member in Tamil Nad. I don't think it is fair on Mr. Gopalakrishnayya to say that.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : I think he should not talk of people who do not belong to this State, Sir.

Mr. Speaker . Let us not enter into discussion

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అటువంటి Incident జరుగుతాయి కనుక పెట్టవద్దని చెబుతున్నాను.

Sri P. V. G. Raju.– I think you must ignore that hon. Member in Madras State. It is very unfair for him to say about. (Interruptio by Sri Vavilala Gopalaksrishnayya) that portion of debates about that gentleman in Madras should be expunged. It is very unfair, Sir. Regarding an hon. Member in the State of Madras, we cannot say such things.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya. How can I deny a fact when it happened in Madras ?

Sri P. V. G. Raju : No, Sir. It is no a fact, Sir.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : It is a fact, Sir.

---

* * * Expunged as ordered by the Chair.

Sri P. V. G. Raju : About that being fact, the hon. Member said it categorically. I think you should ask him to substantiate it by getting information from the other House, Sir. Otherwise, it is not fair to cast an aspersion about a member in a neighbouring State who is not here to defend himself.

Mr. Speaker :-I will see whether it is a true allegation.

Sri P. V. G. Raju .-Thank you, Sir.

FINANCIAL AID TO NASHABANDI LOKA KARYAKSHETRAS.

686—

*1119 (4917) Q. *Sri K. Rajamallu:* Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state:

(*a*) the total amount of financial aid given so far to the State Sarvodaya Mandal to run the two "Nashabandi Loka Karyakshetras" and

(*b*) the details of the activities of these Karyakshetras ?

Sri M. R. Appa Rao :—(*a*) A sum of Rs. 5,000 being the first instalment has been granted to the Andhra Pradesh State Prohibition Council for running the two "Nashabandi Loka Karyakshetras" at Hyderabad City and Kodada village in Nalgonda district.

(*b*) The two centres have just started functioning.

శ్రీ కె. రాజమల్లు .—డబ్బు సక్రమంగా ఖర్చు పెట్టబడినదా ? దాని ఫలితాలు ఏమిటి ?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు :—దానియొక్క activities: Celebration of prohibition weeks; organizing bhajans, keerthans and dramas on the evils of drinks and benefits for giving up this habitt organising camps of one or two days; organising farmer meetings at mahillas; arranging exhibition in different parts of the X district showing popular films explaining the evils of drinking; distribution of leaflets, pamphlets written in simple regional language; treatment of addicts; prevention of new recruits particularly amongst students industrial workers, etc., opening of recreational and cheap soft-drink centres; prevention of illicit distillation.

శ్రీ పి. బాపయ్య .—అధ్యక్షా, ఇతర జిల్లాలలో చాల చోట్ల సర్వోదయ వారికి ఈ కార్యక్రమం అప్ప చెప్పడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు .—కోదాడలోను, హైదరాబాదులోను పెట్టాము. ప్రొహిబిషన్ లేని దగ్గర పెట్టమని వారు చెప్పారు. ఉన్నచోట కాదు. ప్రతి సంవత్సరం రెండు మూడు సెంటర్లు పెట్టాలని సెంటరుకు 5వేలు ఇస్తున్నారు. స్టేటు 5 వే యిస్తున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం ఎక్కువ చేయాలి, availability of funds ను బట్టి.

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—నా information ఏమంటే డబ్బు ఖర్చుపెట్టబడలేదు. Pamphlets యివ్వబడలేదు. ఇతర ఏ కార్యక్రమమూ చేయబడ లేదు. అది ప్రభుత్వ దృష్టికివచ్చిందా ఏమి చర్య తీసుకున్నారు ?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు.— Pamphlets వేశారు. ఇండస్ట్రియల్ ఎగ్జిబిషన్‌లో పంచిపెట్టారు. డబ్బు ఖర్చు అవుతున్నది. Monthly progress reports పంపిస్తున్నారు.

PROHIBITION STUDY TEAM

687—

*1605 Q. *Sri P. Rajagopal Naidu*.—Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state:

(*a*) whether the Prohibition Study Team appointed by the Central Government headed by Mr. Justice Tek Chand consulted the State Government; and

(*b*) if so, the nature of the opinion given by the State Government in this regard ?

Sri M. R. Appa Rao.—(*a*) The Prohibition Study Team visited this State, met Ministers, Officials and non-officials and recorded their views.

(*b*) The State Government did not give any opinion as the Team had only to make a study of the existing position.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు.—టేక్‌చంద్‌గారు స్టేటు టూరుకు వచ్చినప్పుడు మంత్రిగారిని consult చేసినారా ? ఏ అభిప్రాయం ఇవ్వకపోయినప్పుడు వారు ఏ విధముగా అభిప్రాయపడతారు ? ఇక మీదటనైనా తమ అభిప్రాయమును ప్రభుత్వం పంపిస్తుందా ?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు.—Individuals ని అడిగారు. ప్రభుత్వాన్ని అడుగలేదు. ఎవరి అభిప్రా యాన్ని వారు చెప్పారు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు.—అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు చర్చ వచ్చినప్పుడు ప్రాహిబిషను పెట్టిన తరువాత అవినీతి లంచగొండి విధానము హెచ్చయినదనీ అనుకొన్నాం. ఆ విషయం ప్రభుత్వం టేక్‌చంద్ కమిటీకి పంపించినదా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు.—టేక్‌చంద్ కమిటీ రిపోర్టు రాలేదు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు -Information పంపించినారా ?

Sri M. R. Appa Rao. –We are awaiting the report Sir.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు.—ఎక్సయిజు మినిస్టరుగారు ఏమి అభిప్రాయం ఇచ్చినారు ?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు.—వర్సనలుగా అభిప్రాయము ఇచ్చాను. అది confidential గా ఉంది. గవర్నమెంటుగా ఏమీ ఇవ్వలేదు.

శ్రీ కె. రాజమల్లు .—ప్రొహిబిషను ఉండాలని illegal liquor తయారు చేసేవారు అభిప్రాయ పడుతున్నారు. కొంతమంది సర్వోదయ వర్కర్సు అభిప్రాయ పడుతున్నారు సొంతలాభాలు సంపాదించుకోడానికి చెబుతున్నారు. ప్రొహిబిషను failure ను గుర్తించి కమిటీకి తెలియపరుస్తారా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు .—గవర్నమెంటుని కమిటీ అడగలేదు. అందువల్ల చెప్పలేదు. కాని ప్రొహిబిషను failure అని గవర్నమెంటు అనుకోవడం లేదు.

శ్రీ ఎస్. సుబ్బారెడ్డి .—ఇప్పుడు ప్రొహిబిషన్ సరిగా అమలు జరగడంలేదని నీరాషాప్సు పెట్టారనీ అందరికీ తెలుసును. సిబ్బంది లేకపోతే ఖర్చు తగ్గుతుంది. మత్తులేని నీరా అమ్మడానికి అనుకూలంగా వుంటుంది. సర్వోదయవారు సహాకారం ఇస్తారు. ఆలోచిస్తారా

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు.—Experimentalగా పైలటుస్కీము మండవల్లిలో పెట్టాము. సర్వోదయవర్కర్సు Non-official workers పాల్గొంటారు.

Sri. V. Visweswara Rao.—On a point order,sir మంత్రిగారు చెబుతూ ప్రొహిబిషను fail అయినదని అనుకోవడంలేదని చెప్పుతున్నారు. కాని ఇంతకు ముందు ప్రభుత్వం పెట్టించిన నీరాషాప్పు కల్లు అమ్ముతున్నట్లు అనుకోవడం జరిగింది. శాసన సభ్యుల అభిప్రాయాన్ని ప్రభుత్వం పరిగణవలోకి తీసుకోనడం లేదా ? ఎవరిని సంప్రదించకుండా ప్రభుత్వం నేరుగా నిర్ణయాలుతీసుకోవడంజరుగుతున్నది.

Mr.Speaker:—You can't prevent them from having their own belief. They believe it is a success. The Minister for Excise and Prohibition believes it is a success.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు (గోపాలపురం) .—అధ్యక్షా, వారు point of order raise చేశామని అన్నారు. దానిలో point of order ఏమి వున్నది ? రెండవది ఈ ప్రశ్నల సంబంధమంలో మెంబర్సు ప్రభుత్వానికి Alternative policies shape చేయడానికి అవకాశము వున్నదా తమరు రూలింగు ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker .—You are raising another point of order.

Sri T. V. Raghavulu .– I am not raising a point of order, Sir

Mr. Speaker : What is it then ? You raise a point or order and you want a ruling. Questions of policy cannot be discussed during question-hour ; but at the same time, members can put questions whether Government will consider such and such a thing.

Sri T.V. Raghavulu.—That is exactly what I want, so that we may know the scope of the question-hour.

Mr. Speaker .—You cannot go into the details of the policy. A member can say this : Are Government prepared to consider such and such a thing.

DISTILLERIES

688—

*1118 (4916) Q.—*Sri K. Rajamallu.*—Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(*a*) whether the Government decided to invite some foreign experts to look into the products and advise the Government to improve the quality of distilleries in Andhra Pradesh; and.

(*b*) whether the Government propose to purchase new machinery for the two Government distilleries for modern methods of brewing in order to improve the quality ?

Sri M. R. Appa Rao :—(*a*) The answer is in the negative.

(*b*) This is under the consideration of the Government.

SUPERSESSION OF DRAKSHARAMAM MUNICIPALITY

689—

*2342 Q.—*Sri Tenneti Viswanadham (Put by Sri T. K. R. Sarma).*—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(*a*) whether the Government have superseded the Draksharamam Municipality and;

(*b*) if so, what are the reasons for supersession ?

The Minister for Municipal Administration (Sri A. Venkataramayya):

(*a*) Yes, Sir.

(*b*) The Council was superseded as it was torn of factions and was incompetent to perform the duties imposed on it by law. Further, the Municipal Council itself agreed to the proposal for supersession.

(ఎ) అవును, రద్దు చేసినది.

(బి) ఈ మునిసిపల్ కౌన్సిల్ ముఠాలతో నిండి పోయి, చట్టబద్ధమైన తన కర్తవ్యాలను నిర్వహించే సామర్థ్యాన్ని కోల్పోవడము వల్ల రద్దు చేయబడినది. అంతే కాకుండా రద్దు చేసే ప్రతిపాదనను ఈ మునిసిపల్ కౌన్సిల్ అంగీకరించినది.

Mr. Speaker.—Unless it is very important, don't put supplementaries.

వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, అక్కడ ప్రజా పార్టీమనిషి చైర్మన్‌గా వచ్చారు. కాంగ్రెసు పార్టీ fail అయినందు వల్ల ఇంకొక దారి లేక దానిని supersede చేసిన మాట నిజమా ?

శ్రీ ఎ. వెంకటరామయ్య.—గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన ఉద్దేశము చాల పొరపాటు. అక్కడ స్వతంత్రపార్టీ మనిషి అని ఇంకొక పార్టీ మనిషి అని అభిప్రాయము లేదు. ఏకగ్రీవముగా కౌన్సిల్‌లో supersession కొరకు తీర్మానము చేయబడింది. చాల irregularities వున్నవి కాబట్టి supersede చేయబడినది.

శ్రీ యమ్. పిచ్చయ్య.—అధ్యక్షా, ముఠాలు వుండడంవల్ల రద్దు చేశామని అన్నారు. గ్రూపులు, ముఠాలు లేకుండా వున్న మునిసిపాలిటీలు ఏవైన వున్నవా ? గ్రూపులు వున్నప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పిన సిద్ధాంతము ప్రకారం మిగిలిన మునిసిపాలిటీలను కూడ రద్దు చేయవలసి వుంటుంది కదా ?

శ్రీ ఎ. వెంకటరామయ్య.—మరొకచోట గ్రూపులు వున్నట్లు భావించడము లేదు.

CONSTITUTION OF A PANCHAYAT FOR KOTHAGUDEM

690—

*639 Q.—*Sri K. Butchaiah* (*Burgampahad*).—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(*a*) whether there is any proposal with the Government to constitute either a Municipal Committee or a Panchayat for Kothagudem, Khammam District;

(*b*) if so, when it will be constituted; and

(*c*) if not, the reasons therefor?

Sri A. Venkatramayya:(*a*) Yes, Sir.

(*b*) No decision has yet been taken.

(*c*) Does not arise.

(ఎ) పరిశీలిస్తున్నది. (బి) ఇంకా నిర్ధారణ ఏదీ జరుగలేదు. (సి) ఉత్పన్నము కాదు.

EASING OUT OF LANDS OF SRI SEETHARAMASWAMY AND KADEMMA TEMPLES IN POLAVARAM

691—

*2170 Q.—*Sri K. Babu Rao (Polavaram)*.—Will the hon. Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state:

(*a*) whether it is a fact that the lands belonging to Sri Seetharamaswamy and Kademma Temples in Polavaram, Polavaram taluk, West Godavari District are being given on lease without any public auction by the local trustees;

(*b*) whether any representation dated 28-?-1963 from Sri Podipireddi Suryarao resident of Polavaram has been received by the Government.

(*c*) whether any enquiry was conducted in the matter;

(*d*) if so, the action taken thereon; and

(*e*) whether the Government will be pleased to lease out the above lands by public auction for the coming years?

The Minister for Religious and Charitable Endowments (Smt. T. N. Sadalskhmi): (*a*) The lands belonging to Sri Kodamma Vari temple are not leased out in public auction. As regards the lands belonging to Sri Seetharamaswamy temple. details of the leases are not available for want of records which are in the possession of the ex-trustee.

(*b*) *and* (*c*): The answer is in the affirmative.

(*d*) The Executive Officer of a nearby temple was appointed as a Trustee to the temples. He is taking necessary action against the ex-trustee.

(*e*) The trustee of Sri Kodemma temple has been instructed to lease out the lands by public auction in March, 1964, after obtaining relinquishment letter from the sitting tenant. In regard to Sri Seetharamaswamy temple lands. necessary action will be taken after taking over the records, etc., from the ex-trustee.

Mr. Speaker.–I do not know whether you are yourself satisfied with the answer. What is the point in saying that so far as Seetharamaswamy temple is concerned, details are not available, as records are in the possession of the ex-trustee?

Smt. T. N. Sadalakshmi.–Yes, Sir. Details are not available, for want of records which are in the possession of the ex-trustee.

Mr. Speaker.–Could not Government take any action against the ex-trustee? What action has Government taken so far?

Smt. T. N. Sadalakshmi.–Government has issued notice to him There was no response. We filed suit in the Court. That is pending. That is a supplementary question.

Mr. Speaker : I cannot believe that Government is so helpless as not to be able to g t records from the ex-trustee.

Smt. T. N. Sadalakshmi : We have given three notices. He has not given any reply.

Mr. Speaker : He could have been prosecuted.

Smt. T. N. Sadalskhmi.— Yes, Sir,. We are doing it It is now pending.

Mr. Speaker.— So far it has not been done. The answer is that records are not available. So 'I am not in a postion to give any information'.

Smt. T. N. Sadalskhmi.— What can we do, Sir ? We have approached the Court, and that is pending in the Court.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ·— అధ్యక్షా, సీతారామస్వామి దేవాలయానికి సంబంధించి రికార్డు రాలేదని అందుచేరిప్లయి ఇవ్వలేదని అన్నారు. ఆయన రికార్డు ఇవ్వనందు:ఎల అవసరమైన చర్య తీసుకొంటున్నాము అని శలవిచ్చారు. ఆ ట్రస్టీ రికార్డులు ఇవ్వనందుకు ప్రాసిక్యూషన్‌లాంచ్ చేశారా? లేక సివిల్ దావా వేసి రిపోర్టులను పుచ్చుకొనడానిక ప్రయత్నముచేస్తున్నారా ?

శ్రీమతి టి. యన్. సదాలక్ష్మి.—**First Class Magistrate** దగ్గర దావా వేశాము. అది **pending**లో వుంది. అది కాకుండా ప్రస్తుతము వున్న ట్రస్టీకి ఆ **lands** అన్నీ **auction** వేయాలని అనుమతి ఇచ్చాము.

Sri A. Sarweswara Rao.— Does it mean that God is behind the Trustee and against the Government ?

Mr. Speaker : Mr. Sarweswara Rao, I find you are very assertive in putting questions and your questions also are very searching at the same time, always preceded or accompanied by sarcastic observations or insinuations. Please avoid those things.

శ్రీ పి. సుందరయ్య.— అధ్యక్షా ఇప్పుడు ఏట్రస్టీ అయితే గవర్నమెంటు యిచ్చిన నోటీసుకు సమాధానముచెప్పడము లేదో ఆట్రస్టీకి మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానాన్నిబట్టి ఈ భూములు వేలమువేయమని **notice** ఇచ్చారుట ఇది ఏమి చర్య? దీనివల్ల ఉపయోగము ఏమిటి? ఈరకముగా **records** ని **produce** చేయని వారిని **arrest** చేసి జైలులో పెట్టేదానికి ప్రభుత్వానికి అధికారాలు వున్నవా లేదా? **Defence of India Rules** వున్నవి. **Preventive Detention Act** వుంది. వీటిని మామూలు సత్యాగ్రహులపైన ఉపయోగించినవారు ఈ రకముగా దేవస్థానం డబ్బు మ్రింగుతున్నవారిపైన, లెక్కలు చూపించక, రికార్డులు ఇవ్వమంటే ఇవ్వకుండా వున్న వారిపైన ఉపయోగించి ఎందుకు జైలులో పెట్టలేదు ?

శ్రీమతి టి. యస్. సదాలక్ష్మి.—అందుకుగానే కోర్టును approach చేశాము. కోర్టుద్వారా ఆ ట్రస్టీని arrest చేయాలనే లక్ష్యంతోనే court ని approach చేశా

శ్రీ పి. సుందరయ్య.—Court ని approach కాకుండా అరెస్టు చేసే దానికి గవర్నమెంటుకు వీలులేదా అని నా ప్రశ్న. Is it not a cognizable offence cognizable offence కాకపోతే Defence of India Rules ప్రయోగించ వచ్చునులేదా అందరిపైన తేలికగా ఉపయోగించేటప్పుడు దేవస్థాన డబ్బు మింగేవారిపైన ఎందుకుఉపయోగించ కూడదు?

శ్రీమతి టి. యస్. సదాలక్ష్మి.—అన్ని ప్రయత్నములు అయిన తరువాత ఆ పని చేయవలసి వుంటుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య—అధ్యక్షా, ఆయన దగ్గరనుంచి రికార్డులు రావ డములేదు. ఇంకా పొలము వేలముపాట పెట్టి ఆ డబ్బును కూడ తీసుకోమన్నారుట. అది ఏమిటి? దేవస్థానంకూడఅమ్ముమన్నారా? అది ఎట్లా సాధ్యమవుతుంది.?

Sri P. V. G. Raju—.About the Defence of India Rules, I think some other matter has been brought into the question, Sir. I think it is not fair to bring in the Defence of India Rules. This is a civil matter and it has nothing to do with the Defence of the realam as such. Proceedings are taking place and a case has been filed against the trustee for misappropiration of temple moneys or records. That has been replied to by the Minister. Naturaly, the matter is in the court, and nothing more could be said at the moment.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah:—Point of order Sir, మంత్రిగారు ఎవరి తరఫున జవాబు చెబుతున్నారు?

Mr. Speaker .— He is raising also some objection.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya .— On behalf of her?

Mr. Speaker : He has not given any answer himself. He is raising an objection. He says a case is already pending in the Court and as it is sub-judice, no more.....

Sri P. Sundarayya.—Our question is why did not the Government arrest this man. That is exactly our question.

Sri P.V. G. Raju.—You cannot arrest a person merely when a matter is in a court of law, unless mala fide has been provided, under the laws of the country. Only then you can arrest. It is not a criminal offence until proved an offence.

Sri T. K. R. Sarma.—How can it be that it is not a criminal offence. When documents are taken away and when registers have been taken

away and when money has been misappropriated, it is a criminal offence, and he can be arrested. I do not know how the hon. Minister can say it is not a criminal offence.

Sri P. V. G. Raju—It is subject matter in a court of law. If the court finds him guilty, naturally, in the course of punishment, he will be arrested. Till the court gives a finding, you cannot say it is a criminal offence.

Shri P. Sundarayya.—That means that every arrest warrant is issued by a Court only after the Court finds him guilty.

Mr. Speaker.—I do not think he is himself a lawyer. Once an offence is proved. he will be punished. He may be either imprisoned or sentenced to pay fine. But before an offence is proved, if it is a cognizable offence, certainly he could be arrested and remanded to custody.

Sri P. V. G. Raju.—That is true. That is why it is in the court. A case was filed by the Department. What more could be done in the situation ?

Sri T. K. R. Sarma.—The question that was put here by one of the members is whether a civil suit was filed or a criminal case was filed and whether the same trustee has been given the right to auction the property. That aspect of the question has not been answered.

Smt. T. N. Sadalakshmi—It is a civil case.

Mr. Speaker.—No criminal case has been filed. You were saying a case was launched in the Magistrate's Court.

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి.—దేవాలయాలకు సంబంధించి వారికి చాలా అవకాశాలు ఇస్తాము. ఆయనకు మొట్టమొదట పనిష్మెంటుగా ఉద్యోగం నుండి తీసేశాము. ఎగ్జిక్యూటివ్ అండర్‌లో తీసుకొన్నాము. రికార్డ్సు కొరకు నోటీసులు ఇస్తుంటే అందిందీ అందలేదు అనేరెప్లైస్ ఇవ్వకుండా వుంటే కోర్టు ద్వారా ఎప్రోచ్ అయి రికార్డ్సు తీసుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నాము; ప్రభుత్వం ఏమీ neglect చేయలేదు. మొట్టమొదట అతన్ని తీసేశాము. ప్రస్తుతం అతను లేడు. వేరే ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ అండర్‌లో వుంది.

Mr. Speaker.—Last supplementary.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya.—Not the last supplementary Sri. It is an important question.

Mr. Speaker.—That is all right.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—ట్రస్టీని తీసేశామన్నారు. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్‌ను వేశామన్నారు. ట్రస్టీకి వేలంవేసే అధికారం ఇచ్చామన్నారు. ట్రస్టీ పాతట్రస్టీయా, కొత్త ట్రస్టీయా? కొత్తట్రస్టీని వేశారనిఅనుకొన్నాం కానిఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరును అప్పాయింట్ చేశామన్నారు. ట్రస్టీకి వేలంవేసే అధికారం ఇస్తే ఏట్రస్టీకి ఇచ్చారు? ఇందాక క్రిమినల్ కేస్

ఉన్నారుఇప్పుడు అది సివిల్ కేసు అయింది. ఇచ్చింది సివిల్ కోర్టులోనా, క్రిమినల్ కోర్టులోనా? ట్రస్టీని తొలగించారా? ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరును వేశారా? ట్రస్టీకి వేలంవేసే అధికారం ఇచ్చామన్నారు. ఏ ట్రస్టీని వేయనున్నారు?

Smt. T. N. Sapalakshmi.—A petition under Section 87 of the Act was filed before the First Class Magistrate. That petition is pending.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—నా ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు అధ్యక్షా, ట్రస్టీని వేలంపాట వేయమన్నామన్నారు, ట్రస్టీని తొలగించామన్నారు. ట్రస్టీమీద కేసు పెట్టామన్నారు. అది సివిలా క్రిమినలా తెలియదు. ఏ ట్రస్టీని వేలంపాట వేయమని చెప్పారు అని అడుగుతున్నాను.

Smt. T. N. Sadalakshmi.—The Executive Officer of a nearby temple was appointed as trustee to the temple. He is taking necessary action.

ప్రక్కనేవుండే ఒక దేవాలయంయొక్క ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ను ఈ దేవాలయానికి ట్రస్టీగా వేశారు. మరొకసారి వేలంపాట వేసి అతనిని లాండ్సు లీజ్ ఔట్ చేయమన్నారు ఇకమీదట ప్రైవేటుగా రిజర్వుచేసి ఇవ్వకూడదని ఉత్తర్వులు జారీచేయబడ్డాయి.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ.—ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరును ట్రస్టీగా ఏర్పాటుచేయడం ఎండోమెంటు యాక్టులోవున్నదా?

Mr. Speaker. The trustee has been appointed as Executive Officer.

Sri T. K. R. Shara. The hon. Minister has just now said that the Executive Officer of a near by temple has been appointed as Trustee of the temple. Is it provided under the Act?

శ్రీమతి టి.ఎన్. సదాలక్ష్మి.—సాధారణంగా ప్రతి దేవాలయంకు **nearby temple** వుండే ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్కు మేనేజ్మెంట్ ఇస్తారు. ట్రస్టీని తీసివేసినప్పుడు ఆ మేనేజ్మెంటు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్కు ఇచ్చే సాంప్రదాయం జరుగుతూ వుంటుంది అక్కడ కూడా ఆవిధంగా జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు.—సీతారామస్వామి టెంపుల్ విషయంలోగాక రాష్ట్రం అంతటా కూడా మొత్తంఆస్థినంతా ట్రస్టీస్ లాక్కొంటే గవర్నమెంటు ఏమి చర్య తీసుకోలేని పరిస్థితిలో వుంది.అందువల్ల ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకొని అవసరమైతే ప్రాసిక్యూషన్ జరపటానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీమతి టి.ఎన్. సదాలక్ష్మి: ఇటువంటి కేసులు వస్తే తప్పకుండా తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—ట్రస్టీ సక్రమంగా పని చేయనప్పుడు అతని స్థానంలో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ను వేసినప్పుడు అతనే [illegible]?

శ్రీమతి టి. ఎస్. సదాలక్ష్మి.—ఎగ్జిక్యూ: ఆఫీసరే వేలం వేస్తారు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య.—పాతట్రస్టీ మీద నమ్మకంలేక ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్‌ను టెంపొరరీ ట్రస్టీగా అప్పాయింట్ చేశామన్నారు. రికార్డ్సు అన్ని ఎక్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ కో, కొత్త ట్రస్టీకో ఇవ్వవలసిందని గవర్నమెంటు మూడు పర్యాయాలు పాత ట్రస్టీకి నోటీస పంపించింది. ఆయన ఆనోటీసును ఉల్లంఘించి రికార్డ్సు ఇవ్వనప్పుడు అతన్ని అరెస్టు చేయటానికి గవర్నమెంటుకు ఎందుకు హక్కులేదు? రికార్డ్సు హాండోవర్ చేయవలసిందని నోటీసు ఇచ్చినప్పుడుఅతను ఇవ్వనని కూర్చుంటే—It is patent. Am I to go to the Court ? Can't the Government have those people arrested for not handing over the records of a public institution ?

శ్రీమతి టి. ఎస్. సదాలక్ష్మి.—ఇస్తాను, ఇవ్వను అనే రిప్లయే లేదు అధ్యక్షా, నోటీసునే ఎవాయిడ్ చేస్తున్నాడు. కోర్టుద్వారా పెడితే తప్పకుండా రిప్లయి ఇవ్వవలసి వస్తుంది. అప్పుడు యాక్షన్ తీసుకోటానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుంది.

*S*ri ***P. Sundarayya,***—That is exactly the question that I am asking: whether Government has got any right ?

Mr. Speaker :—Since he is not replying inspite of 3 or 4 notices having been issued to him, since he has not furnished the record, why not any criminal action taken against him ?

శ్రీమతి టి. ఎస్. సదాలక్ష్మి.—మేము పంపించాము. అతను బదులు ఇవ్వలేదు. బదులు ఇవ్వనప్పుడు అతనిపై చర్య తీసికొనటానికి మాకు ఆధారం వుండాలి. అతను డిసీవ్ చేసాడా లేదా అన్న దానికి ఆధారం కొరకు కోర్టుకు పెడుతున్నాము. డిటైల్సు కావాలంటే పునః పరిశీలనచేయించి టేబుల్‌మీద పెట్టిస్తాను.

(At this stage, the hon. Minister for Endowments and the hon. Minister for Education were found expressing different views between themselves).

Mr. Speaker —There is no point in Ministers themselves quarrelling with each other.

Sri E. Ayyapu Reddy —The trustee and the ex-trustee have got a right under the H.R.E. Act. Whenever a trustee is removed, there is a provision in the H.R.E. Act to take possession of the records as well as the temple properties, *i.e.*, an application is made under Seciton 87 of the Act before the First Class Magistrate to take possession of the records as well as property from the ex-trustee. If the Ex-trustee appears before the First Class Magistrate and puts forward a claim that the properties belong to him or puts forward any bonafide claim, that will be enquired into by the First Class Magistrate and then he will issue an order to surrender the properties. Then the trustee or the Executive Officer or the Government will execute the order of the First Class Magistrate. If the ex-trustee violates those orders then the First Class Magistrate will suitably punish him for contempt of court. That is the procedure under the Act.

I may also submit that that provision of the Act is now being examined. Today also it is referred to a Bench of the High Court: what are the rights of an ex-trustee under Section 87. That is still pending. The matter has also been referred to the Supreme Court. It is not so easy that Government can take action and it is not as if the Government has got a right to punish him immediately.

Mr. Speaker.—Government have a right to take either criminal or civil acion against such of those people who misappropriate temple property or who do not hand over records. I think there is a provision under the Penal Code also.

Sri E. Ayyapu Reddy.—That is the provision under the H.R.E. Act: he has to make an application under Section 87 of the Act to the First Class Magistrate. The First Class Magistrate has to take action.

Mr. Speaker.—With due respect to you I know also that there is a provision in the I.P.C. for taking action for such an offence. I am not now in a position to quote that section as it is. Suppose, a Panchayat Board President, once he ceases to be the President, and if he refuses to hand over the records, don't you think there is a provision under the I.P.C. to take action against him?

Sri E. Ayyapu Reddy.—Certainly, there is provision. But what I am submitting is this: if an order is passed by the First Class Magistrate under Section 87 of the H.R.E. Act, a revision is filed by the Ex-trustee before the High Court and the matter will still be pending. That is why Government will not be able to take any action immediately.

Mr. Speaker.—You are not holding a brief for the Minister for Endowments.

Sri E. Ayyapu Reddy.—I am merely giving an explanation because it is with reference to the H.R.E. Act and because the Leader of the Opposition has stated that the Government has got powers. Neither the Government nor any party can have any right outside the provisions of the Act.

శ్రీమతి టి. ఎస్. సదాలక్ష్మి ప్రభుత్వానికి ఏ యాక్టు ప్రకారం హక్కు వున్నదో పునః పరిశీలన చేయించి హౌస్‌ముందు పెడతానని మనవి చేస్తున్నాను.

(*Sri Vavilala Gopalakrishnayya* rose to put a further question).

Mr. Speaker.—There are twenty minutes more, and I have still got another half-a-dozen questions. The Minister says she will get the whole thing examined and see that suitable action is taken.

శ్రీ గోపాలకృష్ణయ్య—ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరును వేశామన్నారు. అక్కడ వున్నాడా ట్రస్టీ వున్నాడా ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్‌ను ట్రస్టీగా అప్పాయింట్ చేయవచ్చునా?

Mr. Speaker.—She is not able to say clearly whether the Executive Officer is in charge of the temple properties or some trustee of the nearby temple. Anyhow she is prepared to furnish full information.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya.—We are in darkness.

Mr. Speaker.—Yes, we are in darkness. Certainly, you try to enlighten her.

SRI KODANDARAMASWAMY TEMPLE BELLAMKONDA.

692—

*1758 Q.—*Sri Vavilala Gopalakrishnayya.*—Will the hon. Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Court has given a decree against the trustee of Sri Kodandarama Swamy temple, Bellamkonda village as regards using the temple property; and

(b) whether the decree amount was recovered?

Smt. T. N. Sadalakshmi.—(a) The answer is in the affirmative. (b) The answer is in the affirmative.

MEDIUM OF INSTRUCTION IN ENGLISH.

1348—

*3637 Q.—*Sri E. Ayyapu Reddy.*—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

Whether there are any proposals to introduce English as medium of instruction in all Government Multipurpose High Schools from the 10th Class onwards in the next academic year?

Sri P. V. G. Raju:— No, Sir.

MUSIC SCHOOL AT WARANGAL.

1349—

*3160 Q.—*Sri K. Raghavulu.*—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) whether the Government propose to establish a Music Schoo in Warangal District;

(b) if so, in which year the said school will be established; and

(*c*) whether the Government will consider to establish the said school atleast during 1963-64 ?

Sri P. V. G. Raju : (*a*) No, Sir. (*b*) Does not arise. (*c*) Will be considered during the Fourth Plan Period.

LOANS TO PROFESSIONAL COLLEGE STUDENTS.

1350 *Q.—Sri A. P. Vajravelu Chetty.*—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(*a*) the number of students in professional colleges that were granted loans during 1961-62 and 1962-63; and

(*b*) what are the total amounts granted during these two years ?

Sri P. V. G. Raju :

(*a*)	1961-62	486
	1962-63	486
		Rs.
(*b*)	1961-62	3,79,000
	1962-63	3,81,200

NIZAM SUGAR FACTORY.

1355—

*3453 *Q.—Sri A. P. Vajravelu Chetty:* Will the hon. Minister for Industries be pleased to state:

(*a*) whether the Nizam Sugar Factory Ltd., has acquired a carbondioxide plant;

(*b*) if so, when, at what cost and from whom; and

(*c*) when did the plant go into production ?

Dr. M. N. Lakshminarasayya : (*a*) Yes, Sir. (*b*) The Carbon-di-oxide plant was purchased from the Hyderabad Construction Company Ltd., in 1959, for Rs. 4.59 lakhs.

(c) The Plant will go into production before the end of March 1964

LOSS OF MONEY OF NIZAM SUGAR FACTORY.

1356—

*3454 Q.—*Sri A. P. Vajravelu Chetty.*—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether any money belonging to the Nizam Sugar Factory Ltd., was lost through decoity during April, 1961 ;

(b) if so, the amount so lost and whether it was recovered subsequently ; and

(c) the action that has been taken to prevent such losses in future ?

Dr. M. N. Lakshminarasayya : (a) Yes, Sir. (b) Rs. 34,691.01 nP. Not recovered so far.

(c) The Company has insured the Cash-in-Transit with the Indian Insurance Companies Association Pool and it is also arranging armed escorts while sending remittances, to prevent such losses in future.

BICYCLE SPARE PARTS FACTORY, VIJAYAWADA.

1357—

*3459 Q.—*Sri A. P. Vajravelu Chetty.*—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) what is the installed capacity of the Bicycle Spare Parts Factory, Vijayawada as on 31-3-1963 ;

(b) whether there was any non-utilisation of the installed capacity of the machinery from its inception particularly in 1961-62 ; and

(c) if so, the reasons therefor ?

Dr. M. N. Lakshminarasayya.—(a) While originally formulating the scheme it was estimated that the factory would have a capacity to manufacture about Rs. 2.50 lakhs worth of Bicycle Spare Parts such as stands, Carriers, Axles etc.

(b) Yes, Sir.

(c) The installed capacity could not be utilised for the reason that a qualified and experienced technician to run the factory was not available.

శ్రీ పి. ఎర్రన్నరావు: Qualified and Experienced man లేక పోవడం వల్ల దానిని నడపడం లేదని చెప్పినారు. ఇదివరకు Blocks కు కూడా వీరికి ఇంకా training ఇవ్వాలని Blocks కు కూడా select చేయడం జరిగినది. దానికోసం ఎప్పుడైనా ప్రయత్నం చేశారా. Qualified Engineer కొరకు, చేస్తే దొరకలేదా?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య: ఇంజనీరును appoint చేయడానికి మేము advertise చేసినా రాలేదండీ. తరువాత ఒక రిటైర్డ్ అసిస్టెంటు డైరెక్టరును వేయడం జరిగింది. ఆయన ఒక సంవత్సరం చేసిన తరువాత గవర్నమెంటు objection పెట్టింది. ఆయనను ఇంకా further గా continue చేయడానికి వీలులేదని దానిని ఖండించి మళ్ళీ కూడ ఇంకో ఆయనవస్తే ఆయనను కూడ appoint చేసినాము. మేము appoint చేస్తే ఆయన కూడ 6 మాసములు ఉండి వెళ్ళి పోయినాడు. ఇంకో better రావడంవల్ల, salary రావడంవల్ల. అందుకని మళ్ళీ కూడ మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇంకో ఆయనను appoint చేయడానికి.

SUPPLY OF WATER AND ELECTRICITY TO THE INDUSTRIAL ESTATE, NANDYAL.

1358—

*2655 Q.—*Sri P. Subbaiah.* (*Yerragondipalem*)—Will the hon. Minister for Industries/be pleased to state:

(*a*) whether the M.L.As. of Kurnool district have made any representation to Government regarding the non-supply of water and electricity to the Industrial Estate, Nandyal; and

(*b*) if so, what is the action taken thereon?

Dr M. N. Lakshminarasayya: (*a*) Yes, Sir.

(*b*) (*i*) *Power.*—Power supply has been given to the Estate long back.

(*ii*) *Water.*—As the bore well located in the Industrial Estate is failing the feasibility of connecting the normal water distribution to the nearest town water supply is being explored.

CEMENT FACTORY IN KOLLAPUR TALUK.

1359—

*2402 Q.—*Sri K. Rangadas* [*Put by Sri G.C. Kondayya* 4*Nellore*] Will the hon. Minister for Industries be pleased to state:

(*a*) whether the Government propose to start a Cement Factory in Kollapur taluk in view of the availability in copious quantities of cement stone suitable for the manufacture of Cement; and

(*b*) whether the Government propose to give any technical and financial assistance in case the public desire to construct the said factory on Co-operative lines ?

Dr. M. N. Lakshminarasayya—(*a*) No, Sir. The Government have no such proposals.

(*b*) Necessary assistance will be extended to any entrepreneur coming up with a scheme.

INDUSTRIAL ESTATE AT KOTHAGUDEM.

1360—

*2774 *Q.—Sri P. Satyanarayana (Put by Sri A. Venkaateswara Rao Narsampet)*—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(*a*) whether it is a fact that the site for the industrial estate at Kothagudem donated by a citizen of Kothagudem ;

(*b*) whether the Government is aware that the land so donated in fact belongs to Government ; and

(*c*) whether it is a fact that the donor received loans from Government pledging the same land ?

Dr. M. N. Lakshminarasayya : (*a*) No, Sir. The site of 50 acres selected for the location of Industrial Estate belongs to Government.

(*b*) and (*c*) Do not arise.

RECOVERY OF INDUSTRIAL LOANS.

1361—

*2627 *Q.—Sarwasri D. Seetharamaiah and A. P. Vajravelu Chetty Putby Sri V. Visweswara Rao)*—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(*a*) whether it is a fact that the whereabouts of 158 persons who were given industrial loans by the Government and the Director of Industries and Commerce are not known ; (*vide* Audit report 1963, page 71 Chapter VI Section 3 Sub-section I (*iv*)] ;

(*b*) whether these loans were given against sufficient security; and

(c) if so, the steps taken by the Government to recover the loans

Dr. M. N. Laxminarasayya. (a) No, Sir. (b) Yes, Sir.

(c) The Asst. Director of Industries and Commerce, Hyderabad, is taking action by addressing the Revenue Department to recoverol the outstanding loan amounts from the loanees under the provisions of Revenue Recovery Act in cases where it is necessary.

MUNICIPAL CORPORATION HYDERABAD.

1362—

2954 Q.—*Sri P. Satyanrayna*—(*Put by Sri A. Venkateswarlu*). Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state,

Whether Joint Staff Council have been constituted in the Municipal Corporation, Hyderabad.

Sri A. Venkataramayya.—No, Sir.

Mr. Speaker.—Questions and answers are over.

WRITTEN ANSWER TO QUESTION

COTTAGE INDUSTRIES SALES DEPOT AT HYDERABAD

682—

* 1098 (4799) *Q.—Sarvasri E. Ayyapu Reddy* (*Midthur*) and *A. P Vajravelu Chetty :* Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(*a*) the gross amount of sales of the Cottage Industries Sales Depot at Hyderabad in 1962-63 ;

(*b*) whether any profit has been made by the Depot ; and

(*c*) what is the cost of the establishment of the Depot, per year?

A :—(*a*) Rs. 7,44,502.

(*b*) No, Please.

(*c*) Rs. 59,115.

PAPERS LAID ON THE TABLE.

AMENDMENT TO THE ANDHRA PRADESH GENERAL SALES TAX RULES 1957.

The Minister for Revenue (*Sri N. Ramachandra Reddy*) (*on Behalf of the Chief Minister*) :

I beg to lay on the Table a copy of the amendment issued to the Rule 33 of the Andhra Pradesh General Sales Tax Rules 1957 issued in G.O. Ms. No. 35, Revenue, dated 9th January, 1964 and published

in Rules Supplement to Part-1 of the *Andhra Pradesh Gazette* dated 30-1-1964 as required under section 39 (4) of the Andhra Pradesh General Sales Tax Act, 1957.

Mr. Speaker.—Paper laid on the Table.

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker.—Now we resume discussion on Medical and Health Demand.

Sri P. Sundarayya.—What has become of your Ruling, Sir ?

Mr. Speaker.—It is not yet ready. I will give my ruling tomorrow

Sri A. Venkateswar Rao.—Sir, a long time back I have given one privilege motion. While hon. Sri K.L. Narasimha Rao was arrested, information was not given to the House. What decision the hon. Speaker has taken in this regard, of course, I am unable to know.

Mr. Speaker.—That is regarding the failure to inform the Speaker about the arrest of hon. Sri K.L. Narasimha Rao. I think I have called for information so far as the other side is concerned. I have called upon the Government as to what they have got to say in the matter. As soon as that is received I will call it in the House and then decide the matter.

Sri A. Venkateswara Rao.—The very fact raises the privilege. So that could be referred to the Privileges Committee *prima facie*.

Mr. Speaker.– Before I decide the matter, I would like to hear the other side also. That is why I have given them notice as to what the Government have got to say in the matter. I will take it up in a day or two. That is what I remember.

Sri A. Venkateswara Rao.—It may be taken up on the 16th atleast.

Mr. Speaker.—I have given notice to the Government saying that Sri A. Venkateswara Rao has given notice regarding breach of privilege. I must know what they have got to say in the matter.. I may take it up in the House in one or two days.

Sri P. Sundarayya.—The whole morning, will the discussion on Medical Demand go on Sir; or is the Revenue Demand also going to be taken up. Is the Revenue Demand going to be taken up in the afternoon today or tomorrow ?

Mr. Speaker.—We can finish this demand in the morning. say about IO' clock. We can have the Revenue Demand. We are working tomorrow morning and evening, is it not ? Otherwise on 16th. We will do one thing, Mr. Sundarayya. By 16th morning, we will be able to finish the Revenue Demand. 16th evening; we sit and take up the Education Demand.

Sri P. Sundarayya.—Tomorrow in the evening we won't have it. Today evening or tomorrow evening.........

Mr. Speaker.—According to the convenience of the hon. member,

Sri P. Sundarrya.—Tomorrow evening, it will be impossible, Sir, 14th and 15th are holidays. The hon. Members would like to go away.

Mr Speaker.—That is why, we will finish this Revenue Demand on the 16th morning and take up the Education Demand on the 16th evening.

Sri P. Sundarayya.—So, today, can I take it, Sir, that only Medical Demand will be over and no Revenue Demand will be taken and it will be taken up only tomorrow?

Mr Speaker.—If there is time, we shall have the Revenue Demand introduced and have one or two members speak and afterwards we will resume the discussion..........

Sri. P. Sundarayya.—Then let us take up Revenue Demand tomorrow itself, Sir instead of taking this thing. Or after the hon. Minister introduces, adjourn the House so that we can take it ....

Mr. Speaker.—It is all right. I do not want to deprive any hon. Member his opportunity of speaking. Supposing this Demand is over by 12'Oclock,12-30 p m. to 1 O'clock........

Sri P. Sundarayya :—Is there any possibility of its being over?

Mr. Speaker.—Supposing it is over. There are not many members who want to speak. There are only five or six members to speak. That is why I am saying.

ANNUAL FINANCIAL SATEMENT (BUDGET) FOR THE YEAR 1964-65

Voting of demand for Grants.

Demand No. XVIII—Medical—Rs. 7,36,80,600/-

Demand No. XIX—Public Health—Rs. 3,03,45,000/-

Demand No. XLIV—Capital Outlay on Imporovement of Public **Health** —Rs. 94,53,000/-

శ్రీ పి. వీరభద్రరావు (రాజమండ్రి). అధ్యక్షా, Medical and Public Health demand నేను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచుకున్నాను. Diseases విషయంలో ఒకటి నివారణ, రెండవది Prevention అని వున్నది. Prevention విషయములో Infectious disease రాకుండా ఆ germs ను చంపడానికి ఉపయోగించే మందులు తీసుకొనడం ఒకటి, రెండవది అనారోగ్యం కలుగకుండా Prevent

చేసుకోనడం అనేటటువంటిది ఉన్నవి. Prevetıon విషయంలో............. తీసుకోనవలసిన చర్యలు గురించి ఎక్కువ propaganda అవసరం. దీనికి ప్రభుత్వం ఒక Mob le van ఉపయోగించి ప్రజలు ఏ విధంగా అటువంటి అనారోగ్యం కలుగకుండా చర్యలు తీసుకపోవాలో దాన్ని గురించి ఎక్కువగా propaganda చేయడం ముఖ్యము. మునిసిపాలిటీలలో ఒక్క Van దీని కొరకు ఏర్పాటు చేయడం అనేది చాలా చోట్ల జరిగింది. కాని దానిని సరిగా ఉపయోగించడం అనేది లేనట్లుగా కన్పడుతుంది ప్రభుత్వము వాటికి తగినటువంటి Orders ఇచ్చి, సరియైన Propaganda చేసేవిధంగా చూడవలసిన అవసరం వున్నది. రాజమండ్రిలో ఒక Propaganda కొనడం జరిగింది. కాని దానిలో Propaganda ఎక్కడ చేస్తున్నట్లు కన పడడంలేదు. అందుచేత ఈ విధంగా ఇతర పట్టణాలలో కూడ జరుగుతందేమో ప్రభుత్వం పరిశీలించి తగినటువంటి చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. రెండవది Hospitalsలో Inpatients గా చేర్చుకోడానికి చాల కష్టముగా వున్నదని అనేక మందినుంచి వింటున్నాను. అందుచేత ముఖ్యంగా బీదవారిని Inpatients గా చేర్చుకో డానికి సరిఅయిన Precaution తీసుకొని సదుపాయములు కలుగ చేయవలసింది గా ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నాను. అందులో Specialists ముఖ్యంగా Eyespeci-a'ists, Dentists, Skin Specialists మొదలైనవారు ఏదో Generalలో తప్ప తదితర ఆసుపత్రులలో గాని, జిల్లా ఆసుపత్రులలో కూడ ఉన్నట్లుగా కన్పడడము లేదు. Speciatists ప్రతి ఆసుపత్రులలోను అవసరం. అందుచేత ఈ విష-యంలో శ్రద్ధ తీసుకొని వానిని ఎక్కువగా ఏర్పాటు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఇక ప్రజలకు Publichealth ఆరోగ్యాన్ని ఎక్కువగా కల్పించాలంటే, బీద ప్రజలు నివసించే టటువంటి Schenes విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరం వుంటుంది ఈ Schemes areas ఇల్లు ఒకదానికొకటి దగ్గరగా వుంటా వీళ్ళకు అనా రోగ్యం కలుగుతున్నది. ఇది town planning కు సంబంధించి నప్పటికీ, Public Health Depatmentఇటువంటి sslansను శుభ్రపరచడానికి స్థలాలు ఇచ్చినట్లు కల్పించ వలసి నటువంటి అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. ఇదే కాకుండా పతి ఇంటికి కూడ ఒక latrine ఉండడానికి Government orders పంపిం చాలి. రాజమండ్రి మునిసిపాలిటీలో ఇంటిప్రక్కన స్థలం వున్నప్పటికైనా ఆ స్థలంలో ఒక shed గాని ఒక room గాని వేసుకొని ఆ latrine ను తీసివేయడం జరుగుతుంది. అందుచేత ప్రతి ఇంటికి కనీసం ఒక latrine ఉండేటట్లు మునిసి పాలిటీలకు పంపుకొన వలసిందిగా నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రాజమండ్రి Hospitals షయంలో నేను మంత్రిగారిని రెండు, మూడుసార్లు కలుసుకొని చెప్పడంకూడా జరిగింది. అది District Headquarter గా చేశారు గాని అంతా. టౌన్ Hospital లాగానే వుంది. అందు ఏవీ సదుపాయాలు కనపడడం లేదు. అది మొదట Municipal Hospital గా వుండేది. దానిని ప్రభుత్వం తీసుకొని, ఆ పాత Building లోనే దానిని run చేస్తున్నారు. అందులో ఏ ధమైన

సదుపాయములు లేవు. దానికి ఒక Estimate ... 10 ... రూపాయలకు ఒక క్రొత్త Building కట్టాలని ... Budget allotment లో అది ఎక్కడ కనబడడం లేదు. ఇదివరకే, Hospital Committee కొన్ని resolutions pass చేసి ప్రభుత్వానికి ... 10, 11 resolutions ఉన్నాయి. అందులో ఒక 25 ... out patients కొరకు ఒక shed ... అక్కడికి 1000, 1500 కు పైగా out patients ... ముఖ్యంగా స్త్రీలు ఎండకు, వానకు తడవకుండా ఒక out patients shed ... వలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ... Males అయితే ఎక్కడయిన ఒక ప్రక్కన నిలబడవచ్చు గాని, స్త్రీలకు ... గనుక అటువంటి ఒక out patients shed తప్పక ... న్నాను. రెండవది, అది Headquarters hospital అయినప్పటికీ, Maternity beds మాత్రమే ఉన్నవి. కనీసం 15 beds అయినా ఏర్పాటు చేయాలని నేను ఇదివరకే చెప్పాను. వారు కూడ వ్రాసుకొన్నారు. ఈ రెండు Atleast ... ఒక out patients shed వేయడము, Bed strengh 25 ... తప్పకుండా సత్వరంగా చేయించ వలసిందిగా మంత్రిగారిని ... చెప్పున్నాను. తరువాత యీ leppers విషయంలో ... ఉంటారు. చూస్తూనే వున్నాము, ఇతర పట్టణాలలో ... పెద్దగా పట్టణాలలో చూసినట్లయితే, వీరు ఒక పెద్ద ఊరేగింపుగా loud speakers తోటి తిరుగుతూఉంటారు. రాజమండ్రిలో ఒక lepper home ఉన్నది. కాని ఈ leppers అందులో వుండక బయట begging కు ... పడినారు మరి దీనిని ఏవిధంగా ఎదుర్కొన వలెనో తెలియడంలేదు. దీనికి ఒక చట్టమైనా ఏర్పాటు చేసి, వీరు ఈ విధంగా విచ్చల విడిగా తిరుగకుండా ఈ Lepper Homes గాని ఇంకేదైనా ప్రత్యేకంగా వారికొరకు ఉంటే, వాటిలో వుండటానికి తగినటువంటి చర్య తీసుకపోవలెనని కోరుతున్నాను. ఇది contagious అవునో కాదో నేను చెప్పలేను గాని ముఖ్యంగా వీరు వీధులవెంట తిరుగుతో వుంటే ప్రజలకు ఏదో భయంకరంగా కనపడుతుంది. అందుచేత వీరి విషయంలో ప్రభుత్వం ఏదైనా చట్టం తయారుచేయ డానికి చర్య తీసికొన వలెనని కోరుతున్నాను. రాజమండ్రిలో ఒక T. B. Hospital కూడ వున్నది. దీనిని American Mission వారు నడిపిస్తున్నారు. కాని దానిని చక్కగా వారు నడుపు తున్నారు. కాని దానికి తగినటువంటి financial assistance ఉన్నట్లు లేదు. ప్రభుత్వము కొంత grants దానికి ఇస్తున్నది. ఇంకా కొంత ఎక్కువగా grant ఇచ్చి నట్లయితే, అందులో బీదవారికి free Medical treatment ఇవ్వడానికి ఎక్కువగా అవకాశం ఉన్నవి. కనుక ఆ T.B. Hospitals కు ఎక్కువ grant ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వము..........ఇస్తుందని ఆశిస్తూ కూడా ఆ అవకాశం యిచ్చి నందుకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

Sri N. Satyanarayana Rao (Ramachandrapuram)—Mr. Speaker, Sir, I feel thankful to you for having given me this opportunity of participating in the discussion. Of course, the subject of Medical and Public Health is a very vast subject which no one can hope to cover up all the aspects in the short time that is allowed. But any way I will touch a few points avoiding all the points that have been raised by the hon. members who spoke previous to me.

I find that these two subjects are placed under 'Minor Heads' but I think that they should occupy a more honourable place and occupy a palce of major head in the budget. Of course, the hon. Minister for Health has done his best to allot as much amount as possible, but it is not enough. Considering the health of the community, it must be given a top priority to all the other subjects in the budget. So, he ought to have claimed more and spent more money for the public health because the health of the nation is an asset to the whole State.

It is gratifying to note that all the monies have been spent for the purchase of life saving drugs and especially to increase diet to the patients in the hospitals and the construction of new hospitals in the various district and taluka places. But in the capital expenditure much of the amount that has been given is all spent only for the water works in Hyderabad, but not for any other place. Other places require as much attention in this aspect as Hyderabad itself. While appreciating these measures, I venture to suggest some of the urgent need in the mofussil stations. As far as district hospitals are concerned it is quite satisfactory but there is much over-crowding. In that taluk hospitals the work is not being properly carried out due to want of certain equipment. I suggest that atleast an X-ray apparatus when supplied to taluk hospitals, much more work can be turned out Similarly a small laboratory also is worthwhile providing for. This would not only improve the work of the taluk headquarters hospitals butwould avoid the rush to the nearby district headquarters hospitals.

As far as primary health centres are concerned, if atleast a small microscope is allowed, the doctors would take more interest in the proper diagnosis of cases and treatment, and people need not go to Block Headquaters for this small purpose.

One more appaling feature in this country is, when I go to villages and other places, I find so many crippled children all around. They may be due either to cerebral palicy or Polio Malitis. The experienc of such crippled children in the villages when once seen is not likely to be forgotten. Our revered leader, Pandit Jawaharlal Nehru once said in one of his speeches that only people who have love and sympathy for the children can do the sacred duty of rehabilitation of the children. So, I request the Government to start these rehabilitation centres also wherever possible in our Andhra Pradesh.

Nextly, another aspect is that threre is lot of stress and strain nowadays on the mental condition of various kinds of people, officers, school going children. Due to this stress and the impact of economic and

social development of the State it accentuates mental faculties. More psychotic hospitals also can be provided for in the taluk headquarters hospitals in our district centres. This is much more necessary for the students. I have seen a number of students who have gone deranged in mental conditions. So, a health centre may be provided wherever universities are situated to cater to the needs of the students.

Another factor I want to lay stress upon is drug research. In Andhra Pradesh there is a good number of herbs all around us. We do not know the medicinal properties of these drugs. A drug reserach station is much needed in this province.

Regarding expanded nutritional programme, it is being done through the panchayat samithis. But that is not adequate and it is not done properly. Once Dr. C. Gopalan, Director of Nutrition and Research Laboratory, Indian Council of Medical Research, in 1963- in Hyderabad itself said to the effect that the planners and adminis, trators are not fully aware of the importance and magnitude of the problems of mal-nutrition and under-nutrition. The average Indian physician is fully diet conscious. He is interested in prescribing drugs only for the cure of diseases but he is not able to evince as much interest in the diets of the patients as in the prescription of drugs.

Another point I want to lay strees is about Cholera. It is not to our credit that while other countries have eradicated cholera some hurdred years back, still that disease is visiting our places periodically and in epidemic form. Apart from the research measures that are being done on the curative side, far more effective measures are sanitation, proper health education and safe water supply, besides immunisation. Immunisation alone cannot be the proper thing that is needed. And we have also launched upon the National Eradication Programme of Malaria and Small-pox. National programme is coming to a close. But that should not be stopped there. Surveillance opeations must be carried on further.

Another factor is about family planning. So many members have talked about family planning. I agree with all the reasons and causes for this deficiency in the vasectomy operation but the hon. Minister for Health has said that the number of cases that have been operated in these hospitals is very small. But if the growth of the populaton is to be checked properly,atleast 12,000 operations should be performed in each block every year. According to the version of Sri C. D Deshmukh, we have to go into the reasons of this state of affairs. My friends have put forward so many reasons but I may also add one or two more without touching upon them while agreeing with those reasons also. Of course, there are certain cases of failure in the case vasectomy operations. But this may be either due to a faulty technique or not observing the rules after vasectomy by the patients that have undergone operations. Another factor is some more persons can come for the vasectomy operation if we dispel from them the fears some people have got in their minds that after sterilization they will not be able to have children again if family circumstances change in future. But if we equip hospitals with doctors who are effcient not

only in vasectomy but who are able to get together the two cuttings of this vas or by some other means and provide such facility that people may have children even after vasectomy if they want again, it would be better. This is possible becuase I know that one Dr. Jawahar in Indore claims to have developed a technique by which sterilization is made to stay temporarily. If we send people and educate our doctors in that field also many cases will come forward for this sterilization operation. Another important factor is if we offer help in the way of money to these poor people, the things would be much better.

Coming to the old age pension, it is being given to old people but that is not enough. If we give money they will eat away When once we spend money it must be properly utilised. We must look to longivity of these patients.

Finally, as I have not got much time, I want to lay stress on one point. I have been given to understand that there are some irregularities that are found in the office of the Director of Medical Services. I hear the words that he is not carrying out the wishes of the Ministers at times and in the matter of selection, communal problems have been coming up. If that matter is clarified, I will be much thankful to you.

I thank you very much for the opportunity given to me.

శ్రీ జి. రామారావు.—(గుడివాడ) అధ్యక్షా, ఈ Public Health Demand చాలా ప్రధానమైనదని మనకందరకూ తెలుసు. ప్రజారోగ్యం విషయంలో ప్రభుత్వం చాలా శ్రద్ధ వహించాలి. అయితే ఆరోగ్యం పాడయిపోవడానికి సరైన ఆహారం లేకపోవడం malnutrition కారణం. దానివల్ల ఎక్కువ జబ్బులు చేయడంవాటిని తట్టుకోలేని పరిస్థితి ఏర్పడటం జరుగుతోంది. malnutrition కు కారణం ఏమిటో తెలుసు కాని అది లేకుండా చేసి ప్రజల ఆరోగ్యం కాపాడుటకు తగుశ్రద్ధ వహించాలి. దీనికి ఈ బడ్జెటులో ఏర్పాటు చేసిన ఈ expenditure మొత్తం చూస్తే చాలా తక్కువగా వున్నది. మొత్తం expenditure లో దీనిక్రింద 7% ఖర్చు చేస్తున్నామంటే ఇది చాలా అన్యాయంగా ఉన్నది. ఈ 7% చాలదు. 10% వరకైనా increase చేస్తే కొన్ని సౌకర్యాలు కలుగజేయడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. ఈ లెక్కల ప్రకారం చూస్తే 35 వేల జనాభాకు ఒక హాస్పిటల్, 10 వేల జనాభాకు ఒక డాక్టర్ చొప్పున వున్నట్లు కనబడుతోంది. అంటే 40 గ్రామాలకు ఒక హాస్పిటల్ ఉన్నదని, 10 వేల మందికి ఒక డాక్టరు ఉన్నాడని తెలుస్తోంది. ఇది ఇంకా చాలా హాస్పిటల్స్‌లో డాక్టర్ల కొరత కనబడుతోంది. ప్రభుత్వం ఎందుకు విచారించుట లేదు? అనేక మంది డాక్టర్లు యూనివర్శిటీస్‌నుండి తయారయి వస్తున్నారు. ప్రతి హాస్పిటల్‌కు ఒక్క డాక్టరునైనా ఏర్పాటుచేయకపోవడం అన్యాయం. న్యూట్రిషన్ బ్రాంచ్ అక్కడక్కడ ఏర్పాటు చేశారు. స్కూల్సుకుపోయి, పిల్లల ఆరోగ్యం ఏవిధంగా ఉన్నది. వారి అనారోగ్యానికి కారణం ఏమిటి, వారికి డిఫిషియన్సీ ఏమి ఉన్నది అన్నదిపరిశీలించి రిసర్చి చేసి, ప్రభుత్వం రిపోర్టు తయారు చేయించి మనముందు పెట్టటం అవసరమని

మనవి చేస్తున్నాను. స్కూలు పిల్లల ఆరోగ్యం ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు పరిశీలించటం చాలా అవసరం. ఆ రీసర్చి ఇంతవరకు ప్రభుత్వం చేయించలేదు. అది చేయించాలని కోరుతున్నాను. మలేరియా, మశూచి, కలరా, మొదలగు అంటువ్యాధుల నిరోధానికి హెల్త్ డిపార్టుమెంటు హెచ్చు శ్రద్ధ వహించాలి. మలేరియా నిర్మూలనకు డి. డి. టి. ఉపయోగిస్తున్నారు. కాని దోమలు ఆ డి. డి. టి. కూడ తిని, డి. డి. టి కి కూడ లొంగకుండా ఎక్కువ రిసెస్టెన్సు ఏర్పాటుచేసుకొని, అవి ఇంకా ఎక్కువయ్యే ప్రమాదం ఏర్పడుతున్నది. కృష్ణా జిల్లాలో దాళవాపంట వచ్చిన తరువాత, మడుగులు ఏర్పడటం దోమకాటు ఎక్కువ అవటం జరిగింది. బందరు, గుడివాడ, కొల్లేరు లంక ప్రాంతాలలో మనుష్యులు రాత్రిళ్ళు నిద్రపోయే పరిస్థితి లేకుండా వుంది. అక్కడ డి డి. టి. ఉపయోగిస్తున్నారు కాని దోమకాటు ఎక్కువవుతున్నది గుంటూరు బెజవాడ ప్రాంతాలలో మలేరియా ఒక అంటువ్యాధిగా తయారైంది. దానిని ఆపటానికి, ఎరాడికేట్ చేయటానికి ప్రభుత్వం పూనుకోలేదు. దివి తాలూకాలో మలేరియా విపరీతంగా పెరుగుతున్నది. ఉద్యోగస్తులను వేసి ఏదో చేస్తామని చెబుతున్నారు. 30, 40 మంది అసిస్టెంటు డైరెక్టర్సును వేసినారు. కాని, దానిలో వర్కర్సును వేయకుండా, ఊరికే పెద్ద పెద్ద ఉద్యోగస్థులను పెంచి పనికిరాని పనిగా చేస్తున్నారు మొబైల్ మెడికల్ డిస్పెన్సరీస్ ట్రయిబల్ ఏరియాలో ఉన్నవి. ట్రయిబల్ ఏరియాలో ప్రజల జీవితం దుర్భరంగా అధ్వాన్నంగా ఉంది. ట్రయిబల్ ఏరియాలో ట్రయిబ్స్ మలేరియా, మశూచితో బాధపడుతున్నారు. ట్రయిబ్స్ ఆరోగ్యం ఎడల ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. ప్రభుత్వం వారి విషయంలో ఏవిధమైన శ్రద్ధ తీసుకోకుండా వారిని అరణ్యానికి విడిచిపెట్టినట్లు ఉంది. ట్రయిబల్ ఏరియాస్‌లో ప్రత్యేకంగా హాస్పిటల్స్, మొబైల్ మెడికల్ డిస్పెన్సరీస్ ఏర్పాటుచేసి, ఆజాతిని బాగుచేయటానికి ప్రభుత్వం పూనుకొంటుందని ఆశిస్తున్నాను. అక్కడ ప్రత్యేకంగా డాక్టర్సును వేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రసూతి కేంద్రాలు గురించి ప్రభుత్వం ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవటంలేదు. గర్భిణీ స్త్రీలను మొట్టమొదటినుండీ టెస్ట్ చేసే అవకాశాలు కల్పించవలసిన అవసరము ఉన్నది. వారు ప్రసవించే వరకు వారి ఆరోగ్య పరిస్థితి ఎట్లా వున్నది, వారిని హాస్పిటల్ కు తీసుకువెళ్ళవలెనా, లేక మంత్రసాని స్వయంగా చేయగలదా అన్నది ముందుగానే పరిశీలించి, ఆ ప్రకారంగా ముందునుండి గర్భిణీ స్త్రీల ఎడల ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించే ఏర్పాటు చేసినట్లయితే, త్వరలో పిల్లలు చనిపోకుండా ఆరోగ్యంగా ఉండడానికి, ప్రసవించిన తల్లులు ఆరోగ్యంగా ఉండడానికి సౌకర్యం కలుగుతుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఐదారు గ్రామాలకు ఒక మంత్రసానిని వేసి, గర్భిణీ స్త్రీలను టెస్ట్ చేయించే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు మంత్రసానులు మునిసిపాలిటీలలో ఉన్నారుగాని గ్రామాలలో లేరు. ప్రతి ఐదారు గ్రామాలకు ఖచ్చితంగా ఒక మంత్రసానిని వేసి ఆ మంత్రసానిద్వారా గ్రామాలలోవున్న గర్భిణీస్త్రీలను ఎప్పటికప్పుడు తనఖీచేసి వారి ఆరోగ్యం కాపాడటానికి కృషి చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. ఈనాడు ఫుడ్ ఎడల్టరేషన్ విపరీతంగా వున్నది. ప్రతి వస్తువులోను కల్తీయే. ఆహారంలో విషం కలిపి

లాభాలు సంపాదించే బిజినెస్‌లు ఏర్పడుతున్నవి. అన్నింటిలో ఎడల్‌టరేషనే. పాలలో వెన్నలో, మజ్జిగలో—అన్నింటిలో ఎడల్‌టరేషన్. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వ చెకప్ లేకపోవటం వల్ల ప్రజలలో అనారోగ్యం ఎక్కువవుతున్నది. దీని విషయంలో హెల్త్. డిపార్టుమెంటు హెచ్చు శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. గుడివాడ పెద్దపట్టణం 60వేల జనాభాగల పట్టణం. ఆ పట్టణం చుట్టూ హెచ్చు జనాభాగల గ్రామాలు ఉన్నవి. అక్కడ ఎప్పుడో బ్రిటీష్‌వారు కట్టిన హాస్పటల్—ఇప్పటికీ అట్లానే ఉన్నది. ఆ హాస్పటల్ ఏమీ డెవలప్‌కాలేదు. అది చాలా చిన్న హాస్పటల్. అక్కడ తక్కువ బెడ్సు వున్నవి. ఆ హాస్పటల్‌ను డెవలప్ చేయవలసిన అవసరం గురించి గుడివాడ పట్టణ వాసులు మంత్రిగారికి చెప్పారు. కాని ఇంత వరకు దానిపై శ్రద్ధ తీసుకొలేదు. గుడివాడలో హోమియోపతి కాలేజీ వున్నది. మన రాష్ట్రం మొత్తంమీద అది ఒక్కటే హోమియోపతి కాలేజీ. ఇందులో చాలామంది డాక్టర్లు చదువుకొంటున్నారు. మేనేజ్‌మెంట్ శ్రద్ధగా పని చేస్తున్నది వారు ఎంతో కష్టపడి డొనేషన్సు సంపాదించి ఆ కాలేజీకి స్థలం కొన్నారు. కాని, ప్రభుత్వం ఆ కాలేజీ ఎడల ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకొని డెవలప్ చేయటం లేదు. ఇతర ఆయుర్వేద, యునానీ, ఆలోపతి వైద్య పరీక్షలు పాసైన వారికి ప్రభుత్వం ఉద్యోగములు ఇచ్చినట్లుగా యీ కాలేజీలో పాసైన స్టూడెంట్సుకు కూడా ప్రభుత్వం ఉద్యోగములు ఇచ్చినట్లయితే, ఆ కాలేజీ ఇంకా డెవలప్ అవుతుంది. ఆ కాలేజీకి కావలసిన లేబొరేటరీస్ కొరకు ప్రభుత్వం ఫండ్సు కూడ తక్కువ ఇస్తున్నారు. ఆ కాలేజీకి 20 వేలు మాత్రమే యీ సంవత్సరం మంజూరు చేశారు. అది పెద్ద ఇన్‌స్టిట్యూషన్. 50, 60 మంది స్టూడెంట్సు వరకు అందులో చదువుతున్నారు. అందులో ఐదు సంవత్సరాల కోర్సు వుంది. మన ప్రభుత్వం ఆ ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌కు 50 వేల రూ. లు గ్రాంటు ఇచ్చినట్లయితే, సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకూడ 50 వేల రూపాయలు ఇచ్చే అవకాశం వున్నది కాబట్టి ప్రభుత్వం ఆలోచించి, యీ కాలేజీకి కావలసిన లేబొరేటరీ 50 వేల రూ. మంజూరు చేయవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (بتھرگٹی) : مسٹر اسپیکر سر - آج مڈیکل اور پبلک ہلت کے ڈیمانڈس پر آپ نے مجھے جو کہنے کا موقع دیا ہیں اس کےلئے آپ کا شکرگزار ہوں - شہر حیدرآباد کے تعلق سے سب سے پہلے جو چیز غور طلب ہے وہ یہ ہے کہ آندھرا پردیش بننے کے بعد حیدرآباد کی آبادی میں بڑا اضافہ ہوا لیکن دواخانے سابقہ حالت پر باقی ہیں - خود دواخانہ عثمانیہ کی حالت یہ ہے کہ وھاں شرکت کا موقع نہیں دیا جاتا - مریض تڑپتے رہتے ہیں مگر انہیں داخلہ ملنا دشوار ہوتا ہے - اس کے علاوہ مریض زمین پر پڑے رہتے ہیں ان کے آرام کا کافی انتظام نہیں ہے - ایک طرف تو اڈمیشن کا خاطر خواہ انتظام نہیں ہے دوسری طرف ڈاکٹروں اور نرسوں کا حال یہ ہے کہ ڈاکٹر پرائیویٹ پراکٹس

کرتے ھیں - ظاھر ھے کہ اس کا نتیجہ یہ ھوتا ھے کہ وہ مریضوں سے یہ خواھش رکھتے ھیں کہ وہ ان کے گھر رجوع ھوں ، گھر پر رجوع ھوں تو ان کی تشفی ھوجائے گی - اگر وہ اپنی زبان سے گھر بر رجوع ھونے کا مشورہ نہ بھی دیں تب بھی ان کا رویہ ایسا ھوتا ھے کہ جب تک ان کے گھر پر نہ جائیں خاطر خواہ کامیابی نہیں ھو سکتی - ڈاکٹروں کا حال یہ ھے کہ عثمانیہ دوا خانہ میں اڈمیشن ملنے کے بعد بھی آپریشن کروانا ھو تو ڈاکٹر کو فیس دینی پڑتی ھے اگر وہ پیسے نہ دیں تو زندگی خطرے میں محسوس ھوتی ھے اس لئے مجبوراً وہ پیسے دیتے ھیں -

ھمارے شہر میں جذامیوں کا کیا حال ھے - جس سڑک پر دیکھئے جذامی نظر آتے ھیں - خود عثمانیہ دوا خانے کے سامنے ہزاروں جذامی پڑے رھتے ھیں اس طرف توجہ نہیں دی جاتی - تلنگانے کے لوگوں کے تعلق سے جب ھڑتال کی جاتی ھے اور جلوس نکالے جاتے ھیں تو تلنگانے کے لوگوں کے حقوق کی حفاظت کا وعدہ کیا گیا ھے - وہ ھڑتال کر رھے ھیں ان کے مطالبات واجبی ھیں -

اس لئے میں یہ عرض کرونگا کہ اس سلسلہ میں فوری اقدام کرنے کی ضرورت ھے - ھو سکتا ھے کہ اس میں تھوڑی سی غلطی ھو گئی ھو - غلطی سے یہ چیز ھو گئی ھو لیکن پھر بھی ضرورت اس بات کی ھے کہ اس پر نظر ثانی کی جائے اور توجہ دی جائے - واٹر سپلائی کے تعلق سے ڈیمانڈ میں ذکر کیا گیا ھے - اس تعلق سے میں یہ کہونگا کہ واٹر ورکس کا محکمہ میونسپل کارپوریشن کے حوالے کیا جانا چاھئے - کاربوریشن میں بھی یہ مسئلہ زیر بحث آیا تھا - اس تعلق سے حکومت کی جانب سے یہ کہا جا رھا ھے کہ ایک کروڑ روپیہ اور دیگر اخراجات جو ھوتے ھیں وہ کارپوریشن کی جانب سے ادا کرنا پڑیگا - میں سمجھتا ھوں کہ یہ شرط نا مناسب ھے - جب حکومت کی جانب سے ایک محکمہ کارپوریشن کے حوالے کیا جا رھا ھے تو اس سلسلہ میں بزنس کی قسم کی کوئی چیز نہیں ھونی چاھئے - کاربوریشن کی جانب سے اس سلسلہ میں جو مطالبہ کیا جارھا ھے اوس کو مان لیناچاھئے اور کارپوریشن کے حوالے کردینا چاھئے - آج حیدر آباد کے عوام پینے کے پانی کی سخت تکلیف محسوس کر رھے ھیں -

دوسرے ذرائع سے بھی شہر حیدر آباد میں پینے کے پانی کی فراہمی کی جائے تو مناسب ہوگا ۔

شہر حیدر آباد میں صحت کے مسائل کے تعلق سے میں یہ عرض کرونگا کہ شہر کی آبادی دن بہ دن بڑھتی جارہی ہے۔ لیکن اسکے ساتھ ساتھ دواخانوں میں اضافہ نہیں ہورہا ہے۔ جسکی وجہ سے عوام پریشانی کے عالم میں زندگی گزار رہے ہیں۔ اونکی صحت کا کوئی خیال نہیں کیا جا رہا ہے۔ ضرورت اسکی ہے کہ جن مقامات پر دواخانے نہیں ہیں وہاں پر چھوٹے چھوٹے دواخانے قائم کئے جائیں۔ عوام نے کئی مرتبہ اس تعلق سے مطالبات پیش کئے لیکن اون پر توجہ نہیں دیگئی ان کے مطالبات کو مان لینا چاہئے اور دواخانے کھولنا چاہئے ۔ تاکہ غریب عوام کو اپنی بیماریوں کے علاج میں سہولت ہوسکے۔ میں مثال کے طورپر کہونگا کہ جہاں نما میں کوئی دواخانہ نہیں ہے۔ وہاں کے غریب لوگوں کو عثمانیہ دواخانہ آنا پڑتا ہے۔ جو تین میل کے فاصلہ پر ہے۔ اس سلسلہ میں وہاں کے عوام نے کئی مرتبہ توجہ دلائی لیکن کوئی نتیجہ برآمد نہیں ہوا ۔ اسی طرح شہر سے کچھ فاصلہ پر میر مومن صاحب کی پہاڑی واقع ہے وہاں بھی کسی دواخانے کا انتظام نہیں ہے۔ وہاں تو پینے کے پانی کابھی خاطر خواہ انتظام نہیں۔ وہاں کے لوگ باولی کا پانی استعمال کرتے ہیں جسکی وجہ سے اونکی صحت پر برا اثر پڑرہا ہے۔

ڈیمانڈ میں ملریا کی روک تھام کے تعلق سے ذکر کیا گیا ہے۔ اس سلسلہ میں میں یہ عرض کرونگا کہ بمبی کارپوریشن کی رپورٹ میں بتلایا گیا ہے کہ جو دوا مچھروں کو مارنے کے لئے استعمال کیجارہی ہے وہ موثر ثابت نہیں ہورہی ہے۔ اوس سے مچھر نہیں مرر ہے ہیں۔ یہاں پر بھی ہم دیکھیں تو معلوم ہوگا کہ دوا کا چھڑکاؤ تو ہوتا ہے۔ لیکن اوسکا اثر نہیں ہوتا ۔ ہم اس سلسلہ میں جو لاکھوں روپیہ خرچ کرر ہے ہیں اوسکا کوئی خاطر خواہ نتیجہ نہیں نکل رہا ہے۔ میں سمجھتا ہوں کہ اس تعلق سے کوئی متبادل انتظام کرنے کی ضرورت ہے۔ ورنہ ہمارا لاکھوں روپیہ بیکار چلا جائیگا ۔ اور کوئی نتیجہ برآمد نہیں ہوگا ۔ اسکے علاوہ شہر حیدرآباد میں نالے بہتے ہیں جن کی صفائی کا انتظام نہیں کیا جاتا ۔ اس سلسلہ میں گورنمنٹ ۱۰ لاکھ روپیہ کارپوریشن کو امداد کے طور پر دیتی ہے لیکن ان نالوں کی صفائی

نہیں کیجاتی ہے اسکے علاوہ شہر کے اندر کاشت کیجاتی ہے جسکے لئے ان نالوں کا پانی پیسے لیکر دیا جاتا ہے۔ اس کی وجہ سے بھی مچھروں کی کثرت ہو گئی ہے اور عوام پریشانی کے عالم میں زندگی گزار رہے ہیں۔ اس لئے میں کہونگا کہ ان چیزوں کی طرف توجہ دینے کی ضرورت ہے۔ کارپوریشن میں اس تعلق سے مسئلہ اٹھایا گیا تھا لیکن حکومت کی جانب سے اسپر خاطر خواہ توجہ نہیں دیجارہی ہے۔ میں سمجھتا ہوں کہ اگر اس طرف توجہ دیجائے تو مناسب ہوگا۔

آج ہمارے ملک میں ڈاکٹروں کی سخت ضرورت ہے۔ لیکن اونکے اڈمیشن کے لئے خاطر خواہ انتظام نہیں ہے۔ اونکے اڈمیشن کے سلسلہ مین مختلف مشکلات اور موانعات حائل ہیں۔ ان مشکلات کی وجہ سے جو لوگ اڈمیشن حاصل کرنا چاہتے ہیں وہ حاصل نہیں کرسکتے اس کی وجہ سے ملک میں عام بیچینی پھیلی ہوئی ہے شہر حیدرآباد میں جہاں زیادہ تر غریب اور مفلس لوگ رہتے ہیں صفائی کا انتظام نہیں جسکی وجہ سے اونکی صحت دن بدن گرتی جارہی ہے۔ اونکی صحت کا معیار بڑھانے کے لئے اس ڈیمانڈ میں کوئی اسکیم پیش نہیں کیگئی۔ خود شہر حیدر آباد کے حدود میں بیشمار فیکٹریاں قائم ہیں جنکے دھوئیں سے عوام کی صحت متاثر ہورہی ہے۔ ان فیاکٹریوں کی وجہ سے کئی مقامات پر آگ بھی لگ چکی ہے۔ اور عوام کے گھر جل چکے ہیں۔ حکومت کو چاہئے کہ اسکے خلاف اقدام کرے۔ یہاں پر جگہ جگہ دال منڈیاں۔ ملز وغیرہ قائم ہیں جنکو ہٹانے کے لئے توجہ دلائی گئی لیکن اب تک اس پر توجہ نہین دیگئی۔ اسکی وجہ سے یہ ہے کہ آپس داری کا خیال رکھا جاتا ہے۔

اسکے علاوہ ایک اور چیز جو میں عرض کرنا چاھتا ہوں وہ یہ ہے کہ اگر آپ اچانک دواخانوں کا معائنہ کریں تو معلوم ہوگا کہ وہاں پر غریبوں کے ساتھ کیا سلوک کیا جاتا ہے۔ جو لوگ دولتمند ہیں وہ ڈاکٹروں کے گھر پر ملتے ہیں اور بعد میں دواخانوں میں شریک ہوجاتے ہیں اون کو وقت پر دوائیں ملجاتی ہیں۔ لیکن جو لوگ غریب ہیں اون کو پھرایا جاتا ہے اسکے علاوہ وہاں پر جو دوائیں دیجاتی ہیں اون میں آدھا پانی ملایا جاتا ہے۔ وہاں کے مریضوں کو غذائیں بھی جو دیجاتی ہیں وہ انتہائی ناقص ہوتی ہیں۔ چنانچہ اس سلسلہ میں ایک کیس بھی ہوچکا ہے لیکن وہ کیس منظر عام پر نہیں آیا۔ میں نے پہلے بھی اسمبلی میں اس تعلق سے سوال اٹھایا تھا۔

Mr. Deputy Speaker : (To the Health Minister) Do you need any assistance because he is speaking in a language which you do not understand and because you have to reply to some points raised by him? If you need some assistance, I would request somebody to help you.

The Minister for health (*Sri Y. Sivarama Prasad*): Departmental people are taking notes, Sir.

Mr. Deputy Speaker : So they are taking notes and they will supply. Then that is all right.

شری سلطان صلاح الدین اویسی : تو میں یہ کہہ رہا تھا کہ اگر آپ دوا خانوں کا اچانک معائنہ کریں تو معلوم ہوگا کہ وہاں کی دواؤں میں آدھا پانی ملا کر مریضوں کو دیا جاتا ہے ۔ جو لوگ ڈاکٹروں کے گھروں پر جاتے ہیں اون کو تو دوا خانوں سے اچھی دوائیں دی جاتی ہیں لیکن جو لوگ غریب ہیں اون کو دوا ایک چٹھی پر لکھدی جاتی ہے اور کہا جاتا ہے کہ باہر سے یہ دوا لیکر آؤ ۔ عثمانیہ دوا خانہ شہر کا سب سے بڑا دوا خانہ ہے لیکن اس دوا خانہ کا عالم یہ ہے کہ یہاں جو دوائیں دی جاتی ہیں اون میں پانی ملا کر دی جاتی ہیں ۔ حیدرآباد کی آبادی دن بدن بڑھتی جا رہی ہے لیکن دوا خانوں کا خاطر خواہ انتظام نہیں ہو رہا ہے ۔ میں سمجھتا ہوں کہ یہ ایک اہم چیز ہے جس کی طرف توجہ دینے کی ضرورت ہے ۔ ایک اور چیز جو میں عرض کرنا چاہتا ہوں یہ ہے کہ بلدیہ کے جو ہلت انسپکٹرس ہیں اون کا تبادلہ ہر تین سال میں کرنا چاہئے ۔ اس وقت رشوت خوری بے انتہا بڑھ گئی ہے اور لوگوں کی صحت تباہ و تاراج ہو رہی ہے ۔ اتنا کہکر میں اپنی تقریر ختم کرتا ہوں —

శ్రీ జె. మల్లారెడ్డి: (సుల్తానాబాద్)—అధ్యక్షమహాశయా, గౌరవనీయులైన వైద్యశాఖా మంత్రిగారు, ఈ అత్యవసర పరిస్థితులలో Medicine కు health కు కొంత కేటాయింపు తక్కువ చేయవలసి వచ్చినది అన్నారు. ఒకవైపు

వైద్య సౌకర్యం ఆరోగ్యసౌకర్యం చాల కావాలి. మన రాష్ట్రంలో దాని కొరత చాల వున్నదని చెప్తూ మరొక వైపు ప్రత్యేక పరిస్థితులలో ధనం కేటాయింపు తక్కువ అయిందని చెబుతున్నారు. అటువంటి పరిస్థితులలో గత సంవత్సరంకన్న యిప్పుడు మెరుగు పడుతుందని చెప్పడంలో అర్థం లేదన్నమాట. Plan ఏర్పాటు చేసినప్పుడు వైద్య ఆరోగ్య సౌకర్యాలకు ఎక్కువ మొత్తాలు కేటాయించుకొనే ప్రయత్నం మంత్రిగారు ఎప్పటికప్పుడు చేస్తూ వుండాలి. గాని యిట్లా నిరుత్సాహపడే budget అంకెలు తీసుకుంటే బాగా వుండదని నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. Ru al a eas లో వైద్య, ఆరోగ్య సౌకర్యాల గురించి ఆలోచిద్దాము. పట్టణాలలో జనసంఖ్య క్రిక్కిరిసి ఉంటుంది. Area of operation కూడ దగ్గరగా ఉంటుంది. కాని పల్లెటూళ్ళల్లో మాత్రం Area విస్తీర్ణము ఎక్కువ జనాభా కూడ దూర దూరంగా ఉంటుంది. అటువంటి చోట్ల డాక్టర్ల కొరత ఎంతో ఉంది Primary Health Cen re అని పేరు పెట్టినారు. డాక్టర్లను వేస్తూ వున్నారు Es ablishmen అని పేరు చెప్పినారు కాని చాలచోట్ల డార్టర్లులేరు. డాక్టర్ల కొరతఅని యిప్పటికీ చెప్తూఉంటారు. ఒకసారివైద్యాలయం Establishment అయిన తరువాత అక్కడికి డాక్టర్ పోనేపోడు. మంత్రిగారిని అడిగినా, డైరెక్టరుగారిని అడిగినా మేము ఏమి చేయాలి, డాక్టర్లు లేరు అని చెబుతారు. డాక్టర్లు అందరు ఎక్కడికి పోతున్నారు అనేది వారి దగ్గర ఒక పట్టిక వున్నదా అంటే దానిని గురించి చెప్పడంలేదు. ప్రతి సంవత్సరం 1100 వరకు medicine లో admission తీసుకుంటున్నారు అని చెప్తూ ఉన్నారు. ఈ డాక్టర్లును విచ్చలవిడిగా విడిచిపెట్టే దానికన్నా వాళ్ళు చదువుకొనే కాలంలో రెండు మూడు వేలవరకు tipend యిచ్చి వాళ్ళు తప్పని సరిగా 5 ఏండ్ల వరకు మనరాష్ట్రంలో పని చేయవలసిందని నిర్బంధ వుత్తరువులు ఎందుకు జారీ చేయరాదో నాకు అర్థం అవడం లేదు.

ఇక డిస్ట్రిక్ట్ మెడికల్ ఆఫీసర్లు పనిచేసే స్థాయి చాలా పడిపోయింది. మా కరీంనగర్ జిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు ఇక్కడ D.M.O.గారి నిర్లక్ష్యం మరీ ఎక్కువ అయిపోయింది. ప్రైమరీ హెల్తుసెంటర్లు గురించిగాని, యితరవిషయాలేవి చెప్పుకున్నా వారు ఏమాత్రం శ్రద్ధ తీసుకోక పోవడమేగాక, ఒక సందర్భంలో పెద్దపల్లి సమితి ప్రెసిడెంటు గారిని, శ్రీరామాపురం గ్రామ సర్పంచుగారిని, ఆ ఇద్దరూ చాల ప్రముఖ వ్యక్తులు, మందలించి పంపించడం జరిగింది. ఇక్కడ డైరెక్టర్ తాహార్‌గారి బలంవల్ల, మద్దత్తు వల్ల వారావిధంగా ప్రవర్తించడం జరుగుతున్నది. అక్కడొక జూనియర్ ఎకౌంటెంటు ఉన్నారు. వారి ద్వారా కరీంనగర్‌నుండి తాహార్‌వరకి పైరవీ చేస్తుంటారని, ఆ బలంతో ఆ D.M.O.గారు అక్కడ నిర్లక్ష్యంగా వుంటారని ప్రజలు అనుకునే విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. ఈలాంటి పరిస్థితులు వైద్య శాఖలో ఉంటే రాష్ట్రం ఎలా బాగుపడుతుంది.? మంత్రిగారిని ఆలోచించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మరొక విషయం కుటుంబ నియంత్రణ. దానిని గూర్చి బాగా చెబుతాను. 20వ శతాబ్దం చివరికి సగానికి సగం జనాభా పెరిగి పోతుంది అన్నారు. అయితే, కుటుంబ

నియంత్రణకి సంబంధించిన ప్రకారం బాగా జరుగుతున్నదా? అని నేను మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. పట్టణాలలో భాగ్యవంతులు, అందుబాటులో వున్నవారికి తప్ప బీద ప్రజలకు యిది లభ్యమవుతున్నదా? అని నేను అడుగుతున్నాను. మంత్రిగారికి మొన్న ప్రశ్నల సందర్భంలో వారికి ప్రత్యేకంగా మనవి జేశాను. ఆపరేషన్ చేయించుకోడానికి ముందుకు వచ్చే బీదప్రజలకు 20, 25 రు. ల వరకు యివ్వాలి. వారు పట్టణాలకువచ్చి ఆపరేషన్ చేయించుకునే సౌకర్యం కల్పించాలి. అయితే వారు అడిగితే యిటువంటి స్కీము ఏదీ లేదన్నారు. కాని నేను ఇతరత్రా తెలుసుకుంటే ఇటువంటి స్కీము వున్నదని, ప్రభుత్వం ఇవ్వడం లేదని వారు అంటున్నారు. అది ఎంతవరకు నిజమో నాకు అర్థంకావడం లేదు. ఆపరేషన్ చేయించుకొనడానికి ముందుకు వచ్చే ప్రతి స్త్రీ పురుషునికి 25 రూపాయల వరకు సహాయము చేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని నేను వినయంగా కోరుతున్నాను. ఈ విషయంలో యింకా చాలా విరివిగా ప్రచారం జరగాలి. మారుమూల పల్లెటూళ్ల నుండి పట్టణానికి రావడానికి ప్రజలు ఎంతో యిబ్బంది పడుతున్నారు. కనుక మొబైల్ యూనిట్స్ ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా నేను యిదివరకు రెండు మూడు సార్లు మనవి జేశాను. ఇప్పటికైనా వాటి ఏర్పాటుచేసి పల్లెటూళ్లలోని ప్రజలకు సౌకర్యం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. రాష్ట్రమంతటా దీనిని అమలుజరుపవలసిందిగా చెబుతున్నాను.

ఆయుర్వేద దవాఖానాలు గూర్చి కూడా యీ సందర్భంలో చెప్పవలసి వున్నది. ప్రభుత్వం కొస్త బలవంతంగా దీనిపై శ్రద్ధ తీసుకొన్నదా అనిపిస్తుంది. ప్రజాప్రతినిధులు చెబుతున్నారు. ఏదో చేద్దాంలే, అని చేస్తున్నారు తప్ప తగినంత ప్రోత్సాహం మాత్రం యివ్వడంలేదని మనవి జేస్తున్నాను.

మరొకవిషయం కుష్టు వ్యాధి. దీనిని గురించి ఒకరిద్దరు సభ్యులు యింతకు ముందు చెప్పారు. కుష్టు వ్యాధి గ్రస్తుల విషయంలో, పట్టణంలో వున్నవారికే తగిన సౌకర్యం లేదు. వీరిని ఒకచోటచేర్చే చర్యతీసుకోవడంలేదు. ఇంక గ్రామాలలోనివారి గతి యేమి కావాలి. దీనికి సంబంధించి ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతాల చట్టాలను సమన్వయం జేసుకున్నది. కాని ప్రచారం మాత్రం జరగడంలేదు. ఇందుకు నా సూచన ఒకటి వున్నది.

గ్రామాల నుండి ఆ కేంద్రాలకు వెళ్లలేని వారి విషయంలో గ్రామపంచాయతీ సమితి పక్షాన కొంత సహాయం ఇచ్చేట్లు పంచాయతీ అధ్యక్షులకు ప్రభుత్వం ఆదేశాలు యిస్తే బాగుంటుంది. ఆ విధంగా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

ప్రైమరీ హెల్తు సెంటర్సులో హెల్తు విజిటర్సు లేరు. ఒక జిల్లావారు మరొక జిల్లాకు పోవడంలేదు, మీ జిల్లా నుండి మీరు ఎవరినైనా అడ్మిట్ చేస్తే, వారు పరీక్షలు Pass అయిన తరువాత మీ దవాఖానాకు తీసుకువెళ్లండి అని డైరెక్టర్ ఆఫీసు నుండి వస్తే, యింక ప్రభుత్వం యొక్క పని యేమిటి అని అడుగుతున్నాను. ఆ

సమాధానం ఎంత మాత్రం సమంజసమైనది కాదు. ఇటువంటి వాటివలన ప్రభుత్వంలో ప్రజలకు విశ్వాసం పోతుంది. ప్రజలు ఆరోగ్యాన్ని రక్షించుకోవడం కష్టం అయిపోతుంది. ఈ విషయంలో మంత్రిగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధతీసుకోవాలి. డాక్టర్సు లేరు, హెల్తు విజిటర్సు లేరు, హెల్తు యినస్పెక్టర్సు లేరు. అనే సాకు చెప్పకుండా ప్రతి ప్రైమరీ హెల్తు సెంటర్‌లోనూ తగినంత సిబ్బంది తప్పకుండా వుండేట్లు చూడాలి.

కేన్సర్ గూర్చి చెప్పారు. ఈ హాస్పిటల్‌లో బాగానే పని జరుగుతున్నది. సయిదలీ గారు కష్టపడి పనిచేస్తున్నారు. అయితే కేన్సర్ హాస్పిటల్‌లో కేన్సర్ రోగులు బాగుపడుతున్నారా, కేన్సర్ లేని రోగులు బాగుపడుతున్నారా ? అనే అనుమానం కలుగుతున్నది. మంత్రిగారు స్వయంగా యీ శాసనసభలో ఒప్పుకున్నారు. కేన్సర్ వచ్చినవారు బ్రతకడం కష్టం అని. దీనికి సంబంధించి క్యురేటివ్ మెజర్ తీసుకుంటున్నారా ? ప్రివెంటివ్ మెజర్ తీసుకుంటున్నారా ? అన్ని విషయాలు వివరంగా తెలియజేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

క్షయ రోగుల విషయమున్నది. హైదరాబాదు, వికారాబాదు మొదలైన చోట్ల రెండు మూడు హాస్పిటల్సు ఉన్నాయి. ఇక్కడ పని కొంత సక్రమంగానే జరుగుతున్నది. అయితే పల్లెటూళ్ల నుండి యిక్కడికి వచ్చిన వారికి సీటు లభించడం చాలా కష్టమయి పోతున్నది. ఎంతో డబ్బు ఖర్చు పెడితే తప్ప వారు దవాఖానాలో అడ్మిట్ కాలేకపోతున్నారు.

డిస్ట్రిక్టు హాస్పిటల్సులో పడకలు, గదులు ఎక్కువ చేయడానికి ప్రభుత్వం పెంటనే పూనుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇంక హోటళ్లు వున్నాయి. పల్లెటూళ్లలో, గ్రామ, తాలూకా స్థాయిలోను ఈ హోటళ్ల పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా వున్నది. వీటిని పర్యవేక్షించే దిక్కు లేదు. పోలీసువారికి యీ అధికారం వున్నదో, లేదో తెలియదు. డాక్టర్సు వెళ్లి పర్యవేక్షించడం వుంటూ వుండేది. ఇప్పుడేమీ లేదు. చాలా అధ్వాన్నంగా అసహ్యంగా వుంటున్నాయి.

ఈ హోటళ్లవల్లనే ఈ అంటు రోగాలు ఎక్కువయిపోతున్నాయని మనవి చేయవలసి వస్తున్నది. వీటి పర్యవేక్షణకి తగినంత సిబ్బందిని ఏర్పాటుచేసి, డాక్టర్సును నియమించి, ఒక Code ను ఏర్పాటుచేసి అమలు జరిపితే తప్ప లాభంలేదు. అంతే గాక హోటళ్లలో unbalanced diet యిస్తున్నారు. ఈనాడు హోటళ్లలో తినే వారి సంఖ్య పెరిగిపోయింది. ఆఫీసుల్లో పనిచేసే తక్కువ జీతం పుచ్చుకునే యన్.జి. ఓ.లు, చిన్న ఆఫీసర్సు పట్టణాల్లో యిళ్లు దొరక్క హోటళ్లలోనే భోజనం చేసి గడుపుతూవుంటారు. వీరికి balanddiet లభించడంలేదు. ఈ బాధ్యత వైద్యశాఖ మీద లేదా అని నేను అడుగుతున్నాను.

మంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకొని రాష్ట్రంలో ప్రజలకు యిస్తున్న ఆహారపదార్థాలు సరిపోతున్నవా లేదా అనేది పర్యవేక్షణ చేయించాలి. లేనివి ఏమేమి చేర్చాలో

సూచనలు కూడ వారికి యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. మెడికల్ డైరెక్టరేటులో కమ్యూనల్ బేసిస్ మీద హోదాలు యివ్వడం జరుగుతుందని, ఇతరులకు నిర్లక్ష్యం చేయడం జరుగుతోందని, మంత్రిగారు చెప్పినప్పటికీ, కూడ ట్రాన్సఫరుల గురించి అశ్రద్ధ జరుగుతోందని వినికిడి మాత్రం వున్నది. ఖాదరుగారు చాల మంచివారని విన్నాము. కాని బయట యీ విధంగా చెప్పుకోవడం మంచిగాలేదు. మంత్రిగారు యిది నిజమో కాదో ఆలోచించి వెంటనే యీ సంస్థను చక్కబెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఉస్మానియా మెడికల్ కాలేజీకి పెద్ద భవనము కట్టినారు. ఇతర కాలేజీలలో కంటె తక్కువ స్టూడెంట్సు మాత్రం అందులో చదివిస్తున్నాము. నిన్న మంత్రిగారు యిక్కడ లేనప్పుడు నేను ఒక సూచన చేశాను. షిఫ్టు పద్ధతి ప్రకారం ఎందుకు చదివించకూడదు. హైదరాబాదులో షిఫ్టు పద్ధతిలో స్టూడెంట్సును చదివించడం అంత కష్టం కాదు. అన్ని కాలేజీలలో కూడ యీ పద్ధతి పెట్టమని చెప్పడంలేదు కాని ఎక్కువ స్థలం. ఎక్విప్‌మెంటు, సౌకర్యాలు వున్న చోట యీ ఉస్మానియా మెడికల్ కాలేజీలో కొన్నాళ్ళవరకు 3, 4 సంవత్సరాలైనా యీ డాక్టరుల కొరత తీరేవరకు ఎందుకు యీ షిఫ్టు సిస్టం పెట్టడానికి మంత్రిగారు ఆలోచించకూడదు? మంత్రిగారు దయచేసి యీ విషయంలో శ్రద్ధతీసుకోవాలని మనవిచేస్తూ యీ అవకాశమిచ్చినందుకు కృతజ్ఞత తెలుపుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ సి. గంగిశెట్టి (అల్లవరం).—అధ్యక్షా, గౌరవనీయ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన మెడికల్, పబ్లిక్ హెల్తు డిమాండును బలపరుస్తున్నాను. తూర్పు గోదావరి జిల్లా సెంట్రల్ డెల్టా గురించి కొన్ని విషయాలు తమ ద్వారా వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. ప్రస్తుతం ఆస్పత్రులు చాలినన్ని లేవు. ప్రజల ఆరోగ్యం నానాటికీ క్షీణించిపోవడం జరుగుతోంది. రోగుల సంఖ్య మితిమీరిపోతున్నది. ఎవరూ కాదనడానికి లేదు. ప్రభుత్వం ఏలక్ష్యంతో ఆస్పత్రులను నెలకొల్పుతున్నదో ఆ లక్ష్యం అందుకోడానికి అవకాశం లేకుండా పోతుంది. ఆస్పత్రులలో వైద్య సహాయం పేదప్రజానీకానికి చాలా దూరంలో వుంటోందని చెప్పవలసివస్తున్నది. డబ్బు వుంటే గాని ఆస్పత్రులలో సదుపాయాలు పొందడానికి అవకాశం లేకపోవడం చూస్తూనే వున్నాము. ఇది రాష్ట్రంలో, జిల్లాలలో పెద్దలకీ, చిన్నలకీ అందరికీ తెలిసిన విషయమే. డబ్బుతో వైద్యం చేయించుకోవాలంటే పేదప్రజలకు డబ్బులేక వైద్య సదుపాయం కలగడం లేదని చెప్పవలసిన పరిస్థితులు ఏర్పడడం చాలా దురదృష్టకరం. ఈ విషయంలో డిపార్టుమెంటుగాని, ప్రభుత్వం మంత్రిగారు తగు శ్రద్ధతీసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. సెంట్రల్ డెల్టా మూడు తాలూకాల ఏరియా అందులో 6 లక్షల జనాభా వున్నది. అమలాపురంలో ఒక గవర్నమెంటు హాస్పిటలు మాత్రమే పెద్దది వున్నది. గోదావరి వచ్చే కాలంలో చుట్టూ నీరు నింపబడి వుండడం వలన జిల్లాలో వున్న కాకినాడ హెడ్ క్వార్టర్సు హాస్పిటలుకు పోయి వైద్య సదుపాయం పొందడానికి అవకాశాలు తక్కువగా వుంటాయి. ప్రభుత్వంవారు అలమూరు బ్రిడ్జికట్టి జిల్లాలో రహదారి సౌకర్యాలు ఎక్కువగా ఏర్పాటు చేయడానికి వుద్దేశిస్తే దురదృష్టంవల్ల మొన్న ఏర్పడిన ప్రమాదంవల్ల అదికొంతకాలం వాయిదా పడుతుందనే బయం కూడ లేకపోలేదు. అమలాపురానికి తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోని ఇతర తాలూకాలలో సంబ

ధాల్లు తెలిపోయే పరిస్థితి వచ్చింది. అమలాపురంలో వున్న ప్రభుత్వ ఆస్పత్రి హెడ్ క్వార్టర్సు ఆస్పత్రిగా చేయకపోతే యిబ్బంది వుంటుందని మంత్రిగారికి, మెడికల్ సర్వీసెస్ డైరెక్టర్‌గారికి కూడ మనవిచేశాను. అమలాపురంలో హెడ్‌క్వార్టర్సు హాస్పిటలు చాల అవసరమని మరొకసారి యీ సభలో వీటి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అమలాపురం హాస్పిటలులో డాక్టరుల కొరత వుంది. సెంట్రల్ డెల్టాలో యీ జనాభాకు హాస్పిటలు ఇంకా ఏర్పాటులో వుంది. ఇద్దరు డాక్టరులతోనే ఆ ఆస్పత్రి పనిచేయడం చాల దురదృష్టం నిత్యం పేషేంటుకు టికెటు దొరకడం కూడ కష్టంగా వుంది. ఇద్దరు డాక్టరులే వుండడం వల్ల చూడడం కష్టంగా వుంటోంది. మరొక ఇద్దరు డాక్టరులు కూడ అమలాపురం ఆస్పత్రి అవసరమని వెంటనే దానిని హెడ్‌క్వార్టర్సు హాస్పత్రిగా చేయాలని కోరుతున్నాను లేకపోతే సెంట్రల్ డెల్టాలో వైద్య సదుపాయాలకు ఏ మాత్రం కూడ అవకాశం వుండదని మనవి చేస్తున్నాను. అమలాపురం హాస్పిటలులో మగవారికంటె ఆడవారికి వైద సదుపాయం ఎక్కువ కావలసివుంది. అందుకుగాను, ఇద్దరు లేడీ డాక్టరులు వుండాలని ఎన్నో పర్యాయములు చెప్పాను. ఒకటి రెండు పర్యాయములు డైరెక్టరుగారిని కలసి చెప్పాను. నిన్ననే అమలాపురం నుంచి నా కొక వుత్తరం వచ్చింది. అమలాపురం ఆస్పత్రిలో వున్న డాక్టరుల నిద్దరినీ ట్రాన్సుఫరు చేయడం జరిగిందని వార్త వచ్చింది. పేషేంట్సు చాల బాధపడుతున్నారు. అడ్మిట్ అయినవారికి కూడ సదుపాయం లేనట్లు తెలుస్తోంది. అమలాపురంలో ప్రస్తుతం పనిచేస్తున్న లేడీ డాక్టర్ రుక్మిణీకార్ సెంట్రలు డెల్టాలో వుండే ప్రజానీకానికి అందుబాటులో వున్నారు. ఆవిడను అక్కడే వుంచాలని ప్రజలు కోరుతున్నారు. ఆమెను ట్రాన్సుఫరు చేయడానికి వల్లకాదని నేను చెబుతూ వుంటే కూడ ఇతరత్రా వున్న కారణాలను పురస్కరించుకొని ఆవిడను ట్రాన్సుఫరు చేయడం సెంట్రల్ డెల్టాకు అన్యాయం, అక్రమం. మంత్రిగారు అనుగ్రహించి, అమలాపురం సెంట్రల్ డెల్టా ప్రజల కోరికను మన్నించి ఆ ట్రాన్సుఫరు ఆర్డరు వెంటనే క్యాన్సిల్‌చేసి రుక్మిణీకార్‌గారిని అదే ఆస్పత్రిలో వుంచవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది మాకు చాల అవసరమైన విషయం. మరొక లేడీ డాక్టరును కూడ వేయవలసిందని కోరుతున్నాను అమలాపురం ఆస్పత్రిలో ఎక్స్‌రే ప్లాంటుకోసం యిదివరకు నుంచి కోరుతున్నాము. తప్పని సరిగా యిస్తామని చెప్పారు. ఇంతవరకూ లేకపోవడంవల్ల బాధగా వుంది. త్వరలో ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది. గ్రామాలలో రూరల్ ఆస్పత్రులు పనిచేస్తున్నవి. డాక్టరులు, కాంపౌండర్సు, నర్సులులేక ఇబ్బందులుంటున్నాయి. అవి జిల్లా పరిషత్తు అజమాయిషీ లోను, ప్రభుత్వ అజమాయిషీలోను వుంటున్నాయి. డాక్టరులను, మిడ్‌వైఫ్సును త్వరలో పంపించి సదుపాయం చేయాలి. అట్లా చేస్తే, పల్లె ప్రజానీకానికి ముఖ్యంగా స్త్రీలకు ఎక్కువగా ఉపకరిస్తుందని వీటి ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

అమలాపురం ప్రాంతంలో ఎక్కువగా ఫైలేరియా వ్యాధి వ్యాపించి ఉండడంవల్ల ఈ విధంగా బాధపడుతున్న ప్రజలు నూటికి 60 మంది అయినా ఉంటారు అనుకుంటాను ఈ వ్యాధి నివారణకుతగిన పరిశోధనలుచేసి ఏర్పాటు చేస్తున్నామంటారే తప్ప ఇంతవరక ఫలితంలోనికి రాకపోవడంవల్ల ఈ వ్యాధి నానాటికి దినదినాభివృద్ధిగా పెరుగుతూం

డం ఘోరంగా వుంది తొందరలో D. M. S. గారు నిపుణుల సలహాలు తీసుకుని అమలాపురం ప్రాంతంలో ఈ వ్యాధిని తగ్గించడానికి ఏర్పాట్లు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. అమలాపురంలో patients కు కలుగజేస్తున్న సదుపాయాలు కొద్దిగానే ఉంటున్నాయి. 6 లక్షల జనాభా కలిగిన ఆ ప్రాంతంలో కనీసం 100 beds హాస్పిటలు అయినా ఉంటే బాగుంటుందని ఆవిధంగా చేయాలని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సదుపాయాలుచేసినా నాటికి క్షీణదశలో ఉన్న ప్రజల ఆరోగ్యం చక్కబర్చవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ పద్దు చాలా తక్కువగా ఉన్నదని మంత్రిగారే చెప్పడం జరిగింది. అత్యవసర పరిస్థితులు అయినప్పటికి కూడా ప్రజల ఆరోగ్యంతోను ప్రాణాలతోను సంబంధించిన విషయం కనుక ఏ పరిస్థితులలోను ఈ పద్దు క్రింద డబ్బు తగ్గించకూడదని వీలైనంతవరకు ఇంకా పెంచడానికే కృషిచేయాలని మంత్రిగారికి మనవి చేసుకుంటున్నాను. ఈ అవకాశం నాకు ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—అధ్యక్షా, వైద్యం, ఆరోగ్యం రాష్ట్రానికి దేశానికి ఉన్నంతగా ప్రజలకు ఉన్నట్లు కనబడదు. ఇందుకు మనం చేసేవి సర్వసాధారణంగా పేద ప్రజలకు మాత్రం వెళ్లడంలేదు. సైన్సు ఎంతగా డెవలప్ అవుతున్నదో దానికి తగిన సౌకర్యాలు ఆసుపత్రులలో ఇస్తూనే ఉన్నాము. కాని సామాన్యమైన పేద వాడు అక్కడకు వచ్చినపుడు ఎంత అవస్థపడాలో అంత పడుతున్నాడు ఉదాహరణకు టి.బి. పేషెంటు విషయం తీసుకుందాము. వారు ఇంటివద్దనుంచి వచ్చినపుడే సగం చావడానికి సిద్ధంగా ఉంటాడు. వెయిటింగ్ లిస్టులో ఉంచితే పలకరించేవారు లేరు, రైల్వే స్టేషన్ల వద్ద మరొక చోట వారు ఉండడంతో ఇంతకు ముందు లేనిది కూడా పెరిగిపోతోంది. వారినీ attend కావడంలేదు. మతేరియా పేషెంటువస్తే సీటు లేదనే కారణంతో మరొక చోటికి పోవాలంటే ఎక్కడకు వెళతాడు ? ఉదాహరణ చెప్పాలంటే భీమవరం తాలూకావారు విశాఖపట్నంవెళ్లి admit అయితే అక్కడ ఒక చీటి ఇస్తే గుంటూరు రైల్వే స్టేషన్‌లో పడుక్కుని ఉన్నాడు In patient చీటీ చూపిస్తే గుంటూరు డాక్టరునకు పంపాను అది మీరు ఎట్లా చెబుతారు, admit చేయవచ్చునో లేదో మేము చెప్పాలి అంటే అది కరక్టు కావచ్చును టెక్నికల్ సైడ్‌వారికి హ్యూమన్ సైడ్ మనకు మిగిలింది. హ్యూమన్ సైడువారికి టెక్నికల్ సైడ్ మనకు పోయిందనిపిస్తున్నది. అడ్మిషన్ల విషయంలో కొస్త relaxation లేకపోతే లాభం లేదు. టి.బి. విషయంలో ఒక క్రొత్త స్కీముపేసి రెండు మూడు రకాల మందులు ఎక్కువగా ఇచ్చే ఏర్పాట్లు చేస్తే తగ్గడానికివీ లుంటుందేమో. బెంగాల్ కెమికల్సు వారివి 'పాన్' అనో ఏదో ఉంది, అది ఒకటి, powders ఎక్కువగా ఇస్తే తాత్కాలికంగానైనా ఉపశమన చేయడానికి వీలుంటుంది. తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్సు హాస్పిటల్సులో ఈ సౌకర్యం కలుగజేస్తే డిస్ట్రిక్టు హెడ్‌క్వార్టర్సులోని టి.బి. హాస్పిటలునకు ఎక్కువ మందిని పంపవలసిన అవసరం లేకుండా పోతుంది. గుంటూరు హాస్పిటల్ గురించి కొద్దిగా చెప్పాలనుకుంటున్నాను. అక్కడ beds ను పెంచామన్ని అంటున్నారు కాని అందుకు

తగ్గట్లుగా staff ను పెంచడం జరుగలేదు. నర్సులు లేనందువల్ల హాస్పిటల్సు వర్క్ చేయలేని స్థితి ఉన్నది. అక్కడ ఇంకా పెరుగుతోంది. వెంటనే గుంటూరు హాస్పిటల్ లోని పేషేంట్సును treat చేయడానికి staff ను nurses ను పెంచాలని కోరుతున్నాము. ఆయుర్వేదం విషయంలో కమిటీలు వస్తున్నాయి. వాటి ఒక నిర్ణయం లేదు మంత్రిగారిని అడిగితే ముందు సంవత్సరం నుంచి పెడతామని అన్నారు సంతోషం వెంటనే implement చేసే ప్రయత్నంచేయకపోతే లాభంలేదు. ఉద్యోగులను డాక్టర్లను ఎక్కడకు పడితే అక్కడకు కారణం లేకుండానే ట్రాన్స్ఫర్ చేయడమనేది చాలా దారుణంగా ఉందని చెబుతున్నాను. మెడికల్ డిపార్టుమెంటుకంటె కూడా హెల్తు డిపార్టుమెంటు దోపిడీ సంఘంగా ఉందేమో అనిపిస్తున్నది. వారి టి.ఏ.లు మొదలైనవి చూస్తే వరంగల్లు రీజినల్ డైరెక్టరు ఒకాయన ఈ ఊరిలోనే ఉంటూటాడు. అక్కడకు ఎప్పుడు వెళ్లడు. ప్రతి రోజు ఇక్కడ నుంచి జీపులోనో స్టేషన్ వేగన్ లోనో వెళ్లడం తరువాత వచ్చి వ్యవహారం చేయడం జరుగుతోంది. ఇదివరకు ఒకసారి specific case ఇచ్చాను. ఎమర్జెన్సీ సందర్భంలో యన్.డి.ఎఫ్. కలెక్షన్లు ఒంగోలులో హెల్తు డిపార్టుమెంటులో గుమాస్తాల నుంచి వసూలుచేసారని దానిని account చేయకుండా clerk స్వంతానికి వాడేసాడని చెప్పాను. దానిపై క్లర్కు పైవిచారణ చేసారు, prove అయినది, కాని ఇంతవరకు కేసు పెట్టలేదు. ఎందువల్ల పెట్టలేదని నేను అడుగుతున్నాను. ఆ సంగతి చెప్పినందుకు ఒకరిని vindictive గా కర్నూలు జిల్లాకు ట్రాన్స్ఫర్ చేసారు. ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. తప్పులు చేసిన వారందరు మీకు ఆప్తులైతే ఎట్లా? న్యాయంగా ఉన్న వారిని రక్షించాలి కాని తప్పు చేసారు అంటే చేయలేదనే డిఫెన్సు పద్ధతి బాగాలేదు హైదరాబాదు ఆస్పత్రులలోని డాక్టర్లను మంత్రులకోసం ప్రత్యేకంగా ఉంచారట. మేము జనరల్ హాస్పిటల్ కు వెడితే ఫలానా డాక్టరు ఉన్నాడా అంటే ఆయన గవర్నరుగారి డాక్టరు అంటారు, మరొకరిని అడిగితే ఆయన చీఫ్ మినిస్టరుగారి డాక్టర అంటారు, ఒంటిగంటవరకు ఇండ్లవద్ద ఉండాలట. ఈ పద్ధతి ఏమి న్యాయంగాలేదు. వారు legitimate గా చేస్తున్నారు వారిపై నేరముకాదు. system లోని తప్పు కాని వారు legitimate గానే చేస్తున్నారు. ఉన్న best డాక్టర్లందరు మంత్రుల డాక్టర్లు, ఇక పనికిరాని జనం వెడితే మందులులేని ఆసుపత్రులలో డాక్టర్లు లేని వైద్యంతో బెడ్సులు లేనిచోట పడుకుని ఎక్కడకు పోవాలన్నా చోటులేక చచ్చిపోవలసివస్తుంది! ఈ system మార్చకపోతే లాభంలేదు. మంత్రుల ఇండ్లలో ఎనిమిది గంటలవరకు కూర్చోవాలంటే ఆపేరుతో కూర్చునే వారు చాలా మంది ఉంటారు! ఈ system మార్చకపోతే న్యాయం కాదని చెబుతున్నాను. గుంటూరులో contagious diseases ఆసుపత్రి ఒకటి కట్టారు. రెండు లక్షలు ఖర్చుచేసి కట్టారు. మూడు సంవత్సరములనుంచి అడుగుతున్నాను. ఎందుకు open చేయరు; ఊరికే అక్కడ ఉంది. ప్రతి తడవ వస్తోంది. గుంటూర మెడికల్ అడ్వైజరీ కమిటీలో నన్ను కూడా వేసారు. అక్కడకు పోయినపుడు ఆసపత్రి ఎందుకు తెరవరు అంటే water లేదు అంటున్నారు. ఎవరు జవాబుదారి

water, కావలసిన staff ఏమీ లేకుండా బిల్డింగులు కడితే ప్రయోజనం ఏమిటి? పి.డబ్ల్యు.డి. వారు బిల్డింగులు ఊరికే ఉంటున్నాయి కాంట్రాక్టు కష్టము అంటున్నారు మెడికల్‌కు సంబంధించి కట్టేవే తక్కువ కుష్టువ్యాధి విషయంలో మనం సరియైన శ్రద్ధ తీసుకోవడంలేదనే చెప్పాలి, దానికి కావలసిన కొన్ని remedies ఉన్నాయి, వాటిని wider గా publish చేస్తే broad cast చేస్తే కుష్ఠు వ్యాధి early stages లో నయం చేయడానికి వీలుంటుంది అది curable కాని hereditary అని త్రోసిపారవేయవలసిన అవసరంలేదు. యూనాని విషయంలో ఏదో చేస్తున్నాను అన్నారు. నేను ఎప్పుడూ పేషంటుగాలేను; దాని సంగతి నాకు తెలియదు ఈ రోజున Nervous diseases ఆంధ్రదేశంలో ఎక్కువగా వస్తున్నాయి ఆయుర్వేదంలో మరొకదానిలోకాని ఏ మందు దానికి పనిచేయవు. దానికి మళయాళ ట్రీట్‌మెంట్ ఒకటి ఉంది. పంచకర్మ సిద్ధాంతం ప్రకారం దానిని observe చేస్తే ఎక్కువ ఉపయోగపడుతుంది. Indian School of Medicine, మద్రాసులో ఉంది. హోమియోపతి, ఆలోపతీ ఏవీ పనిచేయవు దీర్ఘ వ్యాధి క్రింద పోతోంది. మంత్రులు, శాసనసభ్యులు, సామాన్య జనం పడుతున్న బాధలు కొన్నిఉన్నాయి, వారిని 'ఏడ్దవా' చేయడానికి కాదు. ఎక్కువ mental strain చేసే వారికి వచ్చే జబ్బు, సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు అయిదు సంవత్సరములకు ఒకసారి రెజిమెంటేషన్ తీసుకుంటూంటాడు. దానికి ఖరీదు ఎక్కువ అవుతుంది. ఆయుర్వేద కాలేజీ ఉన్న చోట దానిని కూడ పెడితే నరాల వ్యాధుల వారికి mental work చేసేవారికి ఉపయోగపడుతుంది. దానిని ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. Staff ను పెంచడంలో ఎందువల్ల వెనక్కు తగ్గుతున్నారో బోధపడడంలేదు ట్రాన్స్‌ఫర్లు చాలా దారుణంగా చేస్తున్నారని చెబుతున్నాను. చిన్న దానికి కూడా డాక్టర్ల సానుభూతి పొందలేకుండా ఉన్నాము. Out Patients విషయంలో సానుభూతి లేని పరిస్థితి ఉన్నది. Out patients కి టైము ఏదో ఒక గంట నిర్ణయిస్తారు. వాళ్ళు కూర్చొనడానికి చోటు ఉండదు డాక్టరు టైముకి రాడు. రాకపోతే యివ్వాళ అయిపోయింది, రేపు రమ్మంటారు. గుంటూరు, కర్నూలు, వైజాగు, కాకినాడలలో ఉండే పెద్ద పెద్ద ఆసుపత్రులకు ఆ వూరి వారు మాత్రమే రారు. దూరపు ప్రయాణాలు చేసి కష్టంతో వస్తారు. వెంటనే అడ్మిషను యివ్వకుండా ఎమర్జెన్సీ అయితేనే తీసుకుంటారు అప్పుడు ప్రమాదం అయితేనే తీసుకుంటారు. అప్పుడు ప్రమాదం అయిన వాడికి బాధలేదు ఎందుకంటే ఆటోమేటిక్‌గా తేలిపోతుంది. తీసుకుంటే లోపలికి వస్తాడు తీసుకోకపోతే పరలోకానికి వెళతాడు. అతనితో సంబంధంలేదు. చాలా బాధపడి దూరం నుంచి వచ్చిన వాడికి మంచి మందు యిస్తేనే నయంగాని In patient గా తీసుకోరు అంటే ఎట్లా? వారికి సరిగా సౌకర్యం చేయడంలేదని చెబుతున్నాను. మొత్తం మీద న్యూరోసర్జరీ చాలా హయ్యెస్టు స్టేజిలో ఉంది డయబెటిక్సు ఉన్నాయి. దాని మీద స్పెషల్ స్టడీస్ ఉన్నాయి. పెద్ద చదువు చదివిస్తున్నాం. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు 12 మందికి మాత్రం తీసుకువస్తారు. [illegible] పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు కోర్సు. అంత చదువు

అయిన తరువాత ఎక్కువయినా ఉద్యోగం యిస్తారా అంటే ఎక్కడా ఉద్యోగం యివ్వడం లేదు. ఈనాడు రోగ చికిత్సకు రెండే పద్ధతులున్నాయి Anti-biotics and dietics అంతేగాని కెమికల్సు యిచ్చే పద్ధతిలేదు. డయటిక్సు రెంజిచేస్తే సరిపోతుంది డయటిక్సును ఒక స్పెషలు సైన్సు క్రింద డెవలప్‌చేశారు. కోర్సు క్రింద డెవలప్ చేశారు అంత చదువు అయిన వాడికి పని యివ్వకపోతే పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్సుచదువు నిరుపయోగం ఇప్పుడున్నఅడ్మినిస్ట్రేషను క్రిందరాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఒక లడ్వయిజరీ కమిటీ హెల్తు మీద మెడిసన్ మీద ఒకటి ఉంటేసమన్వయం చేయుకొనే వానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాలేజీలలో సౌకర్యం విషయం. గుంటూరు మెడికల్ కాలేజీలో సెలెక్షన్సు వచ్చేఅప్పటికల్లా అది మార్చండి ఇది మార్చండి అంటూ మూడు మాట్లు పంపించారు, తమకు కావలసిన మనుష్యుల పేర్లు రాలేదని ఆ విధముగా చేశారు. కాలేజీలు open చేసిన వెంటనే సీట్లు యివ్వకపోతే అన్యాయం. ఒలం ఉన్న వారు గవర్నమెంటు —లేజీలో సీట్ల కోసం apply చేస్తారు, ప్రయివేటు కాలెజెస్‌లో సీట్లకు అప్లయి చేస్తారు. ప్రయివేటు కాలేజీలో సీట్సు వస్తున్నాయి. మళ్ళీ యిక్కడికి వచ్చేసరికి rank తో నిమిత్తం లేకుండా అక్కడని కాని absorb చేసి యిక్కడికి తీసుకువస్తున్నారు. లోకల్ ఏరియాలో ఉన్న స్టూడెంట్లను తీసుకుని రావడానికి కష్టం అవుతోంది. అందుచేత స్టూడెంట్సు విషయంలో ఆలోచించాలి డాక్టర్లు గ్రామాలలో రెండేళ్ళు సర్వీసు చేయాలి అని పెడితే బాగుంటుందని అంటున్నారు. అది ఎంతవరకు సాధ్యం అవుతుందని అన్నారు. Post graduate అయిన తరువాత వారు మన చేతిలో ఉండరు. అందుచేత Hou e Surgeon చేయడంలో రూరల్ డిస్పెన్సరీలలో ఆరు, ఎనిమిది నెలలు పనిచేయడం part of the curriculum అంటే వారు విధిగా గ్రామాలలో పనిచేస్తారు. ఆ విధముగా పని జరుగుతుందని మనవి చేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీమతి శాంతాబాయి (కల్వకుర్తి).—అధ్యక్షా, మెడికల్ హెల్తు డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు మంత్రిగారితో మనవి చేయడానికి నిలబడ్డాను. అధ్యక్షా ఈనాడు మెడికల్ డిస్పెన్సరీ బిల్డింగ్సు, మెటర్నిటీ హోమ్సు మహబూబునగరు జిల్లాలో అన్ని తాలూకాలకు యిచ్చినారు. మా తాలూకాలో కూడా మూడు సంవత్సరాలనుంచి ప్లాను అడిగినారు. ప్లాను సబ్‌మిట్ చేసినాము. అన్ని విషయాలు అడిగి కూడా యీ నాడు 30,000 రూపాయలు మంజూరైనదని చెప్పినారు. డైరెక్టరుగారి దగ్గరకు వెళ్ళాను. మంత్రిగారి దగ్గరకు వెళ్ళాను. వస్తుందంటున్నారు. మంత్రి వర్యులు ప్రస్తుతం ఇక్కడలేరు. ఎక్సయిజు మంత్రిగారు ఉన్నారు. వారు వచ్చిన తరువాత వారితో గట్టిగా చెప్పాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ నాడు హెల్తు బాగుంటేనే దేశం బాగుపడుతుంది. నేను దేశానికి సేవచేయగలుగుతాను. కాబట్టి ఆ విషయం నేను తప్పకుండా మంత్రివర్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. నేను ట్రెయినులో ఆరు మాసాల క్రితం వస్తున్నప్పుడు ఎవరో ముగ్గురు నలుగురు డాక్టర్లు కలిసి కొన్నివిషయాలు మాట్లాడుతూ ఉంటే నేను చెవిపెట్టి "ఏమయ్యా ఆ విషయం ఏమిటి ? అన్నాను. అప్పుడు వారు ఏమన్నారంటే

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఈనాడు మా డాక్టర్ల మీద, ప్రొఫెసర్ల మీద చాల అన్యాయం జరుగుతోంది అన్నారు అది జరుగదు అని గట్టిగా వాదించాను. ఇప్పుడు మట్టుకు చాలా దుఃఖం అనిపించింది నేను ఈనాడు అసెంబ్లీలో లేను కదా, దైవచిత్తం ఉంటే తప్పకుండా ఈ మారు అసెంబ్లీలో మట్లాడి సాధిస్తాను అని మనవి చేసుకుంటూ ఈనాడు మంత్రివర్యులకు అన్యాయం ఏమిటో రెండు నిమిషాలు చదివి వినిపిస్తాను ఈనాడు మా దగ్గర ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో నాన్ క్లినికల్, క్లినికల్ అని రెండు రకాల ప్రొఫెసర్లు 8మంది ఉన్నారు కాని ఈనాడు నాన్ క్లినికల్ పోస్టువారకు 250 రూపాయల అలవెన్సు దొరకదు. వారికి కూడా జీతం. 700-1200 మట్టుకు వస్తుంది ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అదే మదరాసులో అదే, కేరళలో అదే మైసూరులో అదే. కాని అలవెన్సు 250 వారికి యిస్తున్నారు. మైసూరు కేరళలో ఇస్తున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మట్టుకు వారికి ఈయరు. నాన్ ప్రాక్టీసింగ్ లెక్చరర్సు డిస్పెన్సరీలు నడిపించజాలరు. వారు లెక్చరర్సు కాబట్టి పేషేంట్లు రావాలంటే కష్టం అది మట్టుకు అన్యాయం. మదరాసు వారు యిస్తున్నారు. మైసూరువారు యిస్తున్నారు. కేరళవారు యిస్తున్నారు మన ప్రభుత్వంవారు కూడా 250 రూపాయల అలవెన్సు తప్పకుండా యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాము సైన్సు కౌన్సిలు కాన్ఫరెన్సులో వారు పాసుచేశామని నోటు చేసుకున్నారు మంత్రిగారు తగు చర్య తీసుకోవాలి ఎక్కువ బడ్జెటు కాదనుకుంటాను. ఎందుకంటె 8 మందికి 25 లక్షల కంటె ఎక్కువకాదు. వారికి అలవెన్సు యిస్తే సేవచేయగలుగుతారు. 700 చాలవు. ఇతర రాష్ట్రాలు ఇచ్చినప్పుడు మనం కూడా యివ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. టి.బి. పేషేంట్లకు ఎర్రగడ్డ హాస్పిటలులో ఎన్నో రికమెండేషన్సు ఉన్నాయి. కాని అక్కడ చోటులేదు. కాబట్టి ప్రయివేటు శానిటోరియమ్సులో రికమెండేషను చేసి హాస్పిటలులో చేర్పించగలిగితే సేవచేసినట్లు అవుతుంది. మన దగ్గర అన్నం లేకపోతే ఇంకో ఇల్లు చూపించితే పుణ్యంచేసినట్లు అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రయివేటు శానిటోరియములు హైదరాబాదులో 1-2 ఉన్నాయి. దాని గురించి చర్య తీసుకోవాలి. సుశీలా నాయరుగారు వచ్చినప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కాంగ్రెసు కమిటీనుంచి ఒక తీర్మానంచేసి యిచ్చినాము, హైదరాబాదులో లేడీస్‌కి ఒక మెడికల్ బోర్డు కావాలని, కాని అక్కడక్కడ బోర్డులు పెట్టినామని చెప్పినారు కాని ఆ బోర్డు ఎక్కడ దాచినారు కనబడదు. ఆసుపత్రులలో పేషేంట్లు యిబ్బందులు ఏమి ఉంటే ప్రాణంపోతూఉంటే పలకరించే వారు లేరు కాబట్టి వెంటనే బోర్డును వేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. దీని గురించి మంత్రివర్యుల సమాధానంలో చెప్పవలసినదిగా కోరుతున్నాను. కల్వకుర్తిలో 30 వేలు మంజూరు ఉందని మూడు సంవత్సరాల నుంచి అంటున్నారు. మెటర్నిటీ హోం వెంటనే శాంక్షన చేయాలి. ఆయుర్వేద డిస్పెన్సరీలు మా తాలూకాలో ఒకటి రెండు ఉన్నాయి. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో రెండు మూడు యివ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్కువ ఖర్చుకాదు. కాబట్టి ఆయుర్వేద డిస్పెన్సరీలు ఈ తాలూకాలో యివ్వాలని మనవి చేస్తూ నాకు రెండు నిముషాలు యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు చెబుతూ ముగిస్తున్నాను.

(*Sri. K. Punnaiah in the chair*)

(*Sri K. Punnaiah in the chair*)

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు — అధ్యక్షా, సభ్యులు అనేక సూచనలు చేస్తున్నారు. మంత్రిగారు వాటిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించి అమలుపరడడానికి ప్రయత్నము చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. మేము ఏదో చెప్పి వెళ్ళిపోవడవం, మంత్రిగారు వాటిని అమలుపరచకపోవడమ్ము సమంజసముకాదు. అనేక ప్రాంతాల నుంచి వచ్చిన సభ్యులు అనేక సూచనలు చేశారు. కాబట్టి వాటిని శ్రద్ధతో పరిశీలించి తగు చర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. వరంగల్ జిల్లా నరసంపేట తాలూకాలోని అనేక గ్రామాలలో Small pox ప్రబలి అనేక వందల మంది చనిపోయారు. తిమ్మంపేట, రేకంపల్లి గ్రామాలలో ఈ మధ్య 20 మంది చనిపోయారు. Vaccination ఇవ్వడము జరిగింది. Vaccination తీసుకొన్న వారందరు చనిపోతున్నారు. ఈ Small pox వల్ల National Plan అని వరంగల్లు జిల్లాకు extents చేశాము అని అన్నారు. 40 శాతం success అయినదని చెబుతున్నారు. అక్కడ success కాలేదు. Vaccination తీసుకున్నవారు చస్తున్నారనే విషయాన్ని మంత్రిగారు పరిశీలింపచేయాలి. పోయిన సంవత్సరము ఈ Small pox వల్ల ఉప్పరిపల్లి గ్రామములో అనేక మంది చనిపోయారు దానిని control చేయలేకపోయారు. అని మనవి చేస్తున్నాను. గత సంవత్సరము కలరావల్ల నరసంపేట తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సులో అనేకమంది చనిపోయారు. దానిని కూడ control చేయలేకపోయారు. Seasonal గా అదే control అయినట్లు కన్పిస్తున్నది. Medical facilities వల్ల control కాలేదని చెబుతున్నాను. Primary Health Centres గురించి మంత్రిగారిచ్చిన note లో వ్రాశారు అనేక ప్రాంతాలలో సెంటర్లును open చేస్తున్నామని చెప్పారు. Backward areas లోను, Tribal areas లోను కూడ 10 వేలు contribution ఇవ్వాలనే condition ని పెట్టారు. వారు 10 వేలు ఇచ్చే పరిస్థితులలో లేరు. ఇక్కడ Primary Health Centre పెట్టడానికి 4, 5 సంవత్సరాల నుంచి కనీసము place కూడ select చేయలేదు. Contribution ఇవ్వలేని Backward Tribal areas లో Medical facilities కలుగచేయరన్న మాట. అదే ప్రభుత్వ పాలసీ అనుకోవచ్చునా? ఆ ప్రాంతాలలో exempt చేయడానికి ప్రయత్నము చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. Head quarter Hospital లో bed strength సరిగా వుండదు. ఒకే డాక్టరు వుంటాడు. మందులు సరిగా వుండవు. తాలూకాలోని జనాభాకు ఈ హాస్పిటల్ సరిపోకపోవడమువల్ల అనేక ఇబ్బందులు జరుగుతున్నవి. ఇవన్ని అనేకసార్లు విజ్ఞప్తి చేయడము జరిగింది.

ఇక వరంగల్లులోని M. G. M. Hospital లో bed strength ఈ సంవత్సరం 50 కి పెంచబోతున్నాము అని వ్రాశారు. అదనముగా డబ్బు ఖర్చుపెట్టబోతున్నట్లు వ్రాశారు. Medical Students final year కి వచ్చారు. సరిపోయిన beds లేకపోతే Medical Students

నేర్చుకోవడము ఎట్లా వీటన్నిటిని ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అక్కడ మెడికల్ కాలేజీ వుంది. దానిని స్వాధీనము చేసుకోవాలి. 6 వేల రూపాయలు contribution ఇచ్చే పద్ధతిని తీసివేయాలని తెలివైన పిల్లలకు సీట్లు ఇవ్వాలి. గత సంవత్సరము నుంచి చెబుతున్నాము. పోయిన సంవత్సరము emergency అన్నారు. కనీసము 3వ ప్రణాళిక పూర్తి అయ్యేలోగా అయినా ఈ Me ical College ని స్వాధీనము చేసుకోవాలని నా మనవి. Medical College కి building ని construct చేయడము జరుగుతున్నది. ఒక అంతస్తు అయినా పూర్తి కావడానికి డబ్బు సరిపోయేటట్లు లేదు. రెండవ అంతస్తు పూర్తి కావడము అవసరము. అందువల్ల అదనముగా fun ls అవసరము. తెలంగాణా రీజినల్ కమిటీవారు ఒక లక్ష san tion చేయడం జరిగింది. బిల్డింగు పూర్తి అయ్యేటట్లు చూడాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అక్కడ టి బి. హాస్పిటల్ వుంది. అక్కడ bed strength సరిపోవడము లేదు. అక్కడకు వచ్చినవారందరు బయట వుండిపోవలసి వస్తున్నది. Medicine ఆహారము సరిగా ఇచ్చే పరిస్థితులలో డాక్టర్లు లేకపోవడమువల్ల అనేక ఇబ్బందులు జరుగుతున్నవి. అక్కడ డాక్టర్లు అనేక ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. ఆ హాస్పిటల్‌లో విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యము లేకపోతే డాక్టరు 6 నెలలు స్వయముగా పైరవీ చేయవలసివచ్చినది. ఇక నర్సులు వుండానికి ఏర్పాట్లులేవు. వరంగల్లు జిల్లా హెడ్‌క్వార్టర్సులో ఇంత చిన్న హాస్పిటలు వుంటే ప్రజలు ఎట్లా కంట్రోలు చేయగలుగుతాయో ఆలోచించాలి. మంత్రిగారు ఒకసారి అక్కడకు వచ్చి T. B. Hospital ని పరిశీలిస్తే వాస్తవ పరిస్థితి తెలుస్తుంది.

ఇక Maternity Hospital వుంది అక్కడ bed stre ıgth సరిపోవడములేదు. దానిని కూడ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ఇక ఆయుర్వేద కాలేజి వుంది. 7 సంవత్సరాల కోర్సు ఈ సంవత్సరముతో పూర్తి అవుతుంది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి G. C. I. M. కి ఒక స్కీము రాబోతుంది. ఆ కోర్సు క్రింద డిగ్రీని ఇవ్వబోతున్నారు. ఇప్పుడు 7 సంవత్సరాల కోర్సు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్కీము ప్రకారం 4 years course. అందువల్ల ఈ 7 సంవత్సరాల కోర్సును చదివిన వారందరికి G. C. I. M degree ఇవ్వండి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్కీము క్రింద ఆయుర్వేద డిగ్రీ ఇవ్వవచ్చు. దీని విషయము కూడ ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

ఇక డాక్టర్ల పరిస్థితి. వారు Private Practic· చేస్తున్నారు. హాస్పిటల్‌లో admission కావాలంటే డాక్టరు ఇంటికి వచ్చి వారికి ఇవ్వవలసిన మొత్తము చెల్లించుకొంటే తప్ప admission దొరకదు. ఇది ఒక general complaint అనేక ప్రాంతాలలో జరుగుతున్నది. దానికి మంత్రిగారు ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు? వున్న వారు ఏదో [illegible] ఇచ్చుకొంటారు. పేదవారి మాట

ఏమిటి? పేదవారికి admission దొరకడమే చాల కష్టము. Private practice ని ఆపుచేస్తారో? ఏమి చేస్తారో ఆలోచించాలని మనవిచేస్తూ న్నాను. Corruption విపరీతముగా పెరిగిపోయినది. Murder జరిగి ఎవరైనా చస్తే heart fail అయి చనిపోయినట్లుగా డాక్టరు సర్టిఫికెట్ ఇస్తున్నారు. అటువంటి వాటికి వ్యతిరేకముగా తీర్పులు ఇవ్వడము జరిగింది. అటువంటిడాక్టర్లుఇంకాసర్వీసులోవున్నారు. విషం పెట్టిచంపినపుడు కూడ Heart fail అయి చనిపోయాడని సర్టిఫికెట్ ఇస్తే security ఎక్కడ వుంది అని అడుగుతున్నాను. పోలీసు డిపార్టుమెంటుకుపోతే security లేదు. Health Department కి పోతే security లేదు. వీటన్నిటిని మంత్రి గారు పరిశీలించాలని మనవి చేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

డా. కె. నాగన్న (అచంపేట).—అధ్యక్షా, ఈ డిమాండును హృదయపూర్వకముగా బలపరుస్తున్నాను. చాల మంది సభ్యులు ఆరోగ్య విధానాలను గురించి. వైద్యము గురించి మాట్లాడారు. ప్రతి హాస్పిటల్లోను డాక్టరును post చేయడములేదు. మహబూబ్‌నగరు జిల్లాలోను అచ్చంపేట నియోజకవర్గము తాలుకలో 3 హాస్పిటల్సు వున్నవి. లింగాల, అమ్రాబాద్, అచ్చంపేటలలో వున్నవి. ఆ ప్రాంతాలు వెనుకబడిన ప్రాంతాలు 2 సంవత్సరాల నుంచి డాక్టరును post చేయలేదు. ఎవరో ఒక ముసలి డాక్టరును post చేశారు. ఈ విషయంలో మంత్రిగారికి ఏన్నోసార్లు విజ్ఞప్తి చేయడము జరిగింది. ఎంతమంది డాక్టర్లను తయారుచేసినా అన్ని హాస్పిటల్స్‌కి supply చేయలేకుండా వున్నారు. దినదినానికి రోగాలు హెచ్చు అయిపోతున్నవి. తాలూకా హెడ్‌క్వార్టరులో డాక్టర్లను post చేయకపోయి నా primary health centres లో post చేయాలని అభిప్రాయము వినవస్తున్నది. సామాన్యముగా డాక్టర్లు ప్రతి గ్రామము తిరగడము లేదు. గ్రామాలలో చికిత్స జరగడములేదు. తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్సులో డాక్టరును వుంచడముచాలాముఖ్యము అని మనవి చేస్తున్నాను.

అనారోగ్యంతో బాధపడేవారిని ఆరోగ్యవంతులుగా చేయటానికి ఏ వైద్యమైన సరే ఆలోపతి కాక ఆయుర్వేదం, హోమియోపతి, యునాని ప్రకృతి చికిత్స వైద్యాలు మన దేశంలో వున్నాయి. ఈ వైద్యాలకు సహాయం చేస్తామని ప్రభుత్వం చెబుతున్నది కాని అభివృద్ధిలోనికి తీసుకురావడములేదు. ప్రతి మానవునకు విద్య, వైద్యం అవసరమే ఆయుర్వేదా,యునానీ,హోమియోపతి. ప్రకృతి వైద్యులకు గ్రామాలలో ప్రోత్సహించటానికి గ్రాంటు రూపంగానూ, సబ్సిడీగాను ఇచ్చి ప్రజలను ఆరోగ్యవంతులుగా చేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రతి సంవత్సరం ఇదే విషయం చెబుతున్న యూనానీయా, ఆయుర్వేదమా, హోమియోపతియా, ఆలోపతియా అని చర్చించటం సరైన పద్ధతి కాదు. పృధ్వీ తేజో వాయు ఆకాశ అన్నట్లు అన్ని వైద్యులు ఒకటే పేర్లను మాత్రం వేరువేరు. మానిందే మందు, పండిందే ఊరు అన్నట్లుఅనారోగ్యాన్ని బాగుచేసిందే మందు. అదే సరైన వైద్యం ఆలోపతి లో Xray వుంది. అది సిటీలలో వుంది. కాని తాలుకాలలోకూడా

లేదు. మారుమూల వున్న గ్రామాలలో వుండే ప్రజానీకానికి అది అందుబాటులో లేదు. అక్కడ చాలా మంది ఆయుర్వేదం, యునాని, హోమియోపతి, ప్రకృతి చికిత్సలవల్ల బాగుపడుతున్నారు. అలోపతి వైద్యం అందరికీ అందటంలేదు. కనుక ఈ వైద్యాలకు ఎందుకు ప్రాముఖ్యత ఇవ్వకూడదని నా ప్రశ్న. కుష్టు వ్యాధి నివారణకు ప్రభుత్వం కేటాయించింది. కాని ఆ వ్యాధి నిర్మూలన ఎక్కడా జరిగినట్లు కన్పించదు. చాలా మంది నాటు వైద్యులు బాగుచేస్తున్నారు. అటువంటివారికి ఎందుకు ప్రోత్సాహం ఇవ్వకూడదు. ప్రజలకు ఆరోగ్యం చేకూర్చేదే సరైన వైద్యం అని ప్రభుత్వం గుర్తించాలి. ఈ వైద్యం, ఆ వైద్యం అని కాకుండా ఆరోగ్యాన్ని చేకూర్చే విధానాలనే ప్రభుత్వం చేపట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ ఒక ఆయుర్వేద కాలేజి నడుస్తున్నది. దాని బిల్డింగు కట్టించాలని ఎప్పటి నుండో కృషిచేస్తున్న ఇంతవరకు అమలుకాలేదు. ఇప్పుడు కేంద్రం యొక్క ఆదేశంప్రకారం 5 సంవత్సరాల కోర్సు పెట్టబోతున్నారనితెలుస్తున్నది. ఇంతవరకు నాలుగు సంవత్సరాల కోర్సుతో శుద్ధ ఆయుర్వేదం కాలేజి నడుస్తున్నది. ముఖ్యంగా ప్రజల యొక్క ఆరోగ్యాన్ని బాగుపరిచేది. ఏ వైద్యం అయినప్పటికీ దానిని ప్రోత్సహించి దానికి సహాయంచేయాలని కోరుతూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు.—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు వైద్య ఆరోగ్య పద్దును ప్రవేశపెడుతూ ఇచ్చిన ఉపన్యాసం, బడ్జెటు వివరాలు చూసిన తరువాత, నాకు ముందు మాట్లాడిన సభ్యుల ఉపన్యాసాలు విన్న తరువాత తెలిసినది ఏమిటంటే ప్రతి చోటా హాస్పిటల్ వుండాలని ఎక్కువ మంది డాక్టర్లు కావాలని, హాస్పిటల్స్‌లో మందులు చాలటంలేదని, మొబయిల్ వాన్స్ కావాలని, అంబులెన్స్ యూనిట్స్ కావాలని, ప్రతివారూ అన్ని పార్టీలవారు చెప్పారు. ఈ డిమాండుపై ఖర్చుపెట్టటానికి చూపినది చాలదని, మన రిక్వైర్‌మెంట్స్‌కు ఇంకా ఎక్కువ కావాలని వారు అందరూ ముఖ్యంగా చెప్పారు. ప్రతి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్‌లోనూ, హాస్పిటల్ లేని కొరత కన్పిస్తున్నది. డాక్టర్లు, కావాలి, ఎక్కువ వసతులు కావాలి, ఎక్కువ గ్రాంటు కావాలని కోర్కె అన్ని వైపుల నుండి వినిపిస్తున్నది. ఇది ఈ సంవత్సరమే జరుగుతున్నది కాదు. చాలా సంవత్సరాల నుండి జరుగుతున్నది ఈ రోజు ఇంకా అవసరాలు పెరుగుతున్న మాట వాస్తవం. హెల్త్ మినిస్టరు ఇచ్చిన ఉపన్యాసం చూస్తుంటే వారు మొట్టమొదటిసారి ఇచ్చిన ఉపన్యాసం మంత్రి అయిన తరువాత మొదటి సంవత్సరం ఇచ్చిన ఉపన్యాసంలో కంటె ఇప్పుడు ఇచ్చిన ఉపన్యాసంలో ఎక్కువ నిస్పృహ కన్పిస్తున్నది. మొట్టమొదట కొంత ఉత్సాహంగా చెప్పారు. కొంత జరుగుతుందనే పద్ధతిలో చెప్పారు. క్రమక్రమంగా వారు ఉపన్యాసాలు ఇస్తున్న పద్ధతి చూస్తుంటే చెప్పటానికి ఎక్కువలేదనే ధోరణిలో, మేము అనుకొన్నది రీచ్ కాలేక పోతున్నామనే నిస్పృహతో చెప్పటం జరుగుతున్నది. వారిచ్చిన ఉపన్యాసంలో రెండవ పేరాలో

The Third Five-Year Plan was a laudable one with a sizeable provision of Rs. 7.62 crores, for the improvement of our medical services. Because of the emergency the provision had to be reduced

to Rs. 5 53 crores. Therefore, we had to regretfully postpone the several schemes originally contemplated for implementation during the present Plan period.

అని వుంది. అంటే మేము అనుకొన్నవి పోయాయన్న ధోరణిలో ప్రారంభించారు. ఈనాడు ఈ డిమాండు 7,63 కోట్ల నుండి 5,32 కోట్లకు తగ్గిందంటే మంత్రిగారు చేయవలసినది ఏమిటి ? ఏదో ఎమర్జన్సీ పేరుతో తగ్గించారనవచ్చు. కాని ప్రజల ఆరోగ్యానికి సంబంధించిన ఈ పద్దుకు మంత్రిగారు కేంద్రంతో పోట్లాడి అయినా ఆ కట్సు రెస్టోర్ చేయటానికి ప్రయత్నించాలి. మన ప్లాన్ ప్రొవిజన్‌లో కట్ చేసినప్పటికి మొత్తం 1.07 కోట్లు పెరిగిన మాట వాస్తవం. కాని వారి ఉపన్యాసంలో చేయవలసినవి చెప్పటానికి బదులు క్రిందటి సంవత్సరం చేసినవే ఎక్కువ చెప్పారు ఈ సంవత్సరం ఏమి చేస్తామనే దానికి దీనితో ఏమీ సంబంధంలేదు. వి. డి. కంట్రోల్‌కు 1961-62లో 3 క్లినిక్స్ ఓపెన్ చేశామని చెప్పారు. అయితే, ఈవేళ మనకు కావలసిన రిక్వయిర్‌మెంట్స్ రావటం ఫైల్ అవుతున్నాయి. అవి ఫెయిల్ కాకుండా మంత్రివర్గం సీరియస్‌గా ఆలోచించాలి. ఇవాళ మనం ఏ ప్రాంతానికి వెళ్ళినా కనిపించేవి ఏమిటి ? గవర్నమెంటు ఎన్నో కమిటీలు వేసిన ఈ వాటి ప్రభావం ఏమిటి? మనం చేసిన చట్టాలకు, అవలంభిస్తున్న విధానాలకు, కమిటీ రిపోర్ట్సుకు సంబంధం వున్నదా ? 46లో లక్ష్మణస్వామి మొదలియార్ రిపోర్టువచ్చింది. అది ఎంతవరకూ అమలు జరుగుతున్నది ? దాని రికమెండేషన్స్ ఎంత వరకు అమలు జరిపారు ? అవి అమలు జరుపలేని పరిస్థితిలో పడిపోయాము. ఇప్పటికి కాకపోయినా కనీసం ఇంకా పది సంవత్సరాలకైనా గ్రామంలో వుండే సామాన్యమానవుడు నేను రెండువందల రూపాయలు ఇవ్వకుండా ఇన్ పేషెంటుగా ఎడ్మిషన్ దొరుకుతుందా, నాకు సరైన మందులు దొరుకుతాయా అనే సందేహంలో వుంటున్నాడు. ఇవాళ ఎంతో డబ్బు ఖర్చు పెట్టి మందులు తెప్పించి స్టోర్స్‌లో నింపుతున్నప్పటికి అవి ఎంత మాత్రం సామాన్య మానవునికి, బీదవారికి దొరకటం లేదనేది వాస్తవమయిన విషయం.

తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్సు హాస్పటల్‌కు పోతే అక్కడ అసలు ఉండటానికి, ఇన్ పేషంటుగా admit కావడానికి ఏ మాత్రం కూడ ఎకామొడేషన్ సౌకర్యాలు లేనటువంటి పద్ధతులలో అందరు District Hospitals కు పోయి అక్కడ ఏ మాత్రం కూడ కావలసినటువంటి p ovisic ns లేక అనేకమైనటువంటి అగచాట్లకు గురిఅవుతున్నారు ఈవాళ మనం ఈ వైద్య విషయంలో ఎప్పైతే చాల ముఖ్యమైనటువంటిదని అనుకుంటున్నామో ఏదైతే మంత్రిగారు కూడ చాల landable terms లో చెప్పారో— The health of a nation is useful to the progress of the economic development అని అటువంటివి అన్నీ కూడ ఉపన్యాసాలతో ఆగిపోకుండా వాటిని translate చేసి action లోకి నిజమైన పద్ధతులలో బీదవాడి దగ్గరకు ఈ సౌకర్యాలు తీసుకొచ్చినప్పుడే ఇది సాధ్యమౌతుంది తప్ప లేకపోతే మాత్రం ఎవరినీ సంతృప్తిపరచటు. మనం

దానికి బదులుగా ఈవాళ మన గవర్నమెంటులో ఎక్స్‌ట్రా పెద్దలోటు జరుగుతున్న దని మనం చాల తీవ్రమైనటువంటి పొరబాటులో ఉన్నాం. దానిని supply చేసుకుని మన పద్ధతిని మన policy ని మన విధానాన్ని మార్చుకుంటే తప్ప మనకు కావలసినటువంటి అభ్యుదయాన్ని మనం చేకూర్చలేమని చెప్పేపద్ధతితో ప్రజలు feel అవుతున్నారు. ఈవాళ మాట వరుసకు primary health centres ఉన్నాయి. దానిని గురించి లక్ష్మణస్వామి మొదలియార్ కమిటీ కొన్ని సిఫార్సులు చేసింది. మరి ఈ మొదలియార్ కమిటీ చేసిన సిఫార్సులను మనం కొంతవరకు అమలుజరిపాము. Primary heal h centre లో ఈవాళ ప్రైమరీ హెల్తు సెంటర్లు నిజానికి baselevel లో ఉన్నటువంటి Hospitals ఇవి తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్సు హాస్పిటల్సు వీటివిషయంలో మొదలియార్ కమిటీ కొన్ని సిఫార్సులు చేసింది వీటన్నిటి గురించి నేను enumerate చేయనవసరంలేదు. కాని ఆ చేసినటువంటి సిఫార్సులను ఈ baselevel లోనె మనం improve చేయకపోతే, వాటిని అమలుజరుపకపోయే మాటైతే డిస్ట్రిక్టు హెడ్‌క్వార్టర్సు హాస్పిటల్సు పైన ఈవాళ ఉన్నటువంటి strain ఎంత విపరీతంగా ఉన్నదో వేరేచెప్పనక్కరలేదు కదా. తరువాత Key Hospital సంగతికి వస్తాను. కాబట్టి అక్కడ strain తగ్గాలంటే తప్పనిసరిగా క్రింద ఉన్నటువంటి సామాన్యుడికి అందుబాటులో ఉన్నటువంటి తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్సు హాస్పిటల్సు ప్రైమరీ హెల్తు సెంటర్సు ఈ రెండింటిని అభివృద్ధిచేయడం కోసం ప్రయత్నం చేయాలి. దానికి కావలసినటువంటి beds యివ్వాలి. దీనికి కావలసినటువంటి నిపుణులనివ్వాలి. దీనికి కావలసినటువంటి ఏపరేటస్ యివ్వాలి, దీనికి కావలసినటువంటిఆపరేషన్ థియేటర్సు యివ్వాలి. దీనికి కావలసినటువంటి x-ray portable units supply చేయాలి. అట్లా చేసినప్పుడే district head quarters Hospitals లో వున్నటువంటి strain వాటి పైన ఉన్నటువంటి rush తగ్గడానికి అవకాశం ఉంటుంది తప్ప లేకపోతే మార్గంలేదు. కాని మనం ఏమి చేస్తున్నాము. ఈ primary health centre లో కాని తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్సు హాస్పిటలులో కాని చాల దారుణమైనటువంటి పద్ధతులలో మనము చేస్తున్నాము తప్ప పెద్దగా మనకు తగినటువంటి పద్ధతులలో చేయలేకపోతున్నాము. మినిష్టరుగారు తమ ఉపన్యాసములో చెప్పారు Primary health centres లో అనేక చోట్ల డాక్టర్సు లేకపోతున్నారు అన్నీ చేస్తున్నామనివారు చెబుతూ ఉన్నా కొన్ని చోట్ల డాక్టర్సు ఉండే మాటైతే మందులు ఉండడంలేదు మందులు ఉంటే Doctors ఉండడంలేదు నాకు తెలుసు ఒక గ్రామంలో, ఒక పంచాయతీ సమితిలో, కశునోటి పంచాయతీ సమితిలో సుమారు 5, 6 వేల రూపాయలు మందులు తీసుకొచ్చి అక్కడ పెట్టారు. బిల్డింగు కట్టారు. మందులు అక్కడ పెట్టారు పెట్టిన తరువాత అక్కడ watchman ను వేయాలా లేదా అనే సమస్య వచ్చినది. Watchmanను వేయలేదు. Doctor గారు లేరు, watchman లేడు, మందులు మాత్రం ఉన్నాయి. అందువల్ల ఆటంకమే ఏమి లేదు కదా అని చెప్పి మొత్తం

5 వేల రూపాయల మందులు కూడ పట్టుకుని ఎవరో లాక్కుపోయినారు. అందుచేత ఈ విధంగా మొత్తంపైన primary health centres ఏవైతే మనం primary అని feel అవుతున్నామో అటువంటి prim ry he lth centres పరిస్థితి యిలా వున్నదంటే డాక్టర్లు లేరు, ఒకవేళ డాక్టర్లు వచ్చినప్పటికిన్నీ వాళ్ల సేవో కొత్త కుర్రాళ్లను పంపిస్తున్నారు. అసలు రావడానికే చాల సమస్యగా ఉన్నది వాళ్లకు కావలసినటువంటి facilities లేవనేది. లక్ష్మణస్వామి మొదలియార్ కమిటీ రిపోర్టులోను కూడ వాళ్లకు, staff కు కావలసినటువంటి, తగినటువంటి సౌకర్యాలు, qu rters అన్నీ కూడ ఇవ్వండి అన్నారు. ఒకవేళ ఇచ్చినప్పటికిని కొత్తా law graduates వేసేటప్పటికి గ్రామాలలో వున్నటువంటి ఈ రోజు బ్రహ్మాండమైనటువంటి politics అంతా ఇక్కడ ఉన్నటువంటి రాజకీయాల కన్నా కూడ అక్కడ చాల High స్థాయిలోను, ఉన్నతమైనటువంటి స్థాయిలోను ఆ గ్రామాలలో రాజకీయాలు ఉన్నాయి. ఆ గ్రామాలకు వెళ్లిన తరువాత వీళ్లు కొంత మంది తట్టుకోలేక పారిపోతున్నటువంటివాళ్లు కొంతమంది లేకపోలేదు. ఒక గ్రామంలో నాకు తెలుసును. అక్కడ పాపం ఒక డాక్టరుగారు వెడితే ఆ డాక్టరును ఆ ఊళ్లో ఉన్నటువంటి పంచాయతీ బోర్డు ప్రసిడెంటుగారువారి ఇంటి దగ్గరకు వచ్చి ప్రతిరోజు వారిని పలకరించి వారికి వారి భార్యకు బిడ్డలకుయెలా వున్నదో చూచేమాటైతే అప్పలేకపోతే ఆ ఊళ్లో ఉండానికి వీలులేదు. ఏ డాక్టరు అనేటటువంటి పరిస్థితిలో పెట్టేస్తె ఆ డాక్టర్లు కాస్తా అసలు రావడం మానేశారు. అది ఆ విధంగా మా జిల్లాలోనే అటువంటి సంఘటన జరిగింది. ఈ విధంగా ఇటువంటి సమస్యలు కూడ ఉన్నాయను కొండి. ఉన్నప్పటికిని మనము primary health centres కు మాత్రం చాల ఎక్కువ g ants ఇచ్చి దానికి కావలసి నటువంటి medical officers తీసు కొని రావడానికి ప్రయత్నం చేసి వారికి కావలసినటువంటి సౌకర్యాలు ఇచ్చి ఈ Base లో ఉన్నటువంటి Hospitals ను అభివృద్ధిచేయాలని, అప్పుడే మనం బాగుపడడం అనేది జరుగుతుంది తప్ప లేకపోతే మార్గము లేదు. ఇకతాలూకా హెడ్ క్వటర్సు హాస్పిటల్సుకు వద్దాము. ఇవి చాల ముఖ్యమైనటువంటివి. తాలూకా సెంటరు కాబట్టి దాదాపు అందరు ప్రజలకు ఒక కూడలిగా ఉండడం చాల మంది ప్రజలు రావడం చాల ఎక్కువగా చాల కాలం నుండి అలవాటు అయి వుండడం వాటన్నిటి మూలంగా తాలూకా హెడ్ కార్టర్సు హాస్పిటల్సులో ఈ రోజున చాల మంది రోగులు అక్కడకు వెళ్లడం అనేటటువంటిది జరుగుతున్నది. కాని ఏమి జరుగుతున్నది. మన లక్ష్మణస్వామి మొదలియార్ కమిటీ రిపోర్టులో వారు ఏమి చెప్పారు. కనీసం 50 beds ఇవ్వాలి అన్నారు. లేకపోతే మాత్రం తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సు హాస్పిటల్సులో మనం ఏ మాత్రం కూడ న్యాయం చేయలేము. అదే పద్ధతిలోవారు వ్రాశారు. ఆదే విధముగా equipment ఇవ్వాలన్నారు. ముగ్గురు డాక్టర్లు కనీసం ఉండాలన్నారు. అది అసలు వారు చెప్పినది కాని రాష్ట్రంలో ఏ జిల్లాతీసుకోండి. ఏ తాలూకాతీసుకోండి; ఏ ఒక్కచోటఅయినా ఈ రకమైనటువంటిదిగా మనం ఎంత ఖర్చుపెడుతున్నాము. కోట్లు మనం ఖర్చుపెడ

తున్నాము. 10 కోట్ల రూపాయలు మనము తీసుకొచ్చి ఖర్చుపెడుతున్నాము. కాని వీరు పెట్టినటువంటి దానిలో ఈ తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సు Hospitals లో వీరు bed strength ఎక్కువ చేయడానికి డాక్టర్సును వేయడానికి గాని లేక ఇతరత్రా కావలసినటువంటి equipment portable x-ray units ఇవ్వడానికి కాని, ఇటువంటివి చేయడానికి ఎందుకోసం ప్రయత్నం చేయరు. ఏమి ముఖ్యమని మనం అనుకుంటున్నామో వాటినిమిత్తం చేయడంకోసం ఈ బడ్జెటులో ఎందుకు ప్రొవిజను కల్పించకూడదనే టటువంటిది ఈ వాళ్ల నేను అడుగుతున్నాను. నేను ఒక ఉదాహరణ చెప్పిదానివీరాదఇంకా ఎక్కవపోను. అనకాపల్లిలో 60 వేల జనాభా ఉన్నటువంటిపట్టణంలో మా తాలూకా Headquarters Hospital ఉన్నది.

Mr. Speaker: You take ten minutes more.

Sri K. Govinda Rao.

I am winding up the debate. I require half-an-hour.

(Pause)

కాబట్టి ఇప్పుడు అనకాపల్లిలో 60 వేల జనాభా ఉన్నటువంటి పెద్ద నగరం అక్కడ ఉన్నటువంటి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సు హాస్పిటలు పరిస్థితి చూస్తే చాల దారుణమైన నటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయి. నాకు మొన్నమొన్నటివరకు పూర్తిగా తెలియదు. Hospital Advisory Committee లో మొన్ననే నన్ను వేశారు. ఆ అదృష్టం ఆ మహాభాగ్యం నాకు పట్టింది. ఆ తరువాత వెళ్ళి ఆ హాస్పిటలులో అంతా మొత్తం చూస్తే ఎలా ఉన్నదంటే నిజంగా ఒక గొడ్ల చావిడి అని అనడం పరుషమైనటువంటి వాక్యం కాదని నేను అనుకుంటున్నాను. ఎందుచేతనంటే ఇంకా ఏదైన సుపర్లెటివ్ డిగ్రీ ఉంటే వాడవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈవాళ అక్కడ ఉన్నటువంటి రోగులను చూస్తే అక్కడ మంచాలు లేవు. కనీసం ప్రతి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సు హాస్పిటలుకు 30 beds అయినా ఉండాలనేది ఇంతకు ముందునుంచే ఉన్నది. కాని 30 beds లేవు. 22 beds మాత్రమే ఉన్నాయి. Terrible rush ఉన్నది. అక్కడ ఉన్నటువంటి డాక్టరుగారు బయర్లకు ఎక్కకుండానే ఏదేదో వ్రాసిపారేస్తున్నారు. ఎందుచేతనంటే ఆ rush లో ఆ బాధ భరించలేక ఏదో మొత్తం పైన జరిగిపోతుంది. అక్కడ ఉన్నటువంటి beds మాత్రం 22. ఏమండీ మిగిలిన 8 ఏమైనాయంటే ఆవి ఫైల్లులో కూర్చున్నాయండి, అక్కడ నుంచి ఆ Correspondence లోనే అవుతున్నది. ఆ 8 మంచాలు ఇంతవరకు రాలేదు. ఆ 30 కూడా మేము చేరుకోలేక పోయినాము అన్నారు. ఆ 50 కాకపోయినా ఆ 30 అయినా ఏర్పాటుచేయడం కోసం అక్కడ ఎకామొడేషన్ సరిగా లేదు అని చెప్పారు. దానికి ఈ రోజున ఉన్నటువంటి building పైన 20 stray వేసే మాట్లైతే అది పెద్దగా land తీసుకొనక్కర లేకుండా చేయవచ్చునని అక్కడి డాక్టరుగారు పాపం చెప్పారు. ఈ విధంగా అక్కడచ్చూచేటట్లయితే అక్కడ పేషెంట్సుకు

ఎవరికి కూడ భోజనం పెట్టడంలేదు. ఎందుచేతనని మేము అడిగాము. భోజనం పెట్టకపోవడం ఏమిటి అంటే ఏదో మేము కాఫి ఇస్తున్నాము. లేకపోతే ఇడ్లీ ఇస్తున్నాము అని ఆయన చెప్పారు. మరి రోగుల కేదో కొంత ప్రావిజన్ ఉన్నది కదా మరి మీరు భోజనం ఎందుకు పెట్టడంలేదు. అంటే ఈ రేట్ కు కాని ఏ Contractor గాని రామన్నప్పటికి కూడ రాడు. ఇక్కడ మాకు ఉన్నటువంటి కొస్త permision లోను ఈ రేట్లు గవర్నమెంటు fix చేసినటువంటివి. ఏనాడో నేను పుట్టక ముందు ఏర్పాటు చేసినటువంటివి ఆ రేట్సునే ఈవాళ ఇస్తామంటే ఎవరు భోజనం పెడతారంటి ఏకంట్రాక్టరు రావడంలేదు అని ఆయన చెప్పారు. కాబట్టి భోజనం అక్కరలేదు. అదే విధంగా కనీసం tap water అయినా మాకు ఇవ్వండి అంటే, లేదు అక్కడే మునిసిపాలిటీతో తగాదా వుంది అక్కడ నుయ్యి వుంది. అందులో తీసుకుంటారు. ఆ నుయ్యిలగా నీరు చండాలంగా వుంటుంది. అయినప్పటికిని, ఆనుయ్యి నుండే తీసుకువచ్చి త్రాగడం జరుగుతుంది. అదే విధంగా అక్కడ వున్నటువంటి staff ఇద్దరు Midwives ఒక చోట ఈ ఇద్దరి Midwives లోను ఒకరు Retired అయిపోయినారు మళ్ళీ ఆ స్థానములో ఇంకొకరిని వేయలేదు. అక్కడ బోలెడన్ని Maternity cases వస్తున్నాయి. ఒక Lady doctor అక్కడ పరిస్థితి ఎట్లా వున్నదంటే అక్కడ ప్రసవించేవారు పగలే ప్రసవించాలి తప్ప, రాత్రిళ్ళు ప్రసవించడానికి వీలులేదేమో అనేటటువంటి పరిస్థితి వున్నది. ఎందుకంటె ఆ Midwife అక్కడ పగలు మాత్రమే వుంటుంది, వుంటుంది, రాత్రి వుండదు అటువంటి దారుణమైన పరిస్థితులలో Taluk he.d quarters hospitals ఉండేటట్లయితే ఎప్పటికి మనము దీనిని బాగుపరుస్తామో అర్థం కావడంలేదు ఇది కేవలం అనకాపల్లి గురించి చెప్పడంకాదు. మిగిలినటువంటి ప్రాంతాలగా కూడ ఇంతకంటె అన్యాయమైన పరిస్థితులలో ఉన్నాయి. అనేక చోట్ల అసలు డాక్టర్లు లేరు, Nurses లేరు Midwives లేరు అని గోలపెడుతున్నారు. ఒక ప్రక్క ఈ Base leval లో ఉన్నటువంటి Hospitals ను Improve చేయాలని అనుకొంటున్నాము. ఇంకొక ప్రక్క midwifes దొరకడం లేదు. Nurses దొరకడంలేదు. doctors దొరకడంలేదని అంటున్నారు. నేను ఒక చోట విన్నాను. ఇప్పుడు auxiliar, nurses, Midwives అని చెప్పి ఒక course పెట్టారు. అక్కడ కొంత training ఇస్తున్నారు. ఆ training అయిన తరువాత, వాళ్ళు Stipendiary candidates గా వీళ్ళ bond తీసుకుంటారు. మీరు ఇంత కొలది పని చేయాలని, లేకపోతే మీ దగ్గరనుంచి డబ్బు recover చేస్తాము. మీకు పెట్టినటువంటి డబ్బు అంతా కాని ఒక పేళ్ళ మీ దగ్గర లేకపోతే, మీ భర్తదగ్గర recover చేస్తామని ఆ bond లో వున్నది. అంతవరకు బాగానే వున్నది. కాని వారు pass అయిన తరువాత ఉద్యోగము మాత్రము లేదు. దానికి ఏ bond లేదు. ఒకవైపునుండి ప్రతిచోట under staffed అయినాయి. ఈ Hospitals అని గొడవలేదంటూ వుంటే ఈ లోటులు Midwives nurses

ఇట్లాంటి menial staff చాలా అవసరం వున్నదని feel అవుతూ వున్న సందర్భంలో ఇంకొక ప్రక్కన వాళ్ళు నాలుగు ఏళ్ళనుంచి పనులు లేకుండా వుంటున్న టువంటి ఘటనలు వుంటున్నప్పుడు మనము ఊరికే persson చేయడం కాకుండా, under staff Hospitals లో ఇట్లాంటి వారినందరినీ అవసరమైనచోట యివ్వాలని నేను కోరుతున్నాను. ఇంక ఈ District Headquarters hospitals కు వస్తాము. ముఖ్యంగా విశాఖ పట్టణంలో ఉన్న Hospital composite state లో మద్రాసు తర్వాత, వారదే చాల పెద్దది బ్రహ్మాండమైన Hospital అని అను కొనే వాళ్ళము. బహుశ ఇప్పుడు మన రాష్ట్రంలో Osmania తరువాత, అదే పెద్దది అని అనుకుంటాను. ఈ వేళ ఖర్చు పెట్టడం కూడ తక్కువ ఏమి ఖర్చుపెట్టడం లేదు సుమారు 41 లక్షల 22వేలు మనము ఏటా ఖర్చు పెడుతున్నాము అసలు ఈ డబ్బు ఎంతవరకు అక్కడ ప్రజలయొక్క సమస్యలను, రోగులయొక్క బాధలను నివారించ డానికి ఉపయోగ పడుతున్నది అనేది మాత్రం చూడవలసి యున్నది నేను ఇందాక చెప్పినట్లుగా ఈ Head Quarters Hospitals లో తగినటువంటి provision లేక, వారు అక్కడ బాధపడుతున్న మాట నిజము ఈవేళ అక్కడ 950 bed strenth ఉంటే అక్కడ ఈ రోజున Admission అయిన Inpatients సంఖ్య 1,200 నుంచి 1,300 వరకు ఉంటున్నది మరి వీరిని ఏలాగు వుంచుతున్నారంటే వరండాలలో పడేస్తున్నారు P. దగ్గరనుంచి మొత్తము blocks లో నడుస్తూ వుంటే ఇసుకపోసే నేరాల నటువంటి సంఖ్యలో ఈ మనుష్యులు గుమికూడి పోయి. కొన్ని వందలు, వేలు అక్కడికి వచ్చి పడిపోతున్నారు. కేవలం విశాఖ పట్టణం వారే కాదు అక్కడికి రావడము. అక్కడ కొన్ని Instruments special equipment ఉండడంవల్ల ఇతర జిల్లాల నుంచి కూడ, దాదాపు గుంటూరు East Godavari, West Godavari Krishna మొదలైన జిల్లాల నుంచి చాలా మంది అక్కడికి వస్తు ఉంటారు. అటువంటప్పుడు అక్కడ చాల under staff గా ఉన్నది. అక్కడ ఈ రోజు ఉన్న requirements కు తగినటువంటి పద్ధతులలో అక్కడ వున్నటు వంటి staff ఏలా పనిచేస్తుంది ? ఏ విధంగా పనిచేస్తుందని చూస్తే, rules ప్రకారం, 8 beds కు ఒక nursuing Orderly ఉండాలని, 12 beds కు ఒక తోటి ఉండాలని,15 beds కు ఒక nurse ఉండాలని ఉన్నది, కాని ఈవేళ అక్కడ 8 beds కు బదులుగా 60 beds కు ఒక nursuing orderly కు 12 beds కు బదులుగా 60 beds కు ఒక తోటి, 15 beds కు బదులుగా 30 beds కు ఒక nurse చూడవలసి వస్తున్నది. ఈ విధంగా under staff తో అక్కడ పని జరిపిస్తున్నారు. రోజురోజుకూ Population పెరుగుతూ ఉంటే patients సంఖ్య విపరీతంగా పెరిగిపోతూ ఉంటే, మనము ఆ పాతపద్ధతులలోనే కూర్చుని వ్యవహారం చేస్తున్నాము పోనీ ఆపాత rules ప్రకారం అయినావీరి strength పెంచకపోతే, attendance efficieney ఎంతగానో తగ్గిపోతాయి. వాళ్ళకు కావల సినంత Care తీసుకొనే వారు ఉండరు. వాళ్ళ దిక్కు చూసేవారు ఉండరు ఒకప్రక్క

workers కు work load పెరిగిపోయింది. సుమారు 10 గంటల నుంచి 12 గంటల వరకు పనిచేస్తున్న పట్టణాలు నాకు తెలుసు. అయితే పూర్తిగా పనిచేస్తున్నారా, అక్కడ slackness ఉన్నదా. ఒక నిమిషము కూర్చున్నాడా లేదా అనే విధంగా మనం చూడడం కాదు. ఖచ్చితంగా hospital లో 10 నుంచి 12 గంటలవరకు అక్కడ spend చేస్తున్నారు అనేటటువంటిది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. ఇక X-Ray Plant విషయంలో సరియైన Co-ordination ఉన్నట్లులేదు. X-Ray pl nt ఉన్న చోట technic ans ఉండడంలేదు. technicians ఉన్న చోట X-Ray plant ఉండడంలేదు. ఈ రెండు ఉన్నట్లయితే, ఏదో ఒక Part లోటువస్తుంది. మొత్తం మీద పని జరుగడంలేదు. ఈవేళ విశాఖపట్టణంలో 4 units ఉన్నాయి..అవి చాలా old units ఆ 4 గింటల్లో రెండు పనిచేస్తున్నాయి. 2 పనిచేయడంలేదు. ఆ పని స్తున్న రెంటిలో కూడా కొద్దిగా ఫోటోలు తీస్తేనే అది వేడి ఎక్కిపోయింది. ఇక తీయడానికి వీలు లేదంటారు. అది నిజమో కాదో నేను చెప్పలేను మరి లంచం కోసం ఆ విధంగా చెప్పుతున్నారో ఏమో తెలియదు. మొత్తం మీద మాత్రం చాలా X-Ray Plants ఉన్నటువంటివి కూడా సరి అయిన పద్ధతిలో పనిచేయడంలేదు. అయితే ఒక కొత్త Plant తెప్పించారు. అది కొన్ని సంవత్సరాలు పోయి విశాఖపట్టణం Port లో కాలిపోయింది. అది 1960లో అనుకొంటాను. ఎందుకోసం దానిని తీసుకో లేదని అడిగితే, అక్కడ వచ్చినటువంటి సమాధానం ఏమిటంటె, అది unclaimed property గా విశాఖపట్టణం Harbourలో పడిపోయిందని చెప్పారు. చాలా కాలం జరిగిన తరువాత వేలకొలది డెమరేజ్ క్రింద చెల్లించుకొని అది తీసుకోవడం జరిగింది. అదే విధంగాఅక్కడ borewells నీటి supply కోసం వేశారు. కాని అక్కడ సరి అయిన technicians పుట్టకపోవడంవలన, ఆ పెట్టిన Pumps ఎప్పటికప్పుడు చెడిపోతూ కొన్ని వేలు నష్టపడిపోవడం, ఆవిధంగా సుమారు 40 వేలవరకు wastage జరిగింది. ఆ borewells మాత్రం ఇప్పుడు పనిచేయడంలేదు. దానివల్ల ఇక్కడ జరుగుతున్నది ఏమిటంటె, మునిసిపాలిటీ నుంచి ఒక లక్ష, 1½ లక్షల రూపాయలు పెట్టి నీళ్లు కొనుకొంటున్నారు. విశాఖపట్టణం hospital లో ఇటువంటి దుస్థితిలో ఉన్నది ఆ Hospital. 40 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నటువంటి ఈ Hospital లో అవసరమైన నీటి సరఫరా చేసుకోక పోయినట్లయితే ఏమి ఉపయోగమని అడుగుతున్నాను. కనుక నీటి కొరకు లక్ష, లక్షన్నర దండుగ పెట్టకుండ, ఆ bore wells కు కావలసినటువంటి Technicians ను తెప్పించి, వాటివి బాగుచేసి సరి అయిన పద్ధతులలో వాటివి ఉపయోగించుకోనేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా Regional laboratories అని పెట్టారు. వరంగల్‌లో ఒకటి, గుంటూరులో ఒకటి, వైజాగ్‌లో ఒకటి, కర్నూలులో ఒకటి, నాలుగు ఉన్నాయి. విశాఖపట్టణంలో నాకు తెలిసినంతవరకు ఇది చాలా ఉపయోగమైనటువంటిది. Water Sampling చేయడానికి. Rural wa'er Schemes క్రింద, కొత్తగా పెట్టినటువంటి Protected water supp'y schemes క్రింద water sampling

తీయాలి. కొన్ని Periods ఉంటాయి. ఆ periods లో వీటన్నింటికి Sampling తీసి సరి అయిన పద్ధతులలో ఉన్నాయా లేదా పరీక్ష చేయడానికి ఈ Regional laboratories చాలా ఉపయోగపడతాయి. అదే విధంగా Blood గాని, Sputum గాని Motion గాని వీటన్నింటిని Primary Health Centres నుంచి Taluk Head quarters Hospitals వరకు వీటి Speimens లేక Samples తీసుకొని దాని diagnosis కు, ఈ laboratories ఎంతో వుపయోగ పడతాయి. దానికి చాలవరకు 3½ లక్షలు రూపాయలు ఖర్చు పెడదామన్నాము. కాని విశాఖపట్నంలో Regional laboratories లో ఉన్న పరిస్థితి చూస్తే అక్కడ ఒక B.Sc. చదువుతున్న Student కు దీనిని అప్పజెప్పారు. ఇది న్యాయమైనదేనా? ఎంతో ప్రముఖంగా డబ్బు ఖర్చుపెట్టి ఇంత ఉపయుక్తం అయినటువంటి Regional laboratories కు కేవలం ఒక Student కు జెప్పితే, అతడేమో తన M.Sc. పరీక్షకు చదువు కొంటూ అక్కడ కూర్చుంటాడు. అసలు Sampling పని అక్కడ ఉండే ward boys గాని ఇంకొకరుగాని చేస్తూ ఉంటారు తప్ప ఆతడు మాత్రం attend కాలేకపోతున్నాడు. అందుకని అంత ఖర్చుపెట్టినటువంటి దానికి ఒక Senior Medical officer ను ఎందుకు వేయ కూడదని నేను అడుగుతున్నాను. ఇంకొకటి నాకు చెప్పడానికి బాధగా వున్నది గాని చెప్పక తప్పదు. కేవలం విశాఖపట్నం హాస్పిటల్ కు సంబంధించియే కాదు, అన్నిచోట్ల ఉన్నది. నాకు తెలిసినంతవరకు విశాఖపట్నం హాస్పిటల్ లో ఉన్నది పేటిస్తైతే ప్రాణంపోసే వైద్యాలయం అని అను కుంటున్నామో, అటువంటి పవిత్ర ఆలయాలలో కరప్షన్ విపరీతంగా సాగిపోతోంది. అది అందరికీ తెలుసు రెగ్యులర్ గా కొంతవుంది బ్రోకర్సు కూర్చొని ఇదే పనిగా పెట్టుకొని అక్కడ Patients que లో నిలుచున్నప్పుడుగాని, reception clerk వద్ద చీటీలు వ్రాయించుకునేటప్పుడుగాని, లేక రైల్వే స్టేషన్లలో కూర్చొన్నవారిని గాని పట్టుకొని వారిని inpatients గా చేరుస్తామని రూ. 50, 100, 200, పుచ్చు కొంటున్నారు. కృష్ణా గోదావరి జిల్లాల నుంచి వచ్చేవారిని డబ్బు ఖరీదు చేయకుండ ఖర్చుపెట్టే వారిని చూచి రూ. 100, 200 లు ఇస్తే inpatients చేర్చు స్తామని తీసుకొంటున్నారు. ఇది వారికి నిత్యకృత్యం అయిపోయింది; నిరాఘాటంగా, భయం భీతి లేకుండ నిత్యం జరుగుతున్న కార్యక్రమం. ఈ పరిస్థితులుంటే, ఊరుకొన వలసినదేనా? Anti corruption special Branch వారంతా ఉంటారు. కాని ఆ విధంగా జరిగిపోతోంది. ప్రతి 15 రోజులకు విశాఖపట్నం హాస్పిటల్ కు స్టాంపువేసి ఇచ్చిన మందులు బయటకు పోతున్నాయి. 1000 1500, 2000 లు స్టాంపులు వేసినవి, సీలువేసిన వాటితో సహా వెళ్ళిపోతున్నవి. ఇది కొబ్బరి చెట్టుకు మడిబట్ట కట్టిన కథలా ఉన్నది. ఇది సీరియస్ గా ఆలోచించాలి. ఇది ఏ ఒక్కరిమీద ప్రత్యేకంగా చెప్పాలని నా ఉద్దేశం కాదు. ఇది Publ c Accounts committee పరిశీలించాలి. Drug stores లో ఎన్నిమందులున్నవి, ఎంతెంత ఖర్చు అవుతోంది ఎవరెవరికి ఖర్చవుతున్నవి, ఏరోజున డాక్టరు చీటీ వ్రాస్తున్నాడు—ఈ వివరాలన్నీ

పరిశీలించి, ఈ అవినీతిని అరికట్టడానికి తీవ్రంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. మేమున్నూ లంచం పట్టుకొంటామంటే సహాయం చేయడానికి సిద్ధమే. కాని complaint చేసి మేమే ఇరుకున పడే స్థితిలో పెట్టితే మేము ఏమీ చేయలేము. public Accounts committee ఆ హాస్పిటల్సుకు వెళ్ళి అక్కడ పరిస్థితులు చూచి జరుగు తున్న లోపాలను తొలగించడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి. X' ray photos తీయాలంటే వారికి ఇష్టం వుంటే లిస్టులో వేస్తారు. T.B. hospitals లో సీటు దొరకాలంటే priority lists ఉంటాయి. కాని X'ray photo తీసిన తరువాత ఒక బైలెటరల్ కేసు- రెండులంగ్సు చెడిపోయినవని ఎక్సురేతో గీటు పెట్టితే మళ్ళీ అక్కడ అడ్మిషన్ దొరికే సమస్యలేదు. అనేకరకాల scope ఉన్నది; ప్రజలు బాధపడుతున్నారు. In-patient గా అడ్మిషన్ దొరకడం అనేది చాల కష్టముగా వున్నదని ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. అందరు డాక్టర్సు అలా ఉన్నారని కాదు. Honest people సమర్థవంతులైన డాక్టర్సు ఉన్నారు. వారి సమస్యలు కూడ ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. ఇంకా ప్రొఫెసర్సు ఉన్నారు. ఒక సభ్యురాలు చెప్పింది మద్రాసులో వున్న ప్రొఫెసర్సుకు, non-c'inical teaching allowan e అని ఇస్తున్నారు. ఆ విధంగా మనవద్ద కూడ ఎందుకు ఇవ్వకూడదు? అదేవిధంగా risk allowance అనేది T. B. Hospitals లో Infectious diseases hospitals ఉండే Staff కు doctors కు ఇవ్వాలి. ఇంకొకటి T. B D. training special training అని వున్నది. అది special training అంటున్నారు. అది pass అయిన వారందరూ T.B. Hospitals లో తప్ప మామూలు హాస్పిటల్సులో ఉండటానికి వీలు లేదు. వారి జీవితం అంతా అందులో వుండాలంటే తప్పకుండా risk allowance ఇవ్వాలి. G. C. I M. degreeholders ఉన్నారు. వారికి పూర్వం రు. 75 లు స్టయిఫండు ఇచ్చేవారు. అదీ ఇప్పుడు ఒక G. O. pass చేసి తీసేశార, చాల అన్యాయం. ఇటువంటివి జరుగకుండా హాస్పిటల్సు డాక్టర్సు సమస్యలు సదుదృష్టితో ఆలోచించాలి. మెడికల్ ఎంప్లాయిస్‌కు ఒక అసోసియేట్ వున్నది. చాలకాలం నుంచి పనిచేస్తున్నవారు వున్నారు. న్యాయమైన పద్ధతిలో వారియొక్క genuine grievances settle చేయాలని అడుగుతున్నారు. వారి యూనియన్ Powerpul గా ఉన్నప్పుడు క్రింది Special Officer—Consultation and implementation recommend చేసినప్పుడు గవర్నమెంటు తరఫున D.M.S. మొత్తం recognise చేసి వారితో కూర్చొని సమస్యలు పరిష్కరించడానికి ఎందుకు వెనకాడాలో తెలియదు. వారిని recognise చేయండి వారి పనిలో slackness ఉంటే funish చేయండి వారు సరియైన పద్ధతిలో పని చేయకపోతే, లంచం తీసుకుంటూంటే, అటువంటి వారిని punish చేయండి. కాని వారి న్యాయమైన, genuine కోర్కెలను తీర్చుటకు ఆలోచించాలి. pay scales revision జరిగినప్పుడ గ్ని యునామలీస్ జరిగినవి leftover Ca'egories అని వున్నవి

వారికి 1-11-1961 నుంచి revised scales ఇస్తూ ఉంటూ వారి నామినిక్లేచర్‌లో పొరపాటు వున్నందున 'left over' అన్నారు. Health Inspectors కు నామినిక్లేచర్‌లో sample taters అని పేరు పెట్టారు. దానివల్ల, Health Inspector కాకుండా బట్టి 'left over case' అన్నారు. వారికి 1-11-1958 నుంచి ఇవ్వడానికి బదులు 1-11-1961 నుంచి ఇచ్చారు. ఇది అన్యాయం. ఇటువంటి Disparities లేకుండ 1-11-1958 నుంచి revised scales ఇవ్వాలి. ఇంకా Assistant draftsmen, gasmechanics ఉన్నారు Contingencie ఉన్నారు వీరిని regularise చేయాలని కోరుతున్నాను. చాల కాలంనుంచి పని చేస్తున్నారు. హాస్పిటల్ పుట్టినప్పటినుంచి పని చేస్తున్న వారున్నారు. ఇంకా Contengercy లనడంలో ఉన్నారు. వారిని అంగీకరించి 53 లో ఒక G.O. అమలు జరిపారు. కాని ఆంధ్ర మెడికల్ కు సంబంధించి regularise చేయలేదు. అది చాలా అన్యాయం. ఇటువంటి Victimisation వున్నది. అనవసరంగా చీటికిమాటికి చిన్నచిన్న కారణాలు చెప్పి false charges పెట్టి Punishment ఇవ్వడం లాంటివి న్యాయం కాదు. strike notice ఇచ్చారు. వారి సమస్యలు ఎన్నిసార్లు చెప్పుకున్నారు, hunger strikes చేశారు. మా వద్దకు వచ్చిన నప్పుడు చెప్పాము. Hospitals లో Strike చేయడం Criminal అని, ఆందోళన చేయవచ్చునని hunger strike చేయవద్దని సలహా చెప్పాము. తరువాత చిన్న పొరపాట్లకు కూడ కేపిటల్ పనిష్‌మెంటు ఇస్తున్నారు. ఏదైనా చిన్న పొరపాటు జరిగితే చిన్న పనిష్‌మెంటు ఇవ్వాలి గాని కేపిటల్ పనిష్‌మెంటు ఇవ్వటం సరైంది కాదు. తల్లి చనిపోయింది, వెళ్లాలని సెలవు చీటీఇచ్చి వెళ్లినట్లయితే, సెలవు గ్రాంటు చేయక సెలవు గ్రాంట్ కాకుండా నీవు వెళ్ళిపోయినావు. కాబట్టి నిన్ను డిస్‌మిస్ చేస్తాము అని అంటే—అది అన్ హ్యూమన్. మనం కొంచెం హ్యూమన్ ట్రీట్‌మెంట్ ఇవ్వాలి. మన ఎంప్లాయీస్‌ను ఎంకరేజ్ చేయాలి. వారికి కావలసిన ఉత్సాహాన్ని ఇవ్వాలి. వారికి ఉన్న సమస్యలు తీర్చాలి. ఆ విధంగా మనం ఎక్కువ పని చేయించుకోవడం కొరకు ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. మనకున్నటువంటి ఆయుర్వేదం యునానీ, అలోపతివీటి యొక్క సైన్సు అంతా ఒకటే. వీటికి కావలసిన రిసర్చిచేసి, ఇంటిగ్రేట్ చేసి ఒకే సైన్సుగా మనం డెవలప్ చేయవలసి ఉంది. దేని సైన్సు దానికి డెవలప్‌చేసి, ఎవరి గ్రేడ్ వారివి, ఎవరి బ్రతుకులు వారివి అనే పద్ధతిలో ఇది ఎంత కాలం సాగాలో నాకు మాత్రం అర్థం కావటంలేదు. గణపూర్ వేంకోజుగారని అనుభవం గల డాక్టరు ఒకరు ఉన్నారు. ఆయనకు ఉన్న అనుభవంతో కొన్ని స్పెసిఫిక్స్ హోమియోపతి నుండి తీస్తారు. కొన్నింటిని ఆయుర్వేదం నుండి తీస్తారు. కొన్నింటిని అలోపతి నుండి తీసుకున్నారు. వాటన్నింటిని వారు చాలా ఉపయోగిస్తున్నారు. చాలా అనుభవం వారు గడించారు. ఆ విధమైన పద్ధతిలో దేనిలో ఏమున్నదనేది సరైన రిసర్చిచేసి ఇంటిగ్రేట్ చేసి పైన పద్ధతిలో మన సైన్సు అంతటినీ ఇంటిగ్రేటెడ్ సైన్సుగా డెవలప్ చేయడం మంచిదని

నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందులకు మీకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పై. శివరామప్రసాద్ —అధ్యక్షా, వైద్య, ఆరోగ్యశాఖ పద్దులపై 16 మంది గౌరవ సభ్యులు చేసిన నిర్మాణాత్మక సూచనలకు, అనేక ముఖ్యమైన విషయములు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చినందులకు నా కృతజ్ఞతను తెలియజేస్తున్నాను. చాలా ఆసుపత్రులలో సరైన మందులు లేవని, డాక్టర్లు లేరని, మన జనాభా పెరుగుదలకు అనుగుణంగా వైద్య సౌకర్యాలు పెరుగుట లేదని చెప్పారు. ఇందులో కొంత సత్యము లేక పోలేదు. అయితే యీ సందర్భములో మన ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితిని ముఖ్యముగా దేశములోని అత్యవసర పరిస్థితి ప్రకటించిన తరువాత మన ప్రణాళికలలో అనేక పథకాల క్రింద కేటాయింపులు పరిమితం చేయబడడం అయినప్పటికీన్నీ, ఈ సంవత్సరము వైద్య శాఖ క్రింద 1.07 లక్షలు హెచ్చుచేయబడడం సభ్యులు మరోసారి జ్ఞప్తికి తెచ్చుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. ప్రతి ఆసుపత్రికి ముఖ్యంగా డాక్టర్లను వేయాలనే ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యము. అందువల్లనే పి.హెచ్.సి.లలో డాక్టర్ల కొరత వుంచకూడదని, ఏ ఆసుపత్రిలో నైనా యిద్దరికంటె ఎక్కువ మంది డాక్టర్లు వుంటే, వారిని పి.హెచ్.సి. లకు వేసి తీరాలని డి.ఎమ్.ఎస్ కు సూచనలు వేయబడినవి. అంతే కాక ప్రతి డాక్టరు విధిగా రెండు సంవత్సరములైన పి.హెచ్ సి.లలో పని చేయాలని నిబంధన కూడ విధించబడినది. అయినప్పటికి దురదృష్టవశాత్తు మన రాష్ట్రములో 1857 డాక్టర్ల పోస్టులు శాంక్షను అయి వుండగా అందులో 182 ఖాళీలు భర్తీ చేయలేక పోయినాము. డాక్టర్ల కొరతను త్వరలో తీర్చవలెననే వుద్దేశ్యముతోనే, ఏ రాష్ట్రములోను లేనన్ని మెడికల్ కాలేజెస్ మన రాష్ట్రములో స్థాపించుకున్నాము. అడ్మిషను సంఖ్య కూడా యీ సంవత్సరము 850 నుండి 1040 వరకు పెంచాము. అందువలన రెండు మూడు సంవత్సరములలో డాక్టర్ల కొరత తీరగలదని ప్రభుత్వము ఆశించుచున్నది. డాక్టర్లు వుండి కూడ వారిని నియమించడం లేదని సభ్యులు భావించరను కొంటాను.

ఈ సంవత్సరము లైఫ్ సేవింగ్ డ్రగ్స్ కొనడానికి 15 లక్షలు ఎక్కువగా మంజూరు చేసినాము రాష్ట్రములో యీ మందులను త్వరగా అందించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వమే 1962లో హైదరాబాదులో ఒక మెడికల్ స్టోర్సును కూడ ప్రారంభించినది. అది క్రమేణ అభివృద్ధిలోకి వస్తున్నది. పి హెచ్.సి.లు కూడ యింకా ఎక్కువ మందులు కొనడానికి వీలుగా ప్రతి సంవత్సరము యిచ్చే రూ. 20,000లకు బదులుగా రూ. 24,000 లకు, జీపులున్న పి.హెచ్.సి.లకు రూ. 27,000లకు పెంచడము జరిగింది. అవసర పరిస్థితులలో కొన్ని పరిమితులకు లోబడి, అవసరమైన మందులు కొనడానికి జిల్లా ఆసుపత్రులు సూపరింటెండెంట్లకు అవకాశము కల్పించబడినది.

రాష్ట్రములో జనాభా పెరుగుదలను గురించి, కుటుంబ నియంత్రణ కార్యక్రమాన్ని అధికతరం చేయవలసిన అవసరాన్ని గురించి చాలా మంది సభ్యులు నొక్కిచెప్పారు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం అవసరమైన అన్ని చర్యలను తీసుకుంటూనే యున్నదని మనవిచేయు

చున్నాను. 1961 సం. జనాభా లెక్కలను చూస్తే చాలా రాష్ట్రములలో పెరుగుదల 2–1 పర్సెంట్ కు పైగా వుండగా మన రాష్ట్రములో 1–5 పర్సెంట్ కు మించలేదని సభ్యులుగుర్తించవలసినదిగా విజ్ఞప్తి చేయుచున్నాను. ఇది మన రాష్ట్రములోని కుటుంబ నియంత్రణకు కార్యక్రమ నిర్వహణకు ఒక నిదర్శనమంటే పొరబాటు కాదనుకుంటాను. కొంతమంది సభ్యులువేసెక్టమీఆపరేషనుచేసుకునేవారికి కొంత ధనము బహుమానరూపము లో ఇస్తే యీ కార్యక్రమము జయప్రదమగునని సూచించారు ఈ విధానము మంచిదని నేను భావించుటలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా యీ సిద్ధాంతమును అంగీకరించలేదు ఏమైనా, యీ వేసెక్టమీ చేయించుకునేవారికి ఉచిత వైద్య సౌకర్యములను ప్రభుత్వము కల్పించుచున్నది. గౌరవనీయులైన సభ్యుల, ప్రజాసేవకుల సహకారం ఎంత ఎక్కువగా లభిస్తే యీ కార్యక్రమము అంత హెచ్చుగా జయప్రదం కాగలదని నా విశ్వాసము.

కొంత మంది గౌరవ సభ్యులు జిల్లా తాలూకా ఆసుపత్రుల అభివృద్ధికి ప్రభుత్వము చర్యలు తీసుకొనుటలేదని, ప్రతి జిల్లా ఆసుపత్రిలోనైనా ఎక్స్–రే ప్లాంట్స్ గాని, టి.బి. వార్డ్సుగాని లేవని మొబైల్ మెడికల్ యూనిట్స్ లేవని, వరంగల్, గుంటూరు జనరల్ ఆస్పత్రుల అభివృద్ధి చేయాలని, విజయవాడలో ఒక పెద్ద ఆసుపత్రి నిర్మాణము చేయాలని, యింకా తమతమ ప్రాంతాలలో వైద్య అవసరాలను గురించి తమ కోత తీర్మానముల ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చారు.

ప్రతి జిల్లా ఆసుపత్రిలోను పడకల సంఖ్యను కనీసం 250 వరకు పెంచాలని, తాలూకా అసుపత్రులలో పడకల సంఖ్యను 30వరకు పెంచాలని ప్రభుత్వ ఆశయము. ఈ ఉద్దేశ్యము తోనే రెండు, మూడవ ప్రణాళికలలో జిల్లా ఆసుపత్రుల అభివృద్ధికి రూ. 133–74 లక్షలరూపాయలు తాలూకా ఆసుపత్రుల అభివృద్ధికి 87–17 లక్షల రూపాయలు కేటాయింపబడినవి. ఇప్పటికేచాలా జిల్లా ఆసుపత్రులలో ఎక్స్‌రేప్లాంట్స్, టి బి. వార్డులు ఉన్నవి. లేని చోట్ల కూడ త్వరలో స్థాపించడానికి తప్పక చర్యలు తీసుకోబడునని మనవి చేయుచున్నాను. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఎక్కువ వైద్య సౌకర్యాలను కలిగించాలనే ఉద్దేశ్యముతోనే యిప్పటికి 289 పి.హెచ్.సి.లను స్థాపించి, వాటికి అవసరమైన సిబ్బందిని గబ్బును మంజూరు చేస్తున్నాము. వరంగల్ ఆసుపత్రిలోను పడకల సంఖ్యను, మూడు నాలుగు ప్రణాళికలలో 350 నుండి 750కు పెంచుటకు ఉద్దేశింపబడినది. గుంటూరు ఆసుపత్రిలో 500 నుండి 750కి పడకల సంఖ్య పెంచుతూ త్వరలోనే ఉత్తర్వులు జారీ చేయబడగలవని మనవి చేయుచున్నాను. మూడవ ప్రణాళికలోనే విజయవాడలో క్రొత్త ఆసుపత్రిని నిర్మాణము చేయవలెనని ఉద్దేశింపబడినది. అందుకు అవసరమైన 91 ఎకరముల భూమిని 11 లక్షల రూపాయలు హెచ్చించి కొనడము జరిగినది. ఇందుకు సంబంధించిన ప్లానులు, ఎస్టిమేట్స్ తయారు చేయబడుచున్నవి. ఆ ప్రాంత ప్రజల సహకారముతో ఈ ఆసుప్రతి త్వరలోనే కార్యరూపము దాల్చవలెనని నాఉద్దేశ్యము ఇందులకు అవసరమైన నా సహకారాన్ని ఆ ప్రాంత ప్రజలకు ఇచ్చుటకు నేనెప్పుడు సిద్ధముగనే యున్నాను.

ప్రభుత్వము తీసుకున్న ఎల్.ఎఫ్. డిస్పెన్సరీస్ సిబ్బందిని ప్రావెన్షియలైజ్ చేయుట లేదని ప్రస్తావించబడినది. ఇప్పటికే కొన్ని తరగతుల సిబ్బందిని రాష్ట్ర సర్వీసులలోనికి

తీసుకొనడం జరిగింది తమతమ ప్రాంతాలలోని అవసరాలను గురించి సభ్యులు చేసిన సూచనలను కూడ ప్రభుత్వం ఉదారంగా పరిశీలించునని మనవి చేయుచున్నాను.

బి. వి ఎల్. నారాయణగారు నిన్న మాట్లాడుతూ మన స్టేటులో స్టూడెంట్ టీచర్ రేష్యో 1 20 అని చెప్పారు మన స్టేట్‌లో నాన్ క్లీనికల్ 1:12 ఉంది. క్లీనికల్ 1 2.8 ఉంది. ఐ.ఎం.సి. స్టాండర్డ్ ఎయిడ్ 1 10 యావరేజ్ 1 3–2–ఫెయిల్యూర్స్ చాలా ఎక్కువ ఉన్నవి అన్నారు. 50 పర్సెంట్ దాకా ఉన్నవి అన్నారు. గత మార్చి బేచ్‌లో ఫెయిల్యూర్స్ 24.5 పర్సెంట్ నవంబరు బేచ్‌లో ఫెయిల్యూర్స్ 43.6 పర్సెంట్. ఫామిలీ ప్లానింగ్‌కు, బర్త్ కంట్రోలుకు యీ వేసక్టమి ఆపరేషన్స్ కు సెంటర్‌కు 100 రు లు 20 స్టరిలైజేషన్స్ చేసినందుకు ఇస్తున్నారని ఆ అవకాశం తీసుకోమ చెప్పారు. దానిని గురించి పరిశీలన జరుగుతున్నది. ఈ ఇన్‌సెక్టివ్‌క్రింద ఉండటానికి యీ స్టెరిలైజేషన్ చేసుకు వచ్చిన వారందరికీ మనిషికి 25, 30 రూ.లు ఇవ్వమని వీరేగాక ఇంకా చాలా మంది సుభ్యులు చెప్పినారు. కాని అది మంచిదని నేను తలచటంలేదు అందువల్ల కొంతమంది బ్రోకర్స్ బయిలు దేరుతారు ఇప్పుడు అట్లా జరిగిందని కూడ మనవి చేస్తున్నాను. బర్త్ కంట్రోలు అంటే ఇద్దరు ముగ్గురు పిల్లలు పుట్టిన తర్వాత వేసక్టమి ఆపరేషన్ చేయాలి గాని ఆపరేషన్ చేయించుకొని ఒక పూటపడుకుంటే పది, పదిహేను రూ.లు వస్తాయని చెప్పి మభ్యపెట్టి కొందరిని తీసుకువెళ్ళి ఆపరేషన్ చేయిస్తున్నారు మధ్యలో ఐదు, పది రు.లు ఆ బ్రోకర్ కొట్టివేయడం జరుగుతున్నది. కాబట్టి అదిమంచి పద్ధతికాదు కేవలంప్రాపగాండవల్లనే ఎక్కువ ఉపయోగం కలుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. మనం చేస్తున్న ఫామిలీ ప్లానింగ్ ప్రోగ్రామ్‌ఫలితాలు ఏమంత నిరుత్సాహకరంగా లేవు 2.1పర్సెంట్ఇతర స్టేట్స్‌లో పాపులేషన్ పెరిగితేమన స్టేటులో 1.58పర్సెంట్ మాత్రం పెరిగింది. ఇంకొక ఉదాహరణ కూడ చెబుతాను. పార్లమెంటుసీట్స్ పాపులేషన్ బట్టి లెక్క చూసిచేస్తారు మన స్టేటులో రెండు పార్లమెంటు సీట్లు తగ్గిపోయాయి. అసెంబ్లీ సీట్లు కూడ 13 తగ్గిపోయాయని నేను మనవిచేస్తున్నాను. దానిని బట్టి మన స్టేటులో పాపులేషన్ తగ్గటం అంత నిరుత్సాహంగా లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కువ తగ్గకపోయినా, ఇతర స్టేట్స్‌లో పెరిగినంత పెరగకుండా అరికట్టామని చెప్పగలను. గుంటూరు హాస్పిటల్‌లో ఆపరేషన్స్ ఆక్సిజన్ సిలండర్స్ లేక పోస్ట్‌పోన్ అయినవని చెప్పారు. ఆ ఆక్సిజన్ సిలెండర్స్ గుంటూరులో దొరకవు. ఇంకో చోట నుండి మద్రాసు నుండి తెప్పించాలి. ముందు ఖాళీ సిలెండర్స్ పంపితే, అప్పుడు కొత్త సిలెండర్స్ పంపిస్తారు. ఆ ట్రాన్సిటరీ పీరియడ్‌లో కొంత ఆలస్యం జరిగి కొన్నాళ్ళు ఇబ్బంది కలిగిందేమోకాని, సాధారణంగా ఇబ్బంది కలగటంలేదని మనవి చేస్తున్నాను. నర్సెస్ చాలరని చెప్పారు. నర్సెస్ చాలరని నేను కూడ ఒప్పుకొంటున్నాను. సాధ్యమైనంతవరకు స్టాఫ్ ఇంక్రీజ్ చేయటానికి చూస్తున్నాము. ఇంతవరకు 600 బెడ్స్‌కు సరిపోయినస్టాఫ్ డాక్టర్స్‌గాని, నర్సెస్‌గాని, ఇతర స్టాఫ్‌గాని గుంటూరు హాస్పిటల్‌లో ఉన్నారు. 600 బెడ్స్‌కు శాంక్షన్ ఉన్నప్పటికీ, 750, 800 బెడ్స్ దాకాఅక్కడ ఉంటున్నవి. ఈస్టాఫ్‌యే అక్కడ వర్క్ చేస్తున్నది ఇప్పుడు శాంక్షన్డ్ బెడ్స్ 750 కు ఇంక్రీజ్ చేయడంవల్ల

స్టాఫ్ కూడ పెరుగుతుంది. దానిని బట్టి నర్సెస్ కూడ ఎక్కువ ఉంటారని మనవి చేస్తున్నాను.

డాక్టర్‌గారు accidents లో postmortem examination అన్నింటికి అవసరంలేదు అన్నారు. Postmortem examination Police requisition బట్టి ఉంటుంది అది అవసరం ఉన్నప్పుడు చేయవలసి ఉంటుంది వారు ఒక మంచి suggestion యిచ్చారు. accident జరిగినప్పుడు Telegrams కు First priority యివ్వాలని మనచేతిలో కాని పని. దానిని గురించి Government of India notice కు Postal department notice కు తీసుకువస్తాము అని మనవి చేస్తున్నాను సి.డి. నాయుడుగారు యింకా కొంత మంది quacks ను వైద్యం చేయకుండా అరికట్టాలని చెప్పారు quacks ను అరికట్టడం అంటే patient యిష్టం వచ్చినప్పుడు చాటుగా వైద్యం చేయించుకుంటే మనం ఏమీ చేయలేము. వాళ్ళవల్ల ఏమైన అపకారం జరిగితే అప్పుడు action తీసుకోబడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. పోలియో కొంత తగ్గింది శ్రద్ధ తీసుకొని ఉధృతంగా వచ్చినప్పుడు రష్యా, కెనడా నుంచి పోలియో vaccine తెప్పించి యివ్వబడింది. ఇప్పుడు కొంచెం తగ్గింది ఇప్పుడు కూనూరులో Polio Vaccin చేసే ఏర్పాటు చేయబడింది. ఎప్పుడు అవసరంవస్తే అప్పుడు తెప్పించే ఏర్పాటు చేస్తారని మనవి చేస్తున్నాను. కాని వెంకటరత్నంగారు P. H C. లో డాక్టర్స్ లేరు అని చెప్పారు. కొంత ఉన్న మాట నిజమేనని నేను కూడ చెప్పాను. ఇద్దరు ముగ్గురు డాక్టర్స్ ఉన్న చోట ఒక డాక్టర్‌ను తీసి P. H. C. కి వేయమని ఉత్తరువులు జారీ చేయబడినాయి. ప్రతి డాక్టర్ P. H. C. లో కనీసం రెండు సంవత్సరాలైన తప్పకుండా Servic చేయాలని నిబంధన కూడ చేయబడిందని మనవి చేస్తున్నాను. T. B. ఎక్కువ అవుతున్నది. Patients కు సరిగా admission దొరకడంలేదు. మంగళగిరి హాస్పిటల్‌లో గాని యితర హాస్పిటల్‌లోగాని అని చాల మంది చెప్పారు. T. B. గాని యితర రోగాలు గాని ప్రజలకు హాస్పిటల్‌లోనే నయం చేయించుకోవాలని ప్రతి వారికి అభిలాష. పూర్వం నాటు వైద్యం చేయించుకొనే వారు. ఇప్పుడు అట్లా కాకుండా hospital కు రావడం అక్కడే treatment పొందాలని ఎక్కువ కోరిక కలగడంచేత hospital లో beds strength చాలక ఉన్న beds కంటె చాల ఎక్కువ మంది నిండి పోవడం ప్రతి hospital లో జరుగుతోంది. T. B Hospital లో కూడఅట్లాగే జరుగుతున్నది. విజయవాడ hospital గురించి దానికి కొంత భూమి acquire చేశారు. పని జరుగలేదని ఆక్షేపించారు. దాన్ని గురించి కొంత funds ప్రోగుచేసి చేయడానికి ప్రయత్నిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. జనానికి పంటి రోగాలు ఎక్కువైనాయి. కొన్నాళ్ళకు మన దేశంలో జనం అంతా పళ్ళు లేనివారు అవుతారని రామగోపాలరెడ్డిగారు చెప్పారు. ఆ భయంఏమీ అవసరంలేదు. District hospitals లో కూడ కొన్ని చోట్ల

d ntal specialist, ను పెట్టాము ప్రతి hospital లో dental specialists ఉన్నారని మనవి చేస్తున్నాను. దానికి తగిన చికిత్స కూడ అందు బాటులో ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. Lepers ఎక్కడ పడితే అక్కడ విచ్చలవిడిగా తిరుగుతున్నారు. బిక్షాటన చేస్తున్నారని చెప్పారు. అది నిజమే. కాని Beggars Act అమలు లోకి వస్తేగాని, Lepper homes, Beggar homes ఏర్పడితేనే గాని వీళ్ళను నిర్బంధంచేసి తీసుకువెళ్ళి అక్కడ పెట్టడానికి వీలుండదు. ఒకవేళ arrest చేసి తీసుకువెళ్ళినప్పటికి ఎక్కడ పెట్టడానికి వీలులేక కొంత ఉపేక్ష జరుగుతోందని మనవి చేస్తున్నాను. వీరభద్రరావుగారు కొన్ని సూచనలు చేశారు రాజమండ్రి హాస్పిటల్‌ను, Distric headquart rs hosp tal గా చేయాలని చెప్పారు. దానిని గురించి కూడ ప్రయత్నం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎస్. సత్యనారాయణగారు చివరకు మాట్లాడిన గోవిందరావుగారు, యింకా కొంత మంది budget allotment చాలదు. Health must be giv n top priority అని చెప్పారు. దానితో నేను, కూడ ఏకీభవిస్తున్నాను. చాలని మాట నిజమే. ఇప్పటి పరిస్థితులను బట్టి ఉన్నంత లోనే యిముడ్చు కోవలసి వచ్చింది. ఎంత డబ్బు ఉంటే అదంతా ఖర్చు పెట్టడానికి, hospitals improve చేయడానికి నేనూ కూడ సిద్ధమే అని మనవి చేస్తున్నాను. గం. రామారావుగారు గుడివాడ హోమియోపతిక్ కాలేజి allotment, ఎక్కువ చేయాలి అన్నారు. ఇదివరకే యిస్తున్నాము. అది అభివృద్ధి చేయడానికి తయారుగానే ఉన్నాము. మొన్న నీ మధ్య కూడ వెళ్ళాను. అది చాల బాగా work చేస్తున్నది. దానికి Central Government aid కూడ ఉన్నది. దానితో పాటు మనం కూడ దోహదం యిచ్చి పైకి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నిస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. డాక్టర్స్ Private practice చేస్తున్నారు. డబ్బు తీసుకుంటున్నారు. సరిగా పనిచేయడంలేదు అన్నారు. Private practice hospital లో కాకుండా బైట చేసుకోడానికి Permission ఉన్నది. Hospital లో కూడ చేసుకుంటున్నారని Complaints ఉన్నాయి. దానిని గురించి notice లోకి తీసుకునస్తే దర్యాప్తుచేసి అటువంటి వారిని శిక్షించడానికి అభ్యంతరం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. చాల చోట్ల జరుగుతున్నది ఏమిటంటే ఫలానా చోట యిట్లా యిట్లా జరుగుతున్నదని ఎవరో petition పెడతారు. Enquiry కి officer వెళ్ళినప్పుడు ఎవరూ సాక్ష్యానికి రారు. ఎవరూ కనబడరు. అందుచేత ఏమి చేయడానికి వీలులేకుండా ఉంటున్నది. Complaint చేసేవారు అక్కడ నిలబడి ఋజువు చేయడానికి కూడ సిద్ధంగా ఉంటే యిట్లాంటివి చాల అరికట్టబడతాయని మనవి చేస్తున్నాను. మల్లారెడ్డిగారు డాక్టర్స్‌కి. stipend అయినా యిచ్చి కనీసం 5 సంవత్సరాలైనా గవర్నమెంటు Service చేయించవలసిందని చెప్పారు. అది కూడ డబ్బుతోనే ఉన్నది. డబ్బు సహాయం బాగా ఉంటే, budget allotment బాగా ఉంటే అట్లా యిచ్చి చేయడం మంచిదని నేను ఒప్పుకుంటున్నాను. కాని ప్రస్తుతం దానిని గురించి ఏమి చేయడానికి వీలులేకుండా ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

గంగిశెట్టి గారు అమలాపురంలో లేడీ డాక్టరును ట్రాన్స్‌ఫరు చేశారన్నారు. అక్కడ కొన్ని తగాదాలు వున్నాయి ఆ లేడీ డాక్టరుకి మెడికల్ డాక్టరుకి, స్టాఫ్‌కి కనుక ఆ యిద్దరినీ ట్రాన్స్‌ఫర్‌చేసి కొత్తవారిని వేస్తే బాగుంటుందనుకున్నాం. అక్కడ స్టాఫ్ లేడీ డాక్టర్‌ను వుంచమంటారు. అది ఆ న్యాయం. కాబట్టి ఆ విధంగా ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయడం జరిగింది.

వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య గారు బీద ప్రజలకి వైద్య సహాయం జరగడం లేదని చెప్పారు. స్పెసిఫిక్‌గా ప్రభుత్వ దృష్టికి వస్తే చర్యలు తీసుకుంటామని మనవి జేస్తున్నాను. కొందరు డాక్టర్లను మినిస్టర్లుకు, గవర్నరుకు allot చేశారని వారు ఒంటిగంట దాకా హాస్పిటల్‌కు రావడంలేదని చెప్పారు. ఎవరిని allot చేశరో నాకు తెలియదు. నేను ఎప్పుడూ జబ్బుపడలేదు. అవన్నీ సక్రమంగా జరిగేట్లు చూస్తామని మనవి జేస్తున్నాను.

నరాల సంబంధమైన డిసీజెస్‌కు కోరల ట్రీట్‌మెంటు పెట్టమని అన్నారు. ఇప్పుడు యునానీ, ఆయుర్వేదం, హోమియోపతి మూడింటితోనే సతమతమైపోతున్నాం. ఇప్పుడు కోరల ట్రీట్‌మెంట్ ఎంతవరకు ఉపయోగకరంగా వుంటుందో ఆలోచిస్తామని మనవి జేస్తున్నాను

శాంతాబాయిగారు కల్వకుర్తి తాలూకా అవసరాలను గూర్చి చెప్పారు.వాటిని గూర్చి కూడా చూస్తామని మనవి జేస్తున్నాను. ప్రైమరీ హెల్తు సెంటర్లు గూర్చి వెంకటేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. వాటికి స్టాఫ్‌ను ఏర్పాటుచేయడం మావంతు. దానిని ఏర్పాటు చేయడం ప్లానింగ్ అండ్ పంచాయత్ రాజ్ డిపార్టుమెంటు వారిదే.

డాక్టర్ నాగన్నగారు ఆయుర్వేదాన్ని ఎంకరేజ్ చేయమన్నారు. ఎంకరేజ్ చేస్తున్నాము. ఇక ముందు కూడా చేస్తామని మనవి జేస్తున్నాను. గోవిందరావుగారు యింతకు ముందు అందరూ చెప్పిన విషయాల detailed గా చెప్పారు. అనకాపల్లి హాస్పిటల్ cattle shed లా వున్నదని, 25 నుండి 30 bed strength చేయమని అన్నారు. సాధారణంగా ప్రతి తాలూకా హాస్పిటల్ లోను 30 beds వుండాలనే పద్ధతి వున్నది. ఆ విధంగానే చేస్తామని మనవి జేస్తున్నాను. విశాఖపట్నం హాస్పిటల్‌లో 980 beds వుంటే 1200 మంది patients వున్నారని చెప్పారు. beds తక్కువగా వుండడం చేత కొన్ని హాస్పిటల్స్‌లో వరండాల్లో కూడా పడుకుంటున్నారని మనవిచేస్తున్నాము. ఎక్స్‌రే ప్లాంటు గూర్చి చెప్పారు. ఏమి జరిగిందో చూస్తాను. సాధ్యమైనంత వరకు ప్రజలకు సౌకర్యాలు చేయాలనే వుద్దేశంతోనే ప్రభుత్వం చేస్తున్నదని మనవి జేస్తూ, సభ్యులందరినీ తమ cut motions withdraw చేసి ఈ డిమాండ్లను అంగీకరించవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం(మాడుగుల) —మా విశాఖపట్నం హాస్పిటల్ సంగతి చాలా విషయాలు రైజ్ చేశాను. బెడ్ స్ట్రెంగ్త్ పెంచవలసిందని, వరండా పేషెంట్లను

తగ్గించమని, ఎక్సరే ట్రీట్‌మెంట్ చేసే బిల్డింగు చాలా శిధిలావస్థలో వున్నదని చెప్పడం జరిగింది. మంత్రిగారు కూడా ఒకటి, రెండుసార్లు వచ్చి చూసినట్లుగా తెలుస్తున్నది. ఒక రూపాయి హెచ్చుచేసి అయినా, స్పెషల్ వార్డ్సులో నర్సెస్, వార్డు బాయ్స్ సంఖ్య పెంచవలసిందిగా కోరుతున్నాము. ఆ మూడు విషయాలు గురించి తెలియజేసి మమ్మల్ని సంతోషపెట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్.—ఎక్స్‌రే ప్లాంటు క్రింద పడిందని, యిల్లు బాగా లేదని అన్నారు. దీని విషయమై చూస్తానని మనవి చేసు న్నాను. ఒక రూపాయి హెచ్చువేసి అయినా నర్సుల సంఖ్య స్పెషల్ వార్డ్సులో పెంచమన్నారు. దానికి తత్వమ్మ జనం అంతా యివ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నారో, లేదో ?

శ్రీ పి. రాజగోపాల నాయుడు —చిత్తూరు హెడ్‌క్వార్టర్సు హాస్పిటల్‌లో యిప్పటికీ 50% కంటె తక్కువగానే డాక్టర్సు వున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్.—మీరు ఏ విషయాలు చెప్పినప్పటికీ, వారు ఆలోచిస్తాం అంటారు. అంతకంటే యిప్పుడు ఎక్కువగా ఏమీ చెప్పలేరు గదా. అటువంటప్పుడు అవన్నీ ఎందుకిప్పుడు.

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్.—చిత్తూరు హాస్పిటల్లో డాక్టర్సు స్ట్రెంత్ తక్కువగా వున్నమాట నిజమే. నేను ఇంతకుముందు మనవి జేసినట్లుగా, వారిని యింకొక చోటికి వేయడంవల్ల ఈ ఇబ్బంది వచ్చింది. శాంక్షను వున్నది గనుక ఎప్పటికైనా భర్తీ అవుతుందని మనవి జేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు.—అధ్యక్షా, మేము మాట్లాడుతూ చాలా ముఖ్యమైన యిస్యూస్ రైజ్ చేశాము. హాస్పిటల్సు గూర్చి, మెడికల్ ఎంప్లాయీస్ సౌకర్యాల గూర్చి చెప్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్.—వాటన్నిటిని గూర్చి విచారిస్తామని వారు చెప్పారు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు.—మేము ఎన్నో విషయాలు చెప్పాము. వాటిని సీరియస్‌గా తీసుకుని సమాధానం చెప్పాలి గాని

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్.—వారు నా నోటీసుకు తీసుకువచ్చిన విషయాల్ని గూర్చి తప్పకుండా కనుక్కుంటాను.

శ్రీ బి. వి. యల్. నారాయణ (ఒంగోలు).—గుంటూరు జనరల్ హాస్పిటల్‌లోని డీప్ ఎక్స్‌రే ప్లాంటు గూర్చి వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. ఇది చాలా రోజుల నుండి చెడిపోయి వున్నది. కర్నూలు, గుంటూరు, విశాఖపట్నంలో కేన్సర్ పేషేంట్సుకు చాలా యిబ్బందిగా వున్నది. దానిపై ఏమి ఆలోచించారు ? ఆక్సిజన్ సిలిండర్స్ విషయం చెప్పారు. టాన్సిలిటిస్‌లో డిలే అయితే వస్తుంది అన్నారు. నేను చెప్పేది అయిదు సిలిండర్లు

అవసరమైతే వద, వద అవసరమైల యిర్పా వుంచుకొవ [illegible] డు. [illegible] వల ఏ విధమైన యిబ్బంది వుండదు. దానిని గూర్చి చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. రామగోపాలరెడ్డి (బోధనం).—జనాభా పెరుగుదల ఆల్ ఇండియా పెరుగుదల కంటె మన రాష్ట్రంలో తక్కువ వుందని మంత్రిగారన్నారు. మదరాసు కంటె 4 పర్సెంటు ఎక్కువ వుందని వారికి తెలుసు. మంత్రిగారు మదరాసుతో పోటీ పడతారా ?

శ్రీ జె. మల్లారెడ్డి.—ఫ్యామిలీ ప్లానింగు అమలుచేయడంవల్లనే పార్లమెంటు, అసెంబ్లీ కాన్స్టిట్యూయన్సీల సంఖ్య తగ్గిందంటున్నారు మంత్రిగారు. అదే తప్పు అని నేను భావిస్తున్నాను. కాన్స్టిట్యూయన్సీస్ డిలిమిటేషన్ చేసిన తరువాత ఒక్కొక కాన్స్టిట్యూయన్సీ జనాభ ఎక్కువ అయిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్.—డాక్టరు నారాయ గారు ఎక్స్‌రేసంగతి చెప్పారు. ఇప్పుడు రెడీగా నేను చెప్పడానికి అవకాశం వుండదు. విచారించచెబుతాను. ఫ్యామిలీ ప్లానింగు గూరించ యిదివరకే చెప్పాను. అంతకంటే చెప్పేదేమీ లేదు.

Mr. Speaker :
I am putting the Cut Motions to Vote.

DEMAND NO. XVIII—MEDICAL—Rs. 7,36,80,600.

Mr. Speaker : The question is:

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

To point out the need for re-orientation in the Medical and Public Health services to be more effective to the needs of people.

The Cut Motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is:

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs.100.

For not filling up the vacancies in the Hospitals and Primary Health Centres and for the failure of supplying adequate medicines.

The Cut Motion was negatived.

Mr. Speaker The question is:

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs.100,

జిల్లా కేంద్రహాస్పిటాల్సు లందు గూడ, ఎక్సరే ప్లాంటు, అంబులెన్సు లాంటి ముఖ్య పరికరాలు సప్లయి చేయలేకపోవడం గురించి నిరసించుటకుగాను.

బి. నల్లగొండజిల్లా హాస్పిటాలులో కొన్ని సంవత్సరాల నుండి ఎక్సరేప్లాంటు, అం:ంలేన్సు సప్లయి చేయాలని అసెంబ్లీలో పదేపదే ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినప్పటికి ఖాతరు చేయకపోవటంగురించి చర్చించుటకు,

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

నల్లగొండ జిల్లాలో క్రమం తప్పి ట్రాన్స్ఫర్స్ చేయబడినవని ఉన్నతాధికార్ల దృష్టికి రాష్ట్రి మెడికల్ ఎంప్లాయీసు యూనియను, బ్రాంచి ఆఫీసు నుండి రిప్రజంటుచేసినప్పటికి ప్రభుత్వాధికార్లు ఏమి చర్య తీసుకోకపోవటం గురించి చర్చించుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

సంవత్సరాలుగ సర్వీసున్నప్పటికి పర్కుచార్జుడు ఉద్యోగులను ప్రావిన్సలైజు చేయకపోవటం గురించి చర్చించుటకు గాను.

The Cut Motions were negatived.

Mr. Speaker : question is *:*

To reduee the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

(ఎ) రాష్ట్రి మెడికల్ ఎంప్లాయిసు యూనియన్పైపున ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకరాబడిన కార్మికుల డిమాండ్సుపై ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకోకపోవటం గురించి చర్చించుటకు గాను.

(బి) దవాఖానాలందు పనిచేయు వర్కుచార్జుడు ఉద్యోగులను ట్రాన్సఫర్ చేయరాదని విడుదల చేయబడిన జి.వో.ను అధికార్లు అమలుజరుపకపోవటం గురించి.

The Cut Motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is:

To reduce the allotment of Rs.7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

For not having sanctioned full strength and out-patient ward in the M.G.M. Hospital to suit the needs of the Kakateeya Medical College.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

For discussing about the measures not taken by the Government in keeping the hotels clean at the District and Taluk Centres.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs.100

To discuss about the failure in eradicating the contagious diseases like. small-pox, etc., in the State.

The Cut Motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs.7,36,80,600 for Medical by—Rs.100

1. For failure to increase the number of beds and develop the hospital at Gudivada which is a Municipal town with about 60,000 population.

2. Failure to develop the Homoeopathic College and Hospital at Gudivada as it is the only one institution in the whole of Andhra Pradesh and requiring the following immediate necessities —

(*a*) provision of site to the college, (*b*) construction of 100 bed hospital, (*c*) construction of a hostel for the students, (*d*) construction of Maternity and Surgical wards, (*e*) construction of dissection halls, Anatomy Museum, (*f*) construction of quarters for the staff, (*g*) to give liberal matching grants and also special grants for the development of the institution.

(3) Failure to provide jobs to the doctors passed in the Homoeopathic College on a par with Allopathic Doctors in the State.

The Cut Motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

రాష్ట్రములో లోకల్ ఫండు, తాలూకా ఆసుపత్రులను ప్రభుత్వము 1957సం.లో తీసుకొనినది, కాని సదరు ఆసుపత్రి పనివారలను, గవర్నమెంటులో కలుపుకొనుటకుగాని, ఇంక్రిమెంట్లు సెలవులు యిచ్చుటకుగాని, వారిని గవర్నమెంటు వుద్యోగస్థులుగాని, లోకలు ఫండు ఉద్యోగస్థులుగాగాని పరిగణించబడక, సదరు పని వారల త్రిశంఖు స్వర్గములో యుంచిన ప్రభుత్వ విధానమును నిరసించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs.100.

To express dissatisfaction on the Government for its abnormal delays pertaining to the regularisation, confirmation and promotion of the Doctors in the State.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

For the failure of the Government to make the Government Hospital Advisory Committees function properly.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

To urge on the Government to take up the construction of new building for the Government Headquarters Hospital at Nellore during 1964-65.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

To impress on the Government to expand and improve the Government I.D. Hospital at Nellore.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

To impress on the Government to sanction a hospital to Sangam village, Kavali Taluk, Nellore District.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

To impress on the Government to open a Maternity Centre in Jakkepalli, Gudur village, Kavali Taluk, Nellore District to meet the needs of the public as there is no medical aid in the vicinity.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

To impress on the Government to start one mobile medical unit to each taluk in the State.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

ఇటీవల రాష్యా సర్కస్ వల్ల హైదరాబాదులో గాయపడిన ప్రజను ప్రభుత్వపు ఆసుపత్రిలో చేర్చమని ఒక డాక్టరు వుత్తర్వుచేస్తే, మరియొక డాక్టరు ఆసుపత్రిలో చేర్చు కోనని పంపివేసిన వుదంతము విమర్శించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by— . Rs. 100.

నెల్లూరు జిల్లా, రాపూరు తాలూకా, హెడ్ క్వార్టరు ఎల్. ఎఫ్. ఆసుపత్రివి తేది 1–7–1959లో ప్రభుత్వము తీసుకొనినది. కాని సదరు ఆసుపత్రి పనివారలను గవర్న మెంటులో కలుపుకొనుటగాని, ఇంక్రిమెంట్లు, సెలవులు యిచ్చుటగాని, వారినిగవర్నమెంట ఉద్యోగులుగాగాని, లోకలుఫండు ఉద్యోగస్థులుగాగాని పరిగణించక సదరు పనివారల త్రిశంఖు స్వర్గములో యుంచిన ప్రభుత్వ విధానమును నిరసించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

1723–12

నెల్లూరు జిల్లా, వెంకటగిరి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సు, ఎల్.ఎఫ్. ఆసుపత్రిని తేది.1-10-1957లో ప్రభుత్వము తీసుకొనినది, కాని సదరు ఆసుపత్రి పనివారలను గవర్నమెంటులో కలుపుకొనుటకుగాని, ఇంక్రిమెంట్లు, సెలవులు యిచ్చుటగాని, వారిని గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్థులుగాగాని, లోకలుఫండు ఉద్యోగస్థులుగా గాని పరిగణించక, సదరు పనివారల త్రిశంఖు స్వర్గములో యుంచిన ప్రభుత్వ విధానమును నిరసించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

నెల్లూరు జిల్లా, సూళ్ళూరుపేట తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సు, ఎల్.ఎఫ్. ఆసుపత్రిని 1–6–1958లో ప్రభుత్వము తీసుకొనినది, కాని సదరు ఆసుపత్రి పనివారలను గవర్నమెంటులో కలుపుకొనుటగాని, ఇంక్రిమెంట్లు, సెలవులు యిచ్చుటగాని, వారిని గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్థులుగా గాని, లోకల్‌ఫండు ఉద్యోగస్థులుగా గాని పరిగణించక సదరు పనివారల త్రిశంఖు స్వర్గములో యుంచిన ప్రభుత్వ విధానమును నిరసించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

నెల్లూరు జిల్లా, పొదిలి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సు ఎల్.ఎఫ్.ఆసుపత్రిని తేది 1–7–59 లో ప్రభుత్వము తీసుకొనినది, కాని సదరు ఆసుపత్రిని పనివారలను గవర్నమెంటులో కలుపుకొనుటగాని, ఇంక్రిమెంట్లు, సెలవులు యిచ్చుటగాని, వారిని గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్థులుగాగాని, లోకలు ఫండు ఉద్యోగస్థులుగాగాని పరిగణించక, సదరు పనివారల త్రిశంఖు స్వర్గములో యుంచిన ప్రభుత్వ విధానమును నిరసించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

For inadequate supply of medicine to the hospitals and to impress upon the Government to increase bed strength in T.B. Hospitals Nellore.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

నెల్లూరు జిల్లా, దరిసి తాలూకా హెడ్ క్వార్టరు ఎల్.ఎఫ్. ఆసుపత్రిని తేది 1–7–1959లో ప్రభుత్వము తీసుకొనినది, కాని సదరు ఆసుపత్రి పనివారలను గవర్నమెంటులో కలుపుకొనుటగాని, ఇంక్రిమెంట్లు, సెలవులు యిచ్చుటగాని, వారిని గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్థులుగాగాని, లోకలుఫండు ఉద్యోగస్థులుగాగాని పరిగణించక, సదరు పని వారల త్రిశంఖు స్వర్గములో యుంచిన ప్రభుత్వ విధానమును నిరసించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Me by—Rs. 100.

To impress on the Government to sanction a Dispensary to Dundigam village, Kavali Taluk, Nellore District as there is not any medical aid within a distance of twenty miles.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

For the abnormal delay of the Government to sanction exemption from the sanitary course to the Health Inspectors, since 1961 in pursuance of Government letter No. 3877-H.H.2/61-1, Health, dated 10-8-1961.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

నెల్లూరు జిల్లా, పొదిలి తాలూకా హెడ్ క్వార్టరు ఎల్. ఎఫ్. ఆసుపత్రిని తేది 1–7–1959 లో ప్రభుత్వము తీసికొనినది. కాని సదరు ఆసుపత్రిని పని వారలను గవర్నమెంటులో కలుపుకొనుట గాని, ఇంక్రిమెంట్లు, సెలవులు యిచ్చుట గాని, వారిని గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్తులుగాగాని, లోకలుఫండు ఉదోగస్థులుగాగాని పరిగణింపక సదరు పనివారల త్రిశంఖు స్వర్గములో యుంచిన ప్రభుత్వ విధానమును నిరసించుటకు,

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

For not shifting the post-mortem shed now in the compound of the Taluk Headquarters Hospital, Anakapalli, Visakhapatnam District, situated right in the middle of the Anakapalli town, in spite of the repeated representations by the public for shifting it to a place outside the town.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, నర్సాపురంలోని ప్రభుత్వ హాస్పిటలులోని డాక్టర్ పై ఎన్ని నేరారోపణలువచ్చినా అతడు తన డ్యూటీని ఏ మాత్రము సక్రమంగా నెరవేర్చకుండా ప్రభుత్వంలో తనకు చాలా పలుకుబడి వున్నదనీ ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు తనకు స్వయంగా తెలుసుననీ తనను ఎవరూ ఏమీచేయలేరని చెప్పుకుంటూ అవకాశంగా తయారైన పైడాక్టరుపై ఎన్ని పిటీషనులు పెళ్ళినా ఎంక్వయిరీలు జరిగినా మంత్రిగారికి స్వయంగా వ్రాసినా ఏ విధమైన చర్య తీసుకొనని నిర్లక్ష్యతను నిరసించుటకు,

The Cut Motions were negatived.

Mr. Speaker: The question is:

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by Rs. 100.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో పోలవరం, జంగారెడ్డిగూడెం, చింతలపూడి మొదలగు వాటిలో గల ప్రభుత్వ వైద్యశాలలోని రోగుల మంచముల సంఖ్య పెంచనందుకు,

The Cut Motion was negatived.

Mr. Speaker :—The question is:

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80, 600 for Medical by—Rs. 100.

For not opening the maternity centres in various centres in Chittoor taluk, Chittoor District.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

For not opening T. B. Clinic in the round roads, Chittoor.

To reduce the allotment of Rs. 7, 36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

మంగళగిరి టి. బి. ఆసుపత్రిలో పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకు కేటాయించబడిన పడకల గురించి సమాచారాన్ని ఎప్పటికప్పుడు మంగళగిరి టి.బి. ఆసుపత్రి అధికారులు తెలుపనందున ఏర్పడిన పరిస్థితిని గురించి చర్చించుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా కేంద్రమైన ఏలూరుపట్టణంలో ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి ఒకవైపున కాంపౌండుగోడను కట్టనందుననూ, స్టీమ్‌లాండ్రీని అమర్చనందుననూ, పడకలను పెంచనందుననూ, ఏర్పడినపరిస్థితిని చర్చించుటకుగాను

The Cut Motions were negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

For not increasing the bed-strength of the Taluk Head-quarters Hospital, Anakapalli, Visakhapatnam District to twenty as in all other Taluk Head-quarters Hospitals.

To reduce the allotment of Rs. 7,36,80,600 for Medical by—Rs. 100.

For not providing adequate number of cots for the Taluk Head-quarters Hospital, Anakapalli in Visakhapatnam District as a result of which the patients themselves are compelled to get their own cots.

The Cut Motions were negatived.

DEMAND NO. XIX-PUBLIC HEALTH-Rs. 3, 03, 45, 000.

Mr. Speaker: The question is:

To reduce the allotment of Rs. 3,03,45,000 for Public Health by—Rs. 100.

For the failure of the Government in eradicating Malaria in the State.

To reduce the allotment of Rs. 3,03,45,000 for Public Health by—Rs. 100.

మెత్తాలు డిపార్టుమెంటులో పనిచేయువర్కు-ఛార్జుడు ఉద్యోగులను కనీసం ఒక నెల నోటీసు అయినా ఇవ్వకుండాటర్మినేటు చేయటం, ఇతర డిపార్టుమెంట్సులో వున్న కనీస సౌకర్యాలనైనప్పటికి కలిగించకపోవటం గురించి ప్రభుత్వాన్ని నిరసించుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 3,03,45,000 for Public Health by—Rs. 100.

టర్మినేటు చేయబడిన ఉద్యోగులకు సర్వీసు గ్రాట్యుటీ ఒక నెల జీతం అడ్వాన్సు చెల్లించు కనీస సౌకర్యాలను అమలు జరుపకపోవటం గురించి చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 3,03,45,000 for Public Health by—Rs. 100.

స్ఫోటకం, మలేరియా నివారణ స్కీములో పనిచేయువర్కు-చార్జుడు ఉద్యోగులకు, ప్రత్యేకముగా నల్లగొండ జిల్లాలోని ఉద్యోగులకు స్వల్ప నేరాలపై టర్మినేటు చేయటం, ఇతర సౌకర్యాలు కల్పించక పోవటం మొదలగు విషయాల పైచర్చించుటకు గాను,

To reduce the allotment of Rs. 3,03,45,000 for Public Health by—Rs. 100.

"సివికాసన్" జబ్బును అరికట్టుటకు ప్రభుత్వము తగుపైన నివారణ చర్యలు తీసికోనందులకు,

To reduce the allotment of Rs. 3,03,45,000 for Public Health by—Rs. 100.

కుష్టురోగ నివారణకు గాను రాష్ట్రములోని కుష్టురోగులకు ప్రత్యేకముగా శరణాలయములను స్థాపించి ఆ వ్యాధి ఇతరత్రా వ్యాపించకుండా వుండుటలో ప్రభుత్వం తగిన శ్రద్ధ తీసికోనందులకు,

To reduce the allotment of Rs. 3,03,45,000 for Public Health by—Rs. 100.

రాష్ట్రములో అనేకవేల సంఖ్యలో ప్రజలు క్షయ, కుష్టు మొదలగు అంటు వ్యాధులలో నానాబాధలు పడుచున్నప్పటికి వాటిని అరికట్టుటకు తగిన చర్యలు తీసికొనుటలో విఫలమైనందులకు,

To reduce the allotment of Rs. 3,08,45,000 for Public Health by—Rs. 100.

ఎండ్రిన్ త్రాగి చాలమంది చనిపోవుచున్నప్పటికి దానికి విరుగుడు కనిపెట్టకయున్న ప్రభుత్వ విధానమును నిరసించుతూ,

To reduce the allotment of Rs. 3,03,45,000 for Public Health by—Rs. 100.

To reduce the allotment of Rs. 3,03,45,000 for Public Health by—Rs. 100.

To urge on Government to fix the F.T.D. of the Taluk, Heath Inspectors and peons working under them as the existing F.TA. is very meagre.

To reduce the allotment of Rs. 3,03,45,000 for Public Health by—Rs. 100.

For the failure of the Government to prevent food adulteration in the State as a result of which the public is facing death and disease.

To reduce the allotment of Rs. 3,03,45,000 for Public Health by—Rs. 100.

To urge on Government to stop the State-wise transfers of Health Inspectors now and confine it to within the districts.

To reduce the allotment of Rs. 3,03,45,000 for Public Health by—Rs. 100.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా, పోలవరం తాలూకాలోని 1 బుట్టాయగూడెం, లక్ష్మీనారాయణదేవిపేట ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రములకు ఇవ్వవలసిన మైంటినెన్స్ గ్రాంట్లను ఇంకను యివ్వనందుకు,

The Cut Motions were negatived.

Mr. Speaker: The question is :

To reduce the allotment of Rs. 3,03,45,000 for Public Health by Rs. 100

కుష్ఠురోగులు ముఖ్యంగా జనసమ్మర్ధమైన ప్రాంతాల్లో, ఎగ్రెసివ్‌గా చేస్తు వ్యాప్తిని ఉంచాన్ని అరికట్టి వారికి ప్రత్యేక వసతి, వైద్యం, ఏర్పాటు చేయనందుకు గాను

To reduce the allotment of Rs. 3,03,45,000 for Public Health by Rs. 100.

దోమల సంహారానికై ధనం అధికంగా వెచ్చిస్తున్న కొలదీ దోమల పుట్టుక, వ్యాప్తి రాష్ట్రాలలో అమితం గవుండడంవల్ల ఏర్పడిన అసందర్భపు పరిస్థితిని చర్చించుటకుగానం,

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker: Now, I shall put the following Motions to Vote

The question is:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 7,36,80,600 under Demand No. XVIII—Medical."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,03,45,000, under Demand No. XIX—Public Health."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 94,53,000, under Demand No. XLIV—Capital Outlay on Improvement of Public Health."

The Motions were adopted and the Grants made.

Now the Hon'ble Minister for Revenue will move the Motions in respect of Demand Nos. I, XVI and XLII.

DEMAND No. I—LAND REVENUE—Rs. 93,97,000.

DEMAND No. X—DISTRICT ADMINISTRATION AND MISCELLANEOUS—Rs. 5,76,22,000.

DEMAND No. XLIII—C OMPENSATION TO ZAMINDARS —Rs. 48,64,500

Sri N. Ramachandra Reddy:

Mr. Speaker: Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding. Rs. 93,97,000 under Demand No. I—Land Revenue."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 5,76,22,000 under Demand No. X—District Adminstration and Miscellaneous."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 48,64,500, under Demand No. XLIII—Compensation to Zamindars."

Mr. Speaker: Motions moved.

Now the Hon'ble Members will move the Cut Motions.

DEMAND No. I—LAND REVENUE—Rs.93,97,000.

Sri C. Bali Reddy: Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

To bring to the notice of the Government the imperative need for a reconsideration of and rethinking on the provisions of Andhra Pradesh Land Revenue (Additional Assessment and Cess Revision) Act of 1962 which have been formulated without having due regard to important considerations such as—

(*i*) rationalisation of land tax;

(*ii*) taxable capacity and to the circumstances of the tax payer;

(*iii*) sound land classification system.

Mr. Speaker: Cut motion moved.

Sri B. Dharmabhiksham: Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

రాష్ట్ర వ్యాప్తిగ రైతాంగం అదనపు భూమి శిస్తు చట్టాన్ని ఎత్తివేయాలని, బంజర్లను పంచాలని, సత్యాగ్రహాద్యమాన్ని సాగిస్తూ తమ నిరసనను తెలియజేస్తున్నప్పటికి ప్రభుత్వం నిరసించు ఖాతరు చేయకపోవటం గురించి చర్చించుటకుగాను,

Mr. Speaker:—Cut motion moved.

Sri B. Dharmabhiksham:—Sir I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for land Revenue by—Rs. 100,

శిస్తు వసూళ్ళ గురించి ఆంధ్రప్రాంతంవలె 15 మార్చి చివరి తేదీగా నిర్ణయిస్తూ చేసిన ప్రభుత్వ ఆర్డరును అమలు జరుపుటకు బదులు, ఉపసంహరించుకొన్న ప్రభుత్వ వైఖరిని నిరసించుటకు గాను,

Mr. Speaker:—Cut motion moved.

Sri P. Narayana Reddy:—To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For not abolishing wet cess under precarious water sources in all the districts in the State.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For not abolishing wet cess under the spring channels and Kasam Kalavas in the State as in Anantapur District.

To reduce the alootment of Rs. 93,67,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For not conducting resettlement in the State.

To reduce the allotment of Rs. 93,37,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

Not withdrawing the Additional Land Revenue Assessment Act of 1962.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For not distributing Banjar lands to the landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For collecting whole land revenue by force at a time instead of collecting it in four instalments.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For not recommending to the Central Government to withdraw the 17th Amendment to the Constitution of India.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For levying heavy penalties for taking water from the water sources for dry lands.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For not including dry lands receiving water from recognised water sources since 6 years in the Ayacut.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

Foi not solving the problems of the village officers.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For not fixing up standards for the tanks in the State.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For the failure of the Government in conducting sub-divisions of joint patta lands.

Mr. Speaker: Cut motions moved.

Sri Vanka Satyanarayana: Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

రాష్ట్రములో నున్న గ్రామోద్యోగుల విషయం కోర్కెల విషయంలో ప్రభుత్వం స్పష్టమైన ప్రకటన చేయునందున,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—R.. 100

అఖిలపక్ష సమితి నాయకత్వమున ఈ నెల 3వ తేదీనుండి 30వేలమంది సత్యాగ్రహులు లక్షణమే బంజర్లను పంచమని సత్యాగ్రహం చేసిన ప్రభుత్వం బంజర్లను పంచుటకు తన పాలసీని ప్రకటించ నందున,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

అఖిలపక్ష కమిటీ నాయకత్వమున రాష్ట్రమంతా అదనపు భూమి శిస్తు బిల్లు రద్దు పర్చుమని ఇంతవరకు 30 వేల మంది సత్యాగ్రహం చేసినా బిల్లు ఉపసంహరించనందున.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

గోదావరి లంక భూములను పూర్తిగా లేబర్ కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు యివ్వనందున,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో అధిక వర్షములవల్ల మురుగు ముంపువల్ల నష్టపడ్డ గ్రామములకు రెమిషన్ యివ్వనందున,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తణుకు తాలూకాలో యీడూరు గ్రామంలో నున్న రెవిన్యూ పుంత నివసించుచున్న పేద హరిజనులకు ఇండ్ల స్థలముల కొరకు పట్టాలు యివ్వనందున,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తణుకు తాలూకా, చెఱుకవాడపాలెం ఖండ్రిక గ్రామంలో గ్రామకంఠంలో నివసించుచున్న పేదలకు పట్టాలు యివ్వనందున,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తణుకు తాలూకా, అజ్జరం గ్రామంలో హరిజనులకు భూములు ఇండ్ల స్థలముల కొరకు గ్రాంటు అయి స్థలములు విడదొర్కినప్పటికి ఆ యిళ్ల స్థలములకు పట్టాలు యింతవరకు యివ్వనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తణుకు తాలూకా అన్నవరప్పాడు గ్రామ మునసబు 12 వేల రూపాయలు ప్రభుత్వపు సొమ్ము అపహరించినా యింతవరకు ఎట్టి శిక్షలు విధించనందుకు,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

అఖిలపక్ష కమిటి ఆదేశానుసారం అదనపు శిస్తు రద్దు—బంజర్ల పంపకం కొరకు సత్యా గ్రహం ప్రారంభించినా యింతవరకు ప్రభుత్వ యీ రెండు కోర్కెలను ఆమోదిస్తూ ప్రకటన చేయనందున,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తణుకు తాలూకా, ఖండవల్లి లంక వాలపల్లి సొసైటీ భూములకు అదనంగా శిస్తుకు పన్ను కట్టినందున సొసైటీ భూములలో ఏటిగట్టు ఎత్తు చేయుటకు త్రవ్విన గుంటల విస్తీర్ణమును భూములనుండి మినహాయించనందున,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

గోదావరి లంక భూములలో ఎఫ్.ఎల్. సొసైటీలకు యిచ్చిన భూములలో సొసైటీ అదనంగా పన్ను వసూలు చేయుచున్నందున,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తణుకు తాలూకా, ఉసులుమర్రు గ్రామంలోని భూములను 'బి' షెడ్యూలులో నమోదు యినందున,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో అదనపు రెండవ పంటకు భూమి కేటాయించుటలో ముంపు నష్టము. తక్కువ పంట పండిన భూములకు క్రమానుగతంగా రెండవ పంట యివ్వనందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తణుకు తాలూకా, ఇలవర్రు గ్రామ మునసబు 16 వేల రూపాయలు రైతులవద్ద పన్నులు వసూలుచేసి తిని వేసినా ఆ మునసబుపై యింతవరకు ఎట్టి కేసు పెట్టనందున,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తణుకు తాలూకా, ఏలేటిపాడు అగ్రహారం టేకన్ ఓవరు అయిన ఆ గ్రామములో చాలా కాలంగా గ్రామకంఠంలో నివసించుచున్న ఇండ్ల స్థలముల వారికి పట్టాలు యివ్వనందున,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తణుకు తాలూకా, ఇల్లింద్రపర్రు గ్రామవ్యవసాయ కార్మికులు చాలా కాలంగా రెవిన్యూ పుంతలో నివసించుచున్నప్పటికి వారికి నేటికి పట్టాలు యివ్వనందున ,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తణుకు తాలూకా, 1 వెలగలవారిపాలెం, 2 నత్తా రామేశ్వరం 3. ఆలమూరు, 4. పాలమూరు, 5. అత్తిలి, 6. కే. సముద్రపు గట్టు గ్రామాల భూవసతిలేనివారు ఏండ్లు తరబడి రెవిన్యూ పుంతల్లో కాపురముంటున్న పేదలకు యింతవరకు పట్టాలు యివ్వనందున,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తణుకు తాలూకా, ఆరవల్లి గ్రామంలో హరిజనులు గత 16 ఏండ్ల నుండి ఇండ్ల స్థలముల కొరకు పిటీషన్ పెట్టుకున్న ప్రభుత్వం ఆమోదించినా యింతవరకు సర్వే కానందున,

Mr. Speaker:—Cut motions moved.

Sri P. Parvata Reddy: Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

ఇండ్ల స్థలాలకు భూసేకరణ చట్టములో సవరణ తేనందున భూసేకరణలు ప్రొసీజరు వలన ఏండ్లు తరబడి జరుగుతున్న జాప్యమును తొలగించి సవరణ తేనందున.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

అదనపు శిస్తు చట్టమును రద్దు పర్చుతూ ఆంధ్రప్రాంతములో మధ్య నిషేధమును రద్దు గావించి నందుకు నిరసనగ.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

అదనపు భూమిశిస్తు చట్టంలో గల రేటులలో గరిష్ట విధానమును అమలు జర్పడం వలన తెలంగాణా రైతాంగంపై ఆర్ధిక భారము ఎక్కువ అయినందున గరిష్ట విధానమును రద్దు చేయుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

నల్లగొండ జిల్లాలో రామన్నపేట నల్లగొండ తాలూకాల గ్రామాలకు అసిఫ్‌నెహ్రు కాలువక్రింద ఆయకట్టుగల తరి భూములకు చట్టములో వున్న మూడవ తరగతి రేటును వర్తింప చేసినందుకు నిరసనగ.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

అదనపుశిస్తు చట్టంవలన రైతాంగం ఆర్ధిక భారము ఎక్కువ అయినందువలన యీ చట్టంను రద్దు చేయనందున.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తక్కావి బకాయిలు నిర్బంధ రైతుల పరిస్థితిని పరిశీలన చేయకుండ వ్యవసాయ పశువులను జప్తులు చేసే విధానమును నిరసన.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

గ్రామాధికార్లగు పటేలు పట్వారీల వారసత్వ హక్కును సుప్రీముకోర్టు యిచ్చిన తీర్పు ననుసరించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యింతవరకు వారసత్వ హక్కును రద్దు చేస్తూ చట్టం చేయనందుకు నిరసనగ.

Mr. Speaker: Cut motions moved.

Sri C. Bal Reddi.—Sir, I beg to move.—

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For 1. not abolishing Deputy Collector's Offices.
2. not accepting the hereditary principle in the case of Village Officers.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For not supplying stationery to the Village Magistrates and Karanams sufficiently.

Mr. Speaker. Cut motions moved.—

Sri Vanka Satyanarayana.—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తూర్పుగోదావరి జిల్లా, అమలాపురం తాలూకా, నడవపల్లి దేవస్థానం భూముల అక్రమంగా హైకోర్టులో దావా ఉన్నప్పటికీ దేవస్థానమునకు నష్టకరమైన విధముగా రాజీ పడినందులకు.

Mr. Speaker.—Cut motions moved.

Sri Vanka Satyanarayana.—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenu by—Rs. 100.

ఖమ్మంజిల్లా నూగూరు తాలూకాలోని 1. చర్ల 2. అల్బాక 3. నూగూరు మాల్ గుజారి ఎస్టేటులను రద్దు చేయక ప్రభుత్వం జమీందారులకు తోడ్పడుతూ, అనేక సంవత్సరములనుండి ప్రజలు ఆందోళన చేస్తూ ఉన్న ఆ ఎస్టేటులను రద్దుచేయక పోవుట గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

ఖమ్మంజిల్లా భద్రాచలం డివిజనులోని గిరిజనులు, తదితరులు అనేక సంవత్సరములనుండి సేద్యం చేస్తున్నటువంటి 2. ఎ భూములకు పట్టాలు యివ్వక వారికి సవర్నమెంటు ద్వారా, తక్కావి అప్పులు, సబ్సిడి బావులు, వగైరా అప్పులు రానివ్వకుండా చేస్తూ, ఏజన్సి ప్రజల అభివృద్ధికి తోడ్పడలేక పోవుటగురించి.

Mr. Speaker.—Cut Motions moved.

Sri M. Pitchaiah.—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

పాయకరావుపేట నియోజక వర్గంలో పంటలు గత నాలుగు సంవత్సరాలుగ పాడయిపోయినప్పటికి రైతులు ఇవాల్సిన శిస్తు బాకీలు రద్దు చేయుడానికి బదులు ప్రత్యేక సిబ్బందిని వేసి రైతులను భయపెట్టి శిస్తులు వసూలు చేస్తున్న ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల నిరంకుశ చర్యలు ఖండించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

పాయకరావుపేట నియోజక వర్గంలో మెట్టగ్రామాలు, వర్షాధారంతో సాగయ్యే చెరువు క్రింద పల్లపు భూములు గత ఐదు సంవత్సరాలుగా పంటలు పూర్తిగ పాడయి పోయి నప్పటికి మెట్ట మాగాణి భూములకు పూర్తి శిస్తు రెమిషన్ యివ్వని ప్రభుత్వ వ్యతిరేకతను నిరసించుటకు.

Mr. Speaker.—Cut motions moved.

Sri M. Pitchaiah.—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For the failure of the Government to stop un-licenced rice-mill working at North Mopur village Kovur taluk, Nellore district without Collector's licence.

Mr. Speaker.—Cut motions moved.

Sri P. V. Krishna Reddy.—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

To urge the Government to desist from adopting coercive steps in collecting land revenue in the villages.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

To urge the immediate removal of anomolies in the assessment of water rate, under class II, III and IV water sources and calculation of cesses on such rates :

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

To urge the Government to desist from levying betterment tax on old ayacut under K.C. Canal and undeveloped lands under T.P.B., Low level canal.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

To urge the Government to immediately distribute the banjar lands to the landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

To urge the withdrawal of the Additional Assessment Act and to focus the attention of the Government to the Statewide Satyagraha in this regard.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

To discuss the problems of the village officers.

Mr. Speaker.—Cut motions moved.

Sri M. Pitchaiah.—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

సర్వే సెటిల్‌మెంటు సమయములో అనేక పట్టా భూములను, ఫారెస్టు భూములుగాను అనాధీనములుగాను మార్చుటయేకాక, ఒక భూమిని, మరియొకరిపేర సమూదు చేయుట వగైరా, ప్రభుత్వపు అవకతవకలును విమర్శించుట.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For the failure of the Government to revise the payscales of circle officers, district surveyors, Deputy Surveyor, field surveyor, etc., categories 1 to 22 in the Survey Department.

Mr. Speaker.—Cut motions moved.

Sri C. Vithal Reddy.—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

గత సంవత్సరము భూములపైన అదనపు పన్నులు వేసిన ఫలితముగ రైతాంగములో పెద్ద ఆందోళన మరియు అలజడి బయలుదేరినది కావున అదనపు పన్నులు తగ్గించుట గురించి.

Mr. Speaker.—Cut motions moved.

Sri K. Ramachandra Reddy.—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

ప్రతి తహసీలు కార్యాలయంలో తహసీల్దారులు రైతాంగము పెట్టుకున్న వివిధ దరఖాస్తులను వెంటనే పరిశీలన చేయకుండ ఏండ్ల తరబడి జరుపుతున్న జాప్యము గురించి ప్రభుత్వం 6 మాసాలలో పరిష్కరించే విధానము నిర్ణయించే సూచనలు యివ్వనందున.

Mr. Speaker.—Cut Motion moved.

Sri P. Parvatha Reddy.—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తెలంగాణా ప్రాంతలో శిస్తు వసూళ్ళ గురించి డిమాండు నోట్‌ను ఏర్పాటు చేయనందుకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

రాష్ట్రిమంతటా సాగుచేయుచున్న బంజరు భూములను సాగుదార్లకు పట్టా చేయక వారు విధించుచున్నందుకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తెలంగాణా ప్రాంతీయసంఘముచే చేయబడిన బంజరు గాయిరాన్ నూటికిపదియకరాలకు బదులు నూటికి ఐదు యకరాలకు తగ్గించమని చేసిన శిఫారసును అంగీకరించనందుకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

దేవరకొండ తాలూకాలోని పెండ్లిపాక్ల ప్రాజెక్టుక్రింద ఆయకట్టు 4 వేలు వున్నప్పటికీ యినా భూములను 2వ తరగతి క్రింద చేర్చి అధిక శిస్తులు వేసినందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 93,97.000 for Land Revenue by—Rs. 100.

గ్రామాదులలో హరిజనులు, ఇతర పనివారలచే నేటికి వెట్టిచాకిరి చేయించుకొనుట రద్దు చేయనందుకు చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

అత్యవసర పరిస్థితిలో కూడా జాగీర్దారులకు సంస్థానాధీసులకు యిచ్చే రాజభరణాల రద్దు చేయనందుకు చర్చించుట ం గాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

రాష్ట్రిమంతటా వున్న హరిజనులు మరియు చాకలి, మంగలి, కుమ్మర పని వారలకు ఉన్న యినాం భూములను తక్షణమే పట్టాలు చేయక పోవడం గురించి చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

నల్లగొండ జిల్లా, దేవరకొండ తాలూకాలో గోనబోయినపల్లి, దెండి, కందుకూరు మొదలైన గ్రామాల పట్వారీలు ప్రభుత్వ ధనం మింగివేసినట్లు బుజువైనప్పటికీ వారిపై ఎట్టి చర్య తీసికోనందుకు చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

శిస్తు వసూళ్ళలో శిస్తు పట్టీకలు గ్రామాలలో పెట్టుటకు చట్టములో వున్నప్పటికీ జిల్లా తాలూకాలలో అధికారులు, పట్టీకలు పెట్టించ లేనందుకు చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

తెలంగాణా ప్రాంతములో శేతుశిందీలకు నీరడీలకు, ఏనెలజీతము ఆనెలకు యివ్వకుండా మూడు నెలలకు ఒకసారి ఇవ్వడము ఆఫీసుచుట్టూ తిప్పడము జరుగుచున్నందుకు చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

తాలూకా జిల్లా రెవిన్యూ ఆఫీసులలో జరుగు పనులు ఏండ్ల తరబడి జాప్యం జరుగుచున్నందుకు రైతులు లంచాలు ఇవ్వనిదే పని జరుగకుండా ఉన్నందుకు—

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

తెలంగాణాప్రాంతములో రైతులకు యీనాటికీ ప్యాసు బుక్కులు యివ్వనందుకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

కరువు ప్రాంతాలుగా గుర్తించి శిస్తు వసూళ్ళు వాయిదా వేసిన ప్రాంతాలలో నిర్బంధముగా బకాయల వసూళ్ళు సాగించి పేద రైతుల పశువుల జప్తులు సాగించినందుకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

యీనాతీ—తాటిచెట్లు (మొదలుపన్ను) రైతులకు చెల్లించుటకు సంవత్సరాల తరబడి జాప్యము చేయుచున్నందుకు

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100

నల్గొండ జిల్లా దేవరకొండ తాలూకాలో పేదరైతులు సేద్యము చేయుచున్న బంజరు భూముల (పంట జప్తులు చేసి) నందుకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97000 for Land Revenue by—Rs. 100.

ఆంధ్రతెలంగాణా రూల్సు ఏకమైన శిస్తు వసూలు పద్ధతులను ఏకం చేయలేనందుకు మార్చి. డి. 15-3-1964 వరకు శ్రైం నిర్ణయించ నందుకు.

Mr. Speaker.—Cut motions moved.

Sri K. Raghavulu.—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

వరంగల్ తాలూకాలోని చాగల్లు గ్రామ హరిజనులు దున్నుకుంటున్న బంజరాయి భూములకు ఇంతవరకు పట్టాలు ఇవ్వక పోవుట గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

వరంగల్ తాలూకా ఘనపురం గ్రామములో యిజాపంచరాయి భూమిని పట్టాలిచ్చుటకు అయిన ఆలస్యము గురించిన దావినిగురించి.

Mr. Speaker.—Cut motions moved.

Sri P. Satyanarayana.—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

To protect against the failure of the Government in presenting the Kothagudem Panchayat Samithi from selling away the revenue land in Palvancha village for house sites.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

To protect against the failure of the Government in supplying printed receipts to all the villages.

To reduce the allotment of Rs. 93, 97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా జరుగుతున్న సత్యాగ్రహాన్ని గుర్తించి అదనపు భూమిశిస్తు చట్టాన్ని రద్దు చేయనందుకు మరియు బంజరు భూములు పంపకం చేయటానికి నిరాకరిస్తున్నందుకు చర్చించుటకుగాను.

Mr. Speaker.—Cut motions moved.

Sri A. Sarveswara Rao.—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, నర్సాపురం తాలూకా, పుల్లంపర్రు గ్రామంలో ప్రభుత్వ చెరువు పోరంబోకుపై హరిజనులు వేసుకున్న ఇండ్లకు పట్టాలు యివ్వనందుకు విచారము తెలుపుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

ప్రభుత్వం విధించిన అదనపు భూమిశిస్తు రద్దు చేయాలనీ, బంజరు భూములను పేదలకు పంచి పట్టాలు యివ్వాలని రాష్ట్ర వ్యాపితంగా జరుగుతున్న అన్ని పార్టీల వారు పాల్గొంటున్న శాంతియుత సత్యాగ్రహోద్యమమును నిర్బంధ చర్యలద్వార ప్రభుత్వం అణచి వేయ బూనుకొని లాఠీ చార్జీలు చేయడం గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

ప్రభుత్వం విధించిన అదనపు శిస్తుల చట్టం రద్దు కొరకు బంజరు భూములను పేదలకే పంచుట కొరకై రాష్ట్ర వ్యాపితముగా అన్ని పార్టీలు వారితో జరుగుతోన్న శాంతియుత సత్యాగ్రహంలో నేటికి 35 వేల పైగా సత్యాగ్రహులు పాల్గొని తమ న్యాయమైన కోర్కెను న్యాయ పద్ధతులలో తెలుపుతున్న ప్రభుత్వం కిమ్మనకుండా కరుడు గట్టిన మనస్తత్వంలో వ్యవహరిస్తున్నందుకు విచారము తెలుపుటకై.

To reduce the allotment of R. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తమ అనుచరులకు ప్రభుత్వ భూములను కట్టబెట్టేందుకు అట్టివారు రాజకీయ బాధితులుగా ఎట్టి అర్హత వీసమెత్తు కూడా, లేనివారనేకులకు రాజకీయ బాధితుడనే పేరు తగిలించి, పేదలను తొలగించి, వేసుకున్న ఇండ్లు పీకివేసికూడా భూములు తమ అనుచరులైన వారు కట్టబెట్టే పద్ధతికి తీవ్రమైన విచారము తేలుపు అట్టి చర్యలను గర్హించుట గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

రాష్ట్ర గ్రామాధికారులుగా పనిచేస్తూ వున్నవారిని పెట్టివారు అనే పేరున పిలువకుండా అట్టి పేరుమ రద్దు చేయుట గురించి మరియు వారు చేయవలసినవిధులు ఏమిటో స్పష్టంగా నిర్ణయించి గ్రామాధికారుల యొక్క ఇంట్లో పెట్టిచాకిరి చేయించ కుండా గట్టి సూచనలు పంపించకుండా ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేసినందుకు విచారము తెలుపుట గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 93, 97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా, నర్సాపురం తాలూకాలోని కొపవరం గ్రామానికి సంబంధించిన ప్రభుత్వ చెర్వు పోరంబోకు తాలూకు భూమిని అక్కడ గుడిసెలు వేసుకొని కాపురము చేస్తున్న నిరుపేదల గుడిసెలు పీకివేయించి ఎన్నడూ రాజకీయింగా బాధపడని ఆగ్రామ మునసబుకు పై భూమిని ధఖలుపర్చ ప్రయత్నిస్తున్నందుకు విచారము తెలుపుతు అట్టి చర్యను రద్దుచేసుకొనమని ప్రభుత్వమునకు పంచాయతీ కోరినను వినిపించుకొనని ప్రభుత్వ కఠిన మనస్తత్వమును మార్చుకొని నిరుపేదలైన అచ్చటి కాపురస్తులకొస్థలమును యిచ్చుటకు గురించి.

To reduce the allotment of **Rs.** 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

దేశంలో నేడు ఏర్పడుతున్న పరిస్థితుల దృష్ట్యాను, ప్రభుత్వ పరిశీలనవల్ల రోజురోజుకూ రైతాంగం అప్పుల పాలవుతున్నట్లు స్పష్టమవుతున్నప్పటికీ ప్రభుత్వం మారుటోరియం బిల్లును తేనందుకు విచారము ప్రకటించుటకు.

To reduce the allotment of **Rs.** 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

ఇండ్లు వాకిల్లులేని నిరుపేదలైని కూలీలు ప్రభుత్వంయొక్క పనికిరాని చెర్వులు, పోరంబోకుల పైవేసుకున్న యిండ్లను పీకివేయక ముందే అట్టి పోరంబోకులను గ్రామ కంఠములుగా మార్చి పట్టాలు యివ్వ వచ్చునని క్రింది అధికారులకు సూచనలు ఇవ్వబడినప్పటికీ (అలా సూచనలు యిచ్చినట్లు లెటరు నెం. 0–3188–62–8 ద్వారా రెవిన్యూ మంత్రిగారు 10 మే 63 ని నాకు తెలిపి యున్నారు) క్రింది అధికార్లు ప్రభుత్వము వాటి అనుగుణంగా నడుచుకోకుండా నిరుపేదల ఇండ్లు పీకించే ఉత్తర్వులు ఇస్తున్నందుకు విచారము తెలుపుతూ, అటువంటి దృక్పధాన్ని విడనాడి నిరుపేదల యిండ్లకు త్వరితగతిని పట్టాలు యిచ్చే ఏర్పాట్లు చేయాలని తెలుపుటకు.

To reduce the allotment of **Rs.** 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

పశ్చిమగోదావరి,భీమవరం తాలూకా, కొణితివాడ–తోలేరు గ్రామాలలోని బుట్టా రాయుని చెరువులో ఒక్కొక్క సెంటు భూమిలో చిన్న చిన్న గుడిసెలు వేసుకొని కాపురముంటున్న నిరుపేదల ఇండ్లు పీకివేయించుటకు స్థానిక రెవిన్యూ అధికార్లు ఉత్తర్వులు యిచ్చి ఆ భూమిని ఇతర ఆస్తిపాస్తులు గలిగి పలుకుబడి కలిగిన ఆసాములకు రాజకీయ బాధితుల పేరుతో యివ్వ ప్రయత్నిస్తున్నందుకు విచారము తెలుపుతూ ఇదివరకే సదరు వ్యక్తులు రాజకీయ బాధితులుగా భీమవరం తాలూకాలోని గూట్లపాడులో పట్టాపై యివ్వబడిన భూమిని అమ్ముకొని డబ్బుచేసుకున్న వారైనప్పటికీ తిరిగి వారికే యివ్వడానికి నిరుపేదల ఇండ్లుకూడ (40 ఇండ్లు) పీకివేయుటకు సిద్ధపడుతున్న మానవత్వంరాహిత్యమైన చర్యను గర్హించుటను గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100,

ప. గోదావరిలోని నర్సాపురం తాలూకాలో గత సంవత్సరం 1372 వ ఫసలిలో విధించిన పెనాల్టీలు (పైరులు—పశుగ్రాసం—చెరకు మొదలైన వాటికి) ప్రభుత్వం మాఫీ ఇవ్వగా అందునిమిత్తమై అప్పీళ్ళు చేసుకున్న వారిలో కొందరికి తగ్గించి అదే జి. ఓ. ప్రకారముగా మరికొందరికి పెనాల్టీలు తగ్గించక పోవడం చాలా శోచనీయం. కావున ఎ కారణం చేతనైనా కానీయండి పై విధమైన వివక్షత చూపించి పెనాల్టీలు బలవంతంగా వసూలు చేస్తున్నందుకు విచారము ప్రకటించుటకు.

Mr. Speaker.—Cut Motions moved.

Sri A. Sarveswara Rao.—Sir I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా, పోలవరం తాలూకాలో ఎస్టేట్ల రద్దు చట్టము క్రింద స్వాధీనము చేసుకున్న నాగవరం ముఠాలో నివసించు కోయలు, కొండరెడ్ల బకాయి పన్నులను రద్దు చేయునందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పోలవరం తాలూకా, ప్రగఢపల్లి గ్రామములో గతంలో సాగు చేసుకుంటున్న హరిజన బీద రైతులను తొలగించి ఆ భూమిని భూస్వామికి అమ్ముచున్నం దుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పోలవరం తాలూకా, జీలుగుమిల్లి ఫిర్కాలో గల బంజరు భూములు సుమారు 8,000 (ఎనిమిదివేలు) యకరములు స్థానిక కోయలకు, తదితర వ్యవసాయ కూలీలకు ఇంకనూ పంచిపెట్టనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా, పోలవరం తాలూకాలోని బూసరాయిపల్లి గ్రామంలోని తరయు కట్టి (ఆర్. ఎస్. నెం. 105)న (assessed waste land) బంజరుభూమి హరిజనులకు ఇండ్ల స్థలము కొరకు మార్పు చేయకుండా, భూస్వామికి వ్యవసాయము నిమిత్తము యిచ్చుచున్నందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పోలవరంలోని ఒడ్డిలపేట గోదావరి ముంపుకు ప్రతి సంవత్సరము గురి అవుతున్న మూలముగా వారికి మరొకచోట వారికి యిండ్ల స్థలము చూపుటలో శ్రద్ధ చేయనందుకు.

To rednce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs 100.

అదనపు భూమిశిస్తు చట్టము రైతులకు అధిక భారముగా నున్నందున, దానిని గురించి పునఃపరిశీలన చేయనందుకు.

To reduce the allotment of Rs 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

ఆంధ్రప్రదేశములోగల సాగుకు లాయక్కైన బంజరు భూములను వ్యవసాయ కార్మికులకు సాగుదార్లకు ఇంకను పంచి ఇవ్వకుండా నున్నందుకు

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by Rs. 100.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని జమీందారీ రద్దు చట్టము క్రింద స్వాధీనము చేసుకున్న ఎస్టేటు గ్రామాలలోని భూములను సర్వే ఇంకను ప్రారంభించనందుకు.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri A. Sarveswara Rao —Sir I beg to move.

To reduce the allotment of Rs 93,97,000 for Land Revenue by—Rs 100.

కొల్లేటిలోతట్టు భూముల విషయమై స్పష్టమైన విధానం రూపొందించకుండా అక్కడి ప్రజల జీవితంలో అశాంతిని, దుఃఖాన్ని కలిగిస్తూ వున్న ప్రభుత్వ చర్యలను నిరశించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

పంట పూర్తిగా నష్టపడిన పట్టా దారులకు యిస్తూ వున్న శిస్తు రెమిషను నాకరం కొల్లేటిలో తట్టు భూములను లీజుకు తీసుకొన్న వారికి కలుగజేయక పంట పోయి నప్పటికీ శిస్తు లీజుదారులనుండి వసూలు చేస్తూ వున్నందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

గ్రామాధికారుల సమస్యలను శీతలపేటికలో వుంచి వారి జీవితాల్లో ప్రభుత్వం సృష్టించిన సంక్షోభాన్ని చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs 100.

భూమిలేని పేద రైతులు, వ్యవసాయ కూలీలు ప్రభుత్వ బంజర్లను తమ స్వాధీనంలో వుంచుకొని దీర్ఘకాలంగా వ్యవసాయంచేస్తూ ఉన్నప్పటికీ వాటిపై వారికి పట్టాలి

ఇవ్వకపోవడాన్ని, ఆయా భూములనుండి వారిని తొలగించుటకు ప్రభుత్వం యిస్తూవున్న ఉత్తరువులను చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

స్వతంత్ర జీవనానికై, దేశ కల్యాణార్థంపై అధికాహారోత్పత్తికై తహతహలాడుతూ ముందుకువచ్చి భూమిని దున్ని, పండించటానికై పరవళ్ళు తీయు సిద్ధంగా వున్న భూమి లేని పేదరైతులకు, వ్యవసాయ కూలీలకు ప్రభుత్వం తన బంజర్లను కొన్ని లక్షల ఎకరాల మేరకు వున్న బంజరు భూములను యివ్వక శతించడాన్ని చర్చించడాన్ని చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

ప్రభుత్వం బీద, సాద అని భేదము దృష్టిలో వుంచుకొనకుండా అతినికృష్టమైన అదనపు భూమిశిస్తు చట్టాన్ని రైతాంగంపై రుద్ది బలవంతంగా హెచ్చు శిస్తును వసూల్లు చేయపూనుకున్నందువల్ల ఏర్పడిన దుష్ఫలితాలను, విషాదకర పరిస్థితులను చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

1962లో అధికవర్షాలవల్లనూ, వాగులవల్లనూ వరదలవల్లనూ, ప్రభుత్వ అశ్రద్ధ వల్లనూ పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోనూ, ఏలూరు తాలూకాలోను అమితంగా పంట నష్టపడిన భూములకు శిస్తు రెమిషనుకై ఎన్ని అభ్యర్థనలు చేసినా పెడ చెవినబెట్టి రెమిషను సమస్య నిర్ణయించకుండా, పాక్షిక దృష్టిని అవలంభిస్తూ మానవత్వం లేకుండా స్పెషల్ డ్రైవ్‌తో దబాయింపుతో రైతులవద్ద నుండి శిస్తు వసూలుచేయడాన్ని చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

ఆంధ్రప్రదేశ్ వివిధ జిల్లాలలో హరిజనులు తమ నివాసానికై ఇండ్ల స్థలాన్ని కేటాయించుమని ప్రభుత్వానికి పెట్టిన దరఖాస్తులపై దీర్ఘకాలంగా ఏలాటి చర్య తీసికొనక నానవేస్తూ వారిని వ్యధకు గురిచేస్తూ వున్న ప్రభుత్వ వైఖరిని విమర్శించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రెవిన్యూ బోర్డు స్టాండింగు ఆర్డరను అచ్చువేసి విడుదల చేయునందుకు.

To reduce the allotmant of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

స్వర్ణకారుల బ్రతుకులలో నిప్పులుపోసి, వారి హాహాకారాలను విన్న తరువాత కూడా వారికి ప్రత్యామ్నాయ ఉపాధి క్రింద ఉచితంగా భూములను, అప్పులను ఇవ్వకుండా హీన వేషాలు లెక్కపెడుతు వున్నందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

ప్రభుత్వపు యంత్రాంగంలో అన్ని స్థాయిలలోను క్రింది తరగతి పనివారిచే వెట్టి చాకిరి చేయించటాన్ని నిరోధించనందుకు.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

అత్యయిక పరిస్థితి, పాడుపు దృష్ట్యా సైనా రెవిన్యూ బోర్డును రద్దుచేయనందుక

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

ఆంధ్రప్రదేశ్ పటాలను (maps) చవుక ధరకు అమ్మనందుకు.

Mr. Speaker :—Cutmotion moued.

Sri A. Venkateswaraa Rao—Sir. I beg to mow.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

For faslure of the Government to curb Corruption prevailing in Revenue Administration.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

To dis-uss forcible collections of Revenue without adopting due process of Law.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

For amending Land Revenue Rules by reducing the time limi for payment land Revenue instead of 15 th March to 31st January in Telengana Area.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

For not lifting the ban on distribution of Banzar Lands.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

For not scrapping Additional Assessment Act.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by Rs. 100/-

For using repressive measures in collection of Land Revenue in the Village Chandragonda, Narsanpet Taluk, warangal Dist. inspite of the fact that a stay order was issued by the Hon'ble High Court.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For not solving the problems of Village Officers after the delivery of the judgement of the Supreme Court.

Mr. Speaker:—Cut Motions moved:

Sri K. Govinda Rao:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For not taking prompt action against the Village Headman of Swayambhuvaram inspite of the fact that serious allegations against him like swindling and misuse of Government property, etc., have been proved to be true.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For not taking action against the Village Munsiff of Tallapalem village, Anakapally taluk, Visakhapatnam district, for his attempt to wreath vengeance against certain ryots of the said village by issuing wrong demands and making attachments of property.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For not issuing demand notices to individual Pattadars specifying the amount due from them and straight away issuing attachment notices unlawfully.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For not furnishing pattadars' Pass Books with proper tabular forms in Visakhapatnam district.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

For not removing the encroachment over the Pulikalava, Thotada Channel in Anakapalli taluk, Visakhapatnam district.

Mr. Speaker.—Cut motions moved.

Sri K. Venkateswara Rao:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

అధిక శిస్తుల చట్టము రద్దుపరచనందుకు బీదలకు బంజర్లు పంచనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

బాపట్ల నియోజకవర్గములో 1963 సంవత్సరము అక్టోబరు నెలలో వచ్చిన వరదల వల్ల పంట నష్టమును రిమిషన్ ప్రకటించకుండా పూర్తి శిస్తులు, నిర్బంధముగా వసూలు చేయు చున్నందున—

Mr. Speaker.—Cut motions moved.

Sri N. Mohan Rao.—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

వరంగల్ జిల్లా ఘనపూర్ నియోజకవర్గములో పంటలు దెబ్బ తిని రైతులు బాధపడు తున్నప్పటికి, శిస్తు మాఫీలు యివ్వకపోవటం గురించి చర్చించటానికిగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

వరంగల్లు జిల్లాలో పంటలు దెబ్బ తిని రైతాంగం బాధపడుతుంటె బలవంతముగా తక్కావీ బకాయిలు వసూలుచేయడం చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తెలంగాణా ప్రాంతం ఆంధ్ర ప్రాంతం మాదిరిగా 15వ మార్చి వరకు ల్యాండ్ రెవెన్యూ వసూలు గడువును యిచ్చి సత్యాగ్రహుల్ని పెంచి 15 మార్చి జీ.ఓ.ను కాన్సిల్ చేసి జనవరి 31వ తేదీగా ప్రకటించినందుకు చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

వరంగల్ జిల్లాలో పంటలు దెబ్బ తిన్నప్పటికీ శిస్తు మాఫీ యివ్వకపోవడం గురించి

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

నద్దీనాలా వర్రి కాల్వల గురించి ప్రభుత్వ విధానం సరిగా నిర్వచించి వర్రి కాల్వ క్రింద ట్రీట్ చేయటాన్ని గురించి చర్చించుటకుగాను

Mr. Speaker.—Cut motions moved :

Sri M. Lakshmanaswamy.—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

Purpose : For not granting pattas for poor people who were in unobjectionable Govt. porambokes for the last several years in many villages in Kankipadu constituency.

Mr. Speaker.—Cut motions moved.

Sri A. R. Reddy.—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తెలంగాణాలోని 9 జిల్లాలందు గల సర్ఫేఖాసు, పాయెగా సంస్థానాల జాగీరు గ్రామాల సెటిల్మెంటు గాదింపబడనందువల్ల ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకు

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

ప్రతి 30 సంవత్సరాలు ప్రభుత్వ సెటిల్మెంటు చేయుటకు పూనుకొనందుకు కలుగుచున్న దుష్ఫలితాలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకు

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తెలంగాణాలో గల ఇనాంలను రద్దు గావించి దాన్ని అమలులోనికి తేనందువల్ల ఇనాందారులకు ఇనాం రైతులకు కలుగుచున్న కష్టనష్టాలను ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తహసీల్, కలెక్టర్, రెవెన్యూ ఆఫీసులందు పనిచేస్తూంటె కాపీయిస్టులకు వేతనాలను నిర్ణయించి, వారికి పెన్షన్ యివ్వనందుకు ప్రభుత్వ విధానాన్ని నిర్ణయించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ యాక్టు క్రింద ప్రభుత్వం పట్టాదారులనుండి తీసికొన్న భూములకు నష్టపరిహారం సంవత్సరాలు గడచిపోయినప్పటికి పట్టాదారులకు ప్రభుత్వం ఇవ్వనందుకు చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

జమీందారులకు, ఇనాందారులకు ఇస్తున్న నష్టపరిహారాన్ని ఆపుచేయనందుకుగాను ప్రభుత్వ విధానాన్ని చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

ప్రభుత్వం తిరిగి సెటిల్మెంటు గావించి భూమి శిస్తును హెచ్చింపు, లేక తగ్గింపు గావించే బదులు కొత్తగ నూటికి నూరు పాళ్ళు హెచ్చింపు అని, ఖుష్కీ భూములకు నూటికి 75 పర్సెంటు అని హెచ్చించుట రాజ్యాంగ చట్టానికి విరుద్ధమని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకు గాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100. ౨

నైజాం నవాబు భూదాన కమిటీ వారికి 3, 4 వేల ఎకరాల భూమి దానం చేయ, ఆ భూమిని ప్రభుత్వం ఫారెస్టు ఏరియాలో కలుపుకొని, దానికి బదులు ప్రభుత్వ భూమి వారెక్కడ కాని బీద వ్యవసాయ కూలీలకు, బీద రైతులకు ఇవ్వనందుకు ప్రభుత్వ విధానాన్ని చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రతి జిల్లా యందు ప్రభుత్వ భూములను ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువారు ప్రభుత్వ అనుమతి పొందకయే ఫారెస్టు ఏరియాలో కలుపుకొనుచున్నందువల్ల అధికాహారోత్పత్తికి ఉద్యమం ఎలా దెబ్బ తినుచున్నదో ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

ల్యాండు సీలింగు ఏక్టు ను ప్రభుత్వం అమలులో పెట్టుటకు విఫలమైనందుకు ప్రభుత్వ దివాళాకోరు విధానాన్ని చర్చించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

రైతు చేతికి ధాన్యం వచ్చునప్పుడు మార్కెట్టులో ధాన్యం ధర తగ్గింపబడటం, రైతుల చేతినుండి ధాన్యం మార్కెటులోకి పోయిన దినాలలో ధాన్యం ధర పెరిగి పోవటం జరుగుచున్నప్పటికి ప్రభుత్వం అలా జరుగకుండునట్లు ఏలాంటి చర్యలను తీసుకొనువాకా దాని విధానాన్ని చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

రివెన్యూ బోర్డును రద్దుపరచుట, ఆర్ డి ఒ ఆఫీసు లాంటివాటిని రద్దుపరుచి ప్రభుత్వం దుబారా ఖర్చులనుతగ్గించుకొనేందుకు ప్రభుత్వ విధానాన్ని చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

భూములు గల భూస్వాములు యెక్కడెక్కడ ప్రభుత్వ భూములను స్వాధీనపరచుకొని వాటిపై కూర్చున్నారో వారిని ప్రభుత్వం తొలగించి భూములను భూములు లేని వ్యవసాయ కార్మికులకు, బీద రైతులకు ఇవ్వనందుకుగాను ప్రభుత్వ విధానాన్ని చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

ఇంతవరకు పట్టాలు గావింపబడని బంజరు భూములను వాటిని పండించుచున్న వ్యవసాయ కూలీలకు, పేద రైతుల పేర పట్టా గావించుటలో ప్రభుత్వం తక్షణ చర్యలు గైకొనుటకు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

ప్రభుత్వ భూములను కాస్తు చేస్తూవస్తున్న వారిపై విధించబడిన పెనాల్టీలన్నీ రద్దు గావించుటకు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

ప్రభుత్వం ఓల్డు ఏజ్ పెన్షన్‌కై కేటాయించిన డబ్బును 1963–64 సంవత్సరంలో పూర్తిగా ఇవ్వనందుకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో నేటివరకు రెవెన్యూ వసూళ్లు చేసినపుడు అచ్చు రసీదులు ఇవ్వనందువల్ల ప్రభుత్వానికి, రైతాంగానికి కలుగుచున్న ఇబ్బందులను నష్టాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

తాలూకా, జిల్లా కలెక్టర్ల, ఆర్.డి.ఒ.ల ఆఫీసులందు దీర్ఘ కాలమునుండి పెండింగులో వున్న కేసులను నియమిత పీరియడ్‌లో డిస్‌పోజ్ చేయుటకు ప్రభుత్వము నుండి స్పష్టమైన ఆదేశాలు లేనందువల్ల రైతాంగము ఆయాఫీసుల చుట్టు తిరుగుచు బోలెడు డబ్బు ఖర్చు పెట్టుకొనుటవల్ల జరుగుచున్న నష్టాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

తెలంగాణా గ్రామాధికారులకు ప్రస్తుతం ఇస్తున్న స్కేలును ఆపుచేసి ఆంధ్రప్రాంతములో ఇస్తున్న వేతనాలను ప్రభుత్వం నిర్ణయించనందుకు కలుగుచున్న ఇబ్బందులను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

తెలంగాణాలోని ప్రతి గ్రామంలో గ్రామ కచేరీ లేనందువల్ల గ్రామాధికారులు తమ తమ ఇండ్లలోనే కూర్చుండి ప్రభుత్వ పన్నులు వసూలు చేయుచున్న ఫలితంగా యేర్పడుచున్న రైతుల ఇబ్బందులను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకు గాను ౨

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

తెలంగాణా జిల్లా యందు ఆప్రాంతములో అమలులో వున్న ప్రకారం 15 మార్చి వరకు ఆబి, ఖరీఫ్ కిస్తులు వసూలు గావించాలని ప్రభుత్వం 225 జీ.ఒ. ద్వారా ప్రకటించి వెంటనే జీ.ఒ.ను రద్దు గావించి 31 వ జనవరి వరకే పై రెండుకిస్తులు వసూలు కావించాలని ప్రభుత్వం ఆజ్ఞ గావించుటవల్ల కలిగిన ఇబ్బందులను, ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

భువనగిరి తాలూకాలోని కొలనీ పాక గ్రామ రైతులు కొత్త చెరువుకు మరమ్మతుకై పెట్టిన ఖర్చులను (జాగీరీ పరిపాలనలో) జాగీరీ రద్దు గావింపబడిన తరువాత బకాయి పేరుతో వస్తున్న డబ్బును రైతు ల నుండి వసూలు గావించుటకు పూనుకొంటున్నందుకు చర్చించటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

ఈ మధ్యనే ప్రభుత్వం పెద్ద భూస్వాముల పేరుతో వస్తున్న 10 లక్షల బకాయీలను యెటాంటి విచారణ లేకయే మాఫ్ గావించిన విధానాన్ని చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

హైదరాబాదు రక్షిత కౌలుదారుల చట్టమువల్ల కౌలుదారులకు కలిగిన హక్కుల పైనా ప్రభుత్వం రక్షించుటకు తగుచర్యలు తీసికోనందువల్ల కలిగిన దుష్ఫలితాలను ప్రభుత్వ విధానాన్ని చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

ప్రభుత్వం అవలంబించిన భూసంస్కరణల విధానం విఫలమైనందువల్ల దానివల్ల యేర్పడిన దుష్ఫలితాల గురించి చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

రైతుకు కావాల్సి వున్న వ్యవసాయ పరికరాలైన కర్లు, బండి పట్టాలు, ఇరుసులు, సిమెంటు షీట్సు, ధరలు పెరిగిపోవుటే కాక రెండింతల ధరలతో అవి బ్లాకులో అమ్మబడు చున్నప్పటికీ ప్రభుత్వం సరసమైన ధరలను నిర్ణయించి రైతాంగానికి సప్లయి చేయనందుకు ప్రభుత్వ విధానాన్ని గురించి చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

ఆయా గ్రామాలందు వసూలు అగుచున్న రెవెన్యూ, అబ్కారీ ఆదాయంవల్ల ప్రభుత్వానికి వస్తున్న ఆదాయం నుండి నూటికి 50 రూ. పంచాయితీలకు, సమితులకు, జిల్లా పరిషత్తులకు ప్రభుత్వం ఇచ్చుటకు నిరాకరించుచున్న విధానాన్ని చర్చించుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

నాగార్జునసాగరు ఆనకట్ట క్రిందికి వచ్చే ఆయా ప్రభుత్వ భూములను దీర్ఘకాలము నుండి కౌలుకు చేస్తూ వస్తున్న భూములను వారి పేర్ల పట్టాలు గావించవద్దని ప్రభుత్వ ఆజ్ఞ గావించిన ఫలితంగా యేర్పడిన పరిస్థితులను చర్చించుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

ఆయా గ్రామాలందు గల ప్రభుత్వ భూముల, ఫలవృక్షాలను, చెరువులలో తట్టులను చెరువులను, చెరువు లందు గల చేపల పై హక్కును, ఆయా పంచాయితీలకు ప్రభుత్వం అప్పగించనందుకు ప్రభుత్వ విధానాన్ని చర్చించుటకుగాను

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

తెలంగాణాలో గల పర్రె కాలువల మరమ్మతుపై ప్రభుత్వం ఒక్క నయా పైస కూడ ఖర్చుపెట్టక ఎకరానికి 7 రూపాయలు పన్ను విధించుటవల్ల కలుగుచున్న ఇబ్బందుల గురించి చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

భువనగిరి తాలూకాలోని పారుపల్లి, బేగంపేట, నమిత్, ఆతేరు గ్రామాలందు గల హరిజనులు ఇండ్ల స్థలానికై చాల కాలం క్రింద దరఖాస్తులు పెట్టుకొన్నప్పటికి వారికి స్థలం కేటాయించనందుకు చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

రైతాంగముపై గల మోయరాని పన్ను భారాన్ని తగ్గించి అధికాహారోత్పత్తికి తోడ్పడేట్లు అదనపు పన్ను విధించుటవల్ల ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఏర్పడిన పరిస్థితులను, సత్యాగ్రహోద్యమము గురించి చర్చించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

తెలంగాణా జిల్లాలందు గ్రామ శివార్లను అనుకొని వున్న పట్టా భూములందే నివాస గృహాలను చాల కాలం క్రింద నిర్మించుకొని కాపురాలు చేస్తున్నప్పటికి ఆభూములను పట్టా నుండి తొలగించి గ్రామ కంఠనములో చేర్చు కొనుటకు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసికోనందుకు చర్చించుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

తెలంగాణాలోని సేతుశింధీకు, ఆంధ్రప్రాంతములో ఇస్తున్న వేతనాలకన్నతక్కువ వేతనాలు ఇస్తున్నందున, ఆంధ్రప్రాంతములో సేతుసింధీలకు ఇస్తున్న వేతనాలనే తెలంగాణా సేతుసింధీలకు ఇచ్చుటకుప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

తెలంగాణాలోని సేతుసింధులకు, నీరడీలకు, ఏ నెల జీతం ఆ నెలకు ఇవ్వని ప్రభుత్వ విధానాన్ని విమర్శించుటకు,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

గ్రామాధికారుల వేతనాలను పెంచనందుకు రైతాంగమునుండి వారు తీసుకొనుచున్న సాదర్ ఖర్చులవల్ల రైతులకుకలుగుచున్న ఇబ్బందులను చర్చించుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

గ్రామాధికారుల వారసత్వ హక్కును రద్దుపరచనందుకు ప్రభుత్వ విధానాన్ని చర్చించుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

దీర్ఘ కాలము నుండి ప్రభుత్వ భూములు చేస్తున్న బీద రైతుల, వ్యవసాయకూలీల పేర పట్టా గావించే బదులు ప్రభుత్వం వారి మీద రెండింతల నుండి 10 ఇంతల వరకు

పెనాలిటీలను విధించుచున్నందువల్ల యేర్పడిన చెడు ఫలితాల గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

దీర్ఘ కాలము నుండి ప్రభుత్వ భూములు కాస్తు చేస్తున్న వారి పేర పట్టాలు గావించే బదులు రాజకీయ బాధితులకు ఆ భూములనే కేటాయించుటకు ప్రభుత్వం పూనుకొన్నందు వల్ల యేర్పడిన దుష్ఫలితాలను చర్చించుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

తెలంగాణా జిల్లాలందు గ్రామాధికారులకు నెలవారీ వేతనాలు నిర్ణయించనందువల్ల గ్రామాధికారులు రైతాంగమునుండి పన్నులు వసూలు చేస్తున్నప్పుడు రూపాయకు, అణా, రెండు అణాలు సాదర్ ఖర్చుల పేరుతో వసూలు చేస్తున్న పద్ధతిని ప్రభుత్వం ఆపు చేయనందుకు చర్చించుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

భువనగిరి తాలూకాలోని పెనికిరాల గ్రామ హరిజనులు గత 4 సంవత్సరాలనుండి ఇండ్ల స్థలము గురించి నల్లగొండ జిల్లా కలెక్టరు, జిల్లా పరిషత్, భువనగిరి ఆర్.డి.ఒ, భువనగిరి తహశీల్దారుకు, ముఖ్యమంత్రి సంజీవరెడ్డిగారలకు పెట్టుకొనిన దరఖాస్తుల మీద నేటివరకు ప్రభుత్వం యేలాంటి చర్య తీసుకోనందుకు విచారాన్ని తెలియజేయుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని ఆయా జిల్లాలందు హరిజనులు, ఇండ్ల స్థలాన్ని కేటాయించుటకు చాలా క్రింద పెట్టుకొన్న దరఖాస్తులపై యేలాంటి చర్యలు తీసికోనందుకు కలుగుచున్న ఇబ్బందులను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

ప్రభుత్వం లెదనపు భూమి శిస్తు చట్టం గావించి, భూమి శిస్తు చట్టంలో బీదసాద అనే భేదము దృష్టి యందుంచుకోక, భూస్వాములు, ధనిక, బీద రైతాంగముపై తరికి నూటికి నూరుపాళ్ళు, ఖుష్కీ భూములకు నూటికి 75 పర్సెంటు హెచ్చించిన ఫలితంగ నేడు రైతాంగము యావదాంధ్రములో గావించుచున్న సత్యాగ్రహ ఉద్యమమును ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by— Rs. 100.

గత 4, 5 సంవత్సరాల నుండి రైతాంగము పేరుతో పెద్దగా వస్తున్న సర్‌చార్జీను కమర్షియల్ పన్ను బఖాయిలను, ఇన్‌స్టాలుమెంట్సు నిర్ణయించి వసూలు గావించే బదులు ఒక్కసారి రైతాంగమునుండి చరస్థిరాస్తులను జప్తులు గావించి వసూలుకు పూనుకొన్నందు వల్ల కలుగుచున్న ఇబ్బందులను తెలుపుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

దీర్ఘ కాలమునుండి ప్రభుత్వ భూములను కాస్తు చేస్తువస్తున్న భూములను ఇంతవరకు 10 లక్షల ఎకరాలు మాత్రమే పట్టాపై ఇచ్చి ఇంక మిగిలిన 40, 50 లక్షల ఎకరాల భూమిని పట్టాపై ఇవ్వనందువల్ల కలుగుచున్న ఇబ్బందులను, ప్రభుత్వానికి వస్తున్న నష్టము చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

భువనగిరి తాలూకాలోని కొత్త చెరువు తూము బుంగపోయి 2 సం.లు అయినప్ప టికి జిల్లా కలెక్టరు, జిల్లా పరిషత్ అధ్యక్షుల, భువనగిరి తహశీల్దారుల దృష్టికి తెచ్చి నప్పటికి నేటివరకు బుంగ మరమ్మతుకు పూనుకోనందువల్ల కులుగుచున్న నష్టాన్ని గురించి చర్చించుటకుగాను,

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

గ్రామాలందు గల చిన్నచిన్న చెరువు, కుంటల మరమ్మతుపై డబ్బు ఖర్చుపెట్టక అదనపు పన్ను విధించుటవల్ల కలుగుచున్న విషాదకర పరిస్థితులను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

పట్టా భూములలోని ఈత, తాటిచెట్లకు ఇవ్వబడే హక్కు మాలి కొన పేరుతో ఇవ్వ వలసి వున్న డబ్బును ప్రతి సంవత్సరం మని ఆర్డరు ద్వారా ఆ పట్టాదార్లకు పంపలేనని తహశీలుదారులకు ఆజ్ఞలు వున్నప్పటికి ఏ సంవత్సరం డబ్బు ఆ సంవత్సరం అలా పంపబడుట లేదు. 3, 4 సంవత్సరాల డబ్బు రైతు స్వయంగ తహశీల్దారు వద్ద తీసుకుపెళ్ళి చున్నందు వల్ల కలుగుచున్న ఇబ్బందుల గురించి.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—
Rs. 100.

నైజాం నవాబు, అతని కుటుంబీకుల పేర 20 వేల ఎకరాల భూమి వేస్ట్ లాండుగ, పడి వుంది. ఆ భూములపైనా స్వాధీనపరచుకొని భూమిలేని ప్రజానీకానికి ప్రభుత్వం పూనుకోనందుకు ప్రభుత్వ భూస్వామ్య విధానాన్ని విమర్శించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

నైజాం అతని కుటుంబానికి సంబంధించిన వారి పేర గల 20 వేల ఎకరాలను ప్రభుత్వం స్వాధీనపరచుకొని సహకార, లేక సమిష్టి వ్యవసాయాన్ని పెట్టిఅధికారాహారోద్యోమానికి తగు చర్యలు ప్రభుత్వం తీసికోనందుకు ప్రభుత్వ విధానాన్ని చర్చించుటకుగాను.

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

దీర్ఘ కాలం నుండి పెరుకొని వస్తున్న 24 కోట్ల తక్కావి, తదితర బకాయలను ఒకేసారి బీద, సాద అని బేధం చూడకయే చరస్థిరాస్తులను స్వాధీనపరచుకొని నిర్బంధముగా వసూలుకు పూనుకొన్నందువల్ల యేర్పడిన విషాదకర పరిస్థితులను చర్చించుటకుగాను,

Mr. Speaker.—Cut motion moved :

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah.—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 93,97,000 for Land Revenue by—Rs. 100.

To criticise the Government for not repealing the Additional Assessment Act and for speedy distribution of Banjer lands to the poor Agricultural Labour.

Mr. Speaker.—Cut motion demand No. X-Dist. Administration and Misc. moved :

Sri P. Narayanareddy.—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for Dist. Administration & Misc. by—Rs. 100.

For enarmous delaying of revenue reports to P.W.D. in connection of Minor Irrigation Works.

Sri P. Rajgopal Naidu and Sri P. Narayana Reddy

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for Dist. Adm. and Misc. by—Rs. 100.

For causing enormous delays in replying to the petitions.

Mr Speaker.—Cut motion moved.

Sri B. Dharma Bhiksham. Sir I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for Dist. Administration & Misc.by—Rs. 100.

అధికార్ల లంచగొండి తనమును నిర్మూలించుటకు ప్రభుత్వం కఠిన వైఖరి కలిగి వుండక పోవటం, తత్ఫలితంగా లంచగొండి విధానం మరింత బలపడటం గురించి చర్చించుటకు గాను.

Mr. Speaker.—Cut motion moved :

Sri Vemayya.—Sir I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for Dist. Adm. and Misc. by—Rs. 100.

To crops on the Govt. to assign S. No. 336 measuring 80 acres of Veluppodu village, Kovvur Taluq, Nellore District to the Harijans and other landless poor of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for district Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Govt. to lease out finishing rights of Cherukunudi. Nellore taluq and district to the Andhra M. P. C. Society of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for district Administration & Miscellaneous.

To urge on Govt. to assign S. No. 58 to 62 to the Harijans of Manchedu, Kovur taluq, Nellore district after withdrawing the same from control of the Panchayat.

Sri Swarna Vemayya and Sri M. Buchaiah.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for district Administration & Miscellaneous.—Rs. 100.

To urge on Govt. to stop indiscriminate extracts of landless poor for residing on canal margins, and road margins without showing the alternative sites.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for district Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Govt. to assign, S. No. 54/22 to 24 of Nellorepalli village of Sulurpet taluq, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for district Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Govt. to assign S. No. 216/1 for House-sites to Harijans and the Labour of Bogole village, Kavali taluq Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for district Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the failure of the Govt. to distribute Govt. waste lands after lifting the ban on assignment, as the result of which, the Public, ryots, agriculture Labour, inteligentia, all Political parties including some congressmen, except the Congress party, are forced to undertake Peaceful Satyagraha and gross negligence on the part of the Govt,

to reconsider the demands of the Satyagrahis who are arrested, beaten, lathicharged pushed back, made them to stand in hot summer, draggedon the floor, causing injuries and walked on them with boot legs bruetely.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for district Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Govt. to assign S. No. 169/1 to poor muslims and others who are in occupation of the land for the last several years for the purpose of house-sites at Nagamambapuram village, Kovur taluq, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for district Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Govt. to grant temporary permission to the Harijans and other landless poor to cultivate tank-bed lands of Mallayapalem village, Kavali taluq, Nellore district, as the cultivation is unobjectionable.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for district Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

For the abnormal delay of the Govt. to recover workmen compensation of Rs. 1,776 from Sri B. Narasimhamoorthy of Nellore for the payment of the same to Palli Eswaraiah a Worker, vide case No. 152/61.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for district Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Govt. to provide house-sites to the Harijans of Brahmareddipalem, Yallayapalem villages, Kovur taluq, Nellore district after transferring the existing abandoned channel poramboke, on which they are residing from channel poramboke to village site poramboke.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for district Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Govt. to assign S. No. 236/1 of Pedepathedu village, Kovur taluq, Nellore district to the Harijans of the village for the purpose of house-sites.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for district Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Govt. to provide house-sites to the harijans of Nellorepalli village, Sullurpet taluq, Nellore district as the Govt. land in vicinity

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for district Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

For the abnormal delay of the Govt. to issue house sites pattas to the harijans of Amulur village, Nellore taluq and district for whom land was acquired long back.

To reduce the allotment of Rs.5,76,22,000 for district Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

For the abnormal delay of the Govt. to issue house-sites pattas to the harijans of Chintope hamlet of Pedur village, Nellore taluq & district as the land was acquired for them long back.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for Dist. Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

For the delay of the Govt. to grant house-sites pattas to the harijans of Ramanagaripalli hamlet of Madanagari palli Village, Atmakur taluq, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for district Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

For the delay of the Govt. to lease out S. Nos. 2988, and 289 of Sarvepalli village, Nellore taluq and district to harijan collective farming co-op. society.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Govt. to lease out S. Nos. 523 and 527 to the landless labourers of Uppalapad hamlet of Pedaputhedu village, Kovur taluq, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

For the gross negligence of the Govt. to resume and reassing D. C. Lands which are under the occupation of big land lords, of caste Hindu Section with reference to my representation and in pursuance of Govt. letter No. 42216/13/59-2 dated 19-5-1959 regarding Rebala village, Kovur taluq, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Govt. to lease out S. No. 1 of Inamadugu village to the harijans of Jammipalam hamlet of Inamadugu village, Kovur taluq, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

For the gross negligence of the Govt. to assign S. Nos. 817 to 848 etc., which are D.C. Lands. to the 76 harijans of Vangallu village, Kovur taluq, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration & Miscellaneous by —Rs. 100.

To urge on Govt. to assign S.No. 8/1 to the poor landless harijans of Marlapalli village, Sullurpet taluq, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

For the abnormal delay of the Govt. to recover workmen compensation payable to Malli Pedaramaiah, case No. 173/591 from Sri V. Sanjeevaiah Naidu, Talupur village, Rapur taluq, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge the Govt. to assign S. No. 265 measuring 900 acres of Mitathmakur, Rapur taluq, Nellore district for the benefit of 150 families.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Govt. to expedite the sanction of pension to Sri G. Subramanyam a retired Tahasildar of Nellore District whose case is pending since several years.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for district Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge the Govt. to expedite old age pension applications to the districts and see that the pension applications are finalised within a month from the date of their receipt.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for district Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge the Govt. to evict the encroachment who are in occupation of Donka which is lending from the harijanpalem to burial ground of Annareddipalem village, Kovur taluq, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration & Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government for the eviction of the encroachers of a Donka leading to the newly constructed houses of Arundathiyas of Paddacherukkur village, Nellore taluk, and district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous, by—Rs. 100.

For the abnormal delay of the Government to assign S. No. 42 to the Harijans of Nayudupalem, Kovur taluk, and Nellore district after evicting encroacher who is big land-lord.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous, by—Rs. 100.

To urge on Government to assist 32 families whose houses were gutted recently by at Rapur village and taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 24 of Edgikhurd village Midnoor taluk, Nizamabad district for the purpose of house-sites.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. Nos. 70, 71,72 of Polivendra village, Sullurpet taluk, Nellore district to the Harijans of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 15 of Yallamanchipadu village, to the villagers of Reddipalem hamlet of Yellamachipadu, Kovur taluk, Nellore district for the purpose house-sites.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to grant S. No. 525 of Pancheduru village, Kovur taluk, Nellore district to the Harijans who are in occupation of the land.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

Abnormal delay of the Government to abandoned portion of Duvoor tank, Kovur taluk, Nellore district to the Harijans and other landless poor of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the delay of the Government to assign S. Nos., 1 to 3 measuring 300 acres, to the co-operative society of Thiruvengarayudupalli village, Gudur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

Cancellation of patta for S. No. 190, which was irregularly assigned ta Chintalapalem village, Rapur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 349, of Munganur village, Kavali taluk, Nellore district the house sites to the Harijans of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the cancellation of patta granted to land lords S No. 8/1, Jela Peddipalem village, Sullurpet taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign house-site pattas to the Harijans of Pottepalem village, Nellore taluk and district, as there is Government waste land in the vicinity.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. Nos. 21/1, 10, 13, 11, 9 and 68 of Mudivarthipalem village, Nellore taluk and district to the Harijans of the village, who are in occupation of the land since 40 years.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign 5,000 acres of Allur Smag area to the Harijan and other land-less labours in Kovur taluk, Nellore district, which is under their occupation since 40 years.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to provide pathway to the Harijans to go to Siddaramayya and Ramaswamy ponds of Uttukur village, Kovur taluk, Nellore district by intimating L.A. Proceedings.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the cancellation of Patta issued in favour of a land-lord overlooking a landless poor regarding S. No. 529, Pedapethidu village Kovur taluk, Nellore district, and assign the same to the landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the assignment of S. No. 558/1B, of Pedaputhidu village, Kovur taluk, Nellore district, to the villagers who has already occupation of the land.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government for the assignment of S. No. 119, Ammapalem village, Venkatagiri taluk, Nellore district to the Harijans.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

Of the assignment of land which was under the occupation of the Harijans of Panjara village, Venkatagiri taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to lease out S. Nos. 211 to 1257, 1258, 1270, 1254, 1253, etc., of Tummalapenta village, Kavali taluk Nellore district, to the Harijan Co-operative Society at Povvaladoruvu h/o., Tummala Penta village, Kavali taluq, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to grant S. Nos. 710 to 717 of Kesavaram village, Kavali taluk, Nellore district to the landless poor of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to grant an extent of 100 acres S. No. 14/C, Bodagudipad village, Kavali taluk, Nellore district to landless Harijans and other landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the abonormal delay of the Government to grant Housesite pattas for S. No. 216, of Bogolu village, Kavali taluk, Nellore district to the Harijans and other agriculture labourers of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000, for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government for supply of old age pension forms to all Taluk Offices.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous.

To urge on Government to provide Housesites to the Harijans of Padamati Naidupalli, Udayagiri taluk, Nellore district, as there is in Govt. vicinity.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign an extent of Acres 100 to the landless poor of Rosanoor village of Sulurpet taluk.

To reduce the allotment of Rs 5,76, 22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to take immediate action to assign S. No. 11 measuring Acres 252 of Vatembedu village of Sullurpet taluk to the F.L.C. Society.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to grant permission temporarily to cultivate S. No. 588, Pedathapolluru village, Nellore taluk and district to the Harijans.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. Nos. 4 and 5 of Maramreddipalli village, Udayagiri taluk, Nellore district to the landless poor Harijans of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by —Rs. 100.

For the abnormal delay of the Government to assign 80 acres o. Government waste land at Kothapalli village, Sullurpet taluk Nellore district.

To redu e the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign house site pattas to the landless poor of Sulur village, Sullurpet taluk, Nellore district after transfering S. No. 76/1 and 59/9 to Village Poramboke

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to grant house sites pattas to the Harijans of Tirumalammapalem village, Nellore taluk and district as the matter has been referred to the Revenue Department.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to issue house site pattas to the Harijans of Potlapudi village, Nellore taluk and district, as S. Nos. 36/A-1, etc., was acquired and referred to the Revenue Department long ago in the year, 1957.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to issue house site pattas for S. No. 210, of Kothapalam village, Nellore taluk and district as the matter has been referred the Revenue Department long back.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For delay of the Government to issue house site pattas to the Harijans of South Ambur village, Nellore taluk and district as the matter has been referred to the Revenue Department long back.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign an extent of 300 acres of tank bed land of Chataparru village, Eluru taluk, West Godavari district to the Harijans and other landless poor as the tank surves no purpose.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to grant an extent of 200 acres of tank-bed land at Kotlampudi village, Ellur taluk, West Godavari district as the tank does not surve any purpose.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 490/A of Turumella village of Rapur taluk, Nellore district to 20 poor families who in are occupation of the land for the last 55 years.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. Nos. 214/A, 190, 191, Kantepalli village, Nellore taluk and district to the occupants who are in occupation of the land for the last 30 years.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to lift the ban on assignment of land to landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to amend Section 3 (2) (*d*) of Estates Abolition Act, so as to make it applicable to all Inam Villages, Khandrigas which are formed as hereafter Ryotwari villages in the State.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

నెల్లూరు జిల్లా కావలి తాలూకా బోడిగుడిపాడు గ్రామ శ్రీ బొరిగెర్ల ఆదినారాయణ, బొరిగెర్ల వెంకయ్య, బొరిగెర్ల రమణయ్య వగైరాల పట్టా నెంబర్లు 31,31/1, 31/2 విస్తీర్ణము, ఎ. 7–60 సెంట్లను సర్వే సెటల్‌మెంటు సమయములో రీసర్వే నెంబరు 306 విస్తీర్ణము ఎ. 11–12 సెంట్లు అనాధీనముగా మార్చి వేసిన అక్రమ పద్ధతిని నిరసించుటకు-

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

నెల్లూరు జిల్లా, కావలి తాలూకా బోడిగుడిపాడు గ్రామ శ్రీ అంబటి మాలకొండయ్య పాతపట్టా నెం. 21 రును సర్వే సెటిల్‌మెంటు సమయంములో, రీ సర్వే నెం 229 రు, విస్తీర్ణము ఎ. 10–94 సెంట్లు అనాధీనముగామార్చి వేసిన అక్రమ పద్ధతిని నిరసించుటకు—

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

నెల్లూరు జిల్లా, కావలి తాలూకా బోడిగుడిపాడు గ్రామ శ్రీయుతులు బొరిగెర్ల ఆదినారాయణ, బొరిగెర్ల వెంకయ్య, బొరిగెర్ల రమణయ్య భూమిని సర్వే సెటిల్‌మెంటు సమయములో చల్లా వెంకటసుబ్బయ్య, చల్లా యానురయ్య గార్లపేరుతో పట్టాయిచ్చిన ప్రభుత్వ విధానమును విమర్శించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

నెల్లూరు జిల్లా, కావలీ తాలూకా, బోడిగుడిపాడు గ్రామ శ్రీ వంటీరు వెంకటసుబ్బయ్య పాతపట్టా సర్వే నెం. 228 రు. విస్తీర్ణము ఎ. 7–60 సెంట్లు వీరిభూమిని అంబటి మాలకొండయ్యగారికిచ్చిన ప్రభుత్వ విధానమును నిరసించుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 5, 76, 22, 000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the abnormal delay of the Government to grant house site pattas to 105 families out of S. Nos. 207/42-B1 ; 208/A, 209/1 at Bogolu village, Kavali taluk, Nellore district.

• To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. Nos. 40, 192/2 to 4 ; and S. No. 29 of Gollagunta village, Venkatagiri Taluk, Nellore district to the landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. No. 6/1 and 6/2 of Manegunta village, Venkatagiri taluk, Nellore district, to the landless poor of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. No. 1 measuring 35 acres of Siddavaram village, Venkatagiri taluk, Nellore District to the Harijans of Pallamkota village.

To reduce the alltoment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to provide house sites to the Harijans of Palur village, Kandukur Taluk, Nellore district as there is Government land in the vicinity.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. No. 241 of Anapagunta village, Sullurpet taluk, Nellore district, to the Harijans of the village for the purpose of house sites.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Adminisration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign about 100 acres out of 240/68 of Poolathata village, Sullurpet taluk, Nellore district to the Harijans of the Village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Adminisration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. Nos. 11, 33, 54 and 55, measuring about 50 acres of Attalapalem village, Sullurpet taluk, Nellore district to the Harijans of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to transfer S. No. 265 from grazing Poramboke to village site poramboke, at Mittatmakur village, Gudur aluk, Nellore district for the benefit the poor.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. Nos. 305, 306, etc., of Mittatmakur village, Gudur taluk, Nellore district to the landless poor of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. No. 1128, etc., East Gudur village, Nellore district to the landless poor of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the failure of the Government to provide burial ground in S. No. 1471 of Tippavarapadu village, Gudur taluk, Nellore district to the Harijans of the village, after evicting the present landlord who is in the occupation of the same.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. Nos. 1069, 1071, and 1072 of Tippavarapad village, Gudur taluk, Nellore district to the Harijans of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the abnormal delay of the Government to lend out S. Nos. 1 to 3 measuring 295 acres at Tiruvengalarayudupalli village, Gudur taluk, Nellore district to the collective Farming Co-operative Society of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To impress on the Government to transfer S. Nos. 40/2, 42/B, 43, 128/a, 126/b, 148/A and B, 150, to village site Poramboke at Indupur village, Kovur taluk, Nellore district as the occupied by house by the villagers.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 102 to the Harijans of Perubanth village, Nellore taluk and district, after transferring the same from poramboke to assessed dry.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 754 of Jagadevipet village, Nellore taluk and district, to the Harijan of the village for the purpose of house sites.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to grant S. No. 990 and 991 for the Harijan of Vavigonda village, Nellore taluk and district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the abnormal delay to grant house site pattas for S. No. 207/A2-A to the Harijans of Bogoru village, Kavali taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to issue pattas to the Harijans of Gandlaveedu village regarding S. Nos. 181/2, 184, etc., Padagandla village, Atmakur taluk, Nellore district as the Government has already decided to grant them lands to the Harijans after evicting Sri T. Pera Reddy.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign about 100 acres of tank bed land of Kovvali village, Ellur taluk, West Godavari district to the landless poor of the village, as the tank serves no purpose.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge the Government to assign tank bed tanks of labour tank, Nellore taluk and district to the Harijans and other landless poor of labour, Jagadevipet village, who are in occupation of the land since 15 years.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to grant S. Nos. 437, 435, 436 to Harijans of Narasimha Khandiga, Rapur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to provide house sites to the Harijans of Kaluvaya village, Atmakur taluk, Nellore district as there is Government land in vicinity.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to provide house sites to Harijans of Dinne hamlet of Dandigunta village, Kovur taluk, Nellore district, as the Government land is available in the vicinity.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to extend the permission granted to the Harijans of Kambaladinne of Kanigiri taluk, Nellore district for an extent of 200 acres regarding S. No. 474.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. Nos. 333, 334 etc., of Kakupalli Bit II, to the Harijans of the as they are in occupation of the land since 20 years.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the failure of the Government to evict the Village Munsiff of Degalapalem village from S. Nos. 266/1 and 316/1 of the village, Nellore taluk and district as the encroachment is highly objectionable, inconveniencing the public.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. Nos. 252 and 253 measuring 100 acres at Bhatrakagudem village, Kovur taluk, Nellore district, to the Harijans and Yanadies of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 184/1, Bantumalli village, Bandar taluk, Krishna district to the Harijans of the village for the purpose of house sites.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

• To urge on the Government to provide burial ground in S. No. 366/1 to the Harijans of Chintachelika hamlet of Gandavaram village, Kovur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to grant house site pattas, out S. No. 132/2, to the Harijans of Bopudivasipalem village, Darsi taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. Nos. 684 and 691 of Talamanchi village, Kovur taluk, Nellore district to Harijans and other landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 407 of Vegur village, Kovur taluk, Nellore district to the Harijans who are in occupation of the land since several years.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the abnormal delay of the Government to assign S. No. 20/3 of Naidupalam village, Kovur taluk, Nellore district to the Harijans and Girijans of the village for the purpose of house sites.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the restoration of S. No. 74/1 of Marlapalli village, Sullurpet taluk, Nellore district in favour of the Harijans to whom it was assigned by the Tahsildar, as the Pattas, were cancelled owing to the misrepresentation of the facts.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. No. 55 of Gudipallipad village, Nellore taluk and district to the Old S.J. Dars, who are poor Harijans whom the Government has irregularly evicted from the land.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the abnormal delay of the Government to grant house sites pattas, for S. Nos. 591, 592 and 596 of Cherukumudi village, Nellore district for the Harijans of the village, as the sites were already under their occupation.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the failure of the Government to transfer S. Nos. 720/B 478/1 and 703/B-1 of Cherukumudi village, Nellore taluk, and district from dry to wet as the Harijans are put to much hardship and inconvenience for the same.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. No. 133/4 and 10/1 to the landless poor Harijans, of Marlapalli village, Sullurpet taluk, Nellore district, after cancelling the patta issued in favour of big landlord.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to provide house sites to the Harijans of Chinamachanur village, Udayagiri taluk, Nellore district, as there is Government .and in the vicinity.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To redress disagreement on the part of the Government, for its failure to enquire into the high handed action of the Tahsildar, Yallamanchali, Visakhapatnam district, who has brutally walked with his boot legs on Sri M. Pitchaiah, M.L.A., and others, who have been offering peaceful Satyagraha on 10-2-1964.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the abnormal delay of the Government to assign S. No. 269 measuring 70 acres for the purpose of house sites to the Harijans of Yallamanchipadu village, Kovur taluk, Nellore district which is at the disposal of the Government.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 10 and 71/9 of Saikavaram village, Udayagiri taluk, Nellore district, to the Harijans of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 184/1 Buntumilli village Bandar taluk, Krishna district to the Harijans of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign an extent of 250 acres which was disreserved from Uggumudi Reserve Forest to the Harijans of Damanellore, etc., Sullurpet taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. Nos. 488 to 492 of Jarugumata village, Kandukur taluk, Nellore district to the Harijans of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. No. 537 to the landless poor, at Pedapathedu village, Kovur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the failure of the Government to resume the D.C. Lands which are under the occupation of the Caste Hindus at Kovurpalli village, Kavali taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. No. 356 of Velupodu village, Kovur taluk, Nellore district to the Harijans and the landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the failure of the Government to cancel G.O. No. 419 in which the levy of penalty of 20 times the assessment was imposed.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To express dissatisfaction for gross breach of negligence on the part of the Government to repeal or amend the additional Assessment Act, in spite of strong opposition from the public, ryots, agriculture Labourers, intellengentia and all political parties, except the congress party and failure of the Government to reconsider the legitimate demand of the agriculturist, as the result of which all political parties except congress, ryots, agriculture Labourers, including some congress men are forced to offer peaceful Satyagraha, and who are being lathi charged, beaten, pushed, arrested, dragged on the floor and on whom officials walked with their boot legs, brutally.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. No. 219 measuring 580 acres at Mannemathur village, Sullurpet taluk, Nellore district, to the landless poor of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the failure of the Government of pay Bariz deduction of Rs. 36,508 to the artisans of Nellore district, which is outstanding for the last several years.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. No. 441/2 etc., of East Kambampad village, Atmakur taluk, Nellore district, to the Harijans and other landless poor of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For abnormal delay to recover compensation of Rs. 1,008 due to Chemdugunta Penchalu (Mica Worker), Nellore district (case No. 88/59).

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. No. 82 of Chintaladevi village, Kavali taluk, Nellore distr ict to the landless poor of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. Nos. 9 to 11 and 18 of Mudivasthipalam village, Nellore district and to the Harijans of the village, as the land is under their occupation since 40 years.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous—by Rs. 100.

To urge on the Government to assign an extent of 100 acres of disforested land at Vavveru, Iskapalam village, Kovur taluk, Nellore district to the F.L.C. Society of Nagayagunta village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 282/2 and 4 measuring 71-05 acres to the Harijans of Kadulur village, Sullurpet taluk and Nellore district.

.To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 214 and 215 Bommireddipalli village, Kanigiri taluk, Nellore district, to the Harijans of the village who have feen applying for the same.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. Nos. 172 to 174 and 176 of Boyanachiruvella village, Atmakur taluk, Nellore district to the Harijans of Satanupalli village, after cancellation of lease granted to a big landlord.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the failure of the Government to evict big landlords from S. No. 2/1 of Mannarpolur village, Sullurpet taluk, Nellore district for the purpose of assigning the same for the landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 1 Bodugudipadu village, Kavali taluk, Nellore district, 100 acres of land to the Harijans of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For abnormal delay to recover compensation of Rs. 1,196 due to Narra Subbaiah to be recovered from Usman Ali Khan, Nellore, (Case No. 89/60, Nellore district).

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For abnormal delay to recover compensation of Rs. 630 to Yeturu Siddiah, to be recovered from Rajah Saheb of Venkatagiri, Case No 205/60, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 74/4 to the Harijans of Nellwepalli village, Sullurpet taluk, Nellore district for the purpose of house sites as the land is at the disposal of the Government.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign on extent of 200 acres to the landless poor in S. No. 461 of Gogulupalli village, Kovur taluk, Nellore district, who are in occupation of the land for the purpose of manufacturing of salt.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 789/5 of Pedaputhadu village, Kovur taluk, Nellore district to the Harijans who are in Occupation of the land.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government not to assign S. No. 615 of Brahmadwaru village, Nellore taluk, and district. to the political sufferers as the land is under the S.G. occupation by the landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign house site Pattas to the sites occupied by the Harijans of Kondurupalem H/o Repalu village, Kovur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign house site Pattas to the sites acquired by the Harijans of Beramgunta village, Kovur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to remove encroachments who have encroached upon Denka leading to Velichula Harijan-palem village, Kovur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 4, 8 to 10 etc., to the Harijans and other landless poor of Mobbuguntapalem H/o Velipulur, Kovur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign an extent of 200 acres of Forest land which under the S.J. occupation by the Harijans of Thimmanaramapuram village, Rapur taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign an extent of 100 acres of the Government land to the Harijans of Alamparthi H/o Tirumur village, after evicting big landlords Sri Duvvur Venku Reddy etc., from the land.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To Urge on the Government to provide house site to the Harijans of Satanupalli H/o Karatampad village, Atmakur taluk, Nellore, district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. No. 719/2 and 833 of Kodur Bit II village, Nellore taluk, and district to the Harijans of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. Nos. 441/4 to the Harijans, of Ramalingpuram village H/o Peduputhadur village, Kovur taluk Nellore district who are in occupation of the land for the last 30 years.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to lease out S. No. 1517 etc., of Ramathirtham village, Kovur taluk, Nellore district to the Field labour co-operative society of the village.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For the failure of the Government to stop un-licenced rice mill working at Damavaram village, Kovur taluk, Nellore district without Collectors licence.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to transfer S. No. 443 of Gandavaram village, Kovur taluk, Nellore district to village site poramboke and assign the same to the Harijans of Pemmareddipalem H/o Gandavaram.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To Urge on Government to assign S. No. 80 of Deguntapadu village of Kovur taluk, Nellore district to the present occupants of the land.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For abnormal delay to recover compensation of Rs. 1,470 to Kothapalli Polaiah (Mica Workers) to be recovered from Rajah Saheb of Venkatagiri, case No. 79/59, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For abnormal delay to recover compensation Rs. 1,512 to Mora Tiripalu (Mica Worker) to be recovered from Rajah Saheb of Venkatagiri, Nellore district, Case No. 171/60.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For abnormal delay to recover compensation of Rs. 1,490 due to Sagiraju Rama Raju (Mica Worker) to be recovered from Rajah Saheb of Venkatagiri, Case No. 158/59, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for Distric Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

For abnormal delay to recover compensation Rs. 1,764 due to Tirupati Borraiah to be recovered from M. Kondanna Rami Reddy, Nellore, Case No. 204/60.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 1128 of East Gudur village, Gudur taluk, Nellore district to the landless poor.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government for the assignment of S. No. 285, Peddamachanur village, to the Harijans of Pedamanchanur village, Udayagiri taluk, Nellore district evicting land lords who are occupation of the land.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign S. No. 54/22 measuring 50-38 acres to the Harijans of Nellurepalli village, Sullurpet taluk, Nellore district.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign S. No. 17 and 126/1 of Chowtapirthedu village, Kovur taluk, Nellore district to the F.L.C. Society of the village.

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Sri S. Vemayya Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on Government to assign Vegur tank bed lands to the Harijans and other landless poor, Kovur taluk, Nellore district as tbe tank does not serve any purpose.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign Tank bed land of Gradda-gunta village, Kovur taluk, Nellore district, to the Harijans and other poor, as the tank does not serve the purpose for which it was intended for.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for district Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To urge on the Government to assign Beeramgunta Tank bed lands, Kovur taluk, Nellore district as the tank did not serve the purpose for which it was intended for.

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Sri P. V. Krishna Reddy :—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Adminitsration and Miscellaneous by—Rs. 100.

To focus the attention to the corruption prevalent in all the departments in the Districts.

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Sri A. Sareveswara Rao :—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

జిల్లా పరిపాలన క్రింద వున్న ఆఫీసులకు తగినంత స్టేషనరీ లేకపోవడం—అందిన స్టేషనరీ సకాలములో రానందుననూ—

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

చర్చలు, సెమినార్లు, సమావేశాలు పెరగడం దానికనుగుణంగా కార్యనిర్వహణ తరగడం గూర్చి—

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

గ్రామాధికారులు అధికార పనిరీత్యా తాలూకా ఆఫీసుకు వచ్చినపుడు నివాస సౌకర్యం కలుగజేయునందున ప్రయాణ ఖర్చులు, తదితరాలు యివ్వనందున.

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Sri N. Mohan Rao :—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 5,76,22,000 for District Administration and Miscellaneous by—Rs. 100.

వరంగల్ తహసీల్‌లో జరుగుతున్న అక్రమాలు, లంచాలు బెడద చర్చించటానికి గాను—

Mr. Speaker :—Cut motion moved.

DEMAND NO.XLII—COMPENSATION TO ZAMINDARS Rs. 48,64,500.

Sri A. Sarweswara Rao :—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 48,64,500 for Compensation to Zamindars by—Rs. 100.

నేటి అత్యావసర పరిస్థితి దృష్ట్యా, రక్షణ, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలదృష్ట్యానైనా జమీందారుల నష్టపరిహారమును వాయిదా వేయునందున—

Mr. Speaker :—Cut motion moved.

Sri A. Venkateswara Rao :—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 48,64,500 for Compensation to Zamindars by—Rs. 100.

Purpose.—For not abolishing payment of compensation to Zamindars.

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Sri N. Mohan Rao :—Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 48,64,500 for Compensation to Zamindars by—Rs. 100.

జాతీయ అత్యావసర పరిస్థితుల్ని కూడా నిజాం నవాబుకు ఇచ్చే రాజభరణాన్ని ఆపకపోవటాన్ని గురించి చర్చించటానికి గాను.

To reduce the allotment of Rs. 48,64,500 for Compensation to Zamindars by—Rs. 100.

Purpose :—

అత్యావసర పరిస్థితుల్లో కూడా జమీందారుల నష్టపరిహారాన్ని ఇవ్వకుండా ప్రభుత్వము పూనుకోనందుకు చర్చించటానికి గాను—

Mr. Speaker .—Cut motion moved.

Mr. Speaker.—Mr. Tenneti Viswanatham will begin the discussion

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం.—మంత్రిగారు ఏమీ మాట్లాడరా ?

Mr. Speaker . He has circulated a note.

Sri Tenneti Viswanatham :—He has not circulated anything for the budget of this year.

ఈ బడ్జెటు విషయమై వారేమి చెప్పలేదు.

Mr. Speaker:—You mean so far as this Demand is concerned he has not circulated anything.

Sri N. Ramachandra Reddy:—I will cover up everything in my reply, Sir.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం .—మరొక పాయింటు వున్నది. మొన్న బడ్జెటు జనరల్ డిస్కషనుకు జవాబు ఇస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలులో లాండు రెవిన్యూకు సంబంధించి ఒక స్టేటుమెంటు మాకు ఇక్కడ ఇచ్చారు. ఆ స్టేటుమెంటు మాకు ఇక్కడ సప్లయి చేయకపోతే ఎట్లా? కౌన్సిలులో ఏదో Tabulated statement ఇచ్చారుట. మాక్కూడా సర్క్యులేట్ చేస్తే మాక్కూడా అర్థం అవుతుంది. ఆ కాగితం ఇపుడే చూచాను. Details చదవడానికి అవకాశం లేకపోయింది. ఇపుడే నాకు తెలిసింది. శాసనసభవారిని ఆమాత్రం Confidence లోనికి తీసుకుంటే సరిపోతుంది.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి .—ఆ కాగితం అందిస్తే చూస్తాను, నాకు తెలియదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య .—మనం అందించ నక్కరలేదు.

Mr. Speaker : He might have furnished some information in the course of his reply. He is not aware of it.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య .— Chief minister గారు చెప్పారు, అక్కడ figures ఇచ్చామని, మేము mention చేయాలంటే

Sri N. Ramachandra Reddy . I have no objection to read the note that has been supplied.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—కౌన్సిలు సభ్యులకు సర్క్యులేటు చేస్తామని చెప్పారు.

Mr. Speaker.—He says he is not aware of it.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం.—టేబులుమీద పెట్టారో లేదో ఏ information ఇచ్చారో కౌన్సిలులోనే ఇచ్చారు అనుకుందాము ల్యాండురెవిన్యూ డిమాండు move చేస్తూ మాట్లాడుతారా అని అడిగాను. House ను Confidence లోనికి తీసుకోకపోతే ఏమి మాట్లాడము? మాకు వేరే సెక్రేటేరియటు లేదు మీ సెక్రేటేరియట్ మా సెక్రేటేరియట్ ఆ అంకెలు ఇస్తే మాట్లాడుతాము. ఇవ్వకపోతే జవాబు వినిపించండి కొంచెం అవగాహన చేసుకుంటాము.

Sri N. Ramachandra Reddy.—As I said I have no objection to read the note that has been supplied.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు.—District-war demand ముఖ్యమంత్రిగారు సప్లయి చేసినట్లున్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—వారు ఇచ్చింది note on administration of Revenue damand, administration report మీద మేము ఏమిచేసేది? 1964–65 సంవత్సరానికి సంబంధించి ఒకపాలసీగాని విధానంగాని ఏదైనా ఉన్నదా? మేము 1963–64 మీదనే మాట్లాడాలా?

Sri N. Ramachandra Reddy.—Even the policy is enunciated in the note. What action is going to be taken during the year has also been enunciated there.

Mr. Speaker.—All these things are not supplied to me. They are supplied to the members. To be plain with you, I do not receive the copies that are circulated to the members. I may get all the information. That is different.

Sri Tenneti Viswanadham.—It is the practice in Madras to supply the Speaker with copies.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—తమరు చూచే వుంటారు ఈ అంకెలు.

Mr. Speaker.—The Speaker is in darkness. He has to probe The Speaker comes with an open and fresh mind. Whatever is furnished you take.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—మేమే చాలా priveleged position లో ఉన్నామన్నమాట.

Mr. Speaker.—As I said the Speaker comes with an open mind. He is absolutely in the dark.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి.—మినిస్టరుగారు చెబితే సరిపోతుందికదా notes on administration of the Revenue demand for 1963-64 and also for 1964-65. అంటే సరిపోతుంది కదా.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి.—Further action కూడా అందులో వుంది.

శ్రీ వావిలాలగోపాల కృష్ణయ్య.—ఇప్పుడు ఇచ్చాయిన డిమాండుకు Statement of the Minister for Health and Medical on the demands for health and medical services 1964–65 అని వుంది. ఇందులో ముందు సంవత్సరానికి కొత్త ఏయినా ఉన్నదా? ఎలా వెనక్కు సంబంధించినదే.

Sri N. Ramachandra Reddy : In effect, it is not like that. Particulars of 1963-64 and what action is going to be taken in 1964-65 are also there. So many items are there. I can specifically mention the action that is going to be taken. It is also mentioned there.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు.—ఇందులో details కొన్నిలేవు. ఏవిధంగా డబ్బు వసూలైనది, శిస్తు వసూలైనది. ఈ సంవత్సరం డిమాండు ఎంత దానికి సంబంధించినవి ఇందులో లేవు. 8 కోట్లకంటే హెచ్చుగా అదనపు భూమిశిస్తు వస్తోందని మేమంటే నాలుగుకోట్లు చిల్లరకంటే రావడం లేదని ప్రభుత్వం అంటోంది ఈ Controversy తేలాలంటే వివరంగా లెక్కలు ఇవ్వలేదు కాబట్టి పై కౌన్సిలులో చిక్కుగా వుంది. చాలా డిటేల్సు లేవు District-war demands నోట్ ఇచ్చారంటున్నారు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి.—కౌన్సిలులో ఏమీ ఇవ్వలేదు. as far I know.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం. ముఖ్యమంత్రిగారు రిప్లయిలో అంకెలు ఇచ్చారుగదా అని చెప్పారు. ఆ అంకెలు ఇవ్వాలని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి.—వేరే అంకెలు ఇవ్వలేదు.

I was also present in the Council. I do not think any special note has been supplied. The Chief Minister might have mentioned in his reply.

Sri Tenneti Viswanadham .—Why not before the reply ?

Sri N. Ramachandra Reddy :—I have got all the figures. Last time when I was about to speak you said that time should not be wasted unnecessarily and you wanted me to speak in my reply at the end. So I thought naturally the same procedure will be repeated this year and that is why the note has been circulated.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు.—అప్పటి పరిస్థితి వేరు ఇప్పటి పరిస్థితి వేరు. ఇప్పుడు పెద్ద సత్యాగ్రహం జరుగుతోంది. రివిన్యూ ఎంత వసూలు ఎక్కువగా అవుతున్నది నాలుగుకోట్లు, ఎనిమిది కోట్లా అనే తగాదా వుంది, అంకెలు ఇస్తేనే తప్ప సబ్జెక్టు discuss చేయడానికి అవకాశం వుండదు, ఈ Brief statement లో పోయిన సంవత్సరం Accounts వచ్చే సంవత్సరం Budget Estimates వివరంగా చెబితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ.—క్రితం సంవత్సరం ఈ బిల్లు తెచ్చినప్పుడే అంకెలను గురించి తమదృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. తమరు సప్లయి చేయాలని చెప్పారు. ఈ బిల్లుకు పూర్వం డిమాండు ఎంత, బిల్లు వచ్చిన తరువాత ఎంత, ఏ రకాల భూముల క్రింద ఎంత అని అడిగితే ఇస్తామని మంత్రిగారు అన్నారు, ఆ వాగ్దానం నేటివరకు అమలు చేయకపోవడం వల్లనే నాలుగుకోట్లు, ఎనిమిదికోట్లు అనుకుంటున్నాము. ఆ వాగ్దానం నేడైనా చెల్లిస్తే ఒకరికొకరు అర్థం చేసుకోడానికి వీలుంటుంది. అంకెలు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—ప్రతి సంవత్సరం చెబుతున్నదే ఈ సంవత్సరం Controversy శిస్తు ఎంత వేసారు, ఎంత వసూలు చేసారు, ఎంత పెరిగింది అనేది, వారు ఏమైనా ఇస్తే చెప్పడానికి ఆధారం వుంటుంది. అసలు facts, figures మీదనే వస్తున్నది Controversy ఇప్పుడు క్రిందటి సారికూడ ముందే ఇప్పించాలని అడిగాము. మాకు సర్క్యులేటు చేస్తే మాట్లాడుతాము. క్రిందటి సంవత్సరం పాలసీ అన్నారు. ఇప్పుడు note అన్నారు, వారు ఉపన్యాసం ఇస్తారని expect చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఏ. రామచంద్రారెడ్డి.—అదనపు భూమిశిస్తు చట్టం వచ్చిన తరువాత రెండు సంవత్సరాల్లో 20 జిల్లాలకు 20 ప్రశ్నలు పంపాను, వాటిని too lengthy అని reject చేసారు. రెండవసారి పంపితే రెవిన్యూ మంత్రిగారికి పంపామని జవాబు ఇచ్చారు. ఇన్నికోట్ల రూపాయల డిమాండు ఇచ్చినప్పుడు గత సంవత్సరం ఎంత, రాబోయే సంవత్సరం ఎంత డిమాండు తెలుపక పోతే ఈ డిమాండుపై మాట్లాడేది?

Sri N. Ramachandra Reddy :–All those figures have been given in the Budget, Sir. Actuals ఏమిటి, ఎస్టిమేట్సు ఏమిటి, అవన్నీ వివరాలు కూడా ఉన్నాయి.

I thought I will never be wanted to repeat again. The usual convention that is being followed is being diverted.

Sri Tenneti Viswanadham.–I will ask a simple question before I beginl. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ చేసిన స్టేటుమెంటులో అక్కడ చేసిన స్టేటుమెంటులో కూడా additional assessment వల్ల గవర్నమెంటుకి వచ్చినది నాలుగు కోట్ల ఎనభై లక్షలు అని చెప్పారు. ఏ ఆధారం బట్టి చెప్పారు అసలు asses: ment ఎంత? సంవత్సరం వారీగా cent per cent incrass చేసామన్నారు. కదా, పాత assessment act పైన ఎప్పుడు increase చేసారు? చేసినదగ్గరనుంచి ప్రోగ్రెసివ్‌గా arrears ఏమిటి? ఏ ఆధారంబట్టి నాలుగు కోట్ల ఎనభై లక్షలు assessment effect అని చెబుతున్నారు. కరణం ఇచ్చిన రసీదులో additional assessment ఎంతో మామూలు ఆక్టు క్రింద ఎంతో ఏ కరణమూ ఇవ్వలేదు. కాబట్టి తహసీల్దారు ఇవ్వలేదు. బోర్డుఆఫ్ రెవిన్యూవారు కూడా ఇవ్వలేదు. పోయినారు సెక్రటరీగారిని అడిగాను. ఇవ్వలేక పోయినారు.

మంత్రిగారు చెప్తే సంతోషిస్తాను. క్రొత్త ఆక్టు పెట్టినట్లు నాలుగుకోట్ల ఎనభై లక్షలు effect అని దేనిని బట్టి చెప్పుతున్నారు ? పెద్ద అంకెలు తెలియజేసి ఇవ్వండి.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి.—అంకెలున్నాయి. ఏ డిస్ట్రిక్టులో ఎంత ఎక్కువ చేశారు ? ఏ సెక్షను ప్రకారంగా ఎంత ఎక్కువ చేసినారు ? ఏ category లో ఎంత ఎక్కువ చేశారు ? ఇవ్వడానికి అభ్యంతరం లేదు. I have got all those breal.-up 4.81 అంటే డిస్ట్రిక్టు break-up, తాలూకా break-up ఉంటేనే యివ్వగలుగుతాం గాని లేకుంటే పైనుంచి 4.81 వస్తుందని అనడానికి వీలు లేదు. Break-up యిచ్చినప్పుడు ఏ సెక్షనులో ఎంత డ్రైలో ఎంత వెట్‌లో ఎంత ఎక్కువ, సెస్సులో దేనికది విభజన యివ్వాలంటే అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం.—మేము అడిగినది ఇంతే. క్రొత్త ఆక్టు కింద సెవెన్ రేట్సు చేశారు. కేటగరీ వన్‌లో మూడు, కేటగరీ రెండు లో రెండు రకాలు కేటగరీ మూడు లో ఒకటి కేటగరీ నాలుగులో ఒక రేటు ఏడు different రేట్లు వున్నాయి. వాటిక్రింద వచ్చే భూమి ఎన్ని ఎకరాలుంది ? దానిమీద assessment ఎంత? అది మాకు కావలసినది. ఆఫీసరుగార్నే అడిగాను, బోర్డుఆఫ్ రెవిన్యూవారు పర్టిక్యులర్సు ఎవైలబుల్ కావన్నారు. సెక్రటరీ గారిని నవంబరు డిసెంబరులో అడిగాను. రెవిన్యూ సెక్రటరీగారు వారిదగ్గర ఫిగర్సు లేవన్నారు యివ్వాళ మంత్రిగారు ఉన్నాయన్నారు, సంతోషం.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి.—నేను తాలూకా break-up సెక్షన్ ప్రకారము అంటున్నాను. వారు category అంటున్నారు. I think I do not have those d tails. సెక్రటరీ చెప్పింది వాస్తవం. category అనడం లేదు. ఏ తాలూకాలో ఏ సెక్షను ప్రకారం ఎంత ఎక్కువ, wet లో ఎంత ఎక్కువయినది, dry లో ఎంత ఎక్కువ ఏ జిల్లాలో ఎంత ఎక్కువయినదనే విషయం I have got all those details. I do not have further break up. Further break-up కావాలంటే కొన్ని రోజులు పడుతుంది. Laborious work. It is not commensurate with the labour that will be put in there.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం.—నాలుగు కోట్ల ఎనభై లక్షలు వస్తేకూడా It is not commensurate with the labour అంటున్నారు న్యాయంగా ఉందా? ఉన్న అంకెలు ఏవో యివ్వండి. రేపు అవగాహన చేసుకుని మాట్లాడతాం.

Sri N. Ramachandra Reddy.—That will have to be cyclostyled and copies taken. They can be supplied to-morrow.

Mr. Speaker.—You please keep one copy in the library. Such of those who are interested can go through it in the library itself and the copies may be supplied tomorrow to all the members.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం.—Over-night సప్లయి చేస్తే ప్రొద్దు చదువు కుంటాం.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి.—రేపు ఉదయం సప్లయి చేస్తాం.

Mr. Speaker :—Whatever figures you have, place them in the library to enable members to study.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — Additional Assessment Act లో కొన్ని శాసనాలు రద్దుచేసినాము ఆ రద్దుచేసిన శాసనాలవల్ల ఎంత తగ్గిందో తెలిస్తే దీనివల్ల ఎంత పెరిగిందో తెలుస్తుంది, వారు సెక్షనువారి యిస్తాం అన్నారు, చాలా సంతోషం.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి.—వారు అడిగిన దానికి జవాబు చెప్పాను మొత్తం 5–70 లక్షలు వస్తుంది. దానిలో 90 లక్షలు తీసివేస్తే 4 కోట్ల 80 లక్షలు వచ్చింది వారు అడిగిన దానికి సమాధానం యిదివరకే మనవి చేశాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—సమాధానం కాదు Facts and figures ఉంటే, అవి ఇస్తే మేము కూడా వారిమాదిరిగా intelligent గా అర్థం చేసుకుంటాం అదికాకపోతే మూక ఉమ్మడిగా మీరు అంటున్నారు. మేము అంటున్నమంటే ఎక్కడ తేలుతాం అసలు?

Mr. Speaker.—Tomorrow morning you see that the copies are circulated to the members. Meanwhile, you place a copy in the library for the use of the members.

The House stands adjourned to 8-30 a.m., on 13-3-1964

The House then adjourned till Half-past Eight of the clock on Friday, the 13th March, 1964.

APPENDIX.

Note on the Administration of the Revenue Department during the Year 1963-64.

1. *Land Revenue :*

Land revenue consists of the assessment payable on ryotwari lands and the water cess payable for water taken from Government sources of irrigation. The gross ' ryotwari and miscellaneous ' receipts for the year 1964-65 are estimated at Rs. 18 crores. This estimate includes the collections under the Andhra Pradesh Land Revenue (Additional Assessment) and Cess Revision Act, 1962 and also a part of the arrears of the previous years expected to be collected during the year.

The Andhra Pradesh Land Revenue (Additional Assessment) and Cess Revision Act, 1962 has been brought into force from 1st July 1962. The anomalies brought to the notice of the Government in the actual implementation of the Act have been considered and appropriate relief has been granted, wherever necessary. A point for consideration arose as to whether certain sources of irrigation like the Yeleru river with its net work of channels and tanks should be treated as a single source of irrigation for purposes of notification under the Act. This question has been referred to a Committee consisting of the Chief Engineer (Irrigation) and the First Member, Board of Revenue. The Committee has been requested to examine all such cases and report. The Committee's report is awaited.

Arrears of Land Revenue to the extent of Rs. 5.73 crores have accumulated in all the districts. It is quite necessary to collect a major portion of these arrears so as to provide funds for the implementation of development schemes. Government have, therefore, launched a special drive for collecting these arrears by appointing special staff also. In most of the districts the special drive commenced from 1st January 1964. The collection position as on 8th February 1964 regarding land revenue is as follows :—

	Demand *Rs.*	*Collection* *Rs.*	*Balance* *Rs.*
Arrears	5,86,60,914	1,53,65,712	4,32,95,202

According to Rule 40 of the Hyderabad Land Revenue Rules, the following dates have been fixed for payment of land revenue in Telangana area :—

Kareef and Abi crops ..	From 1st to 21st January.
Rabi crop	From 1st to 21st April.
Tabi crop	From 16th to 30th June.

On account of certain difficulties in the implementation of the Andhra Pradesh Land Revenue (Additional Assessment) and Cess

Revision Act, 1962 there was some delay in the settlement of demand for Fasli 1372. To avoid hardship to the ryots in the payment of land revenue the kist dates were revised as follows during Fasli 1372 :

Kareef and Abi crop		..	From 1st Jan. to 15th Mar.
Rabi crop	..	..	From 1st to 21st April.
Tabi crop	..	..	From 1st to 31st July.

The position with regard to the implementation of the Additional Assessment Act being now settled there was no further need to have these extended dates for the kist collections. With a view to ensure speedy collections hereafter without detriment to the interests of the agriculturists Govenment have reverted to the old dates with slight modification and fixed the Kist dat s as follows.—

Kareef and Abi crops		..	From 1st Jan. to 31st Jan.
Rabi crop	..	..	From 1st to 21st April.
Tabi crop	..	..	From 16th to 30h June.

The House is aware that Government have introduced the system of issuing provisioral and final land revenue receipts. The Pattadars Pass Book has also introduced pending legislation on the abolition of Joint Patta System. With a view to avoid scriptory work at the level of village officers, the final Land Revenue Receipt Form and the Pattadars' Pass Book Form have been integrated and the issue of the Pattadars' Pass Book in the integrated Form has been ordered in G.O. Ms. No. 1690, Revenue, dated 1st October 1963. Instructions have been issued to the Board of Revenue and all Collectors to see that the Pattadars' Pass Book and the provisional land revenue receipt are issued in all cases. But reports from the districts end to show that the progress is not rapid. The Board of Revenue has reported that unless the introduction of Pass Book is made compulsory and put statutory responsibility for its proper upkeep both on the Revenue Officers and the pattedars the object of it would not be achieved fully. A Bill to this effect would be sponsored soon.

A revised Bill to provide for the levy of assessment on lands used for Non-Agricultural purposes was introduced in the Assembly during March 1963. This Bill has been passed and published as Andhra Pradesh Non-Agricultural Lands Assessment Act, 1963. This Act has been brought into force with effect from 1st July 1963.

With the enforcement of the Additional Assessment Act, Government felt that the remission rules should be liberalised. The rules for remission and suspension of land revenue in Andhra area are contained in Board's Standing Orders No. 13 and 14 . The corresponding rules in Telangana area are in the Hyderabad Land Revenue Rules of 1951, Finance Resolution No. 28 of 13th Meher 1346 Fasli and Circular No. 12 of 9th Sherewar 1346 Fasli. Government have examined these rules with a view to evolve uniform policy and issued

"The Integrated Remission Rules" in G.O. Ms. No. 231, Revenue, dated 12th February 1964. These rules among other things provide for remission at the following scales on paddy and irrigated dry crops :

Seasonal Remissions.

(*a*) *Paddy crop*:

Where the yield is 150 Kgs. (4 maunds) and below per acre ..	Full remission.
Where the yield is 300 Kgs. (8 maunds) and below per acre ..	Half remission.
Where the yield is above 300 Kgs. (8 maunds) per acre ..	No remission.

(*b*) *Irrigated dry crops :*

Where the yield is 1/8th and below	Full remission.
Where the yield is ¼th and below but above 1/8th	Half remission.
Where the yield is above ¼th ..	No remission.

Widespread Calamities.

Remission will be granted on dry crops at the following rates :—

(1) 4 annas and less yield of crop ..	Full remission.
(2) Above 4 annas but not more than 6 annas yield of crops ..	Half remission.

Remission of revenue on wet lands will be granted according to the scale prescribed for seasonal remissions. However, Government can grant remission on a higher scale if the calamity is grave warranting grant of such remission.

2. *Taccavi Loans :*

The Land Improvement Loans Act and the Agriculturists' Loans Act and the rules framed thereunder are now in force in the entire State. The following are the allotments provided in the Budget for 1964-65 :—

Loans under L.I.L. and A.L. Acts. .	Rs. 55 lakhs.
Loans under Special Rules for pumping installation	Rs. 0.40 lakh.
Loans under Special Rules for agricultural implements ..	Rs. 0.40 lakh.

Out of the total demand of Rs. 5,11,34,456 an amount of Rs. 1,30,62,185 has been collected till 15th February 1964 leaving a balance of Rs. 3,80,72,271.

In the case of overdue instalments penal interest has to be charged at 6 nP. per Rs. 10 per month. Government have examined the question of giving relief to the Agriculturists from the payment of penal interest and issued orders in G.O. Ms. No. 184, Revenue, dated 7th February 1964, that collection of penal interest be waived on arrears of loans taken by agriculturists for land improvements and similar purposes and interest charged at normal rates provided the overdue loan instalments are all cleared in full by the end of June 1964. This concession will not be available where the overdue amounts are paid only partially.

3. *Penalty for Irregular Irrigation:*

With a view to check effectively irregular irrigation which is becoming widespread, Government issued orders in G.O. Ms. No. 419, Revenue, dated 15th March, 1963 amending the existing Rules so as to leavy the maximum penalty of 20 times the normal water-cess for irregular irrigation. The officer levying the enhanced water-cess, in the case of first occasion of irregular irrigation, could remit such portion of enhanced water-cess as he deems proper having regard to the gravity of irregular irrigation involved. In G.O. Ms. No. 839, Revenue, dated 14th May 1963, the Government, however, granted certain concessions for Fasli 1372 only, according to which irregular irrigation in that Fasli may be treated as first occasion with a view to enable the levying officers to exercise the discretion conferred on them for reducing the penalities. On further representations, the Government have now re-examined the matter and have decided to reduce the quantum of penalty for irregular irrigation to 10 times the normal water-cess and also to empower the appellate authority to remit, at his discretion, any portion of the water-cess up to 5 times the normal cess in the case of second and subsequent occasions of irregular irrigation. Necessary draft amendments to the Rules have been published and they will be confirmed after observing the due formalities.

4. *Assignment of Land*

As pointed out in my speech last year, as soon as the Emergency is over, the position in respect of assignment of Government waste lands would be reviewed and the general ban now imposed on assignments would be lifted. The extent remaining after meeting the requirements of the military personnel would again be thrown open for assignment to landless poor.

According to the Rules issued for the assignment of land to the Jawans in G.O. Ms. No. 743, Revenue, dated 30th April 1963, all Jawans domiciled in Andhra Pradesh and serving in the defence forces of India, will, after demobilisation, be eligible for the assignment of land in their own villages or elsewhere. However, in the case of death of a Jawan who dies in active service during the present emergency, his family will be entitled for the grant of land, even during the period

of emergency. In the case of death of Jawan after demobilisation and before grant of land, his family will also be entitled to the grant of land. Under the rules each Jawan will be eligible for the grant of an extent of Ac. 2.50 wet or Ac. 5.00 dry land provided that the total extent of land already owned plus the land assigned to him, shall not exceed Ac. 2.50 wet or Ac. 5.00 dry. Land assigned should not be sold or otherwise alienated for a period of ten years. There are other concessions in regard to the waiver of sub-division fees and also tree value up to Rs. 50, etc.,.

5. *Administration of Bhoodan and Gramdan Lands :*

With a view to bringing in a uniform piece of legislation for the regulation of the Bhoodan and Gramdan lands in the entire State of Andhra Pradesh, a Bill called the Andhra Pradesh Bhoodan and Gramdan Bill, 1963 was introduced in both the Houses of the Legislature in December, 1963 and the Bill has been referred to a Joint Select Committee.

6. *Rights of Shikmidars :*

To safeguard the interest of the Shikmidars, section 67-A of the Andhra Pradesh (Telangana Area), Land Revenue Act, 1317 F. has been suitably amended. The President's concurrence has since been obtained and the amending Act, *viz.*, the Andhra Pradesh (Telangana Area), Land Revenue (Amendment) Act, has been published in the Gazette Extraordinary, dated the 26th February, 1964.

7. *Reclamation of Waste Lands :*

In G.O. Ms. No. 755, Revenue, dated 1st May 1963, the Government have sanctioned a scheme for reclamation of Government Waste lands in blocks of 250 acres and more. The scheme is to be implemented according to a phased programme for 3 years. Under the scheme 21,979 acres of land will be reclaimed and brought under cultivation and 5,210 families of landless agricultural labourers will be settled. The scheme is a Centrally sponsored one and is eligible for financial assistance from the Centre.

The Government have recently decided to reduce the assessment on eroded private lankas from half of the normal assessment chargeable thereon to quarter of the assessment untill the lankas are re-formed.

8. *Adverse Seasonal Conditions :*

The expenditure on adverse seasonal conditions which is debited to "64-A Famine Relief" falls under three categories, *viz.*, floods, famine and fire. All these three categories of calamities occurred in certain parts of the State during 1962-63 and 1963-64, and the Government had to deal with the situation created thereby and incur large amounts of expenditure to provide suitable relief to the distressed.

Floods.—There were heavy rains in September and October, 1962 in parts of Visakhapatnam, East Godavari, West Godavari, Krishna, Nellore and Guntur districts, and in the twin cities of Hyderabad and

Secunderabad, causing considerable damage to life and property by floods. Government sanctioned immediate relief to the victims by way of free distribution of rice, clothes, etc., and remission of assessment was sanctioned in respect of the crops damaged during Fasli 1372 in Guntur, Krishna and Visakhapatnam as follows :—

District.	Remission Sanctioned *Rs.*
Guntur	1,60,388.32
Krishna	13,74,274.88
Visakhapatnam	6,37,061.00
Total ..	21,71,724.20

Proposals for grant of remission to the tune of Rs. 17,98,939.52 in West Godavari district are under the consideration of Government.

In October, 1963, again there were heavy rains in the districts of Visakhapatnam, East Godavari, West Godavari, Krishna and Guntur and considerable damage was caused by floods in the Budameru, Thammileru, Yerrakalva and other rivers and drains. Government immediately ran to the succour of the victims and spent large amounts to give them immediate relief by way of supply of food, clothing, etc., The District Collectors sanctioned immediate relief to the extent mentioned below :—

District.	*Relief Sanctioned* Rs.
Guntur	35,770
East Godavari	2,875
West Godavari	13,960
Krishna	64,000
Visakhapatnam	13,500
Total ..	1,30,105

An additional allotment of Rs. 1,50,000 was sanctioned to the Collector of Visakhapatnam for giving relief to the flood victims.

Large Amounts by way of remission of assessment will have to be granted in all these districts as the crops were affected by floods. Tentative proposals for remission of assessment have been received from all the Collectors, and they are under active consideration. The total amount of remission to be sanctioned will be about Rs. 50 lakhs.

Several roads and irrigation sources in the above districts were damaged by floods and the following amounts have so far been sanctioned for repairs to minor irrigation sources :—

	Rs.
Nellore district	1,50,000
Visakhapatnam district	6,00,000

Proposals for repairs to roads and irrigation sources in the districts of Guntur, West Godavari, East Godavari and Krishna have been received, and they are under consideration. In addition to the amounts spent from the State Exchequer, a sum of Rs. 15,000 was sanctioned from the Prime Minister's National Relief Fund for the relief of flood victims in the five districts affected by the heavy rains of October, 1963.

The following amounts have been sanctioned towards special loans for the reclamation of sand-cast lands :—

	Rs.
Guntur district	2,20,000
Krishna district.	1,00,000

A proposal to sanction special loans for the reclamation of sand-cast lands in Visakhapatnam district is under consideration in Food and Agriculture Department.

Famine.—Prior to the heavy rains of October, 1963, there were drought conditions in the upland areas of East Godavari and Nellore districts and parts of Srikakulam, Nalgonda and Warangal districts, as the monsoons failed. Even subsequent to October, 1963, scarcity conditions were felt in Warangal and some other districts. Proposals for postponement of collection of land revenue and loans and remission of assessment are expected from all these Collectors. On the proposal of the Collector of Nalgonda for the suspension of Khariff Kist pending remission, to an extent of about Rs. 1,65,000, orders were issued in G.O. Ms. No. 216, Revenue, dated 6th February, 1964 postponing the collections till the end of June, 1964. The Collectors of East Godavari and Warangal have submitted proposals for sanction of relief road works to the tune of more than Rs. 3 lakhs. An amount of Rs. 1.10 lakh was sanctioned to the Collector of East Godavari for the sanction of subsidy wells in the upland areas of the district in addition to the wells already sanctioned under the New Well Subsidy Scheme. The proposal of the Collector of Warangal for sanction of Rs. 2 lakhs for relief works has been sanctioned.

Fire Accidents.—Severe fire accidents occurred in several places during 1963-64, and in addition to the relief granted by the District Collectors according to rules (at the rate of Rs. 30 to Rs. 50 per family), Government sanctioned Rs. 20,000 for giving additional relief to the victims of fire accidents in the districts of Srikakulam and West Godavari, Rs. 2,500 in Guntur, and Rs. 1,000 in Srikakulam, from the Prime Minister's National Relief Fund.

Hail storms and other sudden calamities.—There were hail storms in March-April, 1963, in some villages of Nellore, Medak, Nizamabad and Warangal districts, and the Collectors concerned granted remission of assessment in respect of the lands affected thereby.

Lightning.—Two bulls belonging to one professional cart-driver of Nimbagal village of Uravakonda sub-taluk of Anantapur district, were struck by lightning and died, and Government sanctioned a sum of Rs. 300 to him to purchase two bulls.

One jatka driver of Bapatla in Guntur district was washed away by floods, and Government sanctioned a sum of Rs. 100 to give relief to his family.

The Report of the Law Commission on the Draft Famine Code is under active consideration of Government.

9. *Abolition of Intermediaries :*

Abolition of Estates in Andhra.—In the Andhra area almost all the zamin and under-tenure Estates and most of the inam and sub-divided Estates have already been notified and taken over under the Andhra Pradesh (Andhra area) Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) Act, 1948. The particulars of the number of taken over Estates up to December, 1963 are as follows :—

Zamin Estates.	*Under-tenure Estates.*	*Pre-*1936 *Inam Estates.*	*Post-*1936 *Inam Estates.*	*Post-*1956 *Inam Estates.*	*Sub-divided Estates.*
1047	959	1161	897	171	6856

About 51 more estates have been notified but could not be taken over owing to stay orders from Courts, etc., and there are only about 213 under-tenure and inam villages which are likely to fall to be notified and are at various stages leading to notification.

10. *Abolition of Malguzari and Muttadari Systems :*

In the hilly and remote agency parts of this State, there are certain outmoded systems of land-tenure known as Malguzari system in Nugur taluk (Khammam district) and Muttadari system in East Godavari and Visakhapatnam districts. In accordance with the declared policy of Government to abolish the system of intermediaries and to bring the ryots of these areas directly under the Government the question of abolition of Malguzari and Muttadari systems is under the active consideration of the Government for sometime past. The Government have taken policy decisions to do away with these systems of land tenure. As the areas concerned are scheduled areas, these systems of

land tenure have to be abolished by means of suitable Regulations as required under paragraph 5(2) of the Fifth Schedule to the Constitution. Accordingly suitable Regulations have been drafted and will shortly be placed before the Tribes Advisory Council of this state. The assent of the President of India has also to be obtained before the Regulations are brought into effect.

11. *Jagirs in Telangana :*

Out of a total number of 950 Jagirs situated in the Telangana Region (including Mixed Jagirs), commutation sum in respect of (786) Jagirs has been finally fixed. In respect of the rest of (164) Jagirs, provisional awards have been passed and they will be finalised soon.

12. *Survey and Settlements :*

The progress so far made in the Survey of the taken over Estate areas is as follows :—

	Sq. Miles.
1. Total area to be surveyed (including post-1936 inams taken over but excluding extents covered by injunction or stay orders of High Court and Agency Tracts) ..	16,264.58
2. Area in which Survey operations are completed (excluding the portion transferred to Madras State under Alteration of Boundaries Act)	16,200.92
3. Balance of area to be surveyed	63.66

The progress of Survey in Telangana area is as follows :—

	Sq. Miles.
Total area to be surveyed	44,313.90
Total area surveyed inclusive of Nagarjunasagar Project ayacut area	5,908.26
Balance	38,405.64

The progress of Settlement work in Andhra area is as follows:—

	Sq. Miles.
1. Total area to be settled	15,491 80
2. Area for which survey records have been supplied to Settlement Department	15,062.60
3. Area for which settlement field work has been completed	14,971.79
4. Area for which settlement rates have been introduced..	14,748.43

A scheme for the Survey of the twin cities of Hyderabad and Secunderabad has been sanctioned, and the progress of the Survey of twin cities is as follows :—

		Sq. Miles.
1.	The approximate total area of twin cities	70.0
2.	Area completed up to 31st December, 1963 :	
	(a) under demarcation 35 blocks covering an area of	5 2 s
	(b) under measurement—14 blocks covering a 1 area of	3 e s

13. *Rectification of Survey Errors :*

As a result of representations from the public as well as from M.L.As. particularly in Visakhapatnam, Srikakulam and Chittoor districts to the effect that there were several errors in the conduct of survey and settlement operations in estates taken over, the matter was carefully examined by the Government, and as a result they have granted time to all the ryots who have been aggrieved by such errors to prefer application for correction of survey and settlement errors to the A.S.Os. concerned before 15th December, 1962. This time limit was extended from time to time at the requests of the public and legislators to 31st October, 1963. Similar representations have also been received by the Government to the effect that the rates of full assessment levied under the Andhra Pradesh (Andhra Area) Inam Assessment Act, 1955 were unduly high when compared with the rates fixed in settlement operations in their adjoining areas based on correct soil classification. In this regard also, Government have permitted the ryots aggrieved by such high fixation of assessment to prefer applications before the A.S.Os. concerned from time to time, the last date for their receipt being 31st October, 1963. Up to the end of October, 1963 as many as about 1,77,484 survey errors were reported to have been corrected 103 cases of high inam assessment rates have been corrected up to the end of October, 1963.

14. *Splitting of Joint Pattas :*

The Government have already taken a policy decision for the splitting up of joint pattas in the entire State. According to the information available with the Government, the number of joint pattas is as large as about 11 lakhs. At present splitting up of joint pattas as envisaged in the B.S. Os. is not compulsory and can be done either on application by the ryots concerned or as and when joint pattas come to the notice of the Revenue Officers during their tours. Suitable provisions have, therefore, been drafted by the Law Commission in the Land Code as well as in the Land Revenue Code for the compulsory splitting up of joint pattas throughout the State. It has been proposed that in future all joint pattas should be compulsorily plit up except in the case of those of undivided Hindu Families which orm separate units. Separate single pattas shall be issued to the xtent so sub-divided. The provisions of the Land Code and Land

Revenue Code are under examination and it is proposed to bring in legislation at a very early date.

At present the ryots have to pay a sub-division fee of Rs. 3 for sub-division whenever their holdings are sub-divided, during the course of the normal maintenance work. Even after this compulsory system comes into vogue the prescribed fees will be collected compulsorily.

15. *Land Reforms :*

(A) The Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Act 1961 was brought into force with effect from 1st June 1961. Under Section 5 of the Act, 23,346 declarations were filed by the landholders out of which enquiries have been completed in 19,968 cases upto the end of December 1963. The Act is still in the process of implementation. The extent of surplus land that would be available as a result of the implementation of the Act as a whole has not yet been determined.

(B) The Andhra Pradesh Tenancy Bill (Bill No. 15 of 1962) is still before the Joint Select Committee. The Committee has considered all the provisions of the Bill and is likely to finalise it in April 1964 and submit a report to the Assembly for consideration during the next meeting of the Legislature.

(C) The period of protection of the tenancy rights conferred under the Andhra Tenancy Act, 1956 will expire by 31st May 1964. Suitable legislation to extend the period beyond 31st May 1964, pending enactment of the unified Tenancy Bill, is being taken up separately.

(D) The Andhra Pradesh (Telangana Area) Tenancy and Agricultural Lands (Amendment) Bill, 1963. Providing for validation of any alienation or other transfer of agricultural land that took place on or after the 10th June, 1950, but before the 21st February 1961, has since been enacted into Act No. 6 of 1954. The rules to be issued under the Act are being finalised.

(*E*) *Inams abolition.*—The Hyderabad Abolition of Inams Act, 1954, came into force with effect from 20th July 1955. But the operative provisions of the Act relating to grant of ryotwari patta, *etc.*, were kept in abeyance pending enactment of amending legislation to remove the defects noticed in the general scheme of the Act. The draft amending Bill has been finalised by the Government, and it has been referred to the Government of India for their concurrence as required under the rules. As soon as the concurrence of the Government of India is received, the Bill will be introduced in the Assembly. Similarly certain difficulties were experienced in the working of the Andhra Inams Abolition Act, 1956. A proposal to amend the Act suitably so as to overcome the difficulties is also under the consideration of Government, and a suitable Bill for the purpose will be brought before the Assembly as early as possible.

16. *Registration and Stamps :*

The Registration and Stamps Department is mainly concerned with the administration of the Indian Registration Act, 1908, and preventing the evasion of payment of proper stamp duties under the Indian Stamp

Act. It is headed by the Inspector-General of Registration and Stamps who is also "Collector" under the Indian Stamp Act of 1899 for the City of Hyderabad, Registrar of Societies, Registrar of Firms and Registrar-General of Births, Deaths and Marriages. There are at present 15 Registration districts (12 in the Andhra area and 3 in the Telangana area). There are 197 Sub-Registry Offices in the Andhra area and 43 in the Telangana area. No new Sub-Registry Office has been opened either in the year 1962-63 or in the current financial year due to financial stringency, though there is imperative necessity to strengthen the Department. However to cater to the needs of the registering public, itinerating system of registration of documents is being introduced at suitable places In the current year, this system was introduced in two places in the Andhra Area, *viz.*, Gokavaram in East Godavari district and Veeravalli in Cuddapah district.

17. *Law Commission and Land Revenue and Land Codes :*

The State Law Commission have sent their final report on the draft of Land Revenue Code and it is now under the consideration of Government. As regards the Draft of Land Code prepared by Law Commission, the remarks of the Board of Revenue have also been called for.

18. *Village officers ;*

As the Hon'ble Members are quite aware the systems of village offices existing in both the Andhra and Telangana areas are based on the principles of hereditary succession and in a recent Judgment in W. P. No. 133/59, the Supreme Court of India has declared the principle of appointment to village offices based on the rights of hereditary succession as *ultra vires* of the Constitution. Various recommendations of the Unni han Committee constituted in this connection for formulating proposals for an alternative system of village administration eschewing the hereditary principle are under active consideration of the Government. Pending such reorganisation, the village officers and the village servants have been granted interim relief from 1st January, 1962 and they continue to get the same, involving Government in an additional expenditure of Rs. 82 lakhs per annum. Government have also extended the scheme of supply of forms, paper and stationery to the Village Officers in Telangana area on the same scale as is in vogue in Andhra area. Government propose to set up departmental staff councils at the divisional and district levels consisting of the local R.D.O. or the Collector as the case may be and representatives of the local Village Officers' Association, and hear and dispose of all complaints of a general nature relating to the Village Officers once in six months or thrice a year. Village Officers have also been permitted to undertake subsidiary occupations such as Document Writers with only 50 per cent of the prescribed licence fee if they confine that activity to their charge villages.

NUKALA RAMACHANDRA REDDY,
Minister for Revenue.

రెవిన్యూ శాఖ పరిపాలనను గురించిన వివరణ

1. భూమిశిస్తు

భూమిశిస్తులో రైత్వారీ భూములపై చెల్లించ వలసిన పన్ను, ప్రభుత్వ నీటిపారుదల వనర్లనుంచి వాడుకొనే నీటిపై చెల్లించ వలసిన నీటి సెస్సూ వుంటాయి. 1964–65 సంవత్సరానికి "రైత్వారం మరియు వివిధ" రాబడుల క్రింద మొత్తం 18 కోట్ల రూపాయలు రాగలవని అంచనా. 1962, ఆంధ్ర ప్రదేశ భూమిశిస్తు (అదనపు పన్ను), సెస్సు రివిజను చట్టంక్రింద చేసే వసూళ్ళు, పూర్వపు సంవత్సరాల బకాయీలలో ఈ సంవత్సరం వసూలు కావలెనని ఆశిస్తున్న మొత్తాలూ ఈ అంచనాలో చేరివున్నాయి.

1962, ఆంధ్రప్రదేశ భూమిశిస్తు (అదనపువన్ను), సెస్సు రివిజను చట్టం 1–7–1962 తేదీన అమల్లోకి తేబడింది. ఈ చట్టాన్ని అమలు పరచడంలో ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిన లోటుపాట్లను పరిశీలించి అవసరమైన సందర్భాలలో తగిన సహాయం మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఈ చట్టం క్రింద ప్రకటన నిమిత్తం ఏలేరు నదిని దానికి చెందిన పంటకాలువలను, చెరువులను అన్నిటిని కలిపి ఒకే నీటిపారుదల వనరుగా పరిగణించ వలెనా అన్న సమస్య—అలాంటి కొన్ని వనర్ల విషయంలో ఉత్పన్నమైంది. నీటిపారుదల చీఫ్ ఇంజనీయరు, రెవిన్యూబోర్డు ప్రథమ సభ్యుడు వీరిరువురితో కూడిన సంఘానికి ఈ విషయాన్ని నివేదించడమైంది. అలాటి సందర్భాలన్నిటిని పరిశీలించి, నివేదించవలసినదని ఆ సంఘాన్ని కోరడమైంది. సంఘం తన నివేదికను అందజేయవలసి వున్నది.

అన్ని జిల్లాలలోను రు. 5–73 కోట్లదాకా భూమిశిస్తు బకాయిలు పేరుకొని వున్నాయి. మన అభివృద్ధి పథకాలను అమలు జరిపేందుకు నిధులు సమకూర్చుకోవాలంటే ఈ బకాయిలలో అధికభాగం వసూలు చేయడం ఎంతైనా అవసరం. కాబట్టి ఈ బకాయిలను వసూలు చేసే నిమిత్తం ప్రభుత్వం ప్రత్యేక సిబ్బందిని కూడ నియమించి ఒక ప్రత్యేక ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించింది. అనేక జిల్లాలలో ఈ ప్రత్యేక ఉద్యమం 1–1–1964 తేదీనుంచి ప్రారంభమైంది. 8–2–1964 తేదీన భూమిశిస్తు వసూళ్ళ పరిస్థితి ఈ క్రింది విధంగా వున్నది.

	డిమాండు రూ.	వసూళ్ళు రూ.	మిగిలీవున్నవి రూ.
బకాయిలు :	5,86,60,914	1,53,65,712	4,32,95,202

హైదరాబాదు భూమిశిస్తు నియమావళిలోని 40వ నియమము ననుసరించి తెలంగాణా ప్రాంతంలో భూమిశిస్తు చెల్లింపుకు ఈ క్రింది తేదీలు నిర్ణయించబడినవి.

ఖారిఫ్, ఆబీ పంటలు	జనవరి 1నుంచి 21 వరకు
రాబీపంట	ఏప్రిలు 1 నుంచి 21 వరకు
తాబీ పంట	జూన్ 16 నుంచి 30 వరకు

1962, ఆంధ్రప్రదేశ భూమి శిస్తు (అదనపుపన్ను), సెస్సు రివిజను చట్టాన్ని అమలుజరపడంలో ఏర్పడిన కొన్ని చిక్కుల మూలంగా 1372 ఫసలీకి డిమాండు నిర్ణయించడంలో కొంత జాప్యం జరిగింది. భూమిశిస్తు చెల్లించడంలో రైతులకు ఇబ్బంది కలగకుండా చేసే నిమిత్తం 1372 ఫసలీలో కిస్తు తేదీలు ఈ క్రింది విధంగా సవరించ బడినవి—

ఖారీఫ్, ఆబీపంటలు	జనవరి 1 నుంచి మార్చి 15 వరకు
రాబీ పంట	ఏప్రిలు 1 నుంచి 21 వరకు.
తాబీ పంట	జూలై 1 నుంచి 31 వరకు

అదనపు శిస్తు చట్టపు అమలుకు సంబంధించిన పరిస్థితి కుదుటపడినందున కిస్తు వసూలు తేదీలను పొడిగించి వుంచ నవసరం లేదు. ఇక మీదట వ్యవసాయదార్ల ప్రయోజనాలకు భంగం కలుగకుండా వసూళ్ళు త్వరితంగా జరిగేట్లు చేసే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం పాత తేదీలనే, కొద్ది మార్పులతో ఈ క్రింది విధంగా నిర్ణయించింది.

ఖారీఫ్, అబీ పంటలు	జనవరి 1 నుంచి 31 వరకు
రాబీపంట	ఏప్రిలు 1 నుంచి 21 వరకు
తాబీ పంట	జూన్ 16 నుంచి 30 వరకు

భూమిశిస్తుకు సంబంధించిన తాత్కాలిక రసీదులును, అంతిమ రసీదులను జారీచేసే పద్ధతిని ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టిన విషయం సభవారికి తెలిసే వున్నది. జాయింటు పట్టా విధానాన్ని రద్దుచేస్తూ శాసనం చేసేలోగా పట్టాదార్ల పాస్‌బుక్కు ప్రవేశపెట్ట బడింది. గ్రామాధికార్ల స్థాయిలో వ్రాత పనిలేకుండా చేసే నిమిత్తం అంతిమ భూమి శిస్తు రసీదు నమూనాను పట్టాదార్ల పాస్‌బుక్కు నమూనాను ఏకంచేసి, పట్టాదార్ల పాస్‌బుక్కును ఈ ఏకీకృత నమూనాలో జారీ చేయాలని ఆదేశించడం జరిగింది. ఇందుకు సంబంధించిన ఉత్తరువులు 1–10–1963 తేదీనాటి రెవిన్యూ మిస్ నెం. 1690 జి. ఓ. లో జారీ అయ్యాయి. అన్ని సందర్భాలలోనూ పట్టాదార్ల పాస్‌బుక్కు తాత్కాలిక భూమి శిస్తు రసీదు జారీ అయ్యేట్లు చూడవలసినదని రెవిన్యూ బోర్డుకు, కలెక్టర్లందరికి ఆదేశాలివ్వబడ్డాయి. కాని పని శీఘ్రంగా జరగడం లేదని జిల్లాల నుంచి వచ్చే నివేదికలు తెలియజేస్తున్నాయి. పాస్‌బుక్కు ప్రవేశపెట్టడాన్ని నిర్బంధంచేసి, దాన్ని సక్రమంగా నిర్వహించే బాధ్యతను చట్టరీత్యా రెవిన్యూ అధికార్లపైనా పట్టాదార్లపైనామోపితేనేతప్ప దాని ఆశయం పూర్తిగా నెరవేరదని రెవిన్యూ బోర్డు నివేదించింది. ఇందుకోసం త్వరలో బిల్లు ఒకటి ప్రవేశపెట్ట బడుతుంది.

వ్యవసాయేతర కార్యాలకోసం ఉపయోగించే భూములపై పన్ను విధించడం కోసం సవరించిన బిలు ఒకటి 1963 మార్చిలో శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడింది. ఈ బిల్లును

ఆమోదించి, "1963 ఆంధ్రప్రదేశ వ్యవసాయేతర భూములపన్ను చట్టంగా" ప్రచురించడం జరిగింది. 1–7–1963 తేదీనుంచి ఈచట్టం అమల్లోకి తేబడింది.

అదనపు శిస్తు చట్టాన్ని అమలు జరపడంతో మాఫీ నియమావళిని సవరించడం అవసరమని ప్రభుత్వం భావించింది. ఆంధ్రప్రాంతంలో భూమి శిస్తు మాఫీకి, నిలుపుదలకు సంబంధించిన నియమాలు 13, 14 బోర్డు స్థాయి ఉత్తరువులో వున్నాయి. తెలంగాణా ప్రాంతంలో యిందుకు సంబంధించిన నియమాలు 1951, హైదరాబాదు భూమిశిస్తు నియమావళిలోను, 1346 ఫసలీ మెహర్ 13నాటి 28వ నెంబరు ఆర్థిక తీర్మానంలోనూ, 1346 ఫసలీ షేరేవార్ 9 నాటి 12వ నెంబరు సర్క్యులరులోను వున్నాయి. ప్రభుత్వం ఒకే విధమైన విధానాన్ని రూపొందించే నిమిత్తం పై నియమాలను పరిశీలించి 12–2–1964 తేదీనాటి రెవిన్యూ మిస్ నెం. 231 జి. ఓ. లో 'ఏకీకృత మాఫీ నియమావళి'ని జారీచేసింది. ఈ నియమావళి ననుసరించి, ఇతర విషయాలతో పాటు వరి, నీటిసాగు మెట్ట పంటలపై ఈ క్రింది రేట్ల చొప్పున మాఫీ యివ్వడానికి అవకాశం కల్పించబడింది—

ఋతువులనుబట్టి మాఫీ

(ఏ) వరిపంట :

పంట దిగుబడి 150 కిలో గ్రాములు (4 మణుగులు) అంతకు తక్కువ అయిననపుడు .. .. పూర్తిమాఫీ

పంట దిగుబడి 300 కిలోలు (8 మణుగులు) అంతకు తక్కువ అయినప్పుడు .. .. సగం మాఫీ

పంట దిగుబడి 300 కిలోలకు (8 మణుగులకు) మించినప్పుడు .. మాఫీ ఏమీలేదు

(బి) నీటి సాగు మెట్ట పంటలు :

పంట దిగుబడి 8వ వంతు, అంతకు తక్కువ అయినప్పుడు .. పూర్తి మాఫీ

పంట దిగుబడి 4వ వంతు, అంతకు తక్కువై 8 వ వంతుకు మించినప్పుడు .. సగంమాఫీ

పంటదిగుబడి 4వ వంతుకు మించినప్పుడు .. మాఫీ ఏమీలేదు

విపరీతనష్టాలు

మెట్ట పంటలపై ఈ దిగువ రేట్ల చొప్పున మాఫీ ఇవ్వబడుతుంది—

(1) పంట దిగుబడి నాలుగు అణాలు, అంతకు తక్కువైనపుడు .. పూర్తిమాఫీ

(2) పంట దిగుబడి నాలుగు అణాలకు మించి ఆరు అణాలకు ఎక్కువ కానపుడు .. సగం మాఫీ

ఋతువునుబట్టి ఇచ్చే మాఫీల విషయంలో నిర్ణయించిన రేట్ల ప్రకారం సాగాణీ భూములపై శిస్తు మాఫీ మంజూరు చేయబడుతుంది. అయితే నష్టం తీవ్రంగా వుండి ఇంకా ఎక్కువ మాఫీ అవసరమైన పక్షంలో ప్రభుత్వం ఎక్కువ మాఫీ కూడా మంజూరు చేస్తుంది.

2. తక్కావి ఋణాలు

భూమి అభివృద్ధి ఋణాల చట్టమూ, వ్యవసాయ ఋణాల చట్టము -, వాటి క్రింద చేసిన నియమాలూ ఇప్పుడు రాష్ట్రమంతటా అమలులో వున్నాయి. 1964-65 బడ్జెటులో ఈ దిగువ తెలిపిన మొత్తాలు కేటాయించ బడ్డాయి—

పై రెండు చట్టాల క్రింద ఋణాలు	.. రు.	55 లక్షలు
పంపింగు ఇన్‌స్టలేషను కోసం ప్రత్యేక నియమాల క్రింద ఋణాలు	.. రు.	0.40 లక్షలు
వ్యవసాయ పనిముట్ల కోసం ప్రత్యేక నియమాల క్రింద ఋణాలు	.. రు.	0.40 లక్షలు

మొత్తం రు. 5,11,34,459 ల డిమాండుకుగాను 15-2-1964 నాటికి రు. 1,30,62,185 లు వసూలయ్యాయి. ఇంకా రు. 3,80,72,274 ల మొత్తం మిగిలివుంది.

వాయిదాల గడువు దాటిపోయిన సందర్భాలలో నెలకు పది రూపాయలకు ఆర నయాపైసల చొప్పున పీనల్ వడ్డీ చెల్లించవలసి వుంటుంది. ఈ విషయంలో వ్యవసాయ దార్లకు సహాయమందజేసే సమస్యను ప్రభుత్వం పరిశీలించి భూముల అభివృద్ధికి, తద్విధమైన ఇతర కార్యాలకుగాను వ్యవసాయదార్లు తీసుకొన్న ఋణాల బకాయిలపై పీనల్ వడ్డీ వసూలు చేయకుండా మామూలు రేట్లనే వసూలు చేయాలని ఉత్తరువు చేసింది. అయితే వారు గడువు దాటిపోయిన వాయిదాలను 1964 జూన్ నెలాఖరుకు పూర్తిగా తీర్చి వేయాలి. ఈ బకాయీలలో కొంత భాగం మాత్రమే తీర్చిన సందర్భాలలో ఈ సదుపాయం లభించదు. ఇందుకు సంబంధించిన ఉత్తరువులు 7-2-1964 తేదీ నాటి రెవిన్యూ మిస్. నెం. 184 జి. ఓ. లో వున్నాయి.

3. అక్రమ నీటిపారుదలకు జరిమానా

అధికమవుతున్న ఆ అక్రమ నీటి పారుదలను అరికట్టే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం ఇప్పుడున్న నియమావళిని సవరిస్తూ 1963 మార్చి 15వ తేదీన రెవిన్యూ మిస్ నెం. 419 జి. ఓ ను జారీ చేసింది. దీనిక్రింద అక్రమంగా నీటి పారుదల చేసుకొన్నప్పుడు మామూలు నీటి సెస్సుకు 20 రెట్లు గరిష్ట జరిమానా విధించ డానికి అవకాశం వున్నది. అధికం చేసిన నీటి సెస్సును విధించే అధికారి, మొదటిసారి అక్రమంగా నీటిపారుదల జరిగి నప్పుడు, అలా అక్రమంగా జరిగిన నీటిపారుదల పరిమాణాన్నిబట్టి అధికమైన నీటి సెస్సులో తానుయుక్తమని భావించునంత భాగాన్ని మాఫీ చేయవచ్చును. 14-5-1963

తేదీన రెవిన్యూ మిస్. నెం. 839 జి. ఓ. లో ప్రభుత్వం కొన్ని మినహాయింపులను 1372 ఫసలీకి మాత్రమే మంజూరు చేసింది. వీటి ననుసరించి, జరిమానాలు తగ్గించేందుకు పన్ను విధింపు అధికార్లు తమకిచ్చిన అధికారాన్ని వినియోగించడానికి గాను ఆ ఫసలీలో జరిగిన అక్రమ నీటి పారుదల పెంపదటి సారిగా జరిగినట్లు భావించ వచ్చును. రైతుల మళ్ళీ విజ్ఞప్తులు చేసుకొన్నందున ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని పునః పరిశీలించి అక్రమ నీటిపారుదలకు విధించే జరిమానాను మామూలు నీటి సెస్సుకు పదిరెట్లకు తగ్గించడానికి రెండవసారి ఆ తరువాత అలా జరిగినప్పుడు విధించే సెస్సులో మామూలు సెస్సుక అయిదురెట్లవరకు ఎంతభాగమైనా మాఫీఇచ్చే అధికారాన్ని అప్పీలేటు అధికారికివ్వడానికి నిశ్చయించింది. ఇందుకు సంబంధించిన అవసరమైన ముసాయిదా సవరణలు ప్రచురితమైనవి అవసరమైన లాంఛనాలన్నీ పూర్తయిన మీదట అవి ఖాయం చేయబడతాయి.

4. భూముల కేటాయింపు

గత సంవత్సరం నా ప్రసంగంలో పేర్కొన్నట్లు, అవాంతరపరిస్థితి తొలగిపోయిన తరువాత ప్రభుత్వ బంజరు భూముల కేటాయింపుకు సంబంధించిన పరిస్థితిని సమీక్షించి, ప్రస్తుతం కేటాయింపులపై వున్న సాధారణ నిషేధాన్ని ఎత్తివేయడం జరుగుతుంది. సైనిక సిబ్బంది అవసరాలు తీర్చిన పిదప మిగిలిన భూములను భూమిలేని పేదలకు కేటాయించడం జరుగుతుంది.

జవాన్లకు భూములు కేటాయించడం కోసం 30–4–1963 తేదీగల రెవిన్యూ మిస్. నెం. 743 జి. ఓ. లో జారీ చేసిన నియమావళిని అనుసరించి, భారత రక్షణ దళాలలో పనిచేస్తున్న ఆంధ్రప్రదేశ నివాసులు ఉద్యోగాలు కోల్పోయిన తమ స్వంత గ్రామాలలో గాని ఇతర చోట్ల గాని భూముల కేటాయింపుకు అర్హులై వుంటారు. ప్రస్తుత అవాంతర పరిస్థితిలో జవాను సైన్యంలో పనిచేస్తూ మరణించినట్లయితే ఆయన కుటుంబం, అవాంతర పరిస్థితిలో సైతం, భూముల కేటాయింపుకు అర్హత కలిగి వుంటుంది. ఉద్యోగం కోల్పోయిన పిదప భూమి మంజూరు కాక ముందే జవాను మరణించినా అతని కుటుంబం భూమి మంజూరు చేయబడటానికి అర్హత కలిగి వుంటుంది. నియమావళి ననుసరించి ప్రతి జవాను $2\frac{1}{2}$ ఎకరాల మాగాణి లేదా 5 ఎకరాల మెట్ట పొందటానికి అర్హుడై వుంటాడు. అయితే అతనికున్న సొంతభూమీ, అతనికి కేటాయించే భూమీ కలసి $2\frac{1}{2}$ ఎకరాల మాగాణి లేక 5 ఎకరాల మెట్టకు మించ కూడదు. కేటాయించిన భూమిని పదేళ్ళపాటు అమ్మకంగాని మరొక విధంగా అన్యాక్రాంతంకాని చేయకూడదు. రూ. 50ల వరకు చెట్ల విలువ, సబ్ డివిజనులు రుసుములు మాఫీ మొదలైన ఇతర సదుపాయాలుకూడ ఉంటాయి.

5. భూదాన గ్రామదాన భూముల నిర్వహణ

ఆంధ్రప్రదేశ రాష్ట్రమంతటా భూదాన గ్రామదాన భూముల క్రమీకరణ కోసం ఒకే విధమైన శాసనాన్ని తెచ్చే ఉద్దేశంతో 1963 ఆంధ్రప్రదేశ భూదాన గ్రామదాన

బిల్లు 1963 డిసెంబరులో శాసనమండలి ఉభయసభల్లోను ప్రవేశ పెట్టబడింది. ఆ బిల్లు జాయింటు సెలెక్టు కమిటీకి నివేదించ బడింది.

6. షిక్మీదార్ల హక్కులు

షిక్మీదార్ల హక్కులను కాపాడే నిమిత్తం 1317 ఫసలీలోని ఆంధ్రప్రదేశ (తెలంగాణా ప్రాంతపు) భూమిశిస్తు చట్టంలోని 67-వ విభాగాన్ని తగినవిధంగా సవరించడం జరిగింది. దానికి రాష్ట్రపతి ఆమోదం ఇటీవలెనే లభించింది. 1964 ఫిబ్రవరి 26వ తేదీనాటి అసాధారణ గెజెటులో ఈ ఆంధ్రప్రదేశ (తెలంగాణా ప్రాంతపు) భూమిశిస్తు (సవరణ) చట్టం ప్రచురించ బడింది.

7. బంజరు భూములను సేద్యార్హం చేయడం

1-5-1963 తేదీగల రెవిన్యూ మిస్. నెం. 755 జి. ఓ. లో ప్రభుత్వం, 250 ఎకరాలు అంతకుమించిన బ్లాకుల్లో ప్రభుత్వ బంజరు భూములను సేద్యార్హం చేసేందు కొక పథకాన్ని మంజూరు చేసింది. ఈ పథకం మూడేండ్లపాటు అంచెలవారీ కార్యక్రమం ప్రకారం అమలు జరుపబడుతుంది. ఈ పథకంక్రింద 21,979 ఎకరాల భూమిని సేద్యార్హంచేసి సాగుక్రిందకు తేవడం జరుగుతుంది. వాటివల్ల 210 భూమిలేని వ్యవసాయ కూలీల కుటుంబాలకు ప్రయోజనం చేకూరుతుంది. ఇది కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకం. కేంద్రంనుంచి ద్రవ్యసహాయం పొందడానికి అర్హమైన పథకమిది.

నేల కోతకు గురైన ప్రయివేటు లంకలపై మామూలుగా విధించే పన్నులో సగం మాత్రమే విధించబడుతుంది. లంకలు తిరిగి ఏర్పాటయ్యేవరకు ఈ సగాన్ని పావుకు తగ్గించాలని ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది.

8. ప్రతికూల ఋతు పరిస్థితులు

ప్రతికూల ఋతుపరిస్థితుల మూలంగా అయ్యే వ్యయం 64-వ క్షామ సహాయం అనే పద్దు క్రింద ఖర్చు వ్రాయబడుతుంది. ఈ వ్యయం మూడు వర్గాల క్రింద వుంటుంది. అవి వరదలు, క్షామం, అగ్ని. ఈ మూడు రకాల ప్రమాదాలూ 1962-1963లోను 1963-64 లోను రాష్ట్రమందలి కొన్ని ప్రాంతాలలో సంభవించాయి. ప్రభుత్వం వాటివల్ల ఉత్పన్నమైన పరిస్థితిని ఎదుర్కొని బాధితుల సహాయార్థం అధికవ్యయం చేయవలసివచ్చింది.

వరదలు :

1962 సెప్టెంబరు, అక్టోబరు మాసాలలో విశాఖపట్నం, తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, నెల్లూరు, గుంటూరు జిల్లాలందలి కొన్ని భాగాలలోను, హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు జంట నగరాలలోను భారీ వర్షాలు కురిశాయి. వాటి మూలంగా వరదలు వచ్చి ప్రాణాలకు ఆస్తులకు పెద్ద నష్టం కలిగింది. బాధితులకు బియ్యం,

బట్టలు మొదలైన వాటిని ఉచితంగా పంపిణీ చేయడం ద్వారా ప్రభుత్వం తక్షణ సహాయం మంజూరు చేసింది. 1372 ఫసలీతో గుంటూరు, కృష్ణా, విశాఖపట్నం జిల్లాలలో పాడైపోయిన పంటల విషయమై ఈ క్రింది విధంగా శిస్తు మాఫీ చేయబడింది—

జిల్లా			మంజూరైన మాఫీ
			రూ.
గుంటూరు	..	..	1,60,388.32
కృష్ణా	..	..	13,74,274.88
విశాఖపట్నం	..	..	6,37,061.00
	మొత్తం		21,71,724.20

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో రూ. 17,89,939.52ల మేరకు మాఫీ మంజూరు చేసే ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వం పరిశీలనలో వున్నాయి.

విశాఖపట్నం, తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలలో మళ్ళీ 1963 అక్టోబరులో భారీ వర్షాలు కురిశాయి. ఏడపేరు, తమ్మిలేరు, ఎర్రకాల్వ ఇతర నదులకు వరదలు వచ్చి తీవ్ర నష్టాన్ని కలిగించాయి. ప్రభుత్వం వెంటనే వారిని ఆదుకొని ఆహారం, బట్టలు మొదలైన వాటి రూపంలో తక్షణ సహాయం అందజేసేందుకు అధిక మొత్తాలను వ్యయపరచింది. జిల్లా కలెక్టర్లు వెంటనే ఈ క్రింద తెలిపిన మేరకు సహాయం మంజూరు చేశారు.

జిల్లా	మంజూరు చేసిన సహాయం
	రూ.
గుంటూరు	35,770
తూర్పుగోదావరిజిల్లా	2,875
పశ్చిమగోదావరి జిల్లా	13,960
కృష్ణా	64,000
విశాఖపట్నం	13,500
మొత్తం	1,30,105

వరద బాధితులకు సహాయం. అందజేయడానికై విశాఖపట్నం కలెక్టరుకు రూ, 1,50,000ల అదనపు మొత్తము మంజూరు చేయబడింది.

వరదల మూలంగా పంటలు దెబ్బతిన్నందున ఈ జిల్లాలన్నిటిలోను పెద్ద మొత్తాలలో శిస్తు మాఫీ రూపంలో మంజూరు చేయవలసి వుంది. శిస్తు మాఫీకోసం కలెక్టర్లందరి వద్దనుంచి తాత్కాలిక ప్రతిపాదనలు వచ్చాయి. ప్రభుత్వం వాటిని తీవ్రంగా పరిశీలిస్తున్నది. మంజూరు చేయవలసిన మొత్తం సొమ్ము సుమారు 50 లక్షలు వరకు వుంటుంది.

పై జిల్లాలలో వరదల మూలంగా అనేక రోడ్లు, నీటిపారుదల వనర్లు దెబ్బతిన్నాయి. చిన్న తరహా నీటిపారుదల వనర్ల మరమ్మత్తుకోసం ఇప్పటివరకు ఈ క్రింది మొత్తాలు మంజూరు చేయబడ్డాయి—

			రూ.
నెల్లూరుజిల్లా	..	..	1,50,000
విశాఖపట్నంజిల్లా	..	..	6,00,000

గుంటూరు, పశ్చిమగోదావరి, తూర్పుగోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలలో రోడ్లు, నీటిపారుదల వనర్లు మరమ్మత్తుకోసం ప్రతిపాదనలు వచ్చాయి. అవి పరిశీలనలో ఉన్నాయి. రాష్ట్ర నిధులనుంచి ఇచ్చిన మొత్తాలకు తోడు 1963, అక్టోబరు మాసంలో వచ్చిన అధిక వర్షాలకు గురయిన ఐదు జిల్లాలలోని వరద బాధితులకు ప్రధానమంత్రి జాతీయ రక్షణ నిధినుండి రూ. 15,000 కేటాయించడం జరిగింది.

ఇసుకవేసిన నేలలను తిరిగి సాగుకు యోగ్యం చేయడానికి గాను ఈ క్రింది మొత్తాల ప్రత్యేక ఋణాలుగా మంజూరు చేయబడ్డవి—

			రూ.
గుంటూరుజిల్లా	..	..	2,20,000
కృష్ణాజిల్లా	..	..	1,00,000

విశాఖపట్నం జిల్లాలోని ఇసుకవేసిన నేలలను, సాగుకు యోగ్యం చేయడానికి ప్రత్యేక ఋణాలను మంజూరు చేయాలన్న ప్రతిపాదనను ఆహార, వ్యవసాయ శాఖవారు పరిశీలిస్తున్నారు.

క్షామం :

1963 అక్టోబరులో పడిన అధిక వర్షాలకు పూర్వం ఋతుపవనాలు ఆగిపోవటంవల్ల తూర్పుగోదావరి, నెల్లూరు జిల్లాలోని ఎగువ ప్రాంతాలలోను శ్రీకాకుళం, నల్లగొండ వరంగల్లు, జిల్లాలలోని కొన్ని ప్రదేశాలలోను అనావృష్టి ఏర్పడింది. 1963 అక్టోబరు తరువాత కూడా వరంగల్లు జిల్లాలోను మరికొన్ని జిల్లాల్లోను అనావృష్టి పరిస్థితి అలాగే ఉండింది. భూమిశిస్తుల అప్పుల వసూళ్ళను వాయిదా వేయడానికి, శిస్తుల తగ్గింపుకు గాను ఈ జిల్లాల కలెక్టర్లనుండి ప్రతిపాదనలు రావచ్చునని భావిస్తున్నాము. రూ. 1,65,000 మేరకు ఖారీఫ్ కిస్తును మాఫీచేసే లోగా, వసూళ్ళను నిలిపి వేయాలని నల్లగొండ జిల్లా కలెక్టరు ప్రతిపాదన చేసినందున, 1964 జూన్ మాసాంతంవరకు వసూళ్ళను వాయిదా వేయవలసిందిగా 6–2–1964వ తేదీగల రెవిన్యూ జి. ఓ.మిస్ నెం

216లో ఉత్తర్వులు చేయబడ్డాయి. రూపాయలు ఋణాలకోసం పోరకు సహాయక రోడ్డు పనులకు మంజూరు చేయవలసిందని తూర్పు గోదావరి, వరంగల్లు జిల్లా కలెక్టరు ప్రతిపాదనలను సమర్పించారు. క్రొత్త బావుల సబ్సిడీ పథకం క్రింద ఇదివరకే మంజూరు చేయబడిన బావులతోపాటు, అదనంగా జిల్లాలోని ఎగువ ప్రాంతాలలో సబ్సిడీ కొరకు మంజూరు నిమిత్తం తూర్పు గోదావరి జిల్లా కలెక్టరుకు రూ. 1.10 లక్షలు కూడా మంజూరు చేయబడింది. సహాయక పనుల నిమిత్తం, వరంగల్లు జిల్లా కలెక్టర ప్రతిపాదించిన రూ. 2 లక్షలు మంజూరు చేయబడ్డాయి.

అగ్నిప్రమాదాలు :

1963–64 లో అనేక ప్రదేశాలలో ఘోరమైన అగ్ని ప్రమాదాలు సంభవించాయి. నియమావళి ననుసరించి జిల్లా కలెక్టర్లు మంజూరు చేసిన సహాయం కాక ఒక్కొక్క కుటుంబానికి రూ. 30 నుండి 50 రూపాయల వరకు అదనంగా సహాయాన్ని అందజేయడానికి శ్రీకాకుళం, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలలోని అగ్ని ప్రమాద బాధితులకు రూ. 20,000 ప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది. ప్రధాన మంత్రి సహాయ నిధినుండి గుంటూరుజిల్లాకు రూ. 2,500 శ్రీకాకుళంజిల్లాకు రూ. 1,000 మంజూరు చేయడం జరిగింది.

వడగళ్ళ వానలు. ఇతరమైన హఠాత్తు ఉపద్రవాలు :

1963 మార్చి–ఏప్రిల్ నెలల్లో నెల్లూరు, మెదకు, నిజామాబాదు, వరంగల జిల్లాల్లోని కొన్నిగ్రామాలలో వడగళ్ళ వానలు కురిశాయి. వాటికి గురియైన భూముల విషయంలో ఆయా జిల్లా కలెక్టర్లు శిస్తుల మాఫీని మంజూరు చేశారు.

పిడుగులు :

అనంతపురం జిల్లా, ఉరవకొండ సబ్ తాలూకాలోని నింబగల్లు గ్రామంలో బండి తోలడం వృత్తిగాగల ఒకడి ఎద్లు రెండు పిడుగుల వల్ల మరణించగా, రెండెద్లను కొనుక్కోవడానికి అతనికి ప్రభుత్వం రూ. 300 మంజూరు చేసింది.

గుంటూరు జిల్లా బాపట్లకు చెందిన ఒక జట్కాతోలేవాడు వరదలలో కొట్టుకు పోయాడు. అతని కుటుంబానికి సహాయంగా ప్రభుత్వం ఒక వంద రూపాయల మంజూరు చేసింది.

ముసాయిదా కరువు నిబంధనావళిపై లాకమిషను వారు సమర్పించిన నివేదిక ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నది.

9. మధ్యవర్తుల తొలగింపు

ఆంధ్రలో ఎస్టేట్ల రద్దు :

ఆంధ్రప్రాంతంలో దాదాపు అన్ని జామీను లోగుత్త ఎస్టేట్లూ, చాలా వరకు ఇనాము, సబ్ డివైడెడ్ ఎస్టేట్లు ఇదివరకే 1948 ఆంధ్రప్రదేశ (ఆంధ్రప్రాంతపు)

ఎస్టేట్ల (రద్దు రైత్వారీ మార్పిడి) చట్టము క్రింద ప్రకటింపబడి స్వాధీనం చేసికోబడ్డాయి. 1963, డిసెంబరు వరకు స్వాధీనం చేసికో బడిన ఎస్టేట్ల వివరాలు యివి :

జమీన్ ఎస్టేట్లు	లోగుత్త ఎస్టేట్లు	1936 కు పూర్వం యినాంఎస్టేట్లు	1936 తర్వాత ఇనాం ఎస్టేట్లు	1956 తర్వాత ఇనాంఎస్టేటు	సబ్‌డివైజర్ ఎస్టేట్లు
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1047	959	1161	897	171	6856

దాదాపు ఇంకా 51 ఎస్టేట్లు ప్రకటింప బడ్డాయి. కాని కోర్టుల స్టే ఉత్తరువుల మొదలైన వాటి మూలంగా వాటిని స్వాధీనం చేసుకోడానికి వీలులేక పోయింది. ఇంకా 213 లోగుత్త, ఈనాం గ్రామాలు మాత్రమే ప్రకటింపబడవలసి ఉన్నాయి. అవి ప్రకటనకు సంబంధించిన వివిధ దశలలో ఉన్నాయి.

10. మాల్‌గుజారీ, ముత్తదారీ పద్ధతుల రద్దు

ఈ రాష్ట్రంలోని కొండ ప్రదేశాలలోను మారుమూల ఏజన్సీ ప్రదేశాలలోనూ ఖమ్మంజిల్లా నూగూరు తాలూకాలో మాలుగుజారీ పద్దతి తూర్పు గోదావరి, విశాఖ పట్నం జిల్లాలలో ముత్తదారీ పద్ధతి అనే పురాతన భూస్వామ్య పద్ధతులు అమలుగా వున్నాయి. మధ్యవర్తిత్వ పద్ధతిని రద్దుపరచి ఈ ప్రాంతాలలోని రైతులను నేరుగా ప్రభుత్వంవారి అజమాయిషీ క్రిందకు తీసుకోవాలన్న ప్రభుత్వంవారి ప్రకటిత విధానాన్ని అనుసరించి మాల్‌గుజారీ, ముత్తదారీ పద్ధతులను రద్దు చేయాలన్న విషయాన్ని కొంత కాలంగా ప్రభుత్వంవారు తీవ్రంగా పరిశీలిస్తున్నారు. ఈ విధమైన భూస్వామ్య పద్ధతులను రూపుమాపాలని ప్రభుత్వంవారు విధాన నిర్ణయాన్ని తీసుకున్నారు. ఈ ప్రాంతాలు షెడ్యూల్డు ప్రదేశాలు కావడంచేత ఈ భూస్వామ్య పద్ధతులను రద్దు పరచడానికి భారత రాజ్యాంగపు 5వ షెడ్యూలు లోని 5 (2) పేరా క్రింద కోరబడిన ప్రకారం తగిన రెగ్యులేషన్లు ద్వారా చేయవలసి వున్నది. ఆ ప్రకారం తగిన రెగ్యులేషన్ల ముసాయిదా తయారు చేయబడింది. త్వరలోనే అది ఈ రాష్ట్ర ఆదివాసుల సలహా సంఘం వారి సమక్షంలో ఉంచబడుతుంది. ఈ రెగ్యులేషన్లను అమలుపరచే ముందు రాష్ట్రపతి ఆమోదాన్నీ కూడా పొందవలసి ఉంటుంది.

11. తెలంగాణాలో జాగీర్లు

(మిశ్రమ జాగీర్లతో సహా) తెలంగాణా ప్రాంతంలో 950 జాగీర్లు వున్నాయి. వాటిలో 786 జాగీర్లకు సంబంధించి కమ్యుటేషన్ల మొత్తాలు అంతిమంగా నిర్ణయించ బడ్డాయి. మిగతా 164 జాగీర్ల విషయంలో తాత్కాలిక అవార్డులు జారీ చేయబడ్డాయి. అవి త్వరలోనే ఖరారు చేయబడతాయి.

12. సర్వే, సెటిల్మెంట్లు

స్వాధీనంచేసుకున్న ఎస్టేట్లకు సంబంధించిన సర్వే వివరాలు ఈ క్రింద చూప బడ్డాయి—

		చదరపుమైళ్ళు.
1.	సర్వే చేయవలసిన మొత్తం ప్రాంతం (1936 తరువాత స్వాధీనం చేసుకొన్న యినాములు కూడా ఇందులో చేరతాయి. హైకోర్టువారి ఇంజంక్షన్ లేదా స్టేఉత్తరువులు వర్తించే ప్రదేశాలు, ఏజెన్సీ ప్రాంతాలు ఇందులో చేరవు.)	16,264.58
2.	సర్వే పనులు పూర్తి అయిన ప్రాంతం (సరిహద్దుల మార్పిడి చట్టంక్రింద మదరాసు రాష్ట్రానికి బదిలీ అయిన భాగం, ఇందులో చేరదు.)	16,200.92
3.	ఇంకా సర్వేచేయవలసి యున్న ప్రాంతాలు.	63.66

తెలంగాణా ప్రాంతంలో జరిగిన సర్వే వివరాలు ఈ క్రిందచూప బడ్డాయి:

సర్వే చేయవలసిన మొత్తం ప్రాంతం.	44,313.90
నాగార్జున ప్రాజెక్టు ఆయకట్టు ప్రాంతంలోసహా మొత్తం సర్వే అయిన ప్రదేశం.	5,908.26
మిగిలిన ప్రాంతం.	38,405.64

ఆంధ్రప్రాంతంలో జరిగిన సర్వే పని ఈ క్రింది విధంగా ఉంది.—

1.	సెటిలుచేయ వలసిన మొత్తం ప్రాంతం.	15,491.80
2.	సెటిల్మెంటు శాఖకు సరఫరా చేసిన సర్వే రికార్డులకు సంబంధించిన ప్రాంతాలు.	15,062.60
3.	సెటిల్మెంటు ఫీల్డు పని పూర్తిఅయిన ప్రాంతం	14,971.79
4.	సెటిల్మెంటు రేట్లు ప్రవేశ పెట్టబడిన ప్రాంతం.	14,748.43

హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు జంటనగరాల సర్వే నిమిత్తం ఒక పధకం మంజూరు చేయబడింది. జంట నగరాలలో జరిగిన సర్వే వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా వున్నాయి—

(1) జంటనగరాల మొత్తం ప్రాంతం, దాదాపు 70 చదరపు మైళ్ళు.

(2) 31–12–1963 వరకు పూర్తి చేయబడ్డ ప్రదేశం. చ. మైళ్లు

(ఎ) డిమార్కేషను క్రింద ఉన్న 35 బ్లాకుల ప్రాంతం 5.2

(బి) కొలతలు జరుగుతున్న 14 బ్లాకుల ప్రాంతం 3.9

13. సర్వే లోపాల సవరణ

సర్వే సెటిల్మెంటు, పనులు జరుపడంలో అనేక లోపాలు జరిగినవని ప్రజలు, శాసన సభ్యులు ముఖ్యంగా విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం, చిత్తూరు జిల్లాలకు చెందినవారు విజ్ఞప్తులు చేసుకొన్నందువల్ల ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని జాగ్రత్తగా పరిశీలించింది. అట్టి లోపాల మూలంగా నష్టపడిన రైతులందరూ వాటిని సవరించడానికై ఎ. ఎస్. ఓ. లకు దరఖాస్తు పెట్టుకోవడానికి 15–12–1962 వరకు గడువు మంజూరు చేయబడింది. ప్రజల, శాసనసభ్యుల అభ్యర్థనలపై ఈ గడువు 31–10–1963 వరకు పొడిగింపబడుతూ వచ్చింది. సరైన నేలల వర్గీకరణ ప్రాతిపదికగా సెటిల్మెంటు సమయములో తమ ప్రక్క భూములకు నిర్ణయించిన రేట్లతో పోల్చిచూచినపుడు 1955, ఆంధ్రప్రదేశ (ఆంధ్రప్రాంతపు) ఇనాం ఈ అసెస్మెంటు చట్టము క్రింద విధించిన శిస్తు పూర్తి రేట్లు చాలా అధికంగా ఉన్నాయని తెలుపుతు ప్రభుత్వానికి కొన్ని విజ్ఞప్తులొచ్చాయి. ఈవిషయంలో కూడా శిస్తును అధికంగా నిర్ణయించడంవల్ల నష్టపడిన రైతులు ఎ. ఎస్. ఓ. లకు దరఖాస్తులు పెట్టుకోవడానికి ప్రభుత్వం 31–10–1963 వరకు గడువు ఇస్తూ వచ్చింది. 1963 అక్టోబరు నెలాఖరుకు దాదాపు 1,77,484 సర్వే లోపాలు సరి చేయబడినట్లు తెలియజేయబడింది. 103 కేసుల్లో ఎక్కువగా నిర్ణయించిన ఇనాము శిస్తు రేట్లను ఆ తేదీ నాటికి సవరించటం జరిగింది.

14. జాయింటు పట్టాల విభజన.

రాష్ట్రమంతటా జాయింటు పట్టాలను విభజించటానికి ప్రభుత్వం ఇదివరకే పాలసీ నిర్ణయం తీసుకొన్నది. ప్రభుత్వానికి లభించిన సమాచారాన్ని బట్టి రాష్ట్రంలోవున్న జాయింటు పట్టాల సంఖ్య సుమారు 11 లక్షలు. ప్రస్తుతం ఉన్న బోర్డు స్థాయి ఉత్తరువుల ప్రకారం జాయింటు పట్టాల విభజనకు నిర్బంధమేమి లేదు. సంబంధించిన రైతులు దరఖాస్తు పెట్టుకొన్న మీదట గాని పర్యటనల సందర్భంలో రెవిన్యూ అధికారుల దృష్టికి వచ్చినప్పుడుగాని జాయింటు పట్టాల విభజన జరుగుతుంది. రాష్ట్రమంతటా జాయింటు పట్టాల విభజనను నిర్బంధం చేయడం కోసం లా కమిషన్ వారు, 'లాండుకోడు' 'భూమి శిస్తు కోడు' లోను నిబంధనలను రూపొందించారు. ముందు ముందు ప్రత్యేకయూనిట్లుగా వున్న అవిభక్త హిందూ కుటుంబాలకు చెందిన వాటి విషయంలో తప్ప సమస్త జాయింటుపట్టాలను తప్పని సరిగా విభజించి తీరాలని ప్రతిపాదించ బడింది. అలా సబ్ డివైడు చేయబడిన మేరకు ప్రత్యేకమైన సింగిల్ పట్టాలు జారీ చేయబడతాయి. లాండుకోడులోను, భూమిశిస్తు కోడులోను గల నిబంధనలు పరిశీలనలో ఉన్నాయి. త్వరలోనే ఇంకొక శాసనం తేవాలని సంకల్పించబడింది.

వ్య మూలు నిర్వహణ పని సందర్భంగా కమతాలను సబ్ డివైడుచేసి నప్పుడు సబ్ డివిజనుకు 3 రూపాయలు చొప్పున ప్రస్తుతం రైతులు రుసుము చెల్లించాల్సి వుంటుంది. ఈ నిర్బంధ విధానం అమలులోనికి వచ్చిన తర్వాతకూడా ఈ విపరీత రుసుములు నిర్బంధంగా వసూలు చేయబడతాయి.

15. భూసంస్కరణలు

(ఎ) 1961, ఆంధ్రప్రదేశ వ్యవసాయ కమతాల గరిష్ట పరిమితి చట్టం 1961 జూన్ 1వ తేదీన అమలులోనికి తేబడింది. చట్టపు 5వ విభాగంక్రింద భూకామందులు 23,346 డిక్లరేషన్లు దాఖలు చేసారు. 1963 డిసెంబరు నెలాఖరుకు 19,968 డిక్లరేషన్ల విషయంలో విచారణలు పూర్తయ్యాయి. ఈ చట్టం ఇంకా అమలు జరుగు తూనే వున్నది. చట్టాన్ని పూర్తిగా అమలు పరచినమీదట లభించే మిగులు భూమి ఎంత వుంటుందో ఇంకా నిర్ణయం కాలేదు.

(బి) ఆంధ్రప్రదేశ కౌలుదారీ బిల్లు (1962 లో 15వ బిల్లు) ఇంకా జాయింటు సెలక్టుకమిటీవారి పరిశీలనలో వుంది. ఆ కమిటీ బిల్లులోని నిబంధనలన్నింటిని పరిశీ లించింది. 1964 ఏప్రిల్‌లో దానిని ఖాయంచేసి రానున్న శాసనమండలి సమావేశంలో శాసనసభ పరిశీలనార్థంనివేదికను సమర్పించ గలదు.

(సి) 1956, ఆంధ్ర కౌలుదారీచట్టంక్రింద యిచ్చిన కౌలుదారీ హక్కుల రక్షణ గడువు 1964 మే 31 తో అంతమౌతుంది. ఏకీకృత కౌలుదారీ బిల్లును చట్టం చేయడానికి కొంతకాలం పడుతుంది. ఈ లోగా పై గడువును 31–5–1964 తరువాత కూడా పొడిగించే నిమిత్తం తగిన శాసనం చేయబడుతుంది.

(డి) 1950 జూన్ 10వ తేదీన లేక ఆ తర్వాతను 1961 ఫిబ్రవరి 21వ తేదీలోగాను వ్యవసాయ భూమి విషయంలో జరిగిన ఏదేని అన్యాక్రాంతమును లేక ఇతర మైన బదిలీని చెల్లుబడి చేస్తూ 1963 ఆంధ్రప్రదేశ (తెలంగాణా ప్రాంతపు) కౌలుదారీ వ్యవసాయ భూముల (సవరణ) బిల్లును ఇటీవలే 1954 లో 6వ నెంబరు చట్టంగా చేయడం జరిగింది. ఈ చట్టం క్రింద జారీ చేసే నియమాలకు తుదిరూపం ఈయబడు తున్నది.

(ఇ) ఇనాముల్ల రద్దు :– 1954 హైదరాబాదు ఇనాముల రద్దు చట్టం, 20–7–1955 వ తేదీనుంచి అమలులోనికి వచ్చింది. అయితే రైతువారీ పట్టాల మంజూరు మొదలైన వాటికి సంబంధించిన చట్టపు ప్రధాన నిబంధనల అమలును, చట్టములో కనిపించిన సాధారణ లోపాలను తగురీతిగా సవరించేటంతవరకు ఆపివేయడం జరిగింది. ముసాయిదా సవరణ బిల్లును ప్రభుత్వం ఖరారు చేసింది.

నియమావళిక్రింద అవసరమైన ప్రకారం భారత ప్రభుత్వ ఆమోదం నిమిత్తం బిల్లు వారికి పంపబడింది. భారత ప్రభుత్వ ఆమోదం లభించగానే అది శాసన సభలో

ప్రవేశపెట్టబడుతుంది. అదేవిధంగా 1956, ఆంధ్ర ఇనాముల రద్దుచట్టమును అమలు పరచడంలో కొన్ని చిక్కులు ఎదురయ్యాయి. వాటిని అధిగమించేటందుకు చట్టాన్ని తగిన విధంగా సవరించే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. అందుకుగాను అవసరమైన బిల్లు ఒకటి సాధ్యమైనంత త్వరలో శాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టబడుతుంది.

16. రిజిస్ట్రేషను, స్టాంపులు

1908, భారత రిజిస్ట్రేషను చట్టాన్ని నిర్వహించడం, భారత స్టాంపు డ్యూటీల ఎగవేతను అరికట్టడం యివి రిజిస్ట్రేషను, స్టాంపుల శాఖ ప్రధాన బాధ్యతలు. రిజిస్ట్రేషను, స్టాంపుల ఇనస్పెక్టరు జనరలు, సంఘాల రిజిస్ట్రారు, ఫర్ముల రిజిస్ట్రారు, జనన మరణ వివాహాల రిజిస్ట్రారు జెనరలు—ఈ శాఖకు అధిపతులుగా వున్నారు. 1899 భారత స్టాంపు చట్టం క్రింద హైదరాబాదు నగరానికి 'కలెక్టరుగా' కూడా ఇనస్పెక్టరు జెనరల్ ఉన్నారు. ప్రస్తుతం ఈ రాష్ట్రంలో 15 రిజిస్ట్రేషను జిల్లాలు—ఆంధ్రలో 12, తెలంగాణాలో 3 ఉన్నాయి. ఆంధ్రప్రాంతంలో 197 సబ్ రిజిస్ట్రీ ఆఫీసులూ తెలంగాణా ప్రాంతంలో 43 ఆఫీసులు ఉన్నాయి. ఈ శాఖను పటిష్టం చేయవలసిన అవసరం ఎంతగానో ఉన్నప్పటికీ, ధనాభావంవల్ల 1962.63 లో గాని, ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో గాని క్రొత్త సబ్ రిజిస్ట్రీ ఆఫీసులేవి ప్రారంభించలేదు. అయితే ప్రజల రిజిస్ట్రేషను అవసరాలను తీర్చే నిమిత్తం అనువైన ప్రదేశాలలో సంచారక రిజిస్ట్రేషను పద్ధతి ప్రవేశ పెట్టబడింది.

ఈ ఏడు ఆంధ్రప్రాంతంలో రెండుచోట్ల తూర్పు గోదావరి జిల్లా గోకవరంలోను, కడప జిల్లా వీరవల్లిలోను ఈ పద్ధతి ప్రవేశ పెట్టబడింది.

17. లా కమీషను, ల్యాండుకోడు, భూమిశిస్తు కోడు

రాష్ట్ర లా కమీషను భూమి శిస్తు కోడు ముసాయిదాపై తన తుది నివేదికను సమర్పించింది. ఇప్పుడది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. లా కమీషను రూపొందించిన ల్యాండుకోడు ముసాయిదాపై రెవెన్యూ బోర్డువారి అభిప్రాయాలను కూడా కోరడం జరిగింది.

18. గ్రామాధికార్లు

ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతాలలో గ్రామాధికార్ల పదవులు వంశ పారంపర్యంగా సంక్రమించేవనిన్ని యిలా వారసత్వ ప్రాతిపదికపై గ్రామాధికార్లను నియమించే విధానం రాజ్యాంగ విరుద్ధమని సుప్రీంకోర్టు ఇటీవలే 133–59 నెంబరు రిట్ పిటీషన్‌లో తీర్పు ఇచ్చిన సంగతి గౌరవ సభ్యులకు తెలిసిందే. వారసత్వ ప్రాతిపదికపై సంక్రమించే ఈ విధానానికి స్వస్తిచెప్పి వేరొక గ్రామ పరిపాలనా విధానాన్ని రూపొందించేందుకు ఉన్నిలన్ సంఘంచేసిన అనేక సిఫారసులను ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది. ఈ పునర్వ్యవస్థీకరణ జరిగేటంతవరకు గ్రామాధికార్లకు, గ్రామోద్యోగులకు 1-1-1962 నుంచి తాత్కాలిక సహాయం మంజూరు చేయబడింది. వారంతవరకు ఈ సహాయా

పొందుతూనే వుంటారు. దీని మూలంగా ప్రభుత్వానికి ఏటా రూ. 82 లక్షల అదనపు వ్యయం అవుతుంది. ఆంధ్రప్రాంతంలో ఉన్న మాదిరిగానే గ్రామాధికార్లకు ఫారాలను, కాగితాలను, స్టేషనరీని సరఫరాచేసే పథకాన్ని ప్రభుత్వం తెలంగాణా ప్రాంతానికి విస్తరింపజేసింది. ప్రభుత్వం డివిజనల్ స్థాయిలోను, జిల్లా స్థాయిలోను డిపార్టుమెంటల్ స్టాఫ్ కౌన్సిళ్ళను ఏర్పాటు చేయదలచింది. వాటిలో స్థానిక ఆర్. డి. ఓ. లేదా కలెక్టరు, స్థానిక గ్రామాధికార్ల సంఘ ప్రతినిధులు ఉంటారు. అవి గ్రామాధికార్లకు సంబంధించిన సాధారణ ఫిర్యాదులను ఆరునెలల కొకసారిగాని, సంవత్సరానికి మూడుసార్లు గాని విచారించి పరిష్కరిస్తాయి. డాక్యుమెంటు రైటర్ల వంటి సహాయక వృత్తులను అవలంబించటానికి కూడా గ్రామాధికార్లకు అనుమతి యీయబడింది. వారు తమ ఈ వృత్తిని తమ గ్రామాలకు మాత్రమే పరిమితం చేసుకున్నట్లయితే నిర్ణీత లైసెన్సు రుసుములో సగం మాత్రమే చెల్లిస్తే సరిపోతుంది.

నూకల రామచంద్రారెడ్డి,

రెవిన్యూ మంత్రి.